

Adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol 2022/23

Banc Datblygu Cymru

Swyddogion a chyngorwyr proffesiynol

Cyfarwyddwyr

Gareth Bullock OBE Cadeirydd

Giles Thorley Prif Weithredwr

Huw Morgan Uwch Gyfarwyddwr

Annibynnol Anweithredol

ymddiswyddodd 17 Tachwedd 2022

Roger Jeynes Cyfarwyddwr Anweithredol
Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol penodwyd
18 Tachwedd 2022

Iraj Amiri Cyfarwyddwr Anweithredol

Carol Bell Cyfarwyddwr Anweithredol

Rhys Jones Cyfarwyddwr Anweithredol

Kate Methuen-Ley Cyfarwyddwr
Anweithredol

Robert Lamb Cyfarwyddwr Anweithredol

Iestyn Evans Cyfarwyddwr Anweithredol

Dianne Walker Cyfarwyddwr
Anweithredol

David Staziker Prif Swyddog Ariannol

Judi Oates Ysgrifennydd y Cwmni
Ymddiswyddodd 1 Rhagfyr 2022

Elizabeth Hitchings Ysgrifennydd y Cwmni
Penodwyd 1 Rhagfyr 2022

Swyddfa gofrestredig

Uned J, Pentref Busnes lâl,

Ellice Way,

Wrecsam

LL13 7YL

Bancwyr

Banc Barclays Ccc,

Blwch Post 69,

Heol y Frenhines,

Caerdydd

Archwiliwyr

Mazars LLP,

Archwilydd Statudol

30 Old Bailey,

Llundain

EC4M 7AU

Cynnwys

3 Cynnwys

4 Adroddiad Strategol

6 Uchafbwyntiau perfformiad

8 Datganiad y Cadeirydd

12 Adroddiad y Prif Weithredwr

16 Sefydliad wedi'i arwain gan bwrpas

18 Amcanion strategol cyfnod pum mlynedd 2022/27

20 Ein cronfeydd a'n gwasanaethau

22 Gweithio gyda Llywodraeth Cymru

24 Egwyddorion buddsoddi

25 Adroddiad y Cyfarwyddwr Buddsoddi

30 Cynnydd yn erbyn ein hamcanion strategol

58 Adroddiad am fuddsoddi ag effaith

64 Dirnad Economi Cymru

66 Adran 172

72 Adroddiad Prif Swyddog Ariannol

86 Rheoli risg

104 Llywodraethu

138 Adroddiad yr archwilydd annibynnol

150 Datganiadau ariannol

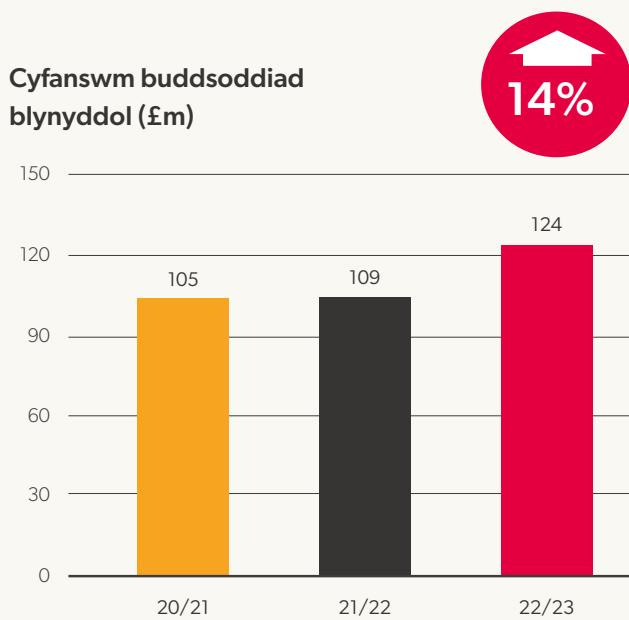

Adran un

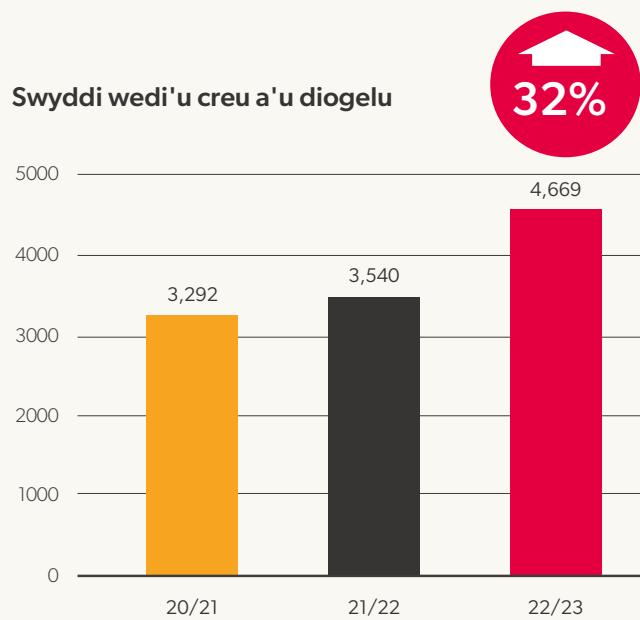
Adroddiad Strategol

Uchafbwyntiau perfformiad

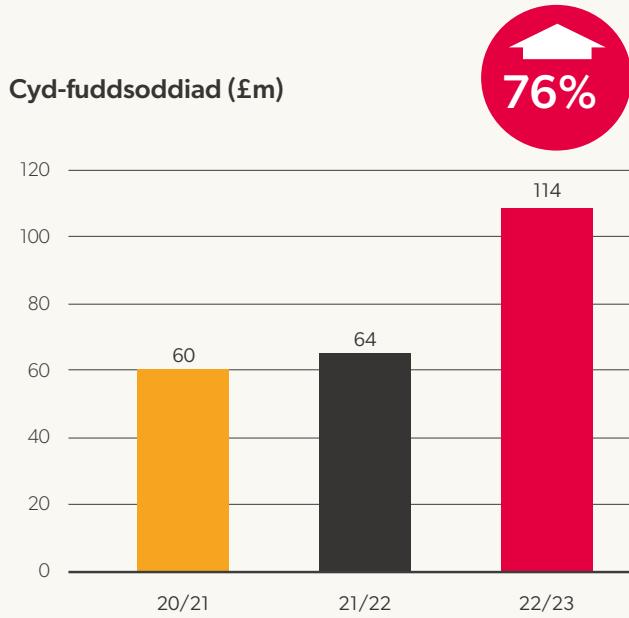
Cyfanswm buddsoddiad blynnyddol (£m)

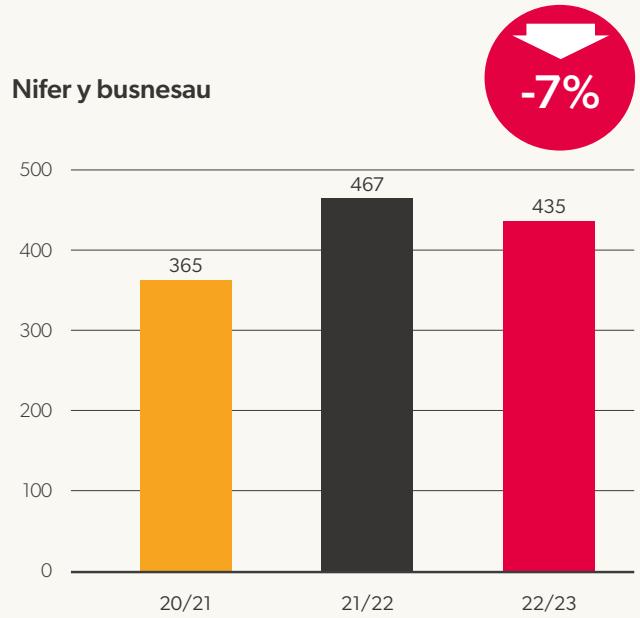
Swyddi wedi'u creu a'u diogelu

Cyd-fuddsoddiad (£m)

Nifer y busnesau

Perfformiad blynnyddol

435

Nifer y busnesau

516

Nifer y buddsoddiadau

£240,747

Maint y fargen ar gyfartaledd

163

Unedau tai

71,882 Troedfedd sgwâr o ofod
eiddo masnachol**£48.3m**

Cyllid datblygu eiddo

282

Nifer y cydweithwyr

88

NPS® cwsmer

67

NPS® gweithwyr

Datganiad y Cadeirydd

Mae'r flwyddyn ddiwethaf hon wedi bod yn gadarnhaol i'r Banc Datblygu gan ein bod wedi ateb neu fynd y tu hwnt i'r rhan fwyaf o'n prif dargedau gweithrediadol mewn amgylchedd economaidd anodd. Fel banc sy'n defnyddio arian trethdalwyr, mae'n rhaid i ni yn anochel fesur ein hunain yn erbyn targedau ariannol caled ond mae ein brand adfywiedig a'n pwrpas diwygiedig eleni yn ein hatgoffa y tu ôl i'r rhifau hynny mae pobl, busnesau a chymunedau Cymru rydym yn helpu i ddod â'u huchelgeisiau yn fyw.

Mae'r Bwrdd yn gywir i fod yn falch o dîm rheoli profiadol a diwyd y Banc mae ein Prif Swyddog Gweithredol, Giles Thorley, wedi'i arwain at y swm buddsoddi blynnyddol mwyaf erioed o £124.2 miliwn. Cwblhaodd y tîm 516 o fuddsoddiadau unigol a chrëodd neu ddiogelodd 4,669 o swyddi, cynnydd arwyddocaol o 32% ar llynedd.

Ymgymrir â'n holl waith caled o fewn fframwaith manwl sydd yn awr wedi'i gynnwys yn ein llythyr gorchwyl oddi wrth Weinidog yr Economi i Fwrdd y Banc Datblygu ynghyd â'n cynllun corfforaethol. Mae'r cyfnod hwn o orchwyl llywodraeth, yn wahanol i'r gyfres flaenorol o lythyrau gorchwyl blynnyddol, yn benthyg ei hun i'r realiti o sut y darperir gwerth gorau i economi Cymru orau. Mae'r rhan fwyaf o'n huchelgeisiau a'n targedau yn gofyn am gynllunio strategol manwl yn ogystal â darparu adnoddau a phrofi penodol, wedi'i ddilyn gan gyfnodau estynedig o weithredu. Nid yw'r fath brosiectau yn gallu cael eu cwblhau mewn blwyddyn galindr unigol. Rydym felly'n croesawu'r gofod i allu cynllunio i weithredu agenda ystyriol ac uchelgeisiol Llywodraeth Cymru o fewn ei gorchwyl gwytnwch economaidd ac ailadeiladu.

Rheoli cyllid

O fewn ein gweithgaredd craidd o ariannu mentrau micro i ganolig yng Nghymru rydym wedi gwrandu ar ein rhanddeiliaid a'n cwsmeriaid ac wedi canolbwytio ar ddarparu mynediad helaethach at gyfalaf tymor estynedig a chynyddu ein defnydd o gronfeydd ecwiti. Mae gan rai o'n cronefeydd yn awr y gallu i wneud benthyciadau detholedig a chyfnodau ad-dalu o hyd at 15 mlynedd, gan gyfyngu ar effaith ad-daliadau dyled ar lif arian rheolaidd a helpu perchnogion busnesau i gymryd golwg tymor hwy. Er yn cydnabod mai derbyn cyfranddalwr arall yw un o'r penderfyniadau mwyaf y bydd busnes yn ei gymryd, rydym yn credu'n gryf bod ehangu ein defnydd o gronfeydd ecwiti yn ffordd iach i berchnogion busnesau rannu risg, dad-drosoli mantolenni a chael budd o gymorth y partner dibynadwy, adeiladol mae'r banc datblygu yn anelu at fod bob amser.

Fel rhan o'r amrediad ehangach o weithgareddau mae'r Banc yn ymgymryd â nhw yn awr, rydym hefyd wedi parhau i ddefnyddio ein sgiliau a'n harbenigedd i helpu Llywodraeth Cymru i gyllido prosiectau seilwaith cyhoeddus pwysig trwy'r ymagwedd Model Buddsoddi Cydfuddiannol. Mae hyn yn helpu i gyflwyno buddsoddiad mewn prosiectau strategol pwysig nad ydynt yn gallu bod yn sicr o ddenu cyfalaf sector preifat. Bydd yr ymagwedd newydd yn sicrhau bod prif prosiectau trafnidiaeth, ysbytai ac ysgolion yn cael eu cwblhau.

FW Capital

Mae ein his-gwmni cofrestredig Awdurdod Ymddygiad Ariannol (FCA) FW Capital yn rheoli cronefeydd yng Ngogledd Lloegr gan gynnwys contractau rhanbarthol gyda Banc Busnes Prydain. Cyrhaeddodd buddsoddiad blynnyddol dros £38 miliwn ar gyfer 86 busnes gwahanol yn ystod y flwyddyn, record i'r tîm. Un o fuddion gweithgaredd FW Capital yw'r defnydd o gronfeydd i mewn i ardaloedd sy'n ffinio â Chymru sy'n ein galluogi i wneud y mwyaf o werth posibl ein buddsoddiadau lle mae ffiniau daearyddol ond nid economaidd. FW Capital yw'r cerbyd awdurdodedig hefyd ar gyfer buddsoddiad £10 miliwn Cronfa Bensiwn Clwyd i mewn i Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru ac mae'n gwella ein graddfa, pwll talent a galluoedd cyffredinol gan greu lle ychwanegol er mwyn datblygu profiad, syniadau, a strwythurau cyllido newydd.

Ffocws amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant

Mae egwyddorion Adduned Contract Economaidd Llywodraeth Cymru wrth galon popeth a wnawn, ac rydym yn mireinio ein mein prawf gwneud penderfyniadau buddsoddi wedi'u canolbwytio'n amgylcheddol, cymdeithasol ac o ran llywodraethiant i sicrhau ein bod yn cynorthwyo cyflogaeth o ansawdd yn fwy lleol; gwella cynhyrchiant busnes, llywodraethiant, a chynaliadwyedd; hyrwyddo diwylliant o arloesi; ac yn annog cydraddoldeb ac amrywiaeth a chadwyni cyflenwi lleol. Mae'r metrigau yn ein fframwaith effaith yn gydhaws â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Nodau Datblygu Cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig a gwelodd eleni ni yn ymuno â chynllun cynaliadwyedd corfforaethol gwirfoddol mwya'r byd, Egwyddorion ar gyfer Buddsoddi Cyfrifol (PRI). Mae hyn yn rhoi glasbrint i ni ar gyfer buddsoddi cyfrifol sy'n sicrhau bod gan ein risg iau ariannol y cyfle gorau o gynhyrchu canlyniadau byd go iawn cadarnhaol; mae hi'n ymagwedd ymarferol, nid yn ymarfer ticio blwch.

Uchelgais bwysig yn ein gorchwyl yw chwarae'r rôl ystyrlon mewn cynorthwyo Llwybr Sero Net 2050 a osodwyd gan Llywodraeth Cymru ym Mawrth 2021. Cam cyntaf hollbwysig yn ystod y flwyddyn oedd lansio ein Cymhelliaid Cartrefi Gwyrdd a'r Cynllun Benthyciadau Busnesau Gwyrdd, a'i fan cychwyn oedd ein hawydd i ymateb i angen marchnad a gafodd ei adnabod trwy weithredu'n gyflym ac yn adeiladol mewn sector polisi hanfodol. Yn yr ysbyrd o beidio â gadael i'r gorau fod yn elyn i'r da, ein hymagwedd yw 'profi a dysgu' wrth i ni geisio datblygu strwythurau ariannu sydd o bosibl yn gallu gweddu i brosiectau sy'n cynorthwyo datgarboneiddio yn economi Cymru ac yn helpu i sefydlu a blaenoriaethu cymwysterau amgylcheddol fel rhan o fusnes fel arfer. Rydym wedi'n calonogi'n fawr gan dystiolaeth gynnar galw'r cwsmeriaid.

Adferiad economaidd a thwf i'r dyfodol

Cafodd Cynllun Benthyciad Busnes Covid-19 Cymru ei lansio ym Mawrth 2020 mewn ymateb i'r pandemig. Wrth i ni adfer ar ôl gyfnod tair blynedd anodd iawn, mae llawer o ddyfalu yn y cyfryngau am berfformiad ariannol rhai cynlluniau argyfwng a gefnogir gan y llywodraeth. Er mwyn bod yn eglur am ein Cynllun Benthyciad Busnes Covid-19 Cymru, rwy'n falch o adrodd bod 40% o'r £92 miliwn a ddarparwyd gan y Banc i 1,331 o fusnesau Cymru yn ystod y cyfnod hwn wedi cael ei ad-dalu yn awr. Mae ein graddfa ddiffygddalu isel ar hyn o bryd o 4.6% yn briodoladwy i raddau helaeth i feini prawf cymhwyster a diwydrwydd dyledus cwsmeriaid ac rydym yn rheoli'r portffolio hwn yn agos iawn i sicrhau ein bod yn cyfyngu a'r ddiffygddaliadau ychwanegol.

Byddwch yn cofio y llynedd i mi roi rhybudd o ofal am yr amgylchedd economaidd. Mae chwyddiant yn parhau'n uchel ac mae twf economaidd yn styfnig o isel eleni. Er ein bod yn gweld nifer fawr o gwsmeriaid yn symud i mewn i'n categorïau risg credyd uwch, gan ofyn am graffu a chymorth dwysach, mae hyn yn cyfeithu'n anochel i gynnydd mewn lefelau darparu benthyciadau a rhywfaint o effaith negyddol ar brisiadau buddsoddiadau. Mae ein ffocws ar sicrhau adferiadau o ddiffygddaliadau wedi helpu i lliniaru'r effeithiau negyddol ar ein mantolen. Ar yr un pryd, mae newidiadau mewn archwaeth am risg credyd o fenthycwyr y stryd fawr yn dod â chwmnïau i mewn na fyddai yn hanesyddol wedi dod atom fel darpar gwsmeriaid. Wrth i'r pwyseddau economaidd barhau, byddwn yn parhau'n wyliadwrus ac yn parhau yn ein hymdrehchion i ganfod datrysiau effeithiol ar gyfer y rheini o'n cwsmeriaid sydd o dan straen tra'u bod yn aros am ddychwelyd i gyfraddau sylfaen sefydlog, chwyddiant is, a thwf economaidd cadarnhaol.

Cyflawni ar gyfer pobl Cymru

Mae ein busnes yn ymwneud gymaint â phobl ag y mae ag arian, naill ai'n staff, cwsmeriaid, neu randdeiliaid.

Rwy'n hapus iawn â'r berthynas gadarnhaol ac adeiladol rydym wedi ei hadeiladu â nifer gynyddol o adrannau o fewn Llywodraeth Cymru. Mae hyn yn ein galluogi i ddatblygu amrediad ehangach o syniadau a datrysiau a fydd ymhen amser yn cynyddu'r llif a'r amrywiaeth o gyllid i mewn i fusnesau Cymru.

Mae ein Bwrdd Cyfarwyddwyr a'n rheolwyr yn parhau i ymgysylltu ag amrediad eang o randdeiliaid, gydag ailgychwyn digwyddiadau a chyfarfodydd yn y cnawd yn enwedig gan ganiatáu perthnasoedd personol sy'n parhau yn ffactor hollbwysig mewn cyfathrebu, cydweithio a deall effeithiol.

Trwy strategaeth benderfynol o recriwtio a datblygiad proffesiynol mae'r banc wedi adeiladu tîm ardderchog o swyddogion proffesiynol sy'n cynorthwyo datblygu economi Cymru. Mae llawer wedi datblygu galluoedd arbenigol ac mae ein gallu i gynnig amlygiad i amrywiaeth a swm mawr o drafodion busnes i'n swyddogion yn golygu ein bod hefyd yn datblygu swyddogion cyllid proffesiynol y dyfodol â phrofiad ymarferol dwfn. Rwy'n neilltuol o fodlon a balch ein bod yn cyflogi ac yn datblygu graddedigion ifanc a'n bod yn gwneud buddsoddiad sylweddol mewn datblygiad proffesiynol, gan gynnwys hyfforddi a mentora. Rwy'n hoffi meddwl ein bod wedi creu'r Banc Datblygu fel canolfan ragoriaeth mewn cyllido busnes micro i ganolig i Gymru.

Rwy'n parhau ag argraff dda ac yn ddiolchgar fod y Banc yn gwneud cynnydd da yn erbyn yr holl amcanion polisi a amlinellir yn ein gorchwyl. Unwaith eto, mae fy niolch diffuant yn mynd i'n holl staff y mae eu proffesiynoldeb ac ymroddiad yn helpu i wneud Cymru yn lle deniadol i fyw, gweithio a buddsoddi. Mae pawb ohonom yn y Banc Datblygu yn benderfynol o wneud mwy ac yn well.

Gareth Bullock OBE, Cadeirydd

31 Awst 2023

Adroddiad y Prif Weithredwr

Ein pwrpas ym Manc Datblygu Cymru yw dod ag uchelgeisiau yn fyw a thanio posibiliadau trwy gynyddu cyflenwad a hygyrchedd cyllid lle mae methiant marchnad yn bodoli.

Yn erbyn cefnlen o brisiau ynni cynyddol, ansicrwydd economaidd, ac argyfwng costau byw yn codi, fe aethom i mewn i'r flwyddyn yn fwy penderfynol nac erioed i sicrhau bod gennym y cyllid a'r gallu angenrheidiol i ateb galw cwsmeriaid.

Wrth i fanciau'r stryd fawr dynhau eu polisiau credyd wrth rag-weld cyfraddau llog uwch a dirwasgiad posibl, fe safom wrth ein haddewid o fod yn agored trwy'r amser; ac, wrth i ni gyrraedd ein pumed pen-blwydd yn Hydref 2022, nid yw galw am gyllid erioed wedi bod mor gryf.

Mae cydnabod yr her enfawr mae perchnogion busnesau bach ac entrepreneuriaid wedi ei hwynebu yn yr amgylchedd economaidd anos hon, yn golygu bod fy mantra i barhau'n gefnogwyr a phencampwyr gweithredol i entrepreneuriaid prin erioed wedi bod yn bwysicach. Felly, mae'n rhaid i mi â theimladau cymysg ddechrau fy adroddiad ar gyfer 2022/23 trwy ddweud ein bod wedi mynd y tu hwnt i'n targedau yn ogystal â'n disgwyliadau gan wneud 516 buddsoddiad sy'n gyfanswm o £124.2 miliwn a chyd-fuddsoddiad o £114.5 miliwn.

Mae'n dystiolaeth i aeddfedrwydd ein busnes ac i ymroddiad ein tîm ein bod yn gallu cynorthwyo 435 o fusnesau trwy gydol y flwyddyn. Roedd dros hanner y rheini yn gwsmeriaid presennol yn ein portffolio, adlewyrchiad o'r pwyslais a roddwn ar sicrhau perthynas waith dymor hir â'r rheini rydym yn eu cylido. Nid yw wedi bod erioed, ac ni fydd byth, ynglŷn â chael arian allan o'r drws yn unig.

Darparu cyllid dyled ac ecwiti ag effaith gymdeithasol

Nid yw ein buddsoddiad i fusnesau llai ond yn rhan fechan iawn o'r cyllid sydd ei angen i'r economi fusnes dyfu a ffynnu. Fy nghred i yw y bydd ein hyder yn economi Cymru yn annog eraill i gynnwl ac estyn eu hymrwymiad ariannol i fusnes Cymru.

Mae'r dirwedd gyllido hefyd yn newid gyda chwaraewyr newydd yn y farchnad a lansiad cronfa gwerth £130 miliwn i Gymru gan Fanc Busnes Prydain eleni a chronfa Buddsoddi Cyfalaf Arloesedd gwerth £50 miliwn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a lansiwyd ym mis Tachwedd 2022. Rydym yn croesawu'r cyllid newydd hwn gan mai un o'n prif gyfrifoldebau yw meithrin a thyfu'r farchnad ariannol yma yng Nghymru. Rydym felly'n gweithio'n agos gyda'r cyllidwyr newydd hyn i sicrhau bod pob cyllid yn gyflenwol ac wedi'i ganolbwytio i fynd i'r afael â bylchau gwirioneddol yn y farchnad.

Rydym hefyd yn addasu i farchnad heb Gyllid Undeb Ewropeaidd. Mae paratoi ar gyfer hyn wedi bod ar y gweill ers refferendwm 2016. Mae gennym ymrwymiad Llywodraeth Cymru ac mae ein Cronfa Fuddsoddi Hyblyg Cymru wedi'i chyfalafu'n dda fel y mae ein Cronfa Olyniaeth Rheoli Cymru. Mae hyn yn ein rhoi mewn sefyllfa dda ar gyfer beth bynnag sydd gan y dyfodol i'w gynnig.

Mae'r sector preifat yn chwarae'r rôl bwysig, ac mae'n rhoi boddhad i weld y lefelau uchel o gyd-fuddsoddi yn 2022/23, gan gynnwys rowndiau cyllido graddfa fawr yn cael eu cwblhau gan Coin Cover, QLM a Creo Medical yn ystod y flwyddyn.

Fel un o'r buddsoddwyr cyfalaf menter mwyaf gweithredol yn y DU, rydym wedi parhau i ddarparu cyllid ecwiti fel galluogwr allweddol o dwf busnes. Mae'n chwarae'r rôl bwysig yng nghylch bywyd cyflawn cyllid busnes o'r hedyn a buddsoddiad cam cynnar at fusnesau sefydlog, dan berchnogaeth breifat sy'n bwriadu cyllido olyniaeth ac ymadael. Yn wir, cafodd dros £20 miliwn ei fuddsoddi mewn cytundebau olyniaeth yn ystod y flwyddyn, gan gadw cyfoeth ac ewylls da yng Nghymru. Rwy'n falch o adrodd bod gennym lif cyson o gytundebau yn yr arfaeth ar gyfer 2023/24.

Mae darparu cyllid dyled ac ecwiti ag effaith gymdeithasol yn helpu i hwyluso diwylliant entreprenaidd yng Nghymru o fusnesau sylfaenol i rai twf uchel. Mae hyrwyddo entreprenoriaid ifanc, a gweithgaredd wedi'i anelu at gynyddu cyfranogaeth gan entreprenaaid benywaid ac ethnig leiafrifol, wedi bod yn rhan bwysig o'n Gwaith yn 2022/23 i adeiladu economi amrywiol a chynaliadwy ar gyfer y dyfodol fel y mae ein gwaith gyda grwpiau a dangynrychiolir i helpu gwella cyflawnder cymdeithasol a chynhwysiad ariannol.

Hyrwyddo a datblygu dyfodol gwyrdd yng Nghymru

Mae ein cynllun corfforaethol pum mlynedd ar gyfer 2022/27 yn amlinellu ein hymrwymiad i gynorthwyo ein cwsmeriaid newydd a phresennol i fynd i'r afael â datgarboneiddio, lleihau eu defnydd o ynni ac ysgogi'r esblygiad i Gymru garbon isel.

Atebwyd y galw ar unwaith am lansiad y Cynllun Benthyciadau Busnes Gwyrdd a derbyniwyd 33 o ymholiadau busnes newydd yn ystod y mis cyntaf yn unig. Mae hyn yn amlygu bod y farchnad yn barod am offer ariannol arloesol sy'n gallu a bydd yn hyrwyddo'r uchelgeisiau ar gyfer dyfodol gwyrdd yng Nghymru. Rydym wedi parhau i wella ein gwybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth trwy gydweithio â rhanddeiliaid fel Comisiynydd Cenedlaethau'r Difodol i Gymru, Innovate UK, a NESTA, asiantaeth arloesi'r DU er lles cymdeithasol. Fe wnaethom hefyd ymuno â Fforwm Cyllid Gwyrdd a Chynaliadwyedd Sefydliadau Ariannol Cyhoeddus y DU ynghyd â chyrff eraill fel Banc Busnes Prydain, Banc Seilwaith y DU a Banc Cenedlaethol yr Alban i ystyried sut y gallwn rannu mewnwelediad ac arbenigedd orau i hyrwyddo buddsoddiad effaith ledled y DU.

Mae gwella effeithlonrwydd ynni stoc tai Cymru yn un arall o'r prif heriau amgylcheddol a wynebwn. Mae lansiad ein Cymhelliaid Cartrefi Gwyrdd £33 miliwn yng Ngorffennaf 2022 yn rhoi gostyngiad i ddatblygwyr cartrefi newydd mewn ffioedd ad-dalu benthyciadau o hyd at 2% yn ddarostyngedig i feini prawf cynhwysos y'n cynnwys statws Graddiad A EP/Passivhaus, strwythurau heb fod yn goncrit a systemau gwresog i heb fod yn danwydd ffosil. Fodd bynnag, y dasg fwy

yw cynorthwyo datgarboneiddio'r stoc tai presennol yng Nghymru a bydd hyn yn parhau i fod yn ffocws i ni wrth i ni symud i mewn i 2023/24. Bydd ein gwaith gyda Llywodraeth Cymru a NESTA yn helpu i adnabod y prif gyfleoedd effeithlonrwydd i ddeiliaid tai.

Mae ein Cronfa Ynni Lleol wedi helpu grwpiau cymunedol, mentrau cymdeithasol, modelau perchnogaeth lleol a Mentrau Bach a Chanolig. Mae estyniad naturiol o'r gronfa hon o dan ystyriaeth ar gyfer cynlluniau cymunedol mwy fel gwynt ar y tir a chynhyrchu ynni solar a allai greu cylch rhinweddol ag elw'r buddsoddiad yn cael ei ddychwelyd i'r gymuned i fuddsoddi ymhellach mewn busnesau lleol. Mae gan faint ein sylfaen cwsmeriaid y potensial hefyd i gynorthwyo ymdrechion i weld Cymru yn dod yn ganolfan ar gyfer technolegau gwyrdd. Mae'n ennill bob tro ac mae'n ffitio'n braf â'n ffocws ar fuddsoddiadau ESG.

Rhagoriaeth cyflawni, yn wynebu cwsmeriaid, cynaliadwyedd ariannol

Mae popeth a wnawn yn y farchnad yn cael ei gefnogi gan ymchwil Dirlad Economi Cymru. Ymunwyd â'r cydweithio unigryw rhwng y Banc Datblygu, Ysgol Fusnes Caerdydd a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) gan Ysgol Fusnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Mentergarwch yn Hydref 2022. Gyda'n gilydd rydym yn datblygu mewnwelediadau ychwanegol i'r materion sy'n effeithio ar Economi Cymru fel y gallwn barhau i ateb anghenion newidiol ein cwsmeriaid.

Mae'r cydweithio hwn yn neilltuol o bwysig wrth ystyried bod yr adroddiad chwarterol a gyhoeddwyd yn gynnar yn 2023 yn awgrymu bod amodau heriol yn parhau i Fentrau Bach a Chanolig yng Nghymru. Rydym felly yn olrhain yr hyn sy'n digwydd yn ein heconomi yn

ofalus ac mae'r data hyn yn cael eu defnyddio i wneud y mwyaf o effaith cyflawni ac yn dangos gwerth amlwg am arian wrth i ni ddatblygu ein cymorth i gwsmeriaid.

Rydym hefyd yn gwybod bod prif randdeiliaid fel y Ffederasiwn Busnesau Bach, Sefydliad y Cyfrifwyr Siartredig yng Nghymru a Lloegr a Busnes Cymru yn wirioneddol werthfawrogi'r wybodaeth a gynhyrchir.

Wrth gwrs, mae ein gallu i ehangu cyflawni yn gyflym yn unol ag anghenion cynyddol y farchnad yn briodoladwy i raddau helaeth i fuddsoddiad parhaus yn ein systemau a'n prosesau a'n pobl. Fe wnaethom groesawu 60 o ddechreuwyr newydd i dîm y Banc Datblygu yn 2022/23, gan gymryd cyfanswm ein cyfrif pennau i 282. Roeddwn i hefyd yn neilltuol o fodlon i gadarnhau deg dyrchafiad mewnol, pob un ohonynt wedi dod trwy ein fframwaith datblygu gyrfa.

Edrych ymlaen

Wrth i ni gychwyn ar ail flwyddyn ein cynllun corfforaethol diweddaraf, rwyf am ddiolch i'n tîm, ein Bwrdd Cyfarwyddwyr a Gareth Bullock fel ein Cadeirydd am bopeth maen nhw wedi ei wneud trwy gydol 2022/23 i gynorthwyo busnesau ar hyd a lled Cymru. Mae wedi bod yn ymdrech tîm gwirioneddol.

Ein pobl yw ein hased mwyaf ac yn sylfaenol i'n llwyddiant tymor hir. Byddwn yn symud ymlaen yn 2023/24 trwy weithio gyda'n cydweithwyr i gynnal rhagoriaeth cyflawni ar gyfer cynaliadwyedd tymor hir economi Cymru a'r busnesau rydym yn eu cynorthwyo.

Giles Thorley, Prif Weithredwr
31 Awst 2023

Sefydliad wedi'i arwain gan bwrpas

Pwrpas

Dod ag uchelgeisiau'n fyw a hybu posibiliadau i bobl, busnesau a chymunedau yng Nghymru.

Gorchwyl

Datgloi potensial yn economi Cymru trwy gynyddu cyflenwad a hygyrchedd cyllid cynaliadwy, effeithiol.

Gwerthoedd

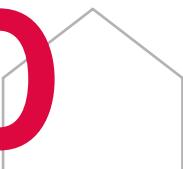
- **Cydweithio clyfar**
- **Egni entrepreneuraid**
- **Empathi gwrthrychol**
- **Cyfrifoldeb ymwybodol**

Targedau cyflawni 2022/27

Targedau cyflawni llinell sylfaen 2022/27

2,200

Cynorthwyo dros 2,200 o fusnesau

1,900

Cyllido 1,900 o gartrefi newydd yn cael eu hadeiladu

20,000

Dros 20,000 o swyddi wedi cael eu cefnogi

£650m

Buddsoddi dros £650 miliwn yn uniongyrchol i mewn i gwmniau Cymreig

Cyflawni ar ein hadduned i Gynllun Cymru Gyfan Llywodraeth Cymru Gweithio Gyda'n Gilydd i Gyrraedd Sero Net

60

Cynnal NPS®
cwsmeriaid o 60

60

Cynnal NPS®
gweithwyr o 60

1:1

Targedu cydfuddsoddiad
ar gronfeydd busnes o 1:1

Amcanion strategol cyfnod pum mlynedd 2022/27

Craidd:	Yn codi:	Gweithrediadol:
Darparu cyllid dyled ac ecwiti ag effaith gymdeithasol	Hyrwyddo a datblygu dyfodol gwyrdd yng Nghymru	Rhagoriaeth cyflawni, cwsmer yn gyntaf, cynaliadwyedd ariannol
1. Hwyluso diwylliant entreprenaidd yng Nghymru, o'r sylfaen i fusnesau twf uchel	1. Defnyddio ein safle a'n dylanwad i hyrwyddo trawsnewid cadarn a chymesur i ddyfodol gwyrdd ar draws yr ecosystem fusnes yng Nghymru	1. Sicrhau cyflawni cyd-weithrediadol ac ymatebol sy'n ateb anghenion esblygol cwsmeriaid
2. Cefnogi cynhwysiad ariannol ar gyfer grwpiau a dangynrychiolir a chreu effaith gadarnhaol yn economi Cymru	2. Datblygu offer ariannol arloesol i hybu'r uchelgeisiau ar gyfer dyfodol gwyrdd yng Nghymru	2. Sefydlu cynaliadwyedd ariannol i'r tymor hir trwy ddefnydd arloesol o gyfalaf ar gyfer anghenion marchnad parhaol
3. Gweithio gyda'n cwsmeriaid newydd a phresennol i'w hannog i adnabod a blaenorriaethu cyfleoedd effaith gymdeithasol fel rhan o'u cynllunio busnes	3. Gwella ein gwybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth o effeithiau newid hinsawdd a rôl cyllid mewn darparu datrysiau yn barhaus	3. Gwneud y defnydd mwyaf o'n gallu i gynorthwyo cyflawni polisi'r llywodraeth trwy ein strwythur ac arbenigedd

Holbrook Dubs
Bro Morgannwg

Ein cyllid a'n gwasanaethau

- Dyled
- Ecwiti
- Dyled ac Ecwiti

Cronfa	Hedyn	Technoleg cyfnod cynnar	Dechrau busnes	Twf	Olyniaeth	Eiddo	Ariannu gwasanaethau gweinyddol
Cronfeydd Busnes							
Cronfa Buddsoddi Cyd Angylion Cymru			£25k - £250k				
Cronfa Busnes Cymru				£50k - £5m			
Cronfa Buddsoddi Hyblyg Cymru*				£25k - £10m			
Cronfa Olyniaeth Rheolaeth Cymru					£500k - £3m		
Cronfa Micro Fenthyciadau Cymru			£1k - £50k				
Cronfa Achub ac Ailstrwythuro Cymru					£50k - £2m		
Cronfa Sbarduno Technoleg Cymru II	£50k - £450k						
Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru			£100k - £5m				
Cronfa Ynni Lleol			£50k - £2m				

*(yn cynnwys Cynllun Benthyciadau Busnes Gwyrdd)

Cronfa	Hedyn	Technoleg cyfnod cynnar	Dechrau busnes	Twf	Olyniaeth	Eiddo	Ariannu gwasanaethau gweinyddol
Cronfeydd Datblygu Eiddo							
Cronfa Safleoedd						£150k - £6m	
Segur Cymru							
Cronfa Eiddo						£250k - £5m	
Masnachol Cymru							
Cronfa Datblygu						£150k	
Eiddo Cymru II						- £6m	
Benthyca Personol ar gyfer Cartrefi							
Cymorth i Brynu -						£1k - £50k	
Cymru							
Hunanadeiladu						% o'r gost	
Cymru						Adeiladu	
Cynllun Cymorth i							
Lesddeiliaid							
Isadeiledd							
Model Buddsoddi							
Cydfuddiannol							
FW Capital							
Cronfa Fuddsoddi					£100k - £750k		
Northen Powerhouse							
Cronfa Eiddo						£250k - £2m	
Gogledd Ddwyrain							
Lloegr							
Cronfa Buddsoddi						£1m	
mewn Eiddo						- £7m	
Masnachol y							
Gogledd Ddwyrain							

Gweithio gyda Llywodraeth Cymru

Vaughan Gething MS

Gweinidog yr Economi

"Rwy'n falch iawn o weld Banc Datblygu Cymru yn cyflawni'r lefelau uchaf erioed o fuddsoddiad ecwiti gyda set o ganlyniadau sy'n profi pa mor ased y mae wedi dod i economi Cymru.

Crëodd Llywodraeth Cymru fanc rhanbarthol cyntaf y DU i helpu busnesau i gael mynediad at y cyllid cynaliadwy ac effeithiol sydd ei angen arnynt i dyfu a datblygu. Trwy ei gyfres eang o gronfeydd, mae'r Banc wedi helpu cannoedd o fusnesau mewn ystod amrywiol o sectorau i drosoli buddsoddiad a chreu swyddi.

"Byddwn yn gweithio gyda'r Banc wrth iddo barhau i arloesi, gan gyflwyno cynhyrchion newydd i helpu busnesau i leihau eu defnydd o ynni a thrawsnewid i Sero Net. Edrychaf ymlaen at ein partneriaeth barhaus yn ystod cyfnod heriol wrth i ni weithio i gefnogi swyddi gwell mewn busnesau cryfach ledled Cymru."

Rebecca Evans MS

Gweinidog Cyllid

"Yn wyneb helbul economaidd a'r heriau ariannol canlyniadol sy'n wynebu busnesau ledled Cymru, mae'r Banc Datblygu wedi datblygu ei gefnogaeth i'n heconomi ymhellach. Mae'r Adroddiad Blynnyddol hwn yn nodi sut mae'r Banc Datblygu yn darparu cyllid hanfodol, gan helpu busnesau i ddatblygu a thyfu.

"Fel partner cyflawni allweddol, rydym yn parhau i weithio gyda'n gilydd i adeiladu economi nawr ac ar gyfer dyfodol Cymru yn seiliedig ar egwyddorion cynaliadwyedd a thegwch.

"Diolch i'r rhai yn y Banc am eu proffesiynoldeb a'u hymrwymiad i wasanaethu'r gymuned fusnes yng Nghymru dros y flwyddyn ddiwethaf."

Julie James MS

Gweinidog Newid Hinsawdd

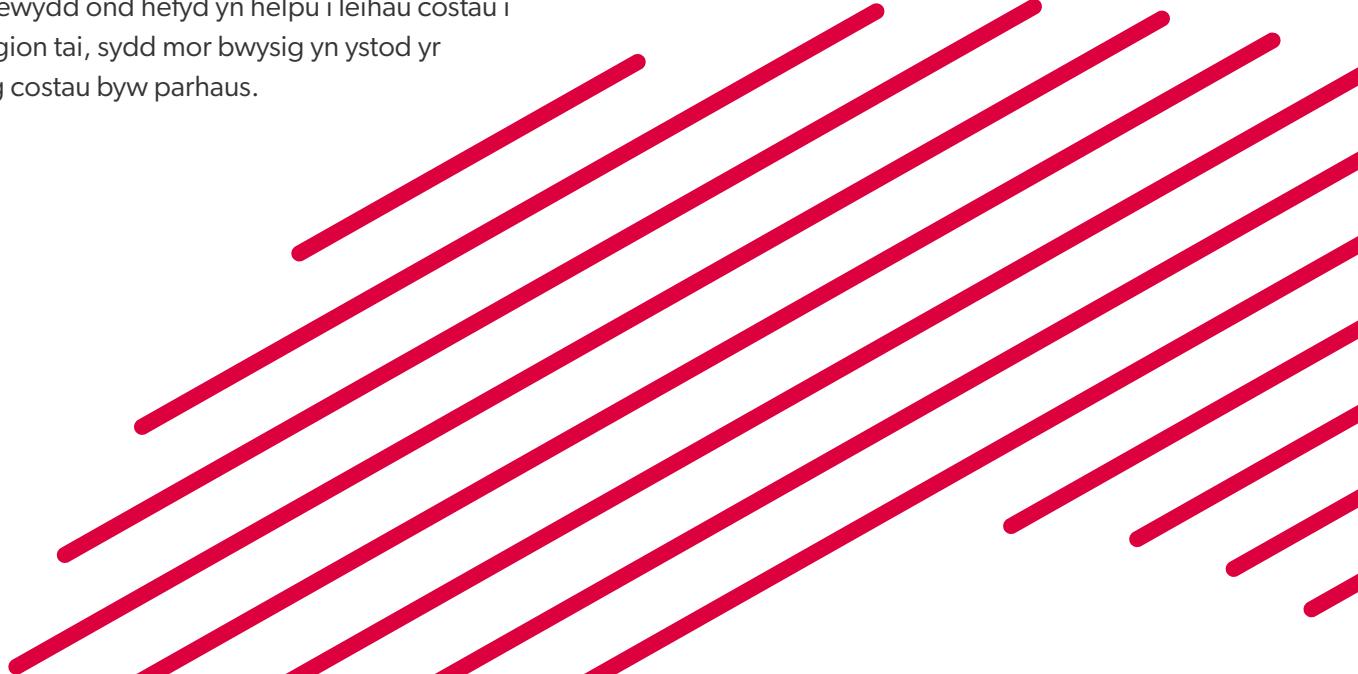
"Rwy'n croesawu'r camau a gymerwyd gan Fanc Datblygu Cymru i rannu ein gweledigaeth ar gyfer mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd a symud tuag at Sero Net.

"Mae'r Cynllun Benthyciadau Busnes Gwyrdd newydd yn mynd i'r afael â'r galw gan fusnesau am gyllid gwyrdd drwy helpu busnesau i oresgyn rhwystrau i fuddsoddi mewn datgarboneiddio, yn ogystal â darparu modd i wrthsefyll costau ynni uchel.

"Yn ogystal, mae'r Cymhelliant Cartrefi Gwyrdd yn cynnig gostyngiadau graddol mewn benthyciadau eiddo yn seiliedig ar faint o fesurau effeithlonrwydd ynni a charbon isel y mae datblygwyr BBaChau yn eu hymgorffori yn eu datblygiadau tai.

"Rwy'n falch bod Banc Datblygu Cymru yn parhau i weithio gyda ni i ddod o hyd i ffyrdd o fynd i'r afael â'r gwahanol anghenion tai sydd gan bobl Cymru drwy ddarparu cyllid eiddo gyda mwy o bwyslais ar ddarparu cartrefi carbon isel.

"Bydd hyn nid yn unig yn gwella effeithlonrwydd ynni cartrefi newydd ond hefyd yn helpu i leihau costau i berchnogion tai, sydd mor bwysig yn ystod yr argyfwng costau byw parhaus.

Egwyddorion buddsoddi

Mae ein hegwyddorion buddsoddi yn ategu ein rôl a'n safle mewn cynorthwyo datblygiad economaidd yng Nghymru. Maen nhw wedi'u cynllunio i ateb uchelgeisiau ein cyfranddalwyr, gan ystyried capasiti ein gweithrediadau a rheoliadau'r farchnad.

Chwe egwyddor graidd ein hymagwedd at fuddsoddi yw:

- Rydym yn gweithredu lle mae **methiant marchnad**, gan gynorthwyo cyfle economaidd trwy drefnu bod cyllid ar gael i fusnesau hyfwy ac rydyn ni'n ymateb i anghenion esblygol y farchnad a chwsmeriaid.
- Rydym yn buddsoddi ar **delerau masnachol**, gan brisio'r buddsoddiad yn deg i adlewyrchu'r risg. Mae hyn yn sicrhau nad ydym yn dadleoli'r sector preifat, a'n bod yn cynhyrchu elw y gellir ei ailgylchu i gwsmeriaid newydd, gan greu ased tymor hir, gwerth am arian i Gymru.
- Rydym yn **fuddsoddwr amyneddgar**, yn darparu cyllid hygrych i gynorthwyo cynaliadwyedd tymor hir y busnesau rydym yn eu cyllido.
- Rydym yn cydweithio'n agos â'r sectorau preifat a chyhoeddus a **chyd-fuddsoddi tyrfa sector preifat** lle bynnag y bo'n bosibl i gynyddu llif cronfeydd yng Nghymru.
- Rydym yn buddsoddi ar gyfer effaith gadarnhaol ariannol a heb fod yn ariannol yn y cymunedau rhanbarthol a wasanaethwn. Mae **amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant** yn ystyriaethau wedi'u sefydlu'n gymesur yn ein penderfyniadau buddsoddi.
- Rydym yn fuddsoddwr cyfrifol, gan ddarparu **gwasanaethau rheoli buddsoddi arbenigol, annibynnol**. Mae ein tîm profiadol yn ychwanegu gwerth at y busnesau rydym yn gweithio gyda nhw, ar gyfer oes y berthynas.

Adroddiad y Cyfarwyddwr Buddsoddi

Mae 2022/23 wedi bod yn flwyddyn fawr i fuddsoddiadau. Mae'r rhifau yn drawiadol a swm uchaf o gyllid ecwiti a dyled gwerth £124.2 miliwn yn cael ei ddyfarnu i fusnesau yn amrywio o rai newydd i olyniaeth rheoli gan rychwantu pob sector a chyrraedd pob cwr o Gymru.

Gwelodd fuddsoddiadau ecwiti dwf a chynnydd o tua 97% o £11.6 miliwn yn 2021/22 i £22.9 miliwn yn 2022/23. Mae hyn yn adlewyrchu'r ymdrechion rydym wedi'u rhoi i addysgu busnesau ar werth buddsoddi ecwiti a'r gwaith rydym wedi'i wneud gyda chyllidwyr a chyd-fuddsoddwyr eraill fel Wesley Clover, Mercia a Pi Labs i hyrwyddo'r cyfleoedd masnachol yma yng Nghymru ac i ysgogi galw.

Fodd bynnag, rydym yn gwybod bod amodau economaidd yn fregus o hyd ac mae data gan ein partneriaid ymchwil yn Nirnad Economi Cymru yn awgrymu risg o fethdaliadau cynyddol yn y flwyddyn sydd i ddod. Rydym yma i helpu'r busnesau hynny sy'n wynebu amser anodd, gan gamu i mewn i ddarparu cyllid lle mae methiant marchnad yn bodoli.

Wrth gwrs, rydym yn gweithredu ar delerau masnachol, ond rydym yn cydnabod yr angen i gyflawni cydbwysedd o ganlyniadau cymdeithasol ac ariannol. Mae hyn wedi bod yn brif ysgogwr ein twf yn y flwyddyn ddiwethaf wrth i fenthycwyr y stryd fawr dynnu allan o'r farchnad, gan roi'r cyfle i ni gamu i mewn a llenwi'r bylchau. Mae'n esbonio hefyd pam mae maint ein cytundebau ar gyfartaledd wedi tyfu dros y flwyddyn ddiwethaf o 14% i £240,748.

Twf o'r gwaelod i fyny

Mae twf cynaliadwy hirdymor ein heconomi yn dechrau gyda chefnogi entrepreneuriaid wrth iddynt symud eu syniad busnes o'r cysyniad i'r creu. Yn 2022/23 fe wnaethom fuddsoddi £14.32 miliwn mewn busnesau newydd a chefnogi 320 o wahanol fusnesau gyda micro fenthyciadau. Roedd bron hanner y rhain yn fenthyciadau trac cyflym i fusnesau yn masnachu ers dwy flynedd neu fwy, sy'n gwerthfawrogi'r penderfynu cyflym a'r broses ymgeisio syml.

Mae hwyluso diwylliant entrepreneuriaidd yng Nghymru yn golygu ein bod yn gweld rhagor o bobl ifanc yn ymgeisio am gyllid i gychwyn a thyfu eu mentrau busnes. Fe wnaethom fuddsoddi £16.9 miliwn mewn 111 o entrepreneuriaid ifanc eleni, cynydd o 106 yn 2021/22, ag un cwmni a gynorthwywyd â'r cyfarwyddwr a chyfrannodaliwr ifancaf yn 17 oed yn unig. Rosa Cundill o Gastell-nedd yn ysbrydoliaeth i ni i gyd wedi sefydlu ei becws ei hun yn gweini bara, crwst a chacennau organig â chymorth ei rhieni a benthyciad micro gan y Banc Datblygu.

Mae entrepreneuriaid ifanc a busnesau newydd yn rhan fawr o'n dyfodol yng Nghymru a dyna pam rydym yn awyddus bob amser i reoli ein perthnasoedd cwsmeriaid yn rhagweithiol a chynnig cymorth trwy gydol cylch bywyd busnes. Mae cyllid dilynol yn rhan bwysig o hyn wrth i fusnes gynyddu o ran graddfa ar gyfer twf. Er enghraift, mae buddsoddiad chwe ffigwr o'n Cronfa Fuddsoddi Hyblyg Cymru yn gynnar yn 2023 ar gyfer brand harddwch figan Mallows Beauty yn helpu i gyllido datblygu cynyrch a thwf allforio. Â chymysgedd o ddyled ac ecwiti, hon yw'r ail fuddsoddiad a wnaethom yn y busnes twf cyflym ers 2021.

Twf mewn sectorau allweddol

Mae twristiaeth yn fusnes mawr yng Nghymru, gan gyfrif am tua 8% o'n heconomi ac yn cyflogi dros 12% o'n gweithlu. Ond mae'n sector sy'n parhau i wynebu heriau sylweddol ar ôl Covid a phrinderau llafur a chostau cynyddol. Mar Cronfa Dwristiaeth Cymru wedi camu i fyny yn wirioneddol yn y flwyddyn ddiwethaf â £7.8 miliwn yn cael ei ddyfarnu i fusnesau twristiaeth sy'n dangos ymrwymiad gwirioneddol i Gontact Economaidd Llywodraeth Cymru.

Mae datblygiad eiddo masnachol hefyd wedi gweld twf sylweddol â buddsoddiad mewn 23 prosiect gwahanol yn gwneud cyfanswm o 163 o gartrefi newydd a 71,882 troedfedd sgwâr wrth i'n gwaith ar fynd barhau i aeddfedu ledled Cymru. Cynrychiolodd £6.7 miliwn o'n Cronfa Eiddo Masnachol bron dwbl y buddsoddiad a gafodd ei wneud yn 2021/22 a

datblygiadau fel FABCO Holdings yn agosáu at gwblhau 18 uned yng Nghwrt Felindre, rhan o Barc Technoleg Pencoed. Â chyllid gan y Banc Datblygu ym Mawrth 2023, mae pob un wedi cael eu rhagwerthu.

Mae'r sector eiddo hefyd yn cael budd o gyflwyniad ein Cymhelliaid Cartrefi Gwyrrdd. Y datblygwr preswyl cyntaf i gyrchu'r gronfa yn Ionawr 2023 oedd Wellspring Homes wedi'u lleoli yng Nghaerdydd â benthyciad o £1.2 miliwn i gyllido adeiladu wyth cartref cynaliadwy yn rhannol gan ddefnyddio Hempcrit yng Nghastell-nedd.

Yn y cyfamser, i ffwrdd o'r safleoedd adeiladu, performiodd ein cronefeydd technoleg yn dda hefyd gyda 31 o fentrau technoleg gwahanol wedi'u cefnogi drwy gydol y flwyddyn, sef cyfanswm o £10.9 miliwn. Roedd y twf hwnnw'n cynnwys trydydd buddsoddiad ecwiti ar gyfer Hut Six Security Limited, datblygwr cynhyrchion hyfforddiant diogelwch gwybodaeth seiliedig ar feddalwedd â'u pencadlys yng Nghasnewydd.

Twf mewn cydfuddsoddi

Helpodd ein cyllid Menter Bach a Chanolig i ddod â £114.5 miliwn ychwanegol o bartneriaid sector preifat neu drosoli 1:1.36 yn 2022/23. Mae hyn yn cynnwys tri chytundeb neilltuol o fawr â phecyn cyllid £32.3 miliwn i Creo Medical, £10.8 miliwn i QLM a £12 miliwn i Coincover. Mae pob un yn dangos sut mae ein cyllido a pherthnasoedd tymor hir â chwsmeriaid yn gallu bod yn gatalydd ar gyfer rhagor o dwf.

Cododd buddsoddwyr wedi'u cofrestru ag Angylion Buddsoddi Cymru i 334 a 102 o fuddsoddiadau angel unigol wedi cael eu gwneud yn ystod y flwyddyn. Ryw'n arbennig o falch o adrodd ein bod wedi gweld twf yn y nifer o fuddsosddwyr benywaidd yng Nghymru yn dilyn lansiad Angylion Cymru sy'n Ferched ar ddiwedd 2022. Wedi'u harwain gan y fuddsoddwraig arweiniol Jill Jones, mae gan y syndicet yn awr fwy na 30 o entrepreneuriaid benywaidd llwyddiannus ac arweinyddion busnes yn gweithio'n agos â'r Banc

Datblygu i fuddsoddi mewn menywod yng Nghymru, i Gymru. Rydym yn edrych ymlaen at y cytundeb cyntaf yn cael ei gwblhau yn y flwyddyn ariannol newydd.

Tyfu ein ffocws ar amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant

Mae 2022/23 wedi ein gweld yn tyfu ein rôl fel buddsoddwr cyfrifol ymhellach, gan ddatblygu ein prosesau penderfynu canolbwytio'n gynyddol ar ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant. Rydym wedi gwneud camau mawr o ran sut rydym yn cipio data gan ein galluogi i gasglu cyfres ehangach o wybodaeth am yr effaith mae ein buddsoddiadau yn ei chael.

Wrth gwrs, fel y crybwylodd Gareth eisoes, rydym wedi cofrestru ag Egwyddorion ar gyfer Buddsoddi Cyfrifol (PRI) y Cenhedloedd Unedig ond rydym hefyd yn gweld mwy o archwaeth o sylfaen ein cwsmeriaid sy'n dymuno cael buddion masnachol yr arnodiad trydydd parti sy'n dod o achrediadau. Cyflawnodd asiantaeth farchnata wedi'i hysgogi gan ddata a thechnoleg Yard Statws B Corp Status yn gynnar yn 2023, dwy flynedd yn unig ar ôl cwblhau pryniant rheolaeth saith ffigwr a gafodd ei gyllido'n rhannol gan ein Cronfa Olyniaeth Rheoli Cymru o £25 miliwn. Canlyniad gwych i bawb.

Olyniaeth busnes a'r tueddiadau cynyddol

Bu cynnydd pendant yn y galw am gyllid olyniaeth gyda 44 o fusnesau wedi cyrchu £20.6 miliwn i ariannu bargeinion olyniaeth. Daeth £3.9 miliwn o hyn o'n Cronfa Olyniaeth Rheolaeth Cymru gwerth £25 miliwn a ariennir gan Lywodraeth Cymru a Chronfa Bensiwn Clwyd. Mae benthyciadau ac ecwiti ar gael i dimau rheoli sydd eisiau rhedeg a bod yn berchen ar eu busnesau, gan ganiatáu i Gyfarwyddwyr sefydlu ddilyn diddordebau eraill a/neu ymddeol.

Twf y tu allan i Gymru, ar gyfer Cymru

Nid Cymru yn unig sydd wedi gweld twf eleni. Derbyniodd FW Capital hwb cyllid ychwanegol o £9.5 miliwn fel rhan o Gronfa Fuddsoddi'r Northern Powerhouse (NPIF). Mae yn awr yn gronfa £171.6 miliwn gan gynnwys £102.2 miliwn yn y Gogledd-Orllewin, a £69.4 miliwn yn Tees Valley a Cumbria.

Fe wnaethom hefyd groesawu lansiad Cronfa Fuddsoddi Eiddo Masnachol y Gogledd Ddwyrain gwerth £35 miliwn sy'n cael ei rheoli gan FW Capital a'i chefnogi gan Bartneriaeth Menter Lleol y Gogledd-Ddwyrain (LEP). Â chyflenwad cryf o gytundebau, mae'n ddrych-ddelwedd o'n Cronfa Eiddo Masnachol Cymru, gan ein galluogi i wneud y mwyaf o gwerth ac allforio ein sgiliau.

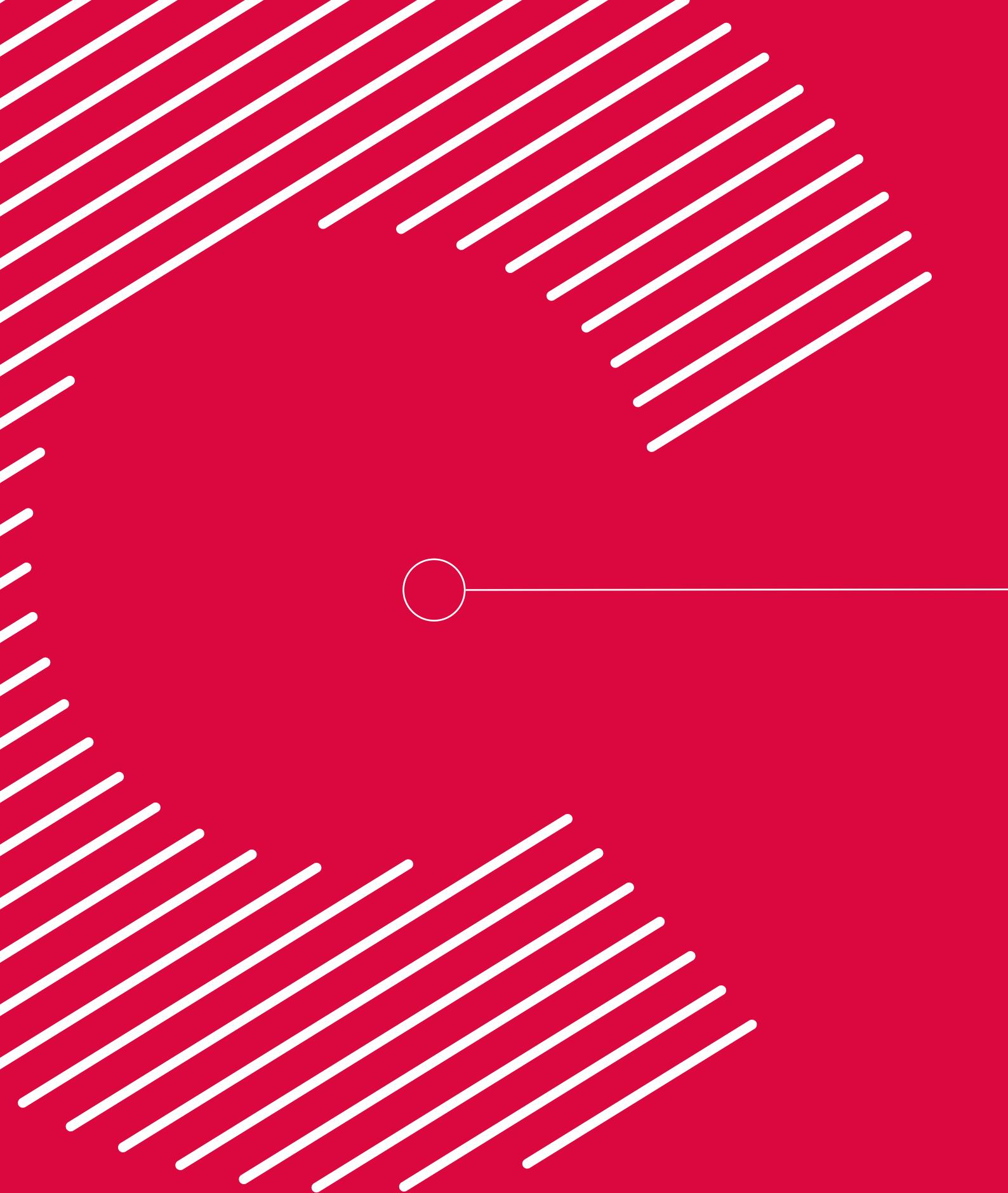
Cynllunio ar gyfer twf y dyfodol

Mae twf ein busnes a'r croneydd rydym yn eu rheoli yn golygu ein bod yn gweithredu yn awr mewn amgylchedd cynyddol gymhleth, gan ddarparu buddsoddiadau, gweithio gyda chydfuddsoddwyr i wneud y mwyaf o lif cyfalaf preifat yng Nghymru a darparu gwasanaethau rheoli arbenigol, annibynnol.

Fel darparwr tymor hir o gyfalaf tymor estynedig, byddwn yn parhau i weithio'n galed i ddatblygu'r farchnad yng Nghymru a chynorthwyo ein cwsmeriaid newydd a phresennol â dyled ac ecwiti mewn ffordd gynaliadwy ac effeithiol. Mae gennym gyllid ar gael, arbenigedd yn ein tîm a'n rhwydwaith, ac rydym yn buddsoddi yn ein prosesau a'n systemau i wella taith y cwsmeriaid. Bydd hynny'n parhau yn ffocws i ni yn y flwyddyn sydd i ddod.

Mike Owen, Cyfarwyddwr Buddsoddi'r Grŵp
31 Awst 2023

Craidd:

**Darparu cyllid dyled
ac ecwiti ag effaith
gymdeithasol**

Cynnydd yn erbyn ein hamcanion strategol

Craidd: Darpar y cyllid dyled ac ecwiti ag effaith gymdeithasol

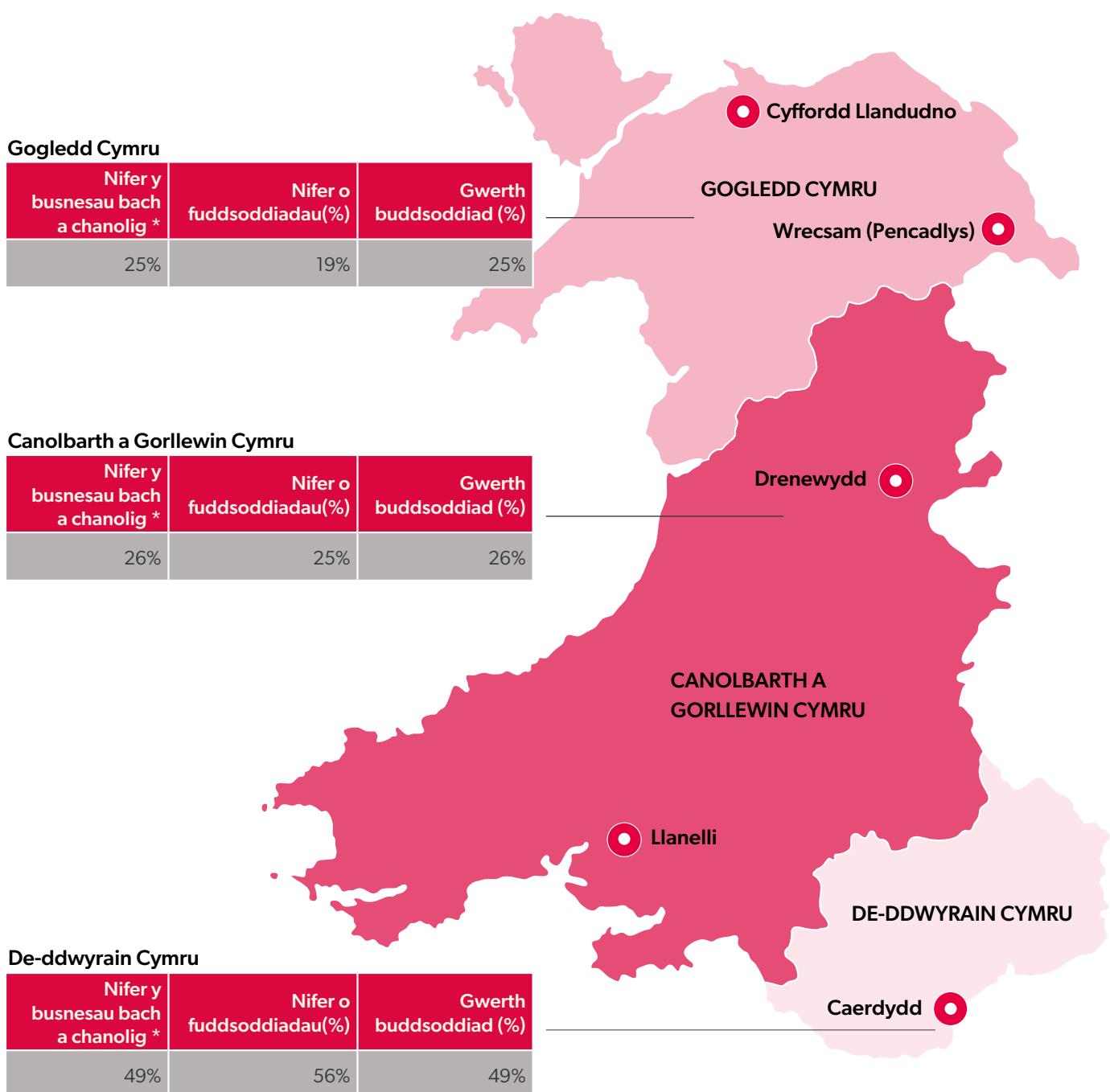
Rydym yn gwneud buddsoddi yn hygrych i gymaint o fusnesau â phosibl ledled Cymru gyfan ac yn parhau i chwarae ein rhan mewn cydbwysedd economiâu tri rhanbarth economaidd llywodraeth Cymru.

Roedd 2022/23 yn flwyddyn record ar gyfer gwerth ein buddsoddi uniongyrchol ar £124m gan gynnwys cyfanswm buddsoddiad Mawrth o £22m. Syrthiodd busnesau a gynorthwywyd ychydig o 519 yn 2021/22 i 516, er y cynyddodd maint y buddsoddiad ar gyfartaledd o'n cronfeydd eiddo. Cynyddodd maint cytundeb ar gyfartaledd ar draws pob cronfa o £210k i £240k gan adlewyrchu chwyddiant cynyddol a chyson y DU.

Blaenoriaeth allweddol yn y flwyddyn oedd darparu Cronfa Fusnes Cymru a gefnogwyd gan y Gronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewropeiadd (ERDF), wedi'i blaenoriaethu i Orllewin Cymru a'r Cymoedd, gan sicrhau bod busnesau mewn ardaloedd difreintiedig yn economaidd yn cael budd o'r swm llawn o gyllid sydd ar gael.

Buddsoddi ar draws Cymru

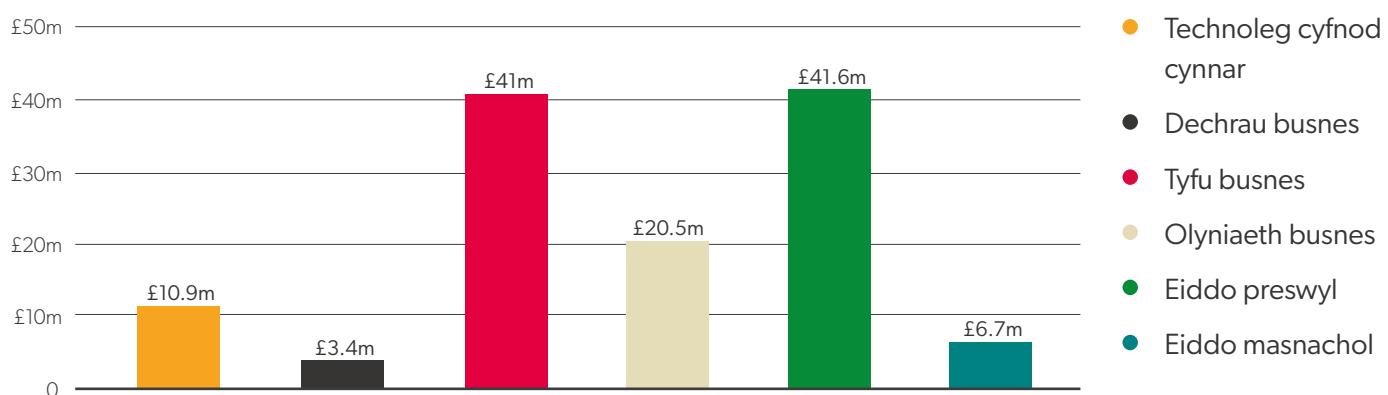

* Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol. <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/adhocs/14936smallandmediumenterprisesinwales>

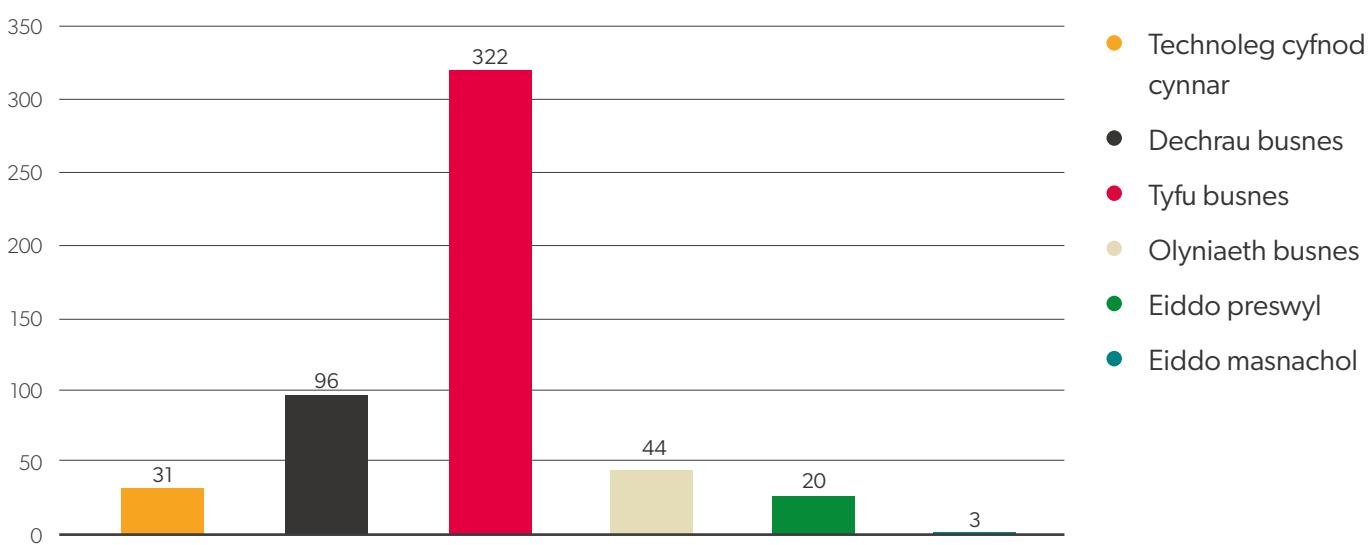
Cynorthwyo busnesau ar bob cam o'u taith

Mae'r cronfeydd rydym yn eu rheoli yn cynorthwyo busnesau trwy'r cylch bywyd llawn, o gyfalaf hedyn seiliedig ar ecwiti ar gyfer busnesau technoleg cam cynnar, i gynorthwyo trafodion olyniaeth busnes i gwmnïau sefydledig.

Gwerth buddsoddiad fesul cam busnes

Nifer y buddsoddiadau fesul cam busnes

Dechrau busnes a chyfnod cynnar

Gostyngodd cyllid ar gyfer busnesau cyfnod cynnar a busnesau newydd ychydig o flwyddyn i flwyddyn, o £15 miliwn i £14.3 miliwn. Mae hyn yn arwydd o dueddiadau yn yr economi ehangach a welodd ostyngiad sydyn yn nifer y genedigaethau busnes yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn.¹

O fewn y cyfanswm hwn, cynyddodd cymorth i fusnesau technoleg hadau a chyfnod cynnar 40% o £7.8 miliwn i £10.9 miliwn gyda nifer y bargeinion yn cynyddu 24% o 25 i 31.

Astudiaeth achos

Against the Grain

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Benthyriad micro

Angen busnes: Cychwyn busnes

Buddsoddiad: £15,000

Cafodd y cyn-swyddog gwasanaeth cwsmeriaid proffesiynol Frazer Twigg ei ysbrydoli i sefydlu Against the Grain gan ei bartner tymor hir Chris, a gafodd ei ddiagnosio ag afiechyd seliag yn 2018.

Canfu'r cwpl o Gaerdydd nad oedd siopau coffi a becysau yn lleol a allai warantu cynhwysion cwbl ddiglwen.

Arweiniodd hyn atynt yn agor Against the Grain ym Mehefin 2022 fel siop goffi gwbl ddiglwen gyntaf Cymru, gan gynnig amrediad o brydau ysgafn a byrbrydau cartref – gan ganiatáu i gwsmeriaid ag anoddefgarwch glwten a chyflyrau perthynol fwynhau bwyd a diod yn ddiogel heb redeg y risg o drawslygru.

Cefnogodd y Banc Datblygu y cwpl â benthyriad micro £15,000, gan eu galluogi i osod cyfarpar yn eu lleoliad newydd yn yr Eglwys Newydd.

¹ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/datasets/inessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk>

Astudiaeth achos

Gower Electric Bikes

Rhanbarth: Gorllewin Cymru

Math o gyllid: Benthyciad micro

Angen busnes: Cychwyn busnes

Buddsoddiad: £17,000

Cafodd Gower Electric Bikes ei sefydlu gan Tom Clulee a Joe Matthews i helpu rhagor o ymwelwyr a phobl leol i archwilio'r golygfeydd a'r tirweddau ysblennydd o gwmpas Gŵyr, a ddaeth yn Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol gyntaf y DU yn 1956.

Wedi'u cynorthwyo â £17,000 o Gronfa Benthyciad Micro Cymru, mae'r cwmni yn defnyddio fflyd o feiciau wedi'u pweru gan fatri Trek Powerfly sy'n caniatáu i seiclwyr llai profiadol fynd i'r afael â thirwedd ysblennydd yr ardal heb yr angen am lefelau athletaidd o ffitrwydd corfforol.

Mae Gower Electric Bikes hefyd yn anelu at ddefnyddio ynni adnewyddadwy 100% i wefru eu beiciau, gan ddefnyddio paneli solar lleol a chyflenwyr ynni gwyrdd.

Olyniaeth busnes

Mae olyniaeth yn parhau i fod yn faes polisi blaenoriaeth i Lywodraeth Cymru ac i'r Banc Datblygu, gan gadw busnesau dan berchnogaeth Gymreig. Mae perchnogaeth gan weithwyr yn gallu cymryd nifer o ffurflai ac mae'r prif fath o drafodyn a gefnogir gan y Banc Datblygu yn parhau i fod yn Bryniant Rheolaeth. Cefnogwyd cyfanswm o 44 o gwmnïau olyniaeth gyda chyllid olyniaeth o £20.5 miliwn.

Daeth £3.9 miliwn mewn cyllid o Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru, sydd wedi'i theilwra'n benodol i gefnogi timau rheoli presennol â chyllid ecwiti i ddod yn berchnogion trwy brynu cyfrannau. Mae ecwiti yn opsiwn deniadol i gynorthwyo busnesau â hanes masnachol cryf ac mae'n cynnig llwybr cyllido sydd hefyd yn cryfhau'r fantolen, gan alluogi busnesau i dyfu o dan arweiniad newydd. Darparwyd cyllid hefyd ar gyfer trafodion olyniaeth drwy Cronfa Busnes Cymru, Cronfa Micro Fenthyciadau Cymru, a Chronfa Buddsoddi Hyblyg Cymru.

Astudiaeth achos

Reel Label Solutions

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Ecwiti a benthyciad

Angen busnes: Prynus busnes

Buddsoddiad: £1.2miliwn

Buddsoddodd y Banc Datblygu £1.2 miliwn yn y busnes argraffu arbenigol wedi'i leoli ym Mhontyclun, Reel Label Solutions i gyllido ailstrwythuro cyfranddalwyr a darparu cyllid ar gyfer buddsoddi capex wrth i'r cwmni gychwyn ar raglen o dwf wedi'i arwain gan Jonathan Wright sydd newydd ei benodi fel Rheolwr Gyfarwyddwr. Daeth cyllid ar gyfer y buddsoddiad o Gronfa Fusnes Cymru a Chronfa Olyniaeth Rheoli Cymru.

Cafodd Reel Label Solutions ei sefydlu yn 2002 gan y cyfarwyddwyr sylfaenu Jonathan Wright, Paul Prothero a Chris Duffin. Mae'r buddsoddiad o £1.2 miliwn yn gymysgedd o ddyled ac ecwiti gan y Banc Datblygu a'r cyn-Gyfarwyddwr Gwerthu Jonathan Wright yn dod yn gyfranddalwr mwyafrifol ac yn Rheolwr Gyfarwyddwr yn dilyn ymadawriad Paul Prothero ac ymadawriad rhannol Chris Duffin.

Wedi'i leoli ar Stad Ddiwydiannol Cambrian, mae'r cwmni yn cyflogi 27 ac yn arbenigo mewn labeli digidol o ansawdd uchel, yn enwedig cynhyrchiad rhediad byr o labeli ymllynol digidol ac argraffu labeli fflecsograffig.

Astudiaeth achos

Avantis Marine

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Ecwiti

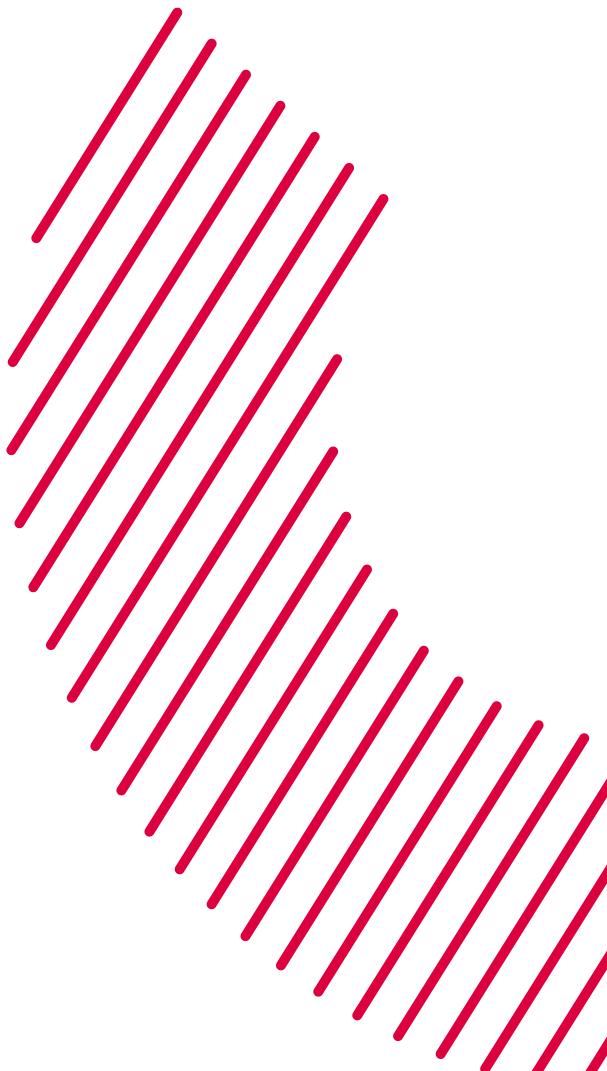
Angen busnes: Prynu busnes

Buddsoddiad: Heb ei ddatgelu

Cwblhaodd darparwr gwasanaeth technoleg ar gyfer y sector morol wedi'i leoli ym Mhen-y-bont ar Ogwr bryniant cyfranddaliadau rheoli (MBO) â phecyn saith ffigwr gan y Banc Datblygu a HSBC UK, a chyllid yn dod o Gronfa Olyniaeth Rheoli Busnes Cymru.

Wedi'i sefydlu yn 2019, defnyddiodd Avantis fuddsoddiad ecwiti o'r banc datblygu i gwblhau'r pryniant cyfranddaliadau rheoli o'r perchnogion presennol Envoy and Partners, â'r entrepreneur ifanc Thomas David yn cymryd rôl y Prif Swyddog Gweithredol. Yn 30 oed, mae'n cael ei gynorthwyo gan y Cadeirydd Chris David, y Prif Swyddog Gweithrediadau Jack Jenkins a'r Prif Swyddog Masnachol, Leon Solder.

Helpodd y Pryniant Cyfranddaliadau Rheoli i sicrhau cyfleoedd cyflogaeth tymor hir yn Ne Cymru ac yn rhwngwladol, yn ogystal â galluogi'r tîm rheoli i gael rheolaeth dros weithrediadau o ddydd i ddydd.

Cyllid ecwiti a chyfalaf tymor estynedig

Mae mynediad at gyllid ecwiti a chyfalaf tymor estynedig yn hanfodol ar gyfer cefnogi technoleg cam cynnar arloesol neu ar gyfer strategaethau twf cwmnïau uchelgeisiol ac, mae'n ysgogwr allweddol o dwf economaidd.

Mae ymchwil o blatfform data Beauhurst², yn dangos bod Cymru yn gartref i 1,583 o gwmnïau twf uchel, gan gynrychioli 3.5% o gyfanswm y DU. Mae eu hymchwil yn dangos ymhellach bod 0.31% o'r mentrau gweithredol wedi'u cofrestru yn Nhŷ'r Cwmnïau wedi defnyddio buddsoddiad ecwiti i gyllido eu twf. Mae hyn yn cymharu â ffigwr y DU o 0.37% sy'n dangos pan ddaw'n fater o fusnesau wedi'u cefnogi gan ecwiti yn yr economi, mae Cymru'n cymharu'n fras â data'r DU yn ehangach.

Dyblodd gwerth y trafodion ecwiti bron yn 2022/23, o £11.6 miliwn i £22.9 miliwn, adlewyrchiad o ymdrechion mewn blynnyddoedd diweddar i annog galw am fuddsoddiadau yng Nghymru. Rydym wedi parhau i fuddsoddi'n drwm yn ein hymdrechion i hybu'r farchnad, gan gynnwys denu cydfuddsoddwyr i Gymru, gan amrywio'r ffynonellau o gyfalaf sydd ar gael i entrepeneuriad Cymru.

Astudiaeth achos

Halo Therapeutics

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Ecwiti

Angen busnes: Datblygu menter dechnolegol

Buddsoddiad: £1 miliwn

Daeth yr arloeswyr technoleg feddygol Halo Therapeutics i Gymru o Fryste yn dilyn buddsoddiad o £1 miliwn gan y Banc Datblygu.

Disgwylir treialon clinigol o driniaeth therapiwtig gartref hawdd ei defnyddio ar gyfer SARS-CoV-2 (coronafeirws) yn dilyn buddsoddiad o £1.52 miliwn a arweiniwyd gan y Banc Datblygu ochr yn ochr ag aelodau Science Angel Syndicate a'r KBA Group, consortiwm angylion o unigolion gwerth net uchel a arweinir ar y cyd gan Dr Nikolaos Kostopoulos a Paras Barot.

Yn seiliedig ar ymchwil o safon fyd-eang a gynhalwyd ym Mhrifysgol Bryste, sefydlwyd Halo Therapeutics fel cwmni deillio yn 2020 gan Dr Daniel Fitzgerald, yr Athro Christiane Schaffitzel, a'r Athro Imre Berger. Mae Halo Therapeutics wedi'i ddenu i Gymru yn dilyn buddsoddiad ecwiti o £1,000,000 gan Fanc Datblygu Cymru a bydd wedi'i leoli i ddechrau yn Welsh ICE, Caerffili.

Bydd yr astudiaeth gychwynnol hon gan Halo Therapeutics yn profi eu chwistrelliad gwrthfeirysol anadolol yn erbyn coronafirysau. Mae'r ffocws ar werthuso diogelwch a goddefgarwch y driniaeth. Yn dilyn hyn, cynhelir astudiaethau pellach ar gleifion sydd naill ai â SARS-CoV-2 neu sydd mewn perygl o'i ddal.

² <https://www.beauhurst.com/wp-content/uploads/2023/06/Beauhurst-Equity-Investment-in-Wales-2023.pdf> sources of capital available to Welsh entrepreneurs.

Angylion Buddsoddi Cymru

Angylion Buddsoddi Cymru yw'r rhwydwaith angylion mwyaf yng Nghymru, yn cysylltu buddsoddwyr profiadol â busnesau Cymreig sy'n ceisio buddsoddiad preifat.

Arhosodd y nifer o drafodion a hwyluswyd gan y rhwydwaith yn sefydlog ar 25 tra gostyngodd cyfanswm gwerth buddsoddiad o £3.3 miliwn i £2.3 miliwn. Cyflawnodd ymdrechion cynyddol mewn adeiladu'r sylfaen buddsoddwyr 35 o angylion ychwanegol, gan dyfu'r rhwydwaith i 334 o fuddsoddwyr, tra yr arweiniodd ffocws strategol ar ein hymdrechion i arallgyfeirio'r sylfaen buddsoddwyr at gynnydd yn y gyfran o fuddsoddwyr benywaidd gan dyfu o 10% i 16%.

Arweiniodd y twf hwn yn sylfaen y buddsoddwyr benywaidd a chymorth y rhwydwaith, at fwy na 30 o entreprenoriaid benywaidd mwyaf llwyddiannus Cymru ac arweinyddion busnes yn uno i ffurio Angylion Cymru sy'n Ferched, syndicet angylion buddsoddi busnes newydd i fenywod wedi'i arwain gan y brif fuddsoddwraig Jill Jones.

Mae'n dod wrth i adroddiad diweddaraf Cymdeithas Angylion Busnes y DU (UKBAA) awgrymu er i angylion buddsoddi benywaidd helpu ysgogi mwy na £2 biliwn o fuddsoddiad mewn cwmnïau ledled y DU yn y degawd diwethaf, mae menywod yn parhau yn lleiafrif mewn buddsoddi angylion. Mae'r prinder hwn o angylion benywaidd yn cael effaith uniongyrchol oherwydd bod data yn dangos bod menywod yn llawer mwy tebygol o fuddsoddi mewn cwmnïau a sefydlir gan fenywod.

Astudiaeth achos

Explorage

Rhanbarth: Gogledd Cymru

Math o gyllid: Ecwiti

Angen busnes: Tyfu busnes

Buddsoddiad: Dros £100,000

Wedi'i leoli yn Ynys Môn, mae Explorage.com yn farchnad ar-lein sy'n caniatáu i gyfleusterau hunanstorio i restru eu gofod a chwsmeriaid i ganfod, cymharu ac archebu'r gofod cywir ar gyfer eu hanghenion ar unwaith.

Mae tua 27,000 o archebion storio newydd bob mis yn y DU, ac mae'r sector yn werth amcangyfrif o £48 biliwn yn flynyddol yn awr. Ond gall cymharu ac archebu'r ateb cywir bod yn broses anghyson a hirwyntog.

Yn Nhachwedd 2022, ymunodd syndicet o naw o angylion busnes â Banc Datblygu Cymru a M-Sparc mewn cefnogi'r perchenog Anna Roberts wrth iddi baratoi i lansio Explorage.com ar blatfform ar-lein. Huw Bishop o Camau Nesaf oedd prif fuddsoddwr y syndicet a fuddsoddodd swm chwe ffigwr yn Explorage, ac Angylion Buddsoddi Cymru yn darparu cyllid cyfatebol o Gronfa Gyd-fuddsoddi Angylion Cymru. Gan gydnabod potensial y cwmni, ymrwymodd Rhaglen Gyflymydd M-Sparc gyllid i Explorage.com.

Defnyddiodd Anna'r arian i wneud llogiadau allweddol a chychwyn cyflwyniadau rhanbarthol ledled y DU, ac mae Explorage ers hynny wedi derbyn cyllid ecwiti ychwanegol o'n Cronfa hedyn Technoleg i ddatblygu'r dechnoleg y tu ôl i Explorage.com ymhellach.

Buddsoddi mewn Eiddo

Trwy ein cronfeydd eiddo wedi'u targedu, rydym yn cefnogi datblygwyr maint bach a chanolig i adeiladu cartrefi, swyddfeydd, gofodau diwydiannol a datblygiadau defnydd cymysg newydd.

Daliodd galw am gyllid gan y sector eiddo yn dda mewn blwyddyn pan adroddodd Mynegai pris Adeiladu Cartrefi Preifat y Gwasanaeth Gwybodaeth Cost Adeiladu (PHCPI) am chwyddiant yn y sector adeiladu tai o 12.8% ar ddiwedd 2022. O ran cyfanswm, cafodd £48.3 miliwn ei fuddsoddi ar draws cronfeydd eiddo, gan gyflawni 163 o unedau tai, 28 ohonynt yn gartrefi fforddiadwy a 71,882 troedfedd sgwâr o ofod eiddo masnachol newydd. O ran cyfanswm, derbyniodd 20 prosiect gyllid gan y Banc Datblygu.

Cafodd y Cymhelliad Cartrefi Gwyrdd ei lansio yng Ngoffennaf 2022, y cyntaf o'n cynlluniau cyllid gwyrdd i gael ei gyflawni. Wedi'i gyllido gan Lywodraeth Cymru, mae datblygwyr preswyl sy'n ateb safonau gwyrdd yn gallu cyrchu gostyngiad mewn ffioedd ad-dalu benthyciadau o hyd at 2%. Trwy'r cynllun rydym yn targedu ein cymorth i helpu darparu rhagor o gartrefi mwy thermol effeithlon a charbon is yng Nghymru.

Mae cyllid ar gyfer hyd at 100% o gostau adeiladu ar gael â llog wedi'i rolio i fyny trwy gydol tymor y benthyciad. Bydd cymhwyster yn dibynnu ar feini prawf cymhwysy sy'n cynnwys Tystysgrif Perfformiad Ynni (EPC) Graddiad A/statws Passivhaus, strwythurau heb fod yn goncrit a systemau gwresogi heb fod yn danwydd ffosil.

Mae gweithrediad adeiladau yn cyfrif am tua 30% o allyriadau yn y DU, yn bennaf o wresogi, oeri a defnydd trydan. Ar gyfer adeiladau newydd, mae'r allyriadau corfforedig o adeiladu yn gallu cyfrif am hyd at hanner yr effeithiau carbon a gysylltir â'r adeiladu dros ei gylch bywyd.

Mae'r data diweddaraf o Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS) (2020) yn dangos y cyflawnodd 77% o'r holl adeiladu newydd yng Nghymru fesur B EPC, â dim ond 5% yn cyflawni mesur A. Mae inswleiddio ychwanegol, ffenestr ddwbl/triphlyg a phaneli solar oll yn gallu helpu i wella mesuriadau EPC.

Derbynir yn eang hefyd bod strwythurau amgen fel fframiau pren, blociau hempcrit, blociau calchgrit a briciau myseliwm yn cael effaith carbon is na choncrit. Mae'r defnydd o fframiau pren wedi dod yn fwy cyffredin dros y degawd diwethaf ond mae pwyseddau byd-eang diweddar ar gost pren a'r hyn sydd ar gael wedi arwain at nifer o ddatblygwyr yn troi yn ôl at goncrit felly yr angen am gymhellion ariannol. Bydd datblygwyr sy'n gosod systemau gwresogi heb fod yn danwydd ffosil yn gallu cael budd o'r cymhelliad newydd gan fod pympiau gwres o ffynonellau'r ddaear ac awyr yn lleihau galw gweithrediadol am ynni yn sylweddol yn ystod oes eiddo.

Mae'r cymhelliad wedi profi'n boblogaidd ers y lansio, â £9m wedi'i sancsiynu ar draws 10 cytundeb o fewn y 9 mis cyntaf. Mae'r 10 cytundeb hyn wedi'u cyfuno yn mynd i gyflawni amrediad o fesurau carbon is ar draws 42 o dai adeiladu o'r newydd yng Nghymru, gan gynnwys 16 EPC A, 37 o strwythurau heb fod yn goncrit ac 16 o bympiau gwres ffynhonnell awyr. Mae galw am y cyllid yn parhau'n gryf â phiblinell iach mewn grym ar gyfer 2023/24.

³ <https://bcis.co.uk/news/housebuilding-costs-continue-to-increase/>

Astudiaeth achos

Wellspring Homes

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Benthyciad

Angen busnes: Datblygu eiddo

Buddsoddiad: £1.2miliwn

Cafodd benthyciad datblygu eiddo £1.2 miliwn i Wellspring Homes o Gaerdydd ei ddefnyddio i gyllido'r adeiladu o wyth cartref cynaliadwy yn Pearson Way, Castell-nedd.

Y benthyciad oedd y cyntaf i gael ei ddarparu o dan Gymhelliad Cartrefi Gwyrdd â disgownt y Banc Datblygu.

Funudau yn unig o goridor yr M4, bydd y datblygiad yn cynnig pedwar cartref teulu pedair ystafell wely ar wahân ochr yn ochr â phedwar o dai dwy ystafell wely lled ar wahân. Â mesur ynni Graddfa A, bydd pympiau gwres ffynhonnell awyr wedi cael eu gosod i bob un a byddant yn cael eu hadeiladu gan ddefnyddio Hempcrit, deunydd naturiol "gwell na charbon sero".

Cynorthwyo entrepreneuriaid ifanc

Mae ein hymchwil â chwsmeriaid wedi ein helpu ni i ddeall sut y gallwn gynorthwyo entrepreneuriaid ifanc yn well i gychwyn eu busnesau eu hunain.

O'r sgyrsiau hyn, mae amrediad o rwystrau posibl wedi cael eu hadnabod gan gynnwys:

- canfyddiad y gall cyllidwyr fod yn gyndyn o gefnogi entrepreneuriaid ifanc
- diffyg mynediad at gyfalaf neu sicrwydd
- diffyg profiad i ategu cynllun busnes a gwerthu'r cynnig i gyllidwyr
- a phrinder modelau rôl a mentoriaid

Mewn ymateb i hyn rydym wedi enwebu dau o bencampwyr entrepreneuriaid ifanc o fewn ein tîm i helpu pontio'r rhwystrau. Eleni, mae sicrhau bod entrepreneuriaid ifanc yn gwybod ein bod yno i'w helpu wedi bod yn flaenoriaeth ac rydym wedi gweithio i godi ymwybyddiaeth o'r Banc Datblygu trwy rannu storïau modelau rôl llwyddiannus. Rydym wedi parhau i weithio mewn partneriaeth â sefydliadau fel Syniadau Mawr Cymru ac Ymddiriedolaeth y Tywysog er mwyn i entrepreneuriaid ifanc gael mynediad at y cymorth sydd ei angen arnynt.

Rydym yn parhau â'n gwaith i gyrraedd rhagor o bobl ifanc, gan gydnabod bod gennym rôl bwysig i'w chwarae mewn cyflawni Gwarant Person Ifanc Llywodraeth Cymru.

Gwelodd blwyddyn ariannol 2022/23 ni yn cynorthwyo 111 o entrepreneuriaid ifanc (hynny yw, cyfarwyddwyr oedd yn 30 neu'n iau pan wnaethom ddod i gytundeb â nhw), a £16.9 miliwn wedi'i fuddsoddi, cynydd o £10 miliwn ar y £6.9 miliwn a fuddsoddwyd yn 2021/22. .

Rydym wedi bod yn gweithio i adolygu ein hymagwedd i sicrhau ein bod yn parhau i gyrraedd pobl o dan 25 sy'n dymuno cychwyn neu dyfu eu busnes eu hunain.

Astudiaeth achos

Maggie Cross

Rhanbarth: Gorllewin Cymru

Math o gyllid: Benthyciad micro

Angen busnes: Tyfu busnes

Buddsoddiad: £5,000

Ehangodd yr entrepreneur ifanc, gemydd a gof arian Maggie ei busnes gemwaith bwtic â chymorth benthyciad micro gan Fanc Datblygu Cymru.

Mae'r fam sengl 29 oed yn gwneud gemwaith minimal ond hwylig gan ddefnyddio technegau gof arian traddodiadol a metalau gwerthfawr wedi'u hailgylchu o'i stiwdio yn Aberteifi. Hyfforddodd hi yn yr Ysgol Emwaith yn Birmingham ac mae'n defnyddio gweithdai yn y Chwarter gemwaith enwog ar gyfer castio.

Cafodd benthyciad o £5,000 gan y Banc Datblygu ei ddefnyddio i fuddsoddi mewn stoc, castio a deunyddiau wrth iddi ddechrau uwchraddio i ateb galw cwsmeriaid, ynghyd â rhaglen o weithdai.

Cyd-fuddsoddi

Rydym yn gweithio gyda rhwydwaith o gyd-fuddsoddwyr i wneud y mwyaf o lif cyfalaf preifat yng Nghymru a lleihau dadleoliad; rydym yn gwneud hyn trwy gyflwyno buddsoddwyr i'n cwsmeriaid, cydfuddsoddi ar drafodion unigol a meinchnodi i sicrhau bod ein cyfraddau a'n ffioedd yn unol â'r farchnad.

Mae ein gweithgarwch strategol i ddatblygu berthnasoedd cyd-fuddsoddwyr cryf yn parhau i fod yn flaenoriaeth ac rydym wedi parhau i hyrwyddo cyfleoedd buddsoddi o fewn ein rhwydwaith gan arwain at gyd-fuddsoddiad o £114 miliwn ar gyfer ein cwsmeriaid yn 2022/23.

Astudiaeth achos

CanSense

Rhanbarth: De Cymru

Math o gyllid: Ecwiti

Angen busnes: Datblygu menter dechnolegol

Buddsoddiad: £500,000

Datblygodd CanSense o Abertawe brawf gwaed sy'n ceisio achub bywydau trwy wneud diagnosis o ganser y coluddyn yn gynnar.

Mae prawf CanSense yn cyfuno sbectrosgopeg laser â deallusrwydd artifisiaid, ac mae'n fwy effeithiol, derbynol ac effeithlon na phrofion confensiynol fel profion ysgarthol neu colonosgopïau ymledol.

Gall hefyd ganfod polypau cyn iddynt ddatblygu i fod yn ganser, a gall ddiystyr u canser gyda lefel uwch o gywirdeb - sy'n golygu y bydd yn rhaid i lai o gleifion fynd ymlaen i brofion mwy ymledol. Ar hyn o bryd, canfyddir bod gan lai nag un o bob deg claf sy'n cael colonosgopi ganser ac amcangyfrifir bod triniaethau diangen yn costio tua £300m y flwyddyn i'r GIG. Mae ei brawf hefyd yn lleihau'r pwysau ar adnoddau diagnostig, ac mae canfod yn gynharach yn lleihau'r costau sy'n gysylltiedig â chanser cam hwyr.

Buddsoddodd y Banc Datblygu yn Cansense ochr yn ochr â Nonacus a Mercia, gyda chyfanswm y buddsoddiad yn ystod y rownd yn cyrraedd £1.5m. Bydd y buddsoddiad yn caniatáu i'r cwmni ddatblygu ei gynnyrch a dod â'i brawf i'r farchnad.

Mae prawf gwaed CanSense yn seiliedig ar ymchwil gan yr Athro Peter Dunstan, yr Athro Dean Harris a Dr Cerys Jenkins ym Mhrifysgol Abertawe a ariannwyd yn rhannol gan Ymchwil Cancer Cymru. Fe wnaethant ymuno â Dr Adam Bryant, entrepreneur a chyn fanciwr buddsoddi gyda PhD mewn ffiseg, i sefydlu CanSense yn 2019.

Cynorthwyo ein cwsmeriaid

Â phortffolio cwsmeriaid sydd wedi tyfu i dros 3,100 o fusnesau gweithredol, mae'r ffordd rydym yn gweithio gyda ac yn cynorthwyo cwsmeriaid i greu gwerth yn rhan gynyddol bwysig o'n cynnig.

Mae datblygu perthnasoedd sy'n parhau ac yn gryf â'r busnesau rydym yn buddsoddi ynddynt yn rhan allweddol o'r ffordd rydym yn gweithio ynddi. Yn 2022/23, aeth 55% o fuddsoddiad a ddarparwyd i gwsmeriaid presennol y Banc Datblygu, cynnydd o 51% yn y flwyddyn flaenorol, gan ddangos ein hymrwymiad i gynorthwyo ein cwsmeriaid dros y tymor hir.

Rydym yn dynodi swyddog a enwir i bob cwsmer, sy'n gyfrifol am reoli'r berthynas, gan fonitro perfformiad ariannol y busnes, a chwblhau buddsoddiadau dilynol. Yn achos benthyciadau mwy ac ar gyfer pob buddsoddiad ecwiti, mae ein tîm o swyddogion portffolio yn adeiladu perthnasoedd cryf â byrddau cwmniâu ac unrhyw fuddsoddwyr eraill, yn annog llywodraethiant da, ac yn cynorthwyo'r tîm mewn darparu eu cynlluniau cyflawni.

Mae adborth a mewnwelediad cwsmeriaid yn ffurio ein strategaeth ac rydym yn defnyddio ein Sgôr Hyrwyddwr net fel ein mesur ar gyfer bodlonrwydd cwsmeriaid gan gyflawni sgôr meincnod blwyddyn gyntaf yn 2021/22 o 74 o gyfradd ymateb arolwg o 29%. Ar gyfer 2022/23, cyflawnwyd sgôr o 88 o gyfradd ymateb 35%. Cafodd arolygon eu dosbarthu yn dilyn cwblhau trafodyn ac i gwsmeriaid portffolio ac mae'r adborth a dderbyniwyd yn ffurio gwelliannau yn uniongyrchol i daith y cwsmeriaid.

Astudiaeth achos

Midtec

Rhanbarth: Gorllewin Cymru

Math o gyllid: Benthyciad

Angen busnes: Tyfu busnes

Buddsoddiad: £220,000

Mae gan Midtec, un o weithgynhyrchwyr blaenaf y DU o gyflau simneiau a systemau ffliwiau adeiladu 2,500 troedfedd swarz o ofod gweithgynhyrchu ychwanegol yn Stad Ddiwydiannol Capel Hendre ger Rhydaman, gan ddefnyddio benthyciad £220,000 gan Fanc Datblygu Cymru.

Wedi'i ffurfio yn 2003 gan y Rheolwr Gyfarwyddwr, Trefor Jenkins, elwodd Midtec yn gyntaf o fuddsoddiad gan y Banc Datblygu yn 2005.

Maen nhw wedi cael sawl rownd o gyllid ers hynny gan y Banc Datblygu i gynorthwyo cynlluniau twf, â'r genhedlaeth nesaf yn rhedeg y busnes gan edrych i'r dydofol a'r gofod newydd ychwanegol yn cael ei ddefnyddio i letya peiriant torri laser ENSIS o'r radd flaenaf, wedi'i gyflenwi gan Amada.

FW Capital

FW Capital yw braich rheoli cronfa gofrestredig Grŵp FFCa Banc Datblygu Cymru Mae wedi bod yn weithredol ers 2009 ac mae ganddo hanes cryf o gyflawni contractau rheoli cronfeydd masnachol, yn bennaf ar draws Gogledd Lloegr yn ogystal â bod yn gerbyd i fuddsoddiad Cronfa Bensiwn Clwyd yng Nghronfa Olyniaeth Rheoli Cymru.

Gan weithredu o chwe swyddfa ar draws Gogledd Lloegr â 35 o weithwyr, gan gynnwys dau gyfarwyddwr cronfeydd dynodedig sy'n rheoli gweithrediadau yn y Gogledd-Orllewin a Gogledd-Ddwyrain Lloegr, mae FW Capital yn ffurfio rhan graidd o strategaeth y Grŵp gan greu buddion uniongyrchol i Gymru:

- **Ariannol:** gwneud cyfraniad ariannol at y Grŵp i fod o fudd i Gymru, yn ogystal â chreu swyddi yng Nghymru ar gyfer cymorth cefn swyddfa
- **Arbenigedd:** ehangu cwmpas gweithgaredd buddsoddi'r Grŵp ac felly'n cynyddu'r sylfaen wybodaeth ar draws y sefydliad
- **Codi arian:** sicrhau a chyflawni contractau'n llwyddiannus ar ran trydydd partïon, gan gynnwys Banc Busnes Prydain

Yn 2022/23, cafodd benthyciadau gwerth £38 miliwn eu gwneud yn uniongyrchol gan FW Capital a ddenodd gyd-fuddsoddiad o £51.4 miliwn gan y sector preifat. Helpodd y buddsoddiadau hyn fusnesau lleol ar draws Gogledd Lloegr i greu a diogelu 1,238 o swyddi.

Astudiaeth achos

Stonedale Developments

Rhanbarth: Gogledd Ddwyrain

Math o gyllid: Benthyciad

Angen busnes: Adeiladu eiddo

Buddsoddiad: Heb ei ddatgelu

Dechreuodd Stonedale Developments o Allendale weithio ar chwe chartref ecogyfeillgar newydd yn Catton yn Hexham, ar ôl derbyn buddsoddiad saith ffigur gan Gronfa Eiddo Gogledd-ddwyrain FW Capital (NEPF).

Wedi'i sefydlu yn 2021 gan y saer maen a'r adeiladwr Terry Sparke a'r datblygwr Trevor Newman, mae Stonedale Developments yn cyfuno dulliau adeiladu traddodiadol â thechnegau adeiladu modern i adeiladu cartrefi hardd, ymarferol sy'n addas ar gyfer y dyfodol. Mae gan yr adeiladau newydd yn Splitty Lane yn Catton wres o dan y llawr ecogyfeillgar, pympiau gwres ffynhonnell aer a phaneli solar.

Mae hyn wedi helpu i greu pum swydd yn lleol gan gynnwys seiri maen a phrentis.

Mae'r NEPF yn cefnogi datblygiad cynlluniau eiddo ar raddfa fach ac fe'i hariennir gan Bartheriaeth Menter Leol y Gogledd Ddwyrain (LEP).

Astudiaeth achos

Polar Specialist Coatings

Rhanbarth: Gogledd Orllewin

Math o gyllid: Benthyciad

Angen busnes: Tyfu busnes

Buddsoddiad: Heb ei ddatgelu

Defnyddiodd Polar Specialist Coatings o Swydd Gaer fuddsoddiad o Gronfa Fuddsoddi Northern Powerhouse FW Capital Debt Finance - a reolir gan FW Capital a rhan o Gronfa Buddsoddi Northern Powerhouse - i ariannu twf a datblygu cynnrych newydd, gyda chyllid chwe ffigur hefyd yn cefnogi lansiad y cwmni. eu cynnrych bitwmen ecogyfeillgar newydd.

Wedi'i lansio yn 2018 gan y brodyr Tom a John Johnstone - y bumed genhedlaeth o deulu Johnstone - mae'r busnes yn gwneud defnydd da o fwy na 130 o flynyddoedd yn y busnes gweithgynhyrchu paent i wneud paentiau, haenau, paent chwistrell, selwyr a chynhyrchion eraill arbenigol ar gyfer amrywiaeth eang o gymwysiadau.

Mae'r busnes yn gweithredu o Winsford a dechreuodd werthu ei gynnrych ar Amazon. Cyhoeddodd hefyd bartneriaethau gyda Selco Builders Warehouse i ddosbarthu ei ystod cynnrych.

Cymorth i Brynu - Cymru

Yn dilyn ei lansiad gwreiddiol gan Lywodraeth Cymru yn 2014, mae'r cynllun Cymorth i Brynu – Cymru yn awr yn ei drydydd cam, yn cynorthwyo prynu tai ar werth marchnad o hyd at £250,000 trwy adeiladwr cofrestredig Cymorth i Brynu – Cymru.

Mae'r cynllun Cymorth i Brynu – Cymru yn trefnu bod cartrefi wedi'u hadeiladu o'r newydd ar gael i'r holl brynwyr tai, nid i brynwyr tro cyntaf yn unig, sy'n dymuno prynu cartref newydd ond gallant fod yn cael eu cyfyngu wrth wneud hynny. Mae cymorth o hyd at uchafswm o 20% o'r pris prynu ar gael i brynwyr trwy fenthyciad ecwiti ar y cyd wedi'i gyllido gan Gymorth i Brynu – Cymru, tra bo gofyn i brynwyr ddarparu blaendal o 5% o'r pris prynu.

Ers i'r cynllun ddechrau yn 2014, mae 13,633 o dai wedi cael eu prynu o dan y cynllun, gan gynorthwyo dros 21,000 o brynwyr. O ran cyfanswm, mae mwy na £538 miliwn wedi cael ei fenthyg yn cynorthwyo gwerthiannau eiddo o £2.6 biliwn. Yn y flwyddyn, estynnodd Llywodraeth Cymru drydydd cam y cynllun hyd Fawrth 2025 ac o Ebrill 2023, cap pris cynyddol o £300,000 a bydd gofyniad am isafswm B EPC yn gymwys.

Mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu ymchwil i anghenion prynwyr cartrefi i'r dyfodol, a'r rôl mae Cymorth i Brynu yn gallu chwarae i ateb yr anghenion hynny. Bydd canfyddiadau'r ymchwil, sydd wedi'u cynllunio i fod ar gael yn haf 2024, yn ategu cynllunio'r dyfodol i gynorthwyo pobl sy'n dymuno prynu cartref.

Mae ein blaenoriaeth yn parhau ein bod yn cynorthwyo ein cwsmeriaid mwyaf bregus trwy herio'r hinsawdd ariannol heriol, ag ystyriaeth ar gyfer y Dreth Defnyddwyr FCA Newydd i weithredu a darparu canlyniadau da i gwsmeriaid manwerthu.

Mae cam 3 yn parhau i gynorthwyo'r ddemograffeg darged ag 87% o gwsmeriaid yn brynwyr tro cyntaf, oedran cyfartalog o 31 ac incwm cyfartalog o £27,359.

Gower Electric Bikes
Abertawe

Yn codi:

Hyrwyddo a datblygu dyfodol gwyrdd yng Nghymru

Cynnydd yn erbyn ein hamcanion strategol

Yn codi: Hyrwyddo a datblygu dyfodol gwyrdd yng Nghymru

Gwelwyd cynnydd da yn y flwyddyn ar draws cynhyrchion a gwasanaethau ac yn ein gweithrediadau ein hunain.

Rydym yn cydnabod y rôl hollbwysig sydd gennym i'w chwarae mewn cynorthwyo economi gryfach, werddach wrth i ni symud ymlaen tuag at ddatgarboneiddio, ac rydym yn adeiladu ein rôl fel rhan o 'Dîm Cymru' yn barhaus. Mae graddfa'r her ac anghenion amrywiol ein cwsmeriaid, yn gofyn i ni gael ymagwedd ystyriol i sicrhau bod ein hadnoddau, capaciti a chyfalaf yn cael eu defnyddio yn y ffyrdd mwyaf effeithiol.

Ein haddewid:

Mae'r Banc Datblygu wedi ymrwymo'n llwyr i fynd i'r afael â'r argyfwng newid yn yr hinsawdd a bydd yn parhau i ddatblygu ffyrdd o weithio a fydd yn cael effaith uniongyrchol a yrrir drwy:

1.

Cyflawni cynllun lleihau carbon yn barhaus sy'n canolbwytio ar ein gweithrediadau ein hunain, a reolir gan weithgor penodedig gyda'r uchelgais i gyrraedd sero net*.

2.

Defnyddio ein huned ymchwil Deallusrwydd Economaidd Cymru i archwilio argymhellion polisi a chynnyrch a all lywio'r trawsnewid i economi carbon isel.

3.

Cefnogi'r busnesau rydym yn gweithio gyda nhw i wella a lleihau'r effaith amgylcheddol, gan gynnwys drwy atgyfeiriadau at gyngorwyr cynaliadwyedd Busnes Cymru.

* i gysoni â thargedau Llywodraeth Cymru ar gyfer Sero Net erbyn 2030

Cynhyrchion

Datblygu a chyflwyno cynigion ar gyfer dau gynllun datgarboneiddio newydd i Lywodraeth Cymru.

Mae cynnydd da wedi cael ei wneud mewn ehangu ein cynnig i gynnwys rhagor o gymorth i weithgaredd wedi'i ganolbwytio ar ddatgarboneiddio. Cafodd y **Cymhelliant Cartrefi Gwyrdd** ei lansio yng Ngorffennaf 2022 ac mae wedi casglu diddordeb gwirioneddol gan ddatblygwyr â dros £28 miliwn yn y broses fuddsoddi ar ddiwedd y flwyddyn.

Cafodd y **Cynllun Benthyriad Busnes Gwyrdd** ei lansio yn Chwefror 23 a'r cytundeb cyntaf o £1.2 miliwn yn cwblhau ym Mawrth 23. Mae rhagor o ystyriaeth yn cael ei rhoi i gynhyrchion eraill gan gynnwys ymchwil i mewn i'r rôl cyllid cyhoeddus mewn ôl-ffitio tai.

Astudiaeth achos

Something Different

Rhanbarth: Gorllewin Cymru

Math o gyllid: Benthyriad gwyrdd

Angen busnes: Tyfu busnes

Buddsoddiad: £1.2miliwn

Cwmni anrhegion Cymreig oedd y cyntaf i gyrchu Cynllun Benthyriad Busnes Gwyrdd Banc Datblygu Cymru.

Derbyniodd Something Different Wholesale wedi'i leoli yn Abertawe fenthyriad £1.2m gan y cynllun, a gafodd ei sefydlu gan y Banc Datblygu a Llywodraeth Cymru i helpu busnesau yng Nghymru i leihau eu hól troed carbon, gan gynorthwyo taith y genedl at ddod yn sero net erbyn 2050.

Bydd y busnes yn defnyddio'r buddsoddiad a ddarperir i sefydlu 2,200 o baneli solar newydd ar ei warwsau 158,000 troedfedd sgwâr yn y Parc Menter ar Ffordd Fforest Uchaf, Abertawe.

Bydd y systemau ynni solar newydd yn helpu Something Different i dorri ei filiau ynni tra'n ateb galw cynyddol yn fwy cynaliadwy, a'i ganiatáu i werthu ynni dros ben yn ôl i'r farchnad. Mae gosod y paneli newydd yn dilyn uwchraddio goleuo'r cwmni i oleuadau LED lights yn 2021.

Ymchwil

Trwy Ddirnad Economi Cymru, ehangu ein cydweithio ymchwil i gynnwys dau bartner newydd a chytuno cynllun ymlaen ar gyfer ymchwil â ffocws ar wyrdd.

Yn Hydref 2022 fe wnaethom gyhoeddi y byddai dau bartner ymchwil newydd yn ymuno â'r partneriaid presennol, Ysgol Fusnes Caerdydd, a'r Swyddfawd Ystadegau Gwladol (ONS) i gynhyrchu adroddiadau a datblygu rhagor o fewnwelediadau i faterion amser go iawn sy'n effeithio ar economi Cymru.

Mae gan Ysgol Fusnes Bangor enw da rhyngwladol mewn bancio a chyllid ac mae'n cael ei chydnewabod fel 'Canolfan Ragoriaeth' Sefydliad y Bancwyr Siartredig'. Ar hyn o bryd hefyd mae'n cael ei gosod ar reng uchaf holl brifysgolion y DU ar gyfer ymchwil ym maes Bancio.

Y Ganolfan Ymchwil Mentergarwch (ERC) yw canolfan ragoriaeth flaenaf y DU ar gyfer ymchwil i dwf, arloesedd a chynhyrchant Mentrau Bach a Chanolig (SMEau), â ffocws neilltuol ar ysgogwyr twf, arloesedd a pherfformiad SME. Mae ei hymchwil yn helpu i lunio'r polisiau a'r ymarferion sy'n galluogi SMEau i ffynnu.

Mae'r ERC wedi bod yn darparu ymchwil annibynnol i ffurio polisi ac ymarfer ar SMEau ers 2013, a'i dîm arweinyddiaeth ac ymchwil craidd wedi'i leoli yn Ysgolion Busnes Prifysgolion Warwick ac Aston.

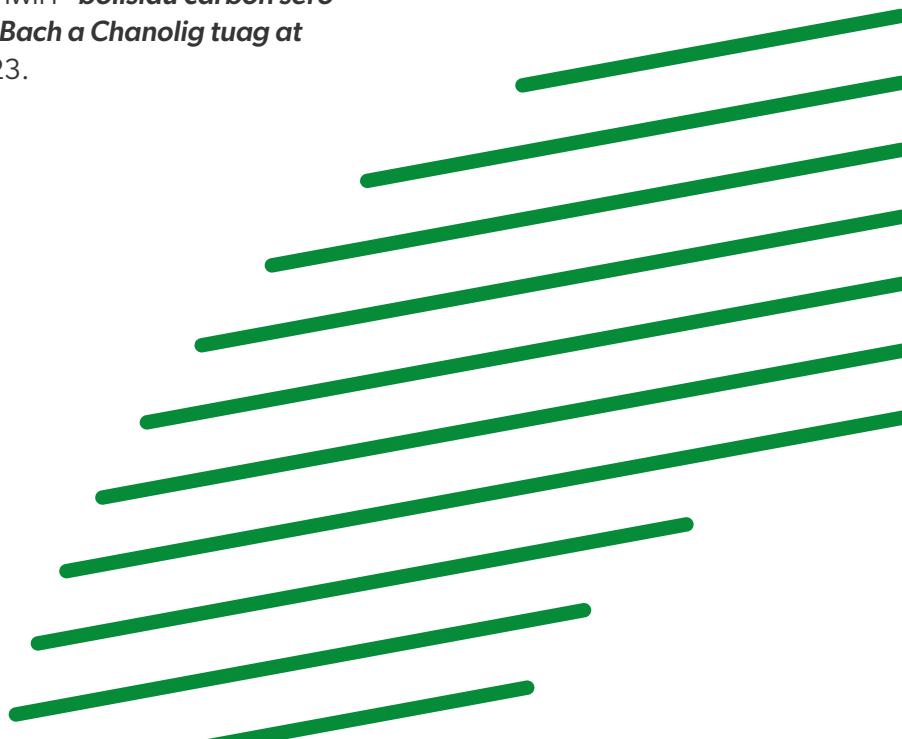
Rydym yn disgwyl yr adroddiad cyntaf o Brifysgol Bangor sy'n cynhyrchu ymchwil i '**bolisiau carbon sero net a chynlluniau Mentrau Bach a Chanolig tuag at ddatgarboneiddio**' yn 2023.

Gwneud penderfyniadau buddsoddi

Integreiddio asesiad Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethiant (ESG) i wneud penderfyniadau buddsoddi a chynlluniau creu gwerth ar gyfer y portffolio ecwiti.

Mae'r Banc Datblygu yn cymryd ymagwedd "stewardiaeth" at gynaliadwyedd, gan gynorthwyo ac annog busnesau bach i lywio tirwedd sy'n newid. Mae'r broses sancsiwn buddsoddi yn awr yn ymgorffori naratif yng Nghymru risgau a chyfleoedd amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant, ac mae hyfforddiant cychwynnol wedi cael ei gyflwyno ar draws y grŵp.

Er bod ffactorau cymdeithasol a llywodraethiant wedi bod yn ystyriaeth graidd ers amser maith yn y ffordd rydym yn cynllunio ac yn darparu ein cynhyrchion, rydym yn gweithio i adeiladu'r sgiliau ychwanegol angenrheidiol i gynorthwyo cyflawni ein cynhyrchion a gwasanaethau datgarboneiddio.

Gweithrediadau

Cytuno ar safon cynaliadwyedd i'w ddilyn a'i weithredu ar draws y sefydliad a chydgyfeirio â thargedau Llywodraeth Cymru ar gyfer sero net erbyn 2030.

Fe ddaethom yn llofnodwyr i Egwyddorion Buddsoddi Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig (PRI). Â 7,000 o llofnodwyr corfforaethol mewn 135 gwlad, cydnabyddir y PRI fel y rhwydwaith flaenaf yn fydd-eang ar gyfer buddsoddwyr sydd wedi ymrwymo i integreiddio ystyriaethau ESG i'w hymarferion a'u polisiau. Mae llofnodwyr yn cynnwys buddsoddwyr sefydliadol croneydd pensiwn, darparwyr yswiriant, croneydd cyfoeth sofran a chronfeydd gwaddol.

Mae'r egwyddorion a osodir gan PRI yn gydnaws ag ymrwymiad y Banc Datblygu i ymgorffori ffactorau ESG i brosesau buddsoddi, dadansoddi a gwneud penderfyniadau Mae hyn yn cynnwys ceisio

datgeliadau priodol, hyrwyddo derbyniad a gweithrediad yr egwyddorion ac adrodd ar gynnydd.

Ymunodd y Banc hefyd â'r Bartneriaeth ar gyfer Cyllid Cyfrifeg Carbon yn 2022/23 a byddwn yn cwblhau ein hadroddiadau cyntaf yn 2023/24.

Fe wnaethom gytuno iaelodaeth barhaol o Fusnes yn y Gymuned a chwblhau ein pedwerydd achrediad Cyflogwr Chwarae Teg ar gyfer cydraddoldeb rhywiau. Fe wnaethom hefyd gwblhau ein hadroddiad cyfrifo carbon cyntaf fel cyfranogwyr yn adrodd carbon sero net Llywodraeth Cymru ac fe wnaethom gymryd rhan mewn cynllun plannu coed i wrthbwysu carbon Llywodraeth Cymru, Ôl Troed Carbon.

Development Bank of Wales Plc

offset 190 tCO₂e

through the Verified Carbon Standard
(VCS 981) ADPML Portel Para REDD project

and

planted 190 trees in the UK

thereby offsetting carbon emission,
helping to prevent climate change
and creating space for wildlife
on

20 April 2021

John Buckley, Managing Director,
Carbon Footprint Ltd.

www.carbonfootprint.com

Planting broad-leaved trees,
offsetting carbon emissions
and providing wildlife habitats

Gweithrediadol:

Rhagoriaeth cyflawni, cwsmer yn gyntaf, cynaliadwyedd ariannol

Cynnydd yn erbyn ein hamcanion strategol

Gweithrediadol: Rhagoriaeth cyflawni, cwsmer yn gyntaf, cynaliadwyedd ariannol

Wrth i gyllidebau llywodraeth dynhau ac anghenion busnesau ddod yn fwy cymhleth, mae'n rhaid i ni ystyried ffyrdd newydd a gwreiddiol i wneud y mwyaf o effaith cyflawni.

Mae hyn yn cynnwys defnyddio ein hendid rheoledig gan FCA, FW Capital, i weithio gyda phwll ehangach o fuddsoddwyr i gynyddu'r llif o gyllid o fewn economi Cymru.

Trawsffurfio digidol

Parhaodd ein rhaglen drawsffurfio ddigidol wedi'i chanolbwyntio ar gwsmeriaid trwy gydol 2022/23. Ein nod yw creu effeithlonrwydd yn y broses asesu ceisiadau a lleihau amseroedd ymateb i'n cwsmeriaid.

Ochr yn ochr â hyn, mae gwelliannau effeithlonrwydd trwy ddefnydd ehangach o lofnodion electronig wedi gwella profiad cwsmeriaid ymhellach. Mae gwaith y tu ôl i'r lleni wedi parhau i drosglwyddo ein gweinyddiaeth benthyciadau i'r system reoli ariannol newydd Pancredit. Canolbwyntiodd llinyn allweddol o'r gwaith ar y strategaeth i sicrhau bod datblygiadau digidol mewn adrodd yn cael eu cynorthwyo'n dda gan ffynonellau data wedi'u llywodraethu'n dda.

Swyddfa rheoli newid

O dan yr amcanion busnes blaenaf a phrosiectau blaenorriaeth, mae pob un o'n timau yn gyfrifol am gysondeb gweithrediadol, cyflawni cadarn, a gwelliant parhaus.

Mae effeithlonrwydd yr olaf, o newidiadau system a phroses, rheolaethau, a chyfreithiol i ddatblygu yn cael eu harnesu trwy ein swyddfa rheoli newid. Mae'n gyfrifoldeb y swyddogaeth hon i flaenorriaethu a llywodraethau arloesedd i weithredu newid cadarnhaol yn y ffordd fwyaf effeithiol. Mae'r grŵp yn awr wedi'i sefydlu fel swyddogaeth hollbwysig â goruchwyliaeth a llywodraethiant o raglen y cynlluniau newid busnes strategol.

Yn 2022/23 cafodd hyn ei gynorthwyo gan gyflwyno fforwm newid gweithrediadol newydd ag aelodaeth yn cynnwys unigolion o bob rhan o'r sefydliad yn cynorthwyo cydweithio ar draws timau â'r cyfrifoldeb ddatblygu a gweithredu cynlluniau newid busnes i wella profiad y cydweithwyr a'r cwsmeriaid.

Recriwtio a chadw

Mae'r economi yn profi newid aruthrol o'r argyfwng hinsawdd, chwyddiant yn codi, ac adferiad ôl-bandemig.

O ganlyniad, rydym yn wynebu amgylchedd cyflogi heriol a, fel llawer o sefydliadau eraill, heriau helaethach â recriwtio a chadw. Pobl yw ein hased mwyaf ac yn sylfaenol i'n llwyddiant tymor hir. Er mwyn cyflawni ein huchelgeisiau a chyflawni ar ein pwrrpas craidd, rydym wedi gweithio i gynnal diwylliant ac amgylchedd lle mae ein cydweithwyr yn gallu ffynnu a dysgu.

Cafodd cynllun recriwtio a chadw ar gyfer rolau penodol ei gyflwyno yn Ch2 ac mae wedi helpu recriwtio yn y rolau hynny sy'n gweld trosiant uwch ar draws y sector yn sylweddol. Mae hefyd wedi adnabod datrysiau i recriwtio ar gyfer rolau lle roedd oediadau hirsefydlog mewn canfod ymgeiswyr addas.

Gwasanaethau buddsoddi

Cafodd y Cynllun Cymorth i Ddeiliaid Prydlesau ei lansio ar ddiweddfod Ch1 yn unol â pholisi Llywodraeth Cymru i gynnig cymorth i unigolion mewn caledi ariannol neu'n ei wynebu oherwydd materion diogelwch Tân sy'n effeithio ar eu heiddo.

Mae'r Cynllun wedi bod yn barod i dderbyn ceisiadau ers yr adeg hon a thîm wedi'i recriwtio ac yn ei le. Bydd y Banc Datblygu yn parhau i weithio gydag adrannau ar draws Llywodraeth Cymru, gan drosoli ein gallu ac arbenigedd mewn gwasanaethau ariannol i gynorthwyo meysydd polisi ag angen cyflawniad ariannol.

Adroddiad asesiad effaith

Fel darparwr tymor hir o fenthyciadau a buddsoddiadau ecwiti yng Nghymru, rydym yn gweithio'n galed i gydbwyso elw ariannol ag effaith gymdeithasol.

Rydym yn fuddsoddwr effaith a phwrpas cymdeithasol ac wedi adeiladu ein darpariaeth gyllido o gwmpas ymagwedd ranbarthol. Mae hyn yn caniatáu i ni greu effaith gymdeithasol ac economaidd o fewn yr economi sylfaen arwyddocaol yng Nghymru yn ogystal â thargeddu busnesau twf uchel a thechnoleg. Mae effaith gymdeithasol wedi'i sefydlu yn y ffordd rydym yn gweithio gan gynnwys yn ein sefydliad ein hunain.

Yn ystod tymor ein cynllun corfforaethol 2022/27, byddwn yn gweithio i ddatblygu ein hymagwedd at fuddsoddi cyfrifol ymhellach, gan arwain trwy esiampl yn ein gweithrediadau yn ogystal â'n penderfyniadau buddsoddi.

Bydd hyn yn gydnaws â'n themâu effaith craidd:

Dyfodol llewyrchus

Trwy ddarparu cyllid i farchnadoedd sydd wedi'u tanwasanaethu, rydym yn helpu busnesau i greu cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar gyfoeth a gynhyrchir gan fusnesau yn y cymunedau maen nhw wedi'u lleoli ynddynt.

Cymuned a lle

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth yn y cymunedau rydym yn eu gwasanaethu yn helpu gwneud ein cymdeithas yn fwy cydradd, cynhwysol a chydlynol. Mae buddsoddi mewn gwelliannau i lle mae pobl yn gweithio ac yn byw yn hyrwyddo iechyd a llesiant.

Arloesi a thechnoleg

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n arloesi yn creu cyfleoedd cyflogaeth sgiliau uchel mewn technoleg o'r radd flaenaf. Mae cynorthwyo busnesau traddodiadol i fabwysiadu technolegau newydd yn eu gwneud yn fwy cystadleuol a chynhyrchiol – gan ddefnyddio adnoddau yn fwy effeithlon a chymesur.

Dyfodol cynaliadwy

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n ceisio tyfu'n gynaliadwy yn cyfrannu at gymdeithas garbon isel, fioamrwyiol sy'n cynorthwyo gwytnwch cymdeithasol ac economaidd.

Mesur llwyddiant

Fe wnaethom ymuno ag Egwyddorion ar gyfer Buddsoddi Cyfrifol y Cenhedloedd Unedig, cynllun cynaliadwyedd corfforaethol gwirfoddol mwya'r byd ym Mawrth 2023 ac mae ein mechanweithiau ar gyfer gwerthuso a mesur ein heffaith yn gydnaws hefyd â Nodau Datblygu Cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, a blaenoriaethau polisi Llywodraeth Cymru.

Nid yw'r metrigau hyn yn ddangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer ein gweithgaredd, ac mae'r adrodd mewn unrhyw flwyddyn benodol yn cael ei ffurfio'n drwm gan y farchnad, proffiliau buddsoddi'r cronfeydd unigol a pha mor hir mae busnes sy'n adrodd wedi bod yn gwsmer. Rydym, foddy bynnag, yn defnyddio'r data i ffurfio polisi buddsoddi a chynlluniau gweithredu sy'n hyrwyddo ymarfer gorau ac ychwanegu gwerth lle bynnag y bo'n bosibl.

Mae ein hadroddiad effaith ar gyfer 2022/23 yn cynnwys y data diweddaraf a adroddir gan sampl o 792 o gwsmeriaid portffolio yn ystod y flwyddyn. Mae maint y sampl tua 25% o'n portffolio gweithredol ac mae'n cynnwys data o gymysgedd o gwsmeriaid ar draws amrediad o feintiau, sectorau a rhanbarthau, gan gynnwys y rheini sy'n adrodd am y tro cyntaf ar ôl buddsoddi a busnesau sydd wedi bod yn ein portffolio am nifer o flynyddoedd.

Datgelir ein methodoleg a'n diffiniadau ar gyfer metrigau effaith ar ein gwefan:

<https://developmentbank.wales/cy/amdanom-ni/perfformiad-ac-effaith>

Dyfodol llewyrchus

Trwy ddarparu cyllid i farchnadoedd a danwasanethir, rydym yn helpu busnesau i greu cyfleoedd cyflogaeth, gan alluogi pobl i gymryd cyfleoedd mynediad at gyflogaeth a chyfoeth a grëir gan fusnesau yn y cymunedau maen nhw wedi'u lleoli ynddynt.

- Roedd 62% o swyddi a grëwyd mewn busnesau â chynnydd net mewn lefelau cyflogaeth, yn ganolrifol i swyddi tâl uchel

- Mae'r gyfran o swyddi a grëwyd yn ganolrifol i rolau tâl uchel, lle mae busnesau wedi cael cynnydd net mewn lefelau cyflogaeth, wedi parhau i fod yn uwch yn ein portffolio mentrau technoleg ar 97% a'n carfan fuddsoddi ecwiti ar 96%. Fodd bynnag, mae'r metrig hwn yn gallu amrywio bob blwyddyn wrth i'r mathau o fusnes a blaenoriaethau twf yn y sampl newid yn annibynnol o'n perfformiad buddsoddi. Er enghraift, gall y sampl gynnwys rhagor o fusnesau seiliedig ar dechnoleg yn reciwtio swyddi medrus iawn, sy'n fwy tebygol o fod a thâl uwch, neu ragor o fusnesau sylfaenol yn reciwtio ar draws amrediad eang o fandiau tâl wrth iddynt gynorthwyo eu cymunedau.
- Rydym wedi gweld cynnydd ar gyfartaledd o 48% mewn cynhyrchiant yn seiliedig ar drosiant fesul gweithiwr llawn amser (FTE). Mae hyn yn fod o gyfrifo effeithlonrwydd a chynnydd blwyddyn ar flwyddyn yn ddangosiad o fusnesau yn gwneud enillion cynhyrchiant i dyfu. Roedd uchaf ymhliith busnesau mentrau technoleg (88%), y buddsodiadau ecwiti ehangach (81%) ac mewn busnesau sydd hefyd wedi profi cynnydd net mewn lefelau cyflogaeth (49%). Er i garfan buddsoddi olyniaeth rheoli gael cynnydd cynhyrchiant is na'r cyfartaledd (21%), y trosiant ar gyfartaledd y gwnaethant ei gynhyrchu fesul FTE oedd yr uchaf ar bron £96,520. Mae hyn yn cymharu â ffigyrâu o'r Monitor Cyllid Mentrau Bach a Chanolig sy'n awgrymu bod dros 60% o fusnesau bach yng Nghymru sydd wedi defnyddio cyllid wedi gweld trosiant yn cynyddu ond mae llai na 5% yn adrodd am wneud diswyddiadau yn ystod 2022.
- Mae data diweddaraf ONS yn awgrymu bod 13% o fusnesau bach yng Nghymru, â gweithwyr, yn cymryd rhan mewn gweithgaredd allforio. Fodd bynnag, mae adroddiad diweddaraf Chwarterol Dîrnad Economi Cymru yn dangos bod allforion Cymru wedi tyfu o 34.9% i £20.5 biliwn dros y flwyddyn i Ragfyr 2022 ond gostyngodd y nifer o fusnesau oedd yn allforio dros y cyfnod. Roedd 10% o'n portffolio sampl yn allforwyr yn 2022/23. Roedd allforio uchaf ymhliith ein carfannau mentrau technoleg a buddsoddi ecwiti (36% yn eu tro) wedi'u dilyn gan fusnesau maint canolig (28%).

Roedd y refeniw a gynhyrchwyd o allforio ar gyfer y busnesau hyn yn 51% o'u troiant. Roedd 88% o swyddi a grëwyd gan fusnesau allforio yn ganolrifol i fandiau tâl uchel.

Cymuned a lle

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth yn y cymunedau a wasanaethwn, yn helpu i wneud ein cymdeithas yn fwy cydradd, cynhwysol a chydlynol. Mae buddsoddi mewn gwelliannau i lle mae pobl yn gweithio ac yn byw yn hyrwyddo iechyd a llesiant.

- Roedd 12% o berchnogion/cyfarwyddwyr/ cyfranddalwyr yn y busnesau oedd yn derbyn buddsoddiad newydd a ddarparodd ddata ethnigrwydd yn ddu, Asiaidd neu unigolion ethnig leiafrifol (70). Mae hyn yn gynnydd o 10% dros y tair blynedd diwethaf.
- Roedd 4% o berchnogion/cyfarwyddwyr/ cyfranddalwyr yn y busnesau oedd yn derbyn buddsoddiad newydd a ddarparodd ddata amrediad oedran, o dan 25 (45). Mae hyn wedi bod yr un peth am y tair blynedd diwethaf.
- Roedd 35% o berchnogion/cyfarwyddwyr/ cyfranddalwyr yn y busnesau oedd yn derbyn buddsoddiad newydd a ddarparodd ddata rhywedd yn fenywaidd (380). Mae hyn yn cymharu'n dda â rhanbarthau eraill yn y DU ac rydym yn falch o adrodd bod 32% o berchnogion/cyfarwyddwyr/cyfranddalwyr o fusnesau gwnaethom eu cynorthwyo dros y tair blynedd diwethaf wedi bod yn fenywaidd. Nid oedd gan tua 43% o fusnesau â gweithwyr a gynorthwywyd yn 2022/23 unrhyw berchnogion benywaidd.
- Roedd 44% o berchnogion/cyfarwyddwyr/ cyfranddalwyr mewn busnesau y gwnaethom eu helpu i gychwyn busnes yn fenywaidd tra bod 17% o dan 25. Roedd 17% o berchnogion/cyfarwyddwyr/cyfranddalwyr mewn busnesau oedd yn derbyn buddsoddiad ecwiti yn ddu, Asiaidd neu ethnig leiafrifol.

Arloesi a thechnoleg

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n arloesi yn creu cyfleoedd cyflogaeth medrus iawn mewn technoleg o'r radd flaenaf. Mae cynorthwyo busnesau mwy traddodiadol i fabwysiadu technolegau newydd yn eu gwneud yn fwy cystadleuol a chynhyrchiol – gan ddefnyddio adnoddau yn fwy effeithlon a chymesur.

- Mae gweithgaredd arloesi yn cynnwys ffuriau newydd o weithgaredd Ymchwil a Datblygu cyd-weithrediadol, patentau wedi'u cofrestru ac arloesedd marchnad. Mae'r adroddiad Cyflwr Busnesau Bach 2022 yn dangos bod tua 20% o gwmnïau yn cynyddu eu gweithgaredd arloesi ac Ymchwil a Datblygu tra bod tua thraean yn lleihau gweithgaredd Ymchwil a Datblygu ac roedd 10% wedi atal rhywfaint neu'r cwbl o'r fath weithgaredd. Fodd bynnag, roedd 20% o fusnesau yn ein sampl wrthi'n arloesi yn dilyn buddsoddiad gan y Banc Datblygu. Roedd arloesi ar ei uchaf ymhilh ein cwsmeriaid mentrau technegol (84%) a'n carfan fuddsoddi ecwiti ehangach (83%) o'r sampl. Roedd gan fusnesau oedd yn adrodd am weithgaredd arloesi gynnydd cynhyrchiant uwch na'r cyfartaledd (61%) ac roedd rhagor o swyddi a grëwyd yn ganolrifol i rolau tâl uchel (70%).
- Mae digideiddio yn cynnwys gweithredu CRM, cyfrifeg seiliedig ar y we neu feddalwedd cynllunio wedi'i gynorthwyo gan gyfrifiadur, cyfrifiannu cwmwl, dysgu peiriant e-fasnachu a phrosesau deallusrwydd artiffisial. Mae ymchwil yn awgrymu bod y pandemig Covid-19 wedi cyflymu digideiddio i lawer o fusnesau bach, er bod pwyseddau ariannol yn cyflwyno rhwystr rhag buddsoddi yn awr. Dywedodd 24% o'n hymatebwyr eu bod wrthi'n digideiddio eu busnesau yn dilyn buddsoddiad gan y Banc Datblygu. Roedd y gweithgaredd hwn ar ei uchaf ymhilh y sector mentrau technoleg (58%) a'n carfan fuddsoddi ecwiti ehangach (57%). Roedd gan fusnesau oedd yn adrodd am weithgaredd digideiddio gynnydd cynhyrchiant uwch na'r cyfartaledd (67%) a rhagor o swyddi wedi'u creu yn ganolrifol i rolau tâl uwch (65%).

Dyfodol cynaliadwy

Mae buddsoddi mewn busnesau sy'n ceisio tyfu'n gynaliadwy yn cyfrannu at gymdeithas garbon isel, fioamrwyiol sy'n cynorthwyo gwytnwch cymdeithasol ac economaidd.

- Rydym wedi ymuno a'r Bartneriaeth ar gyfer Cyllid Cyfrifeg Carbon (PCAF), cynllun wedi'i arwain gan y diwydiant i alluogi sefydliadau ariannol i fesur a datgelu'r allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr yn gyson wedi'i gyllido gan eu benthyciadau a'u buddsoddiadau.
- Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda rhwydwaith cynghori ehangach Cymru gan gynnwys banciau a chyfryngwyr ariannol a pharhau i gyfeirio cwsmeriaid at gynghorwyr cynaliadwyedd Busnes Cymru.
- Rydym yn gweithio gyda Nesta, asiantaeth arloesi'r DU er lles cymdeithasol i ennill dealltwriaeth well o'r mathau o gymorth ariannol sydd eu hangen i helpu annog a chynorthwyo pobl i wneud gwelliannau cartref gwyrdd. Bydd Nesta yn adrodd ar argymhellion ar y cyllid sydd ei angen i helpu perchnogion cartrefi i ddatgarboneiddio yn ystod 2023/24.
- Rydym yn cynorthwyo'r trawsnewid marchnad i ddyfol gwyrrddach a chyflwyno cyllid newydd gan gynnwys y Cymhelliad Cartrefi Gwyrrdd sy'n cynnig gostyngiad o hyd at 2% ar fenthyciadau datblygu preswyl. Rydym hefyd wedi lansio'r Cynllun Benthyciad Busnes Gwyrrdd a thelerau ad-dalu o hyd at 15 mlynedd. Mae'r gronfa hon eisoes yn helpu busnesau Cymreig i fynd i'r afael ag effeithlonrwydd ynni.

Astudiaeth achos

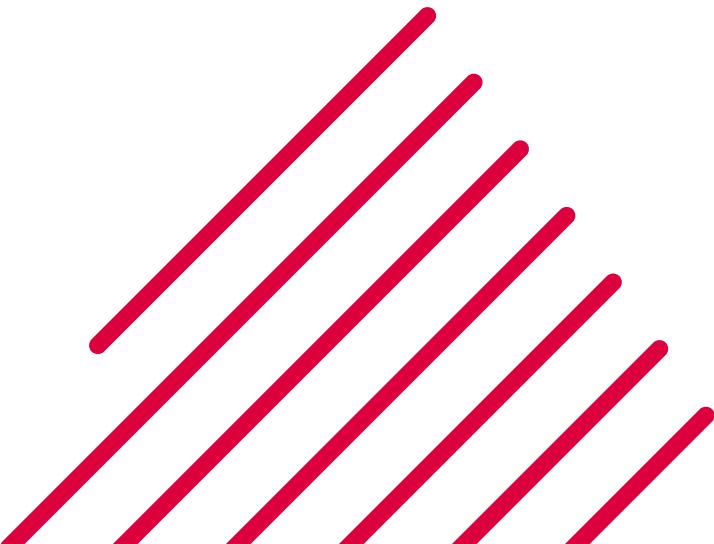
Yard

Cyflawnodd yr asiantaeth dechnoleg a marchnata wedi'i hysgogi gan ddata Yard statws B Corp ym Mawrth 2023, dwy flynedd yn unig ar ôl cwblhau pryniant rheolaeth saith ffigwr a gafodd ei gyllido gan Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru.

Fel buddsoddwyr tymor hir yn Yard, rydym wedi parhau i gynorthwyo'r tîm dros y flwyddyn ddiwethaf a chyflwyniadau i Gadeirydd Newydd trwy'r platform reciwtio arbenigol Nurole, a chynghorwyr busnes arbenigol a helpodd y busnes i ddod yn ail asiantaeth ddigidol ardystiedig B Corp yng Nghymru yn unig. Rydym hefyd wedi gwneud atgyfeiriadau at gwsmeriaid portffolio eraill.

Dyweddodd Prif Swyddog Gweithredol Yard, Collette Easton: "Â chymorth ariannol y Banc Datblygu fel ein buddsoddwr tymor hir, rydym wedi gweld refeniw ac elw yn fwy na threblu wrth i ni elwa ar alw cynyddol y DU am wasanaethau trawsffurfio digidol a datblygu meddalwedd."

Certified

Dirnad Economi Cymru

Mae Dirnad Economi Cymru yn casglu ac yn dadansoddi data ar farchnad ariannol Cymru, gan gyfoethogi dealltwriaeth o economi Cymru.

Gan ddod ag ystadegau economaidd ac ymchwil Mentrâu Bach a Chanolig ynghyd, mae'r gwasanaeth yn gywaith ymchwil unigryw rhwng Banc Datblygu Cymru, Ysgol Fusnes Caerdydd, Ysgol Fusnes Bangor, y Ganolfan Ymchwil Menter, a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS). Mae ei ymchwil yn darparu mewnwelediad i'r cyflenwad o, a'r galw am, gyllid ym marchnad Cymru o fewn y cyd-destun economaidd Cymreig ehangach.

Mae Ysgol Fusnes Caerdydd yn arwain ar gynhyrchu'r adroddiadau chwarterol a blynnyddol ar economi Cymru, Mentrâu Bach a Chanolig Cymru, a mynediad at gyllid.

Mae Ysgol Fusnes Caerdydd, Ysgol Fusnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter oll yn arwain ar gynhyrchu adroddiadau neilltuol i sôn am gwestiynau ymchwil penodol ac amserol. Pwrpas yr adroddiadau hyn yw ychwanegu at ddealltwriaeth newydd o broblem yn economi Cymru, darparu argymhellion polisi a sefydlu sylfaen dystiolaeth ar gyfer ymchwil ychwanegol. Bydd allbynnau'r ymchwil yn defnyddio data o'r ONS, StatsCymru, Banc Datblygu Cymru a ffynonellau data eraill.

Mae cynrychiolwyr o'r pum sefydliad yn ogystal ag o Lywodraeth Cymru yn ffurfio Grŵp Llywio Dirnad Economi Cymru sy'n llywio'r agenda ymchwil, yn gosod cwmpasau i brosiectau, ac yn adolygu a chymeradwyo allbynnau ymchwil i'w cyhoeddi.

Dyfodol cynaliadwy

Yn 2022/23, rhoddodd Deallusrwydd Economaidd Cymru ei gynlluniau ehangu ar waith. Ymunodd partneriaid academaidd newydd, Ysgol Busnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter, â'r cydweithrediad ymchwil. Bydd yr aelodau newydd hyn yn cynhyrchu adroddiadau ac yn datblygu mewnwelediad pellach i'r materion amser real sy'n effeithio ar economi Cymru.

Mae gan Ysgol Busnes Bangor enw da yn rhyngrwladol mewn bancio a chyllid, ac mae'n cael ei chydnabod fel 'Canolfan Ragoriaeth' Sefydliad Bancwyr Siartredig. Ar hyn o bryd mae hefyd ar y safle uchaf o holl brifysgolion y DU am ymchwil ym maes Bancio.

Y Ganolfan Ymchwil Menter (ERC) yw prif ganolfan ragoriaeth y DU ar gyfer ymchwil i dwf, arloesedd a chynhyrchiant busnesau bach a chanolig (BBaCh), gyda ffocws penodol ar yrwyr twf, arloesedd a pherfformiad BBaChau. Mae ei hymchwil yn helpu i lunio'r polisiau a'r arferion sy'n galluogi BBaChau i ffynnau.

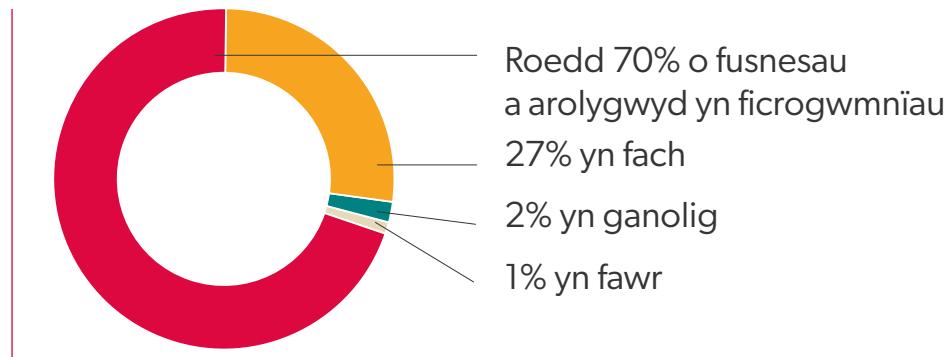
Adroddiadau a gyhoeddwyd yn 2022/23

Adroddiad arbennig

Cyhoeddodd Dirnad Economi Cymru y trydydd mewn cyfres o adroddiadau arbennig ymyriadau ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru oedd yn cynnwys:

1,669

o fusnesau a arolygwyd a dderbyniodd gymorth ariannol Covid-19 Llywodraeth Cymru.

30%

Roedd gan 30% gyflogaeth uwch ar adeg yr arolwg o gymharu â Mawrth 2020.

92%

Cytunai 92% fod cymorth Llywodraeth Cymru wedi gweithio mewn diogelu cyflogaeth.

97%

Roedd 97% yn dal i fasnachu ar adeg yr arolwg tra datblygodd 46% wasanaethau newydd mewn ymateb i'r pandemig Covid-19.

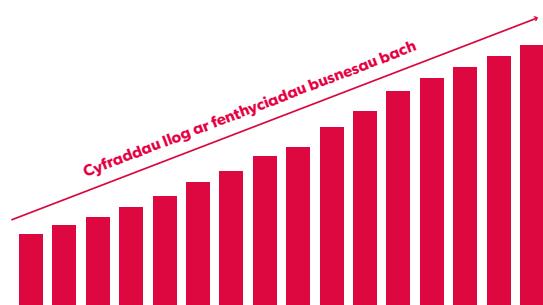
Adrodd chwarterol

Mae canfyddiadau allweddol o'r adroddiadau chwarterol trwy gydol y flwyddyn yn cynnwys:

£20.5 biliwn

Nid yw lefelau buddsoddi busnes wedi adfer eto i lefelau cyn y pandemig.

Cynyddodd gwerth allforion Cymru o 34.9% i £20.5 biliwn dros y flwyddyn i Ragfyr 2022, o gymharu â chynnydd o 23.5% yn yr Alban, 18.1% yn Lloegr, a 15.3% yng Ngogledd Iwerddon. Fodd bynnag, gostyngodd y nifer o fusnesau yn allforio yn unig yng Nghymru.

Mae cyfraddau llog ar fenthyciadau busnes bach wedi cynyddu am 16 mis yn olynol wrth i chwyddiant aros yn uchel.

Adran 172

Mae A172 Deddf Cwmniäau 2006 yn gofyn i gyfarwyddwr cwmni weithredu mewn ffordd y byddai ef neu hi yn ystyried, mewn ffydd da, yn fwyaf tebygol o hyrwyddo llwyddiant y cwmni er budd ei gyfranddalwyr.

Wrth wneud hynny, mae A172 yn gofyn i gyfarwyddwr ystyried, ymhlið materion eraill:

- canlyniadau tebygol o unrhyw benderfyniadau yn y tymor hir;
- buddiannau gweithwyr y cwmni; – angen meithrin perthnasoedd busnes y cwmni a chyflenwyr, cwsmeriaid, ac eraill;
- effaith gweithrediadau'r cwmni ar y gymuned a'r amgylchedd;
- dymunoldeb y cwmni'n cynnal enw da ar gyfer safonau uchel o ymddygiad busnes; ac
- angen l weithredu'n deg rhwng aelodau'r cwmni.

Wrth gyflawni ei ddyletswyddau A172, mae'r Bwrdd yn ystyried y ffactorau a amlinellir uchod. Mae'r bwrdd hefyd yn ystyried ffactorau eraill mae'n eu hystyried yn berthnasol i'r penderfyniadau mae'n eu gwneud. Mae'r bwrdd yn cydnabod na fydd pob penderfyniad mae'n ei wneud o reidrwydd yn arwain at ganlyniad cadarnhaol i holl randdeiliaid y Grŵp. Trwy ystyried pwrrpas, gorchwyl a gwerhoedd y Grŵp ynghyd â'i flaenoriaethau strategol a chael proses ar waith ar gyfer gwneud penderfyniadau, mae'r Bwrdd, fodd bynnag, yn anelu at sicrhau bod ei benderfyniadau yn gyson.

Mae'r bwrdd yn dirprwyo awdurdod ar gyfer rhedeg busnes o ddydd i ddydd i'r prif Swyddog Gweithredol a, thrwyddo ef, i uwch reolwyr i osod, cymeradwyo ac

arolygu gweithrediad strategaeth a pholisïau perthynol y Grŵp. Mae'r Bwrdd yn gweithredu ar ei ran ei hun a thrwy ei bwylgorau, yn adolygu materion sy'n perthyn i berfformiad ariannol a gweithrediadol; strategaeth fusnes; prif risgiau; materion yn ymwneud â rhanddeiliaid; cydymffuriaeth; a materion cyfreithiol a rheoleiddiol, dros gwrs y flwyddyn ariannol.

Cynorthwyir hyn trwy ystyried adroddiadau a chyflwyniadau a ddarperir mewn cyfarfodydd bwrdd ac adolygu agweddau o strategaeth y Grŵp yn rheolaidd.

Mae ymgysylltu â rhanddeiliaid y Grŵp yn allweddol i'r ffordd mae'r Grŵp yn rhedeg ei fusnes ac mae'n ystyriaeth bwysig i'r Cyfarwyddwyr wrth wneud penderfyniadau perthnasol.

Cynllun corfforaethol 2022/27

Mae ein llythyr gorchwyl ar gyfer tymor presennol y llywodraeth yn amlinellu ein blaenoriaethau fel rhan o fodel Tîm Cymru sy'n cynorthwyo model adferiad economaidd Llywodraeth Cymru a'r ymateb i'r argyfwng hinsawdd.

Rydym mewn safle unigryw i gynorthwyo'r gwytnwch economaidd a thwf economi Cymru i'r dyfodol. Mae gennym ddyletswydd hefyd i chwarae ein rhan yn yr ymdrech tuag at Gymru Sero Net fel pencampwyr economi werdd a hwyluswyr newid.

Ar ôl sefydlu'r Banc Datblygu fel sefydliad credadwy iawn, dibynadwy ac effeithiol dros dymor y cynllun corfforaethol cyntaf, mae'r bwrdd wedi ymrwymo i sicrhau bod pob un o'r 282 o gydwreithwyr wedi canolbwytio ar gyflawni ein pwrrpas; dod ag uchelgeisiau yn fyw a thanio posibiliadau i bobl, busnesau, a chymunedau yng Nghymru.

Mae ein cynllun corfforaethol ar gyfer y cyfnod 2022/27 yn amlinellu sut y byddwn yn datgloi potensial yn economi Cymru trwy gynyddu cyflenwad a

hygyrchedd cyllid cynaliadwy, effeithiol. Cafodd ei ffurfio gan ddiwrnod strategaeth y Bwrdd a gynhalwyd yn Nhachwedd 2021 ac mae'n mynd i'r afael â'r prif flaenorriaethau o ran cynyddu pwysigrwydd ffactorau ESG mewn mesur cynaliadwyedd ac effeithiau moesegol ein buddsoddiadau a'n rôl mewn cynorthwyo datblygiad economi garbon isel.

Cyfleoedd y dyfodol

Mae prif gynlluniau a symudodd ymlaen yn ystod 2022/23 yn cynnwys:

- Iansiad y Cymhelliad Cartrefi gwyrdd yng Ngorffennaf 2022, y cynyrch cyntaf wedi'i anelu at gynorthwyo'r symudiad at ddatgarboneiddio Economi Cymru. Gellir canfod manylion y cynllun ar dudalen 51.
- Iansiad y Cynllun Benthyriad Busnes Gwyrdd yn Chwefror 2022, gan gynnig benthyg ar ddisgownt a chymorth ymgynghoriaeth i fusnesau sy'n gweithredu prosiectau datgarboneiddio fel ynni adnewyddadwy neu welliant ffabrig adeiladu.
- Iansiad y Cynllun Cymorth Deiliaid Prydlesi, gwasanaeth mae'r Banc Datblygu yn ei weinyddu ar ran Llywodraeth Cymru, gan gynnig cymorth i unigolion mewn, neu'n wynebu caledi ariannol sylweddol oherwydd materion diogelwch tân sy'n effeithio ar eu heiddo.
- Cafodd Grŵp Cymorth Adferiad y Banc Datblygu (RSG) ei ffurfio yn 2021 i ddarparu cymorth dwys i fusnesau Cymru wrth i'r economi godi o'r pandemig. Gan ystyried yr heriau economaidd parhaol a achoswyd gan y cyrch ar Wcráin, derbyniodd y Bwrdd ddiweddarriad ar weithgareddau'r RSG. Nododd y Bwrdd fod lefelau gweithgaredd RSG wedi cynyddu o gymharu â'r flwyddyn flaenorol â nifer helaethach o fusnesau Cymru yn cael budd o gymorth wedi'i dargedu

trwy ymyriadau fel cyflwyniad i gynghorwyr arbenigol a/neu ddarpariaeth cyllid.

Mae ein strategaeth gorfforaethol yn amlinellu ein cynlluniau ar gyfer 2022/27. Mae cyfleoedd y dyfodol yn cynnwys:

- gweithio gyda landlordiaid preifat fel rhan o Hunanadeiladu Cymru i helpu canfod rhagor o gyfleoedd ar gyfer datblygiad fel y cymeradwyir gan ein Bwrdd gyda Llywodraeth Cymru;
- – rhagor o ddatblygiad offer ariannol arloesol i ddatblygu'r uchelgeisiau am ddyfodol gwyrdd yng Nghymru gan gynnwys ôl-ffitio domestig ac ynni adnewyddadwy ar raddfa fawr.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Mae gan y Grŵp nifer o brif grwpiau rhanddeiliaid y mae'n ymgysylltu'n weithredol â nhw. Mae gwrando ar, deall ac ymgysylltu â'r grwpiau rhanddeiliaid hyn yn rôl bwysig i'r Bwrdd mewn gosod strategaeth a gwneud penderfyniadau. Mae'r Grŵp yn cydnabod ei rwymedigaethau a'i ofynion i fod yn fusnes gwasanaethau ariannol wedi'i reoli'n dda, sy'n cydymffurfio â rheoleiddio ac yn cyflawni canlyniadau da i gwsmeriaid.

Mae gweithio mewn partneriaeth â rhanddeiliaid wedi bod yn werth craidd sy'n aros wrth galon ein brand a chynllun corfforaethol adfywiedig ar gyfer 2022/27. Mae ein gwerthoedd diwygiedig yn pwysleisio sut rydym yn gweithio gydag eraill ac maen nhw wedi cael eu hadlewyrchu yn ein fframwaith cymhwyster newydd:

- Cydweithio clyfar;
- Ynni entreprenaidd;
- Empathi gwrthrychol;
- Cyfrifoldeb ymwybodo.

Ein cwsmeriaid

Fel buddsoddwr cyfrifol, rydym yn mesur ein heffaith â mecanweithiau sy'n gydnaws a Nodau Datblygu Cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Galwad i Weithredu Llywodraeth Cymru.

Gan gydbwys o elw ariannol ag effaith gymdeithasol, rydym wedi datblygu pedair thema effaith a gymeradwyodd y Bwrdd:

- dyfodol llewyrchus;
- cymuned a lle;
- dyfodol cynaliadwy;
- arloesi a thechnoleg.

Mae'r rhain yn cael eu trafod yn fanylach yn ein datganiad effaith ar dudalen 58 - 62.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd grŵp gwaith trawsdimau mewnol ei gynnnull i ystyried gweithredu'r Ddyletswydd Defnyddwyr FCA Newydd. Datblygodd y grŵp gwaith raglen weithredu i ateb y gofynion Newydd gan gynnwys mesurau ychwanegol i amddiffyn cwsmeriaid sy'n agored i niwed. Mae'r Bwrdd a'r pwylgor Archwilio a Risg wedi cael eu briffio ar gynnydd.

Rydym yn parhau i fuddsoddi yn ein rhaglen o drawsffurfio digidol â'r nod o wella gwerth a sicrhau ein bod yn parhau i ateb anghenion esblygol ein cwsmeriaid.

Sgôr Hyrwyddwr Net (NPS) yw ein mesur safonol o fodlonrwydd cwsmeriaid yn awr. Mae canlyniadau arolygon 2022/23 ar gyfer ein buddsoddiadau yng Nghymru yn ogystal â'n hadborth FW Capital olrhain cwsmeriaid ar holl gytundebau micro, buddsoddiadau newydd, TVI ac eiddo yng Nghymru ynghyd â'r holl gytundebau a gwblheir gan FW Capital.

Mae'r sgôr cyfunol hwn o 88 yn gosod ein lefelau gwasanaeth yn y chwarter uchaf. Mae'r adborth yn cael ei ddefnyddio yn awr i wella profiad cwsmeriaid ymhellach ac yn darparu meinnod ar gyfer y flwyddyn ariannol newydd.

Digwyddiadau a nawdd

Rydym wedi parhau i fuddsoddi yn ein rhaglen allgymorth, gan gymryd rhan mewn amrediad eang o ddigwyddiadau rhanddeiliaid a gweithgaredd nodd i cydnaws â'n nodau strategol cyffredinol. Ymhliith y rhain, noddodd y Banc Datblygu y Wobr Entrepreneur yn Womenspire 2022, gan ddangos ein cymorth i entrepreneuriaid benywaidd. Fe wnaethom gadw ein gwobr arian yng ngwasanaeth meinchnodi Cyflogwr Chwarae Teg mudiad Chwarae Teg yn 2022. Rydym hefyd wedi parhau â'n cyfraniad i Banel Cynggori Cynorthwyo Menywod Entrepreneuriaidd trwy weithredu camau o'r canllaw Ymarfer Da. Ni oedd y prif noddwr yn ail Wobrau Busnes Menywod Cymru mewn Busnes dwyieithog Llais Cymru, a gynhalwyd ar-lein yng Ngorffennaf 2021.

Roedd digwyddiadau rhanddeiliaid eraill a gynorthwywyd yn cynnwys Sefydliad y Cyfarwyddwyr, Ffederasiwn y Busnesau Bach, Gwobrau Twristiaeth Gogledd Cymru a chinio blynnyddol ICAEW. Mae aelodau'r Bwrdd yn mynychu digwyddiadau strategol allweddol i ymgysylltu'n uniongyrchol â rhanddeiliaid.

Ein hamgylchedd

Rydym wedi parhau i ddatblygu ein gweithgaredd effaith buddsoddi a'n hymagwedd gyffredinol at yr agenda gynaliadwyedd ehangach. Mae'r grŵp llywio ESG yn cael ei gadeirio gan y Cyfarwyddwr Cyfathrebu ac â chynrychiolaeth o dimau buddsoddiadau, portffolio, strategaeth Cymru a FW Capital. Gyda'n gilydd, mae ganddynt gyfrifoldeb dros arolygu strategaeth, polisiau a dangosyddion perfformiad yr ESG ac maen nhw wedi adrodd i'r Bwrdd ar gynnydd trwy gydol y flwyddyn. Mae'r Bwrdd wedi enwebu Kate Methuen-Ley fel y Cyfarwyddwr arweiniol ar gyfer materion cynaliadwyedd ac a fydd yn gweithredu fel dolen rhwng y Bwrdd a grŵp ESG.

Ym Medi cymeradwyodd y Bwrdd sawl argymhelliaid gan y grŵp gan gynnwys:

- Cymeradwaeth o bolisi buddsoddi cyfrifol newydd fydd yn llywio'r ffordd mae ystyriaethau ESG yn cael eu hymgorffori i wneud penderfyniadau buddsoddi ynddi.

- Dod yn llofnodwr Egwyddorion Buddsoddi Cyfrifol y Cenhadloedd Unedig, fframwaith cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol gwirfoddol mwya'r byd.
- Dod yn llofnodwyr i'r Bartneriaeth ar gyfer Cyllid Cyfrifeg Carbon i gynorthwyo asesiad o raddfa a deinameg ein hallyriadau a gyllidir.
- Recriwtio rheolwr cynaliadwyedd dynodedig i ddarparu cymorth a chyngor arbenigol i arweinyddiaeth uwch a gweithrediadau busnes.

Ein cymunedau

Rydym yn parhau'n ymrwymedig i chwe philer busnes cyfrifol: gan ddarparu effaith nid yn unig i gwsmeriaid a rhanddeiliaid, ond hefyd i gyflenwyr a chydweithwyr, yn ogystal ag wrth gynorthwyo'r amgylchedd a'n cymuned.

Mae ein cyllido yn cynorthwyo datblygiad economaidd yn uniongyrchol yn y rhanbarthau rydym yn gweithredu yn dynt, gan greu a diogelu swyddi ac ysgogi cadwyni cyflenwi lleol. Fel aelodau o Fusnes yn y Gymuned (BITC) Cymru, rydym hefyd wedi cyrchu eu cymorth yn rhagweithiol fel rhan o'n hymdrehch i wella'n cymwysterau fel busnes cyfrifol.

Mae ein Bwrdd yn derbyn diweddarriadau rheolaidd ar weithgareddau cymunedol a chodi arian trwy'r adroddiad rheoli gweithredol misol. Maen nhw'n cymeradwyo pob gweithgaredd ac yn mynychu digwyddiadau strategol allweddol.

Rhwng Chwefror 2021 a Mawrth 2023, rydym yn falch o fod wedi codi dros £45,000 i'n partner elusen, Mind. Fe wnaethom gyflawni hyn trwy amrywiaeth o gynlluniau codi arian, gan gynnwys:

- Cymerodd tîm o gydweithwyr ran yn Endure24, ras gyfnewid 24 awr dros gwrs 8km.
- Dringodd tîm o gydweithwyr yr Wyddfa.
- Fe wnaethom gynnal ein Diwrnod Golff Elusennol cyntaf.
- Fe wnaethom gynnal dawnsfeydd elusen yng Nghaerdydd a Newcastle.
- Iotri gweithwyr 50/50.

Yn ogystal â'n prif bartneriaeth elusen â Mind, fe

wnaethom hefyd godi arian a chynorthwyo'r rheini a effeithiwyd gan y rhyfel yn Wcráin. Roedd gweithgareddau'n cynnwys codi arian i gydweithiwr y cafodd ei deulu ei effeithio'n uniongyrchol gan y rhyfel, cafodd ein pencadlys yn Wrecsam ei ddefnyddio i storio cyfraniadau, ac fe wnaethom gyfrannu cyflenwadau hanfodol i glwb Wcranaidd.

Am yr wythfed flwyddyn yn olynol, rhoddodd cydweithwyr anrhegion Nadolig i 150 o blant trwy elusennau NSPCC a Barnardo's.

Ein cyflenwyr

Rydym yn falch o'r perthnasoedd cryf a buddiol sydd gennym â'n cyflenwyr.

Rydym yn glynw at y Cod Talu Cyflym, ac yng Nghymru rydym wedi defnyddio porth caffael Sell2Wales Llywodraeth Cymru trwy gydol y flwyddyn i gaffael cyflenwyr. Rydym hefyd wedi cyrchu contractau fframwaith llywodraeth i gynorthwyo ein twf a'n rhaglen drawsnewid ddiigidol barhaol.

Derbyniodd y Bwrdd ddiweddarriadau rheolaidd ar brif weithgareddau caffael y Grŵp trwy'r adroddiad rheoli gweithredol misol a diweddarriadau polisi gan y Pwyllgor Archwilio a Risg.

Ein cyfranddalwr

Ein hunig gyfranddalwr yw Llywodraeth Cymru. Rydym yn gweithio'n agos gyda chynrychiolwyr etholedig ac uwch swyddogion i gyflawni blaenoriaethau a dyheadau polisi fel yr amlinellir yn ein llythyr gorchwyl Tymor Llywodraeth. Mae Llywodraeth Cymru yn mynychu cyfarfodydd Bwrdd Banc Datblygu Cymru fel sylwebydd.

Fel yr endid 'ymddiriedol' mae Llywodraeth Cymru yn lleoli cyllid ar gyfer buddsoddi ac elw trwyddo, rydym yn cydymffurfio â'r safonau, canllawiau ac egwyddorion llywodraethiant sy'n gymwys i sefydliadau gwasanaeth cyhoeddus sy'n cael eu cyllido gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r Cadeirydd a'r Prif Swyddog Gweithredol yn cyfarfod yn rheolaidd â Gweinidog yr Economi a'i swyddogion, ac mae'r berthynas yn cael ei rheoli gan Dîm Partneriaeth Llywodraeth Cymru.

Ein cydweithwyr

Rydym yn fusnes pobl, ac mae ein cydweithwyr yn hanfodol i gyflawni'r cynllun corfforaethol. Rydym wedi gweithio'n galed i greu diwylliant ac amgylchedd mae ein cydweithwyr yn gallu ffynnu a dysgu ynddynt. Mae dyluniad ein hamgylcheddau gwaith yn Wrecsam a Chaerdydd wedi creu gofod sy'n cynorthwyo ein model gwaith hyblyg ac yn annog cydweithio ac arloesi helaethach. Bydd rhagor o ystyriaeth yn cael ei rhoi i fuddsoddi yn ein swyddfeydd llai ar draws y flwyddyn sydd i ddod.

Mae'r bwrdd yn ymgysylltu â staff, gan wahodd aelodau'r tîm i'r bwrdd ar bynciau strategol, mynchyu digwyddiadau rhwydweithio a chynnal cyfarfodydd ymgysylltu â staff oedd eleni yn ein pencadlys yn Wrecsam.

Gwahoddir cydweithwyr i gymryd rhan yn ein harolwg blynnyddol sy'n ceisio adborth ar brif agweddu profiad y gweithwyr fel perthnasoedd mewnol, tâl a buddion, hyfforddiant, a chyfathrebu. Derbyniwyd adborth cadarnhaol ar ein cynhadledd holl gydweithwyr cyntaf ers y pandemig a gynigiodd gyfle i ranu diweddariadau busnes yn Stadiwm Principality Caerdydd. Roedd hi'n amlwg o'r adborth hwn, y gwerth uchel a roddwyd ar y cyfle i gyfarfod yn y cnawd, rhwydweithio ac i ysgogi meddwl creadigol.

Mae'r Grŵp yn annog ac yn cynorthwyo cydweithwyr i ddatblygu eu gyrfa â 45% o'n hymgyrchoedd reciwtio yn cael eu llenwi gan ymgeiswyr mewnol yn ystod 2022/23 ac mae'r data hyn yn cael eu darparu i'r Bwrdd mewn adroddiadau misol a blynnyddol. Mae llwybr datblygu gyrfa strwythuredig ar gyfer cydweithwyr wedi cael ei weithredu, gan arwain at 10 dyrchafiad yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn brif ysgogwr mewn denu a chadw'r bobl gywir i ddarparu twf y sefydliad yn y dyfodol.

Mae polisiau dethol, hyfforddi, datblygu a dyrchafu'r Grŵp wedi'u cynllunio i roi cyfle cyfartal i bob cydweithiwr, waeth beth fo'u hoedran; anabledd; rhyw; ailbennu rhywedd; statws priodasol a phartneriaeth sifil; beicio grwydd a mamolaeth; hil; crefydd neu gred, neu ddiffyg crefydd neu gred; cyfeiriadedd rhywiol neu gysylltiad ag undeb llafur.

Mae'r Grŵp yn gweithio gyda phob cydweithiwr, gan gynnwys y rheini ag anableddau (4%) ac mae'n addasu arferion gwaith yn ôl yr angen i gynorthwyo cynhyrchiad ac ymgysylltiad.

Darperir ein hyfforddiant ar-lein ac wyneb yn wyneb yn unol â'n polisi gweithio hybrid. Fe wnaethom gyflawni 1,716 diwrnod o hyfforddiant yn ystod 2022/23. Mae hyn yn gydradd â'n lefel uchaf erioed, â chyfartaledd o 6 diwrnod o hyfforddiant fesul cydweithiwr a chynnydd o 4.5 diwrnod yn 2021/22.

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau dull wedi'i gynllunio i ddarparu amgylchedd gwaith iach a hapus. Mae hyn yn cynorthwyo cydweithwyr mewn cynnal a gwella eu hiechyd personol a'u llesiant yn y gwaith ac mae'n cynnwys ymwybyddiaeth ariannol, iechyd meddwl, ac iechyd corfforol. Digwyddodd y cynlluniau llesiant canlynol yn ystod y flwyddyn:

- cyfathrebiadau wythnosol i'r holl gydweithwyr;
- gweithio hybrid;
- seminarau llesiant rheolaidd yn cwmpasu pob agwedd o lesiant;
- adolygom ein buddion gweithwyr a darparom becyn gwell;
- sesiynau ymwybyddiaeth diweddu mislif i reolwyr llinell a phob cydweithiwr a chymorth ar gael;
- cynllun seiclo i'r gwaith;
- cynlluniau ymgysylltu â gweithwyr;
- cafodd 150 + o bigiadau ffliw eu darparu i gydweithwyr;
- 10 cynorthwyr cyntaf iechyd meddwl ar gael i gynorthwyo cydweithwyr a chynnal sesiynau llesiant rheolaidd i'r holl gydweithwyr;
- 63 o gydweithwyr yn cymryd rhan yn y sesiynau 'torri iâ', cyfle gwych i ddechreuwyd newydd ddod i adnabod cydweithwyr;
- digwyddiadau iechyd meddwl "Cerdded a siarad".

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol hon, roedd 7% o'n cydweithwyr o gefndiroedd Du, Asiaidd, ac Etnig Leiafrifol o gymharu â 9% yn 2021/22. Rydym yn falch hefyd o fod wedi cynnal gwobr Arian Chwarae Teg mudiad Chwarae Teg ar gyfer cydraddoldeb y rhywiau eleni.

Ein pencadlys
yn Wrecsam

Adroddiad y Prif Swyddog Ariannol

Pwrpas yr adroddiad hwn yw darparu darlun clir o berfformiad ariannol y Grŵp am y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023.

Mae'r datganiadau wedi mynd yn gynyddol gymhleth ac anodd i'w deall yn y blynnyddoedd diweddar nid yn unig oherwydd natur amrywiol ein gweithgareddau, ond hefyd oherwydd y cymhlethdodau cynhenid yn y safonau cyfrifeg mae'n rhaid i ni eu cymhwysyo.

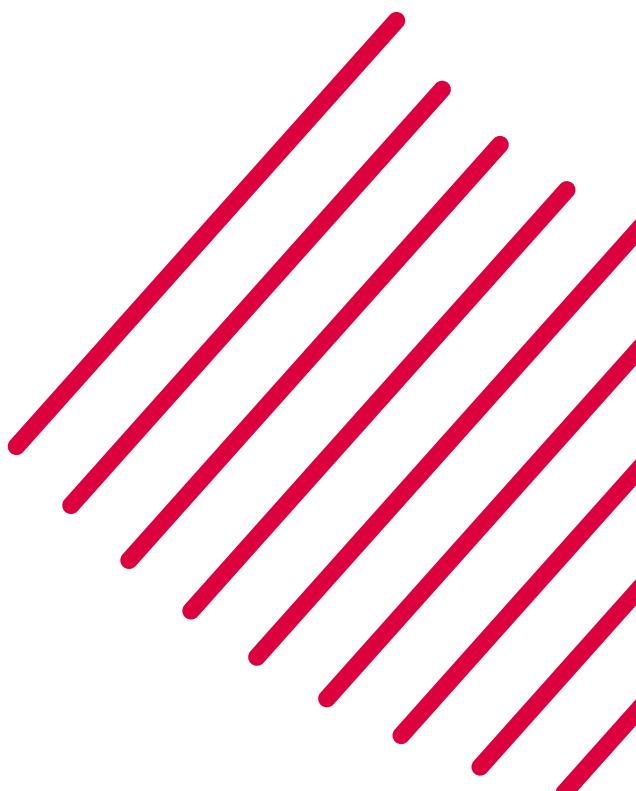
Er mwyn darparu eglurder, a chynorthwyo â dehongli rydym wedi strwythuro'r adroddiad gan:

Ddarparu adolygiad lefel uchel o ganlyniadau cyfunol y Grŵp

Disgrifio dau brif weithgaredd clir y Grŵp a sut maen nhw'n cynhyrchu refeniwiau ac yn creu costau.

Crynhoi'r refeniwau a'r costau ar lefel gyfunol ac yna dangos sut mae'r rhain yn rhannu rhwng y ddau weithgaredd hyn.

Cymharu perfformiad blwyddyn ar flwyddyn ar gyfer pob gweithgaredd.

Ein blwyddyn ariannol: Adolygiad lefel uchel

Ym Mlwyddyn Ariannol BA23, gwnaeth y Grŵp golled ar ôl treth o £24.1 miliwn o gymharu â cholled ar ôl treth o £20.0 miliwn ym Mlwyddyn Ariannol BA22.

Fel y rhagwelwyd llynedd, mae'r gostyngiad mewn darpariaethau yn dilyn y gostyngiad canfyddedig mewn risg cysylltiedig â Covid-19 wedi gwrthdroi ac mae wedi cael ei ddisodli gan gynnydd mewn darpariaethau o £21.6 miliwn.

Nid yw hyn yn annisgwyl o ystyried yr amodau macroeconomaidd a gorchwyl trosfwaol y Grŵp i gamu i mewn lle mae methiant marchnad yn bodoli. Yn y cyd-destun hwn, pan ystyriwn ein prif ddangosyddion perfformiad allweddol ('KPIs') ar gyfer ein cyfranddaliwr fel y cyflwynir isod, rydym wedi cael blwyddyn gref, gan fynd y tu hwnt i'r targed a pherfformiad y flwyddyn flaenorol mewn tri allan o bedwar o'n prif ddangosyddion perfformiad.

	BA23	BA23 Targed	BA22
Buddsoddiad blynnyddol (£m)	124.2	117	109.1
Nifer o fuddsodiadau	516	532	519
Cydfuddsoddiad ar gymhareb cronfeydd busnes	1:1.36	1:1	1:0.8
Nifer o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd*	4,669	3,662	3,540

*Mae'r dull ar gyfer mesur nifer y swyddi sy'n cael eu creu neu eu diogelu ym mhob blwyddyn wedi'i nodi ym mhob cytundeb cronfa unigol ac mae'r cyfansymiau blynnyddol a ddangosir yma yn cynnwys cymysgedd o swyddi gwirioneddol a grëwyd/diogelwyd a swyddi a gynlluniwyd a grëwyd/diogelwyd

Dadansoddiad o Weithgareddau'r Grŵp

Gellir symleiddio gweithgareddau'r Grŵp ar lefel uchel trwy wahanu ein gweithgareddau rhwng dau brif faes gwahanol, y busnes gwasanaethau a'r busnes cronfeydd. Mae'r tabl isod yn amlinellu prif nodweddion y ddau faes:

Gwasanaethau	Cronfeydd
Pwrpas	
Darparu gwasanaethau rheoli cronfa i'n cronfeydd ein hunain a rhai trydydd parti. Mae gwasanaethau a ddarperir yn cwmpasu cylch bywyd ein cynhyrchion gan gynnwys buddsoddi, monitro parhaol, casglu addaliadau ac ymadael yn y pen draw. Mae'r rhan hon o'r busnes hefyd yn cynnwys y gweithgareddau gweithrediadol parhaol sy'n ofynnol i gynorthwyo ein gwasanaethau rheoli cronfeydd megis cyfleusterau, TG, cyllid, cyfathrebiadau ac adnoddau dynol. Mae'r holl weithgaredd sy'n gysylltiedig ag Angylion Buddsoddi Cymru a Dirlad Economi Cymru wedi eu cynnwys hefyd.	Dal arian ar gyfer buddsoddiadau – mae'r holl drafodion sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'n cynhyrchion ariannol yn mynd trwy ochr cronfeydd y busnes. Mae gan y Grŵp sawl cronfa, sy'n cael eu defnyddio i ddarparu benthyciadau neu brynu gyfranddaliadau mewn busnesau yng Nghymru neu'n darparu ecwiti ar y cyd i brynwyr cartrefi newydd yng Nghymru. Rheolir y cronfeydd hyn yn bennaf gan y busnes gwasanaethau.
Sut mae'r ddau faes yn cynhyrchu refeniw?	
Mae refeniwau yn cynnwys ffioedd a dderbynir am reoli cronfa a gwasanaethau dal cronfa. Mae'r cronfeydd yn talu am y fath ffioedd.	Mae refeniwau yn cynnwys ffioedd a godir ar gwsmeriaid, llog a dderbynir ar fenthyciadau, derbynnebau pan werthir cyfranddaliadau neu yr adferir benthyciadau ecwiti ar y cyd, ac enillion a cholledion ar fuddsoddiad sy'n cael eu hailbrisio ar ddiwedd y flwyddyn i'w gwerth presennol (teg).
Pa gostau a achosir gan bob maes	
Mae costau'n cynnwys gweithwyr, cyfleusterau a gwasanaethau a ddygir i mewn (megis TG).	Mae costau'n cynnwys ffioedd a delir am wasanaethau rheoli cronfeydd, darpariaethau ar gyfer colledion ar fuddsoddiadau a chostau gweithredu cronfeydd megis ffioedd cyfreithiol neu ffioedd archwilio.
Asesiad perfformiad	
Bydd adolygiad blynnyddol yn dangos os yw rhan yma o'r grŵp yn cwmpasu ei gostau gweithredu.	Mae hyd bob un o'n cronfeydd yn amrywiol ac yn gallu amrywio o bump i ugain mlynedd. Mae proffidioldeb a pherfformiad cronfa yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn ac mae'n dibynnu ar ei gyfnod aeddfedu, yn ogystal â'r amgylchedd macroeconomaidd. Mae canlyniadau cronfa yn cynnwys anwadalwch a achosir gan symudiadau mewn asedau blwyddyn ar flwyddyn a ddelir ar werth teg sy'n amcangyfrifon a heb eu gwireddu. Nid yw adolygiad blynnyddol o safle cyfansymoli ein holl gronfeydd yn ffordd effeithiol o asesu perfformiad cronfa unigol.

Dadansoddiad perfformiad Grŵp cylchrannol

Mae'r dadansoddiad a ddangosir yn Nhabl A isod yn dangos canlyniadau'r busnes gwasanaethau a chronfeydd a pherfformiad cyfunol cyffredinol y Grŵp.

Mae ffigur colled y Grŵp o £24.1 miliwn ar ôl trethiant (colled BA22 o £20.0 miliwn) ar gyfer BA23 yn cynnwys yr elw o £3.5 miliwn (BA22 £4.8 miliwn) o'r busnes gwasanaethau a'r golled o £27.6 miliwn (colled BA22 £24.8 miliwn) o'r cronfeydd busnes. Eglurir yr elwau a'r colledion ar gyfer y busnesau gwasanaethau a chronfeydd yn fanylach yn Nhablau B a C yn eu tro.

Yn y datganiad incwm cyfunol, mae colled y Grŵp ar ôl treth yn cael ei ddadansoddi rhwng colled £22.8 miliwn (BA22 colled £20.2 miliwn) priodoladwy i gyfranddalwyr ecwiti, Gweinidogion Cymru, a cholled £1.3 miliwn (BA22 elw £0.2 miliwn) priodoladwy i log nad yw'n rheoli. Mae hyn yn cynrychioli cyfran colled busnes y cronfeydd oherwydd Cronfa Bensiwn Clwyd o ganlyniad i'w buddsoddiad ecwiti yng Nghronfa Olyniaeth Rheoli Cymru. Gweler Tabl C a'r nodyn cysylltiedig am fanylion.

	BA23			BA22		
	Gwasanaethau	Cronfeydd	Grŵp*	Gwasanaethau	Cronfeydd	Grŵp*
	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Incwm	41.4	56.9	62.2	39.8	51.3	55.6
Darpariaethau a ryddhawyd / a wnaed	0.0	(16.8)	(16.8)	0.0	4.8	4.8
Newidiadau mewn gwerth teg	0.0	(30.5)	(30.5)	0.0	(25.3)	(25.3)
Treuliau eraill	(37.9)	(27.9)	(29.7)	(35.0)	(28.1)	(27.6)
Elw/(colled) cyn llog tybiannol Llywodraeth Cymru	3.5	(18.3)	(14.8)	4.8	2.7	7.5
Llog tybiannol ar fenthyciadau Llywodraeth Cymru	0.0	(9.3)	(9.3)	0.0	(25.3)	(25.3)
Elw/(colled) ar ôl llog tybiannol Llywodraeth Cymru	3.5	(27.6)	(24.1)	4.8	(22.6)	(17.8)
Trethu	0.0	0.0	0.0	0.0	(2.2)	(2.2)
Elw/(colled) ar ôl treth	3.5	(27.6)	(24.1)	4.8	(24.8)	(20.0)

Tabl A: Dadansoddiad lefel uchel o BA23 a BA22
Datganiad incwm cyfunol

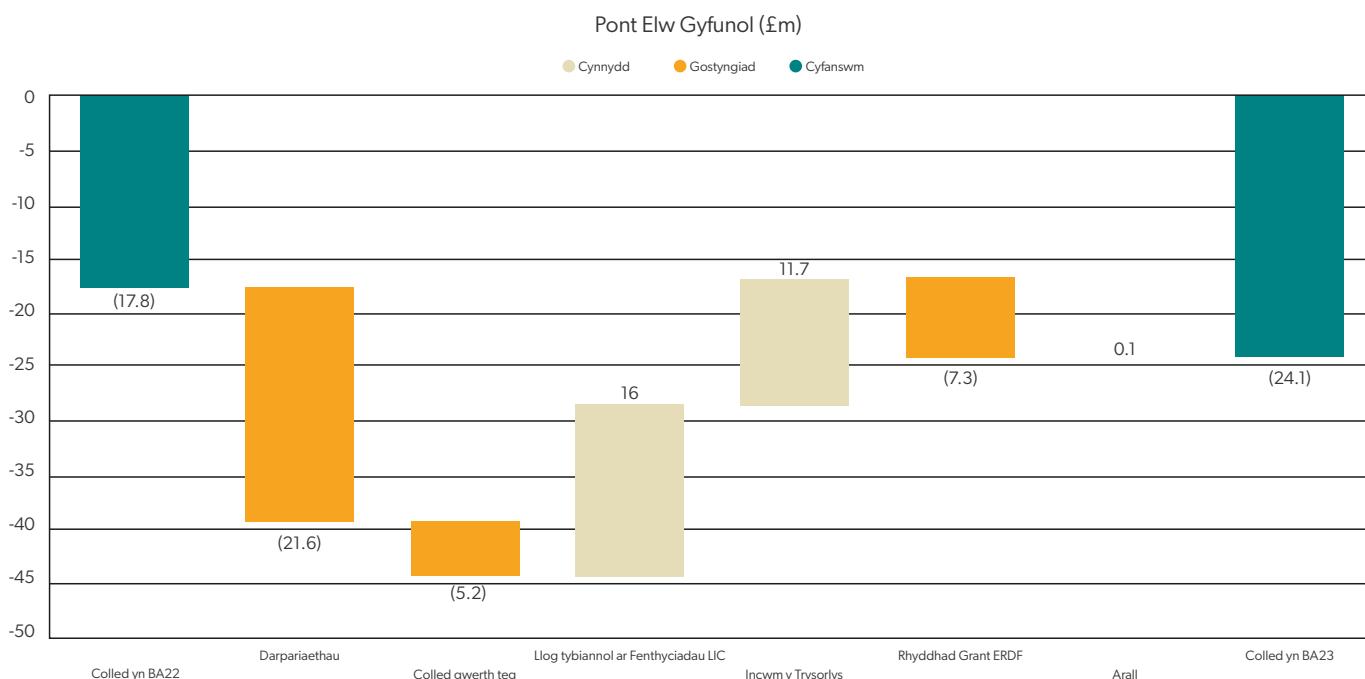
*Mae'r ffigyrâu Grŵp hyn yn llai na chyfanswm ffigyrâu busnes gwasanaethau a chronfeydd oherwydd dileu'r trafodion rhwng grwpiau rhwng y ddau. Mae cysoniad llawn sy'n dangos sut mae'r trafodion rhwng y ddau wedi cael eu dileu ar gadarnhau a rhwng y ffigyrâu yn Nhabl A uchod ac yn Nhablau B a C isod a'r datganiad incwm cyfunol yn cael ei gynnwys yn Atodiad A i'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol.

Mae'r effeithiau materol ar y golled am y flwyddyn oll yn eitemau heb fod yn arian sy'n cynnwys darpariaethau,

ecwiti gwerth teg a llog tybiannol ar fenthyciadau Llywodraeth Cymru.

Mae'r graff isod yn crynhoi sut mae'r golled cyn treth BA22 o £17.8 miliwn yn symud i golled cyn treth o £24.1 miliwn eleni.

Y prif elfennau i'w nodi o'r siart hwn yw'r newidiadau mewn darpariaethau a'r symudiad mewn llog tybiannol ar fenthyciadau Llywodraeth Cymru fel yr eglurir isod.

Cynnydd mewn darparu a cholled gwerth teg

Mae darpariaethau a gwerthoedd ecwiti teg yn cael eu heffeithio gan yr hinsawdd macroeconomaidd sy'n wynebu'r DU ac Ewrop yn sgil y rhyfel barhaol yn Wcráin gan gynnwys chwyddiant, cyfraddau llog uchel a chostau ynni cynyddol.

Mae darpariaethau colled benthyciad o dan IFRS 9 yn seiliedig ar ddisgwyliadau ar gyfer colledion yn y dyfodol, nid yn unig ar golledion a ddigwyddodd yn ystod y flwyddyn. Fel y rhagwelwyd yn natganiadau ariannol y flwyddyn ddiwethaf mae'r gostyngiadau mewn lefelau darparu a welwyd yn BA22 wedi cael eu gwrtihdroi yn BA23.

Mae'r cynnydd o £21.6 miliwn mewn darpariaethau yn adlewyrchu'r newid mewn amodau credyd ar ddiwedd y flwyddyn hon o gymharu â llynedd. Mae hyn wedi arwain at daliad darpariaethau £16.8 miliwn eleni o gymharu â rhyddhau £4.8 miliwn llynedd. Mae cynnydd sylweddol wedi bod yn y cyfraddau colled a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r taliad darpariaethau gan arwain at gynnydd o 41% yn y lwfans colled a chynnydd yn y ganran ddarpariaeth effeithiol o 11.7% yn BA22 i 15.9% yn BA23, gan adlewyrchu'r hinsawdd macroeconomaidd heriol parhaol. Trafodir y taliad darpariaethau yn fanylach yn nodiadau 2, 4 a 19 yn y datganiadau ariannol.

Y prif gyfrannwr arall at y golled hon yw'r gostyngiad yng ngwerth teg ein buddsoddiadau. Y symudiad mewn gostyngiad gwerth teg o flwyddyn i flwyddyn yw £5.2 miliwn a'r gostyngiad ei hun yn BA23 yn £30.5 miliwn (BA22 gostyngiad o £25.3 miliwn). Mae'r gostyngiad mewn gwerth teg yn gyfuniad o enillion a cholledion a wireddwyd ac na wireddwyd ar fuddsoddiadau ecwiti mae'r Grŵp yn eu dal yn uniongyrchol (BA23 £30.4 miliwn o gymharu â BA22 £16.4 miliwn a'r symudiad yn cael ei achosi'n bennaf gan gwyp o tua £10.4 miliwn yng ngwerth cyfranddaliadau rhestredig AIM y Banc Datblygu) a'r gostyngiad yng ngwerth teg buddsoddiad y Grŵp yng Nghronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru (BA23 £0.1 miliwn o gymharu â BA22 £8.9 miliwn).

Mae buddsoddiadau ecwiti a ddelir gan y Grŵp yn cael eu dal ar werth teg, sydd i bob pwrrpas, ein hamcangyfrif gorau o'r hyn ddylai gwerth yr ecwiti fod ar ddyddiad diwedd y flwyddyn. O dan IFRS 9 dangosir newidiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau ecwiti yn y datganiad incwm. Mae hyn yn arwain at anwadalwch yng nghanlyniadau'r Grŵp a adroddir, fel y dangosir yn y ffifyrâu cymharol uchod, gan ddibynnu ar sut mae prisiadau'r asedau ecwiti hyn yn newid. Dilynir proses o brisio ecwiti pob dwy flynedd sy'n cael ei harolygu gan ein Pwyllgor Prisiadau. Mae'r dulliau a ddefnyddir i bennu gwerth teg ecwiti wedi'u nodi yn nodyn 19 y datganiadau ariannol. Mae hwn yn ffugwr hynod gyfnewidiol yn ein datganiadau ariannol.

Delir ein buddsoddiad yng Nghronfa Gwyddorau Bywyd Cymru ('WLSIF') hefyd ar werth teg o fewn ein datganiadau ariannol ac mae'n ddarostyngedig i'r un anwadalwch ag a grybwyllir uchod. Y Gronfa hon yw'r unig gronfa o fewn ein portffolio sydd ddim yn cael ei rheoli gan ein busnes gwasanaethau.

Mae WLSIF yn cael ei rheoli gan Arix Capital Management ('ACM') trwy gytundeb rheoli cronfa dewisol sy'n golygu bod perfformiad yr asedau a ddelir yn y gronfa yn fater i ACM fel rheolwr y gronfa.

Ar 28 Chwefror 2023, cyrhaeddodd y gronfa ddiwedd ei hoes deng mlynedd, ac mae proses ddiddymu wedi cychwyn. Mae hyn wedi achosi i golled heb ei gwireddu ar fuddsoddiad £50 miliwn y Banc Datblygu yn WLSIF i gael ei wireddu. Mae'r bwrdd wedi cymeradwyo diddymiad dros dro o £27.1 miliwn. Bydd

y diddymiad terfynol yn cael ei gydnabod unwaith y bydd ein ein cyfran o'r asedau sy'n weddill o'r gronfa wedi cael eu gwireddu.

O fuddsoddiad £50 miliwn y gronfa hon, roedd £20 miliwn wedi cael ei ad-dalu i Lywodraeth Cymru ar 31 Mawrth 2023 (BA22 £20.0 miliwn). Gwerth teg y buddsoddiad oedd yn weddill ar 31 Mawrth 2023 oedd £2.5 miliwn (BA22 £2.6 miliwn), rydym yn disgwyl iddo gael ei drosglwyddo yn ôl i'r Banc Datblygu fel cymysgedd o arian a chyfranddaliadau fel rhan o'r broses ddiddymu.

Llog tybiannol ar fenthyciadau

Llywodraeth Cymru

Y prif gyfrannwr arall at y golled yw'r £9.3 miliwn (BA22 £25.3 miliwn) taliad llog tybiannol ar fenthyciadau Llywodraeth Cymru. Trafodir hyn yn fanylach yn adran Sylwebaeth Ychwanegol ar dudalen 84. I grynhoi, dosberthir benthyciadau gan Lywodraeth Cymru i'r Grŵp ar gyfradd llog 0%. Mae rheolau cyfrifeg yn mynnu heb ystyried y gyfradd llog 0% hon, dylem gydnabod taliad llog yn ein cyfrifon o hyd, sef yr hyn a ddisgrifiwn fel 'llog tybiannol'. Er mwyn eglurder, nid yw hyn yn cynrychioli llog taladwy gan y Grŵp i Lywodraeth Cymru, mae'n addasiad cyfrifeg yn hytrach na symudiad arian.

Er gwaethaf effaith negyddol llog tybiannol ar ein canlyniadau, mae'r gostyngiad o £16 miliwn yn y tâl llog tybiannol ar gyfer BA23 yn ddyledus i'r perfformiad cadarnhaol parhaus ein cronfa CWBLS gwerth £92 miliwn (ein cronfa ymateb brys i Covid-19), a gosodwyd gennym yn BA21. Mae'r cyfraddau diffigdalu is na'r disgwyl a addaswyd ar eu cyfer yn BA22 wedi parhau ar yr un lefel yn BA23. Fel canlyniad nid ydyn wedi gweld yr un symudiad a welwyd yn BA22 o ran cost llog ychwanegol yn ymwneud ar ad-daliad disgwyliedig. Mae'n werth nodi bod £37 miliwn (BA22 £19 miliwn) o arian parod wedi'i ad-dalu ers dechrau'r gronfa gan ein cwsmeriaid cronfa CWBLS, sef 40% (BA22 21%) o'r arian a ddefnyddiwyd, sy'n llawer uwch na'r disgwyliadau ar gyfer y cam hwn o'r gronfa. Hyd yma nid ydym yn ymwybodol o unrhyw geisiadau twyllodrus mewn perthynas â'r gronfa hon. Yn yr un modd, ni fu unrhyw newidiadau sylweddol i ad-daliadau

benthyciad disgwyliedig i Lywodraeth Cymru ar unrhyw un o'n cronfeydd eraill.

Mae dileu effaith llog tybiannol Llywodraeth Cymru yn lleihau'r golled o £9.3 miliwn (BA22 £25.3 miliwn), gan arwain at golled grŵp cyffredinol o £14.8 miliwn (elw grŵp BA22 £7.5 miliwn), sy'n fwy arwyddol o'r perfformiad gwaelodol y Grŵp ar gyfer y cyfnod adrodd yn yr amgylchedd macro-economaidd heriol presennol.

Mae'r symudiadau llai arwyddocaol eraill a grynhoir yn y graff uchod wedi'u crynhoi yn y graff ar dudalen 76.

Llywodraeth Cymru trwy greu cronfeydd newydd a cheisio am gyllid o ffynonellau eraill.

Mae proffidioldeb cyffredinol wedi gostwng yn gymedrol blwyddyn ar flwyddyn, yn bennaf oherwydd y cynydd mewn costau yn mynd y tu hwnt i'r twf mewn ffioedd rheoli cronfeydd, fel y nodir yn y tabl ar dudalen 79. Cafodd y gostyngiad mewn proffidioldeb ei gynllunio yn ein cyllidebau fel y nodir yn y sylwebaeth gyllidebol o dan y tabl. Mae busnes gwasanaethau proffidiol tymor hir yn cynorthwyo dyheadau cynaliadwyedd y Grŵp.

Perfformiad ein busnes gwasanaethau

Mae'r busnes gwasanaethau yn darparu gwasanaethau rheoli cronfeydd i'n cronfeydd ein hunan a rhai trydydd parti. Yn ystod y flwyddyn fe wnaethom gyflogi cyfartaledd o 265 o weithwyr (BA22 254) i fuddsoddi a monitro'r cronfeydd rydym yn eu rheoli a darparu'r gwasanaethau cymorth sy'n lapio o gwmpas y gweithgareddau buddsoddi.

Ein busnes gwasanaethau yw lle mae costau gweithredu'r Grŵp yn cael eu creu, mae ei berfformiad yn fwy sefydlog ac yn haws i'w rag-weld na'r busnes cronfeydd. Mae gweithgareddau codi arian hefyd yn ffurfio rhan o'r gweithgaredd cymorth a ymgymrir gan y busnes gwasanaethau. Er mwyn sicrhau bod cronfa ar gael yn barhaol, mae'r busnes gwasanaethau yn parhau i chwilio am gyfleoedd newydd i gynorthwyo polisi

	BA23	BA22	Sylwebaeth
	£m	£m	
Incwm rheoli cronfeydd	41.4	39.8	Mae cynnydd oherwydd cyfuniad o gronfeydd newydd o dan reolaeth, effaith blwyddyn lawn cronfeydd newydd a ddaeth o dan reolaeth yn ystod BA22, ac effaith ychwanegiadau a wnaed i gronfeydd presennol yn ystod BA23. Mae'r codiadau hyn wedi cael eu gwrthbwys o rhannol gan ostyngiad mewn ffioedd mewn perthynas â chronfeydd yn symud i'w cam gwireddu (heb fod yn buddsoddi) a therfynu ffioedd sy'n cyrraedd diwedd eu hoes. Roedd cronfeydd grŵp ar gyfartaledd o dan reolaeth yn BA23 a BA22 gan gynnwys FW Capital, yn £2.2 biliwn a £2.1 biliwn yn y drefn honno, a chynnydd o 5%. Arhosodd incwm ffioedd ar gyfartaledd o gymharu â chronfeydd ar gyfartaledd o dan reolaeth yn 1.9% (BA22 1.9%)
Cyfanswm refeniw	41.4	39.8	
Costau staff	(18.7)	(17.1)	Mae cynnydd oherwydd cyfrif pennau cynyddol i gynorthwyo darparu cyllid. Mae'r nifer o weithwyr ar gyfartaledd wedi codi o 254 yn BA22 i 265 yn BA23. Mae cost ar gyfartaledd fesul gweithiwr wedi codi tipyn o dan CPI y DU yn BA23 o 10.1% o £67,300 i £70,600 (4.9%).
Costau eraill	(19.2)	(17.9)	Mae'r cynnydd 7% mewn costau gweithredu ychydig ar y blaen i'r cynnydd 5% mewn cronfeydd o dan reolaeth ac yn sylwedol o dan CPI blynnyddol BA23 o 10.1%.
Cyfanswm y costau	(37.9)	(35.0)	
Gwarged incwm dros gostau	3.5	4.8	

Tabl B: Gwasanaethau BA23 a BA22 Dadansoddiad o'r datganiad incwm

Elw a chynaliadwyedd y faes gwasanaethau

Dylid nodi nad yw'r elw a nodir uchod ar gael i'w dosbarthu. Mae wedi'i glustnodi eisoes fel rhan o'r Grŵp yn cronni arian gweithredol wrth gefn a chyfraniad gofynnol o £103 million** rhwng 2024 a 2030 i mewn i Gronfa Fuddsoddi Hyblyg Cymru. Bydd yr elw hwn yn cael ei ddefnyddio ochr yn ochr â'r elw gwaddol o Gronfa Fusnes Cymru a chronfeydd eraill mewn modd gwireddu fel cronfa JEREMIE Cymru a Chronfa Mentrâu Bach a Chanolig Cymru. Mae'r elwau cronfeydd gwaddol hyn a'r elw cronnol ar gael o'r busnes gwasanaethau yn dod i c. £77 miliwn ar 31 Mawrth 2023 (£47 miliwn ar 31 Mawrth 2022).

**Dylid nodi bod £5 miliwn o etifeddiaeth o gronfeydd wedi cael ei drosglwyddo'n gynharach nac a fwriadwyd i mewn i Gronfa Fuddsoddi Hyblyg Cymru yn BA21 i bontio diffyg yn y gronfa tra chafodd Llywodraeth Cymru ei dargyfeirio i'r Gronfa CWBLS, gan leihau'r gofyniad uchod o £103 miliwn i £98 miliwn.

Perfformiad y busnes gwasanaethau yn erbyn cynllun gweithrediadol blynnyddol

Fel y dangosir yn Nhabl B, bu gostyngiad yn yr elw a gynghyrchiwyd gan y busnes gwasanaethau o £1.3 miliwn (27%) o BA22. Cafodd elw o £1.2 miliwn ei rag-weld yng nghynllun gweithrediadol blynnyddol BA23. Cafodd yr elw hwn ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru i alluogi'r Grŵp i barhau i adeiladu arian gweithredol wrth gefn. Bydd yr arian hwn wrth gefn yn galluogi'r Grŵp i weithredu heb Grant mewn Cymorth gan Lywodraeth Cymru ac aros yn hunangyllidol, sy'n brif amcan Banc Datblygu Cymru.

Gallwn rag-weld incwm a gwariant y busnes gwasanaethau â sicrydd rhesymol am y tair blynnydd nesaf sy'n dangos bod y busnes gwasanaethau yn aros mewn safle elw cronnol ac felly yn Adroddiad y Cyfarwyddwyr rydym yn gallu gwneud ein datganiad hyfywedd tymor hir dros y tair blynnydd nesaf heb ystyried a yw ein busnes cronfeydd mewn elw neu golled.

Mae'r elw o £3.5 million a adroddir a nodwyd yn Nhabl B uchod £2.3 miliwn yn uwch na'r hyn a gynnuniwyd sydd yn bennaf briodoladwy i £1 miliwn o incwm heb ei gyllidebu ar draws cronfeydd newydd a chronfeydd presennol a dderbyniodd gyllid ychwanegol a £1.3 miliwn o ostyngiad mewn costau amrywiol eraill.

Perfformiad ein busnes cronfeydd

Mae'r Grŵp yn derbyn cyllid gan fuddsoddwyr gan gynnwys Gweinidogion Cymru, Banc Busnes Prydain a Chronfa Bensiwn Clwyd ac mae'n buddsoddi'r cyllid hwnnw yn unol â chanllawiau a osodir, yn casglu ad-daliadau, ac wedyn mae naill ai'n ad-dalu'r buddsoddwr neu'n ailfuddsoddi'r ad-daliadau i mewn i gronfeydd newydd neu bresennol (gweler yr adran elw a chynaliadwyedd y maes gwasanaethau uchod). Mae ehangader y cronfeydd rydym yn eu cynnig wedi'u hamlinellu ar dudalennau 20 - 21 yr adroddiad strategol. Yn ystod y flwyddyn derbyniwyd cyllid newydd o £5.1 miliwn gan Lywodraeth Cymru i gynorthwyo eu blaenoriaethau (BA22 £99 miliwn ar 31 Mawrth 2023).

Mae'r perfformiad yn Nhabl C (dros y dudalen) yn adlewyrchu canlyniadau cyfunol 18 o gronfeydd buddsoddi mae'r busnes gwasanaethau yn eu rheoli, y buddsoddiad £50 miliwn i Gronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru (WLSIF) a'r gronfa benthyciad ecwiti ar y cyd Cymorth i Brynu Cymru ("HTB-W").

Aeth y busnes cronfeydd i golled ar ôl treth o £27.6 miliwn eleni o gymharu â cholled ar ôl treth o £24.8 miliwn yn y flwyddyn flaenorol. Fel y nodwyd yn y grynodeb lefel uchel, y prif ysgogwr ar gyfer y symudiad hwn yw'r cynnydd mewn darpariaethau.

Mae'r busnes cronfeydd wedi perfformio mewn amgylchedd anodd. Fel yr amlinellir ar dudalen 73, mae ein prif ddangosyddion perfformiad blaenaf ac eithrio busnesau a gynorthwywyd wedi perfformio y tu hwnt i darged yn ogystal â pherfformiad BA22.

Tabl C: Cronfeydd BA23 a BA22 dadansoddiad o Ddatganiad Incwm

	BA23	BA22	Sylwebaeth
	£m	£m	
Ffioedd a dderbyniwyd	5.0	4.3	Mae cynnydd mewn ffioedd yn adlewyrchu'r gweithgarwch buddsoddi cynyddol yn y flwyddyn gyfredol. Mae'r ffioedd yn cynnwys ffioedd trefnu a lle bo'n berthnasol, yn ogystal ag ailgodi ffioedd proffesiynol a dynnir gan ein Cronfeydd yn ystod y broses fuddsoddi.
Difidendau BAU ac incwm llog	14.6	14.3	Mae incwm llog wedi cynyddu £1.1 miliwn o gymharu â'r flwyddyn flaenorol, yn bennaf oherwydd y cynnydd yng ngwerth y llyfr benthyciadau sylfaenol i fusnesau bach a chanolig sydd wedi cynyddu o £277 miliwn i £288 miliwn. Mae'r cynnydd mewn incwm llog wedi'i wrthbwys o £0.9 miliwn yn yr addasiad incwm llog sy'n ofynnol gan IFRS9 mewn perthynas ag asedau Cam 3. Mae'r addasiad hwn i adlewyrchu llog a godwyd ar werth cario net y benthyciad yn hytrach na'r gwerth gros. Mae gwerth yr asedau sydd yng Ngham 3 wedi cynyddu o £55 miliwn i £67 miliwn. Gweler nodyn 4 am fanylion pellach. Mae cyfraddau llog cyfartalog ar gyfer y llyfr benthyca i BBaChau wedi aros yn weddol gyson ar 7% (BA22 7.1%).
Llog tybiannol ar fenthyciadau CWBLS	4.2	4.0	Mae'r balans hwn yn cynrychioli'r llog tybiannol ychwanegol a fyddai wedi'i godi pe bai benthyciadau CWBLS wedi'u rhoi ar gyfraddau'r farchnad. Gweler y sylwebaeth ychwanegol ar dudalen 84.
Cyfanswm difidendau ac incwm llog	18.8	18.3	
Rhyddhau Grant ERDF	20.3	27.6	Mae cyllid grant ERDF yn ymwneud â Chronfa Fusnes Cymru yn unig, sydd wedi cael £186 miliwn o gyllid ERDF yn ystod ei hoes. Rhyddheir y grant fel refeniw i'r datganiad incwm yn unol â'r buddsoddiad a wnaed. Mae'r gostyngiad o flwyddyn i flwyddyn i'w briodoli i natur ranbarthol darged yr arian sy'n weddill o fewn y gronfa, gyda buddsoddiadau BA23 yn canolbwytio ar ardal ddaearyddol lai nag yn y blynnyddoedd blaenorol. Rhaid gwario holl gyllid ERDF erbyn 31 Rhagfyr 2023, ac felly bydd y ffigur hwn yn is yn BA24 a sero yn BA25. Ceir mwy o fanylion yn nodyn 18.

Tabl C: Cronfeydd BA23 a BA22 Mae dadansoddiad datganiad incwm yn parhau dros y dudalen.

	BA23	BA22	Sylwebaeth
	£m	£m	
Trysorlys net ac eithrio llog benthyciad tybiannol Llywodraeth Cymru	12.8	1.1	Mae'r cynnydd o ganlyniad i symudiad yng nghyfradd sylfaenol Banc Lloegr dros y cyfnod, gyda'r gyfradd sylfaenol yn cynyddu o 0.75% i 4.25%. Rydym yn parhau i weithredu Polisi Trysorlys darbodus ac yn monitro risg credyd gwrthbarti yn rheolaidd.
Newidiadau gwerth teg HTB-W:			
Enillion a wireddwyd wrth waredu	13.6	11.1	Gellir priodoli'r symudiad i sawl ffactor gan gynnwys maint ac aeddfedrwydd y llyfr yn ogystal â chwyddiant prisiau tai. Mae nifer yr adbryniadau wedi gostwng 20% yn BA23 o 1,609 i 1,283. Fodd bynnag, mae'r enillion cyfartalog ar adbrynu wedi cynyddu, o £6,920 i £10,602, sef cynnydd o 53%, gan arwain at gynnydd o £2.5 miliwn yn yr enillion a wireddwyd.
Gwerth teg heb ei wireddu Ennill/ (colled) yn y flwyddyn	(50.6)	4.2	Gweler y sylwebaeth ar dudalen 84. Sylwch mai symudiad anariannol yw hwn i adlewyrchu gwerth teg y llyfr ar ddiwedd y flwyddyn. Gweler nodyn 3 am fanylion y dyfarniadau cyfrifyddu a ddefnyddiwyd yn y cyfrifiad.
Cynnydd / (gostyngiad) yn y swm sy'n ddyledus i'r prif gyfranddaliwr	37.0	(15.3)	Dyma swm yr enillion a (colledion) wedi'u gwired du a heb eu gwired du uchod sydd (wedi'u hychwanegu at) / wedi'u tynnu o'r swm sy'n ddyledus i brif gyfranddaliwr y Grŵp.
Newid gwerth teg net HTB-W wedi'i gofnodi yn y datganiad incwm	0.0	0.0	
Cyfanswm incwm net	56.9	51.3	
Taliadau ffioedd rheoli'r gronfa	(26.0)	(26.2)	Mae hyn yn ymwneud â'r ffioedd a delir i'r busnes gwasanaethau. Dim symudiad materol yn ystod y flwyddyn.
Costau eraill	(1.9)	(1.9)	Dim symudiad materol yn ystod y flwyddyn.
Is-gyfanswm costau	(27.9)	(28.1)	

Tabl C: Cronfeydd BA23 a BA22 Mae dadansoddiad datganiad incwm yn parhau dros y dudalen.

	BA23	BA22	Sylwebaeth
	£m	£m	
Darpariaethau a wnaed	(16.8)	4.8	Gweler 'Cynnydd mewn darpariaeth a cholled gwerth teg' ar dudalen 76
Enillion / (colled) heb eu gwireddu ar y gronfa anghyfunol	27.0	(8.9)	Mae'r rhain yn ymwneud â'r symudiad gwerth teg heb ei gwireddu a wedi ei gwireddu ym muddsoddiad y Grŵp yng Nghronfa Gwyddorau Bywyd Cymru (WLSIF). Gweler 'Cynnydd mewn darpariaeth a cholled gwerth teg' ar dudalen 76
Enillion / (colled) wedi'u gwireddu ar gronfa anghyfunol	(27.1)	0.0	
Enillion / (colled) gwerth teg arall	(30.4)	(16.4)	Gweler 'Cynnydd mewn darpariaeth a cholled gwerth teg' ar dudalen 76 am sylwebaeth
Llog tybiannol ar fenthyciadau LIC	(9.3)	(25.3)	Mae hyn yn cynrychioli'r symudiad o flwyddyn i flwyddyn mewn llog tybiannol a godir ar fenthyciadau LIC. Mae'n cynnwys dad-ddirwyn llog tybiannol blynnyddol o £6.8 miliwn (BA22 £7.2 miliwn) a fydd yn amrywio wrth i gyllid newydd gael ei ddarparu / ad-dalu i Lywodraeth Cymru, ac elfen amrywiol, sy'n cael ei llywio gan newidiadau yn y lefelau ad-dalu a ragwelir. Yn BA22 gwelsom gynnydd sylweddol yn yr elfen newidiol hon oherwydd perfformiad gwell na'r disgwyl o gronfa CWBLS, a arweiniodd at gynnydd yn yr ad-daliadau a ragwelwyd i Lywodraeth Cymru ac o ganlyniad codwyd llog tybiannol. Mae perfformiad cryf y gronfa CWBLS wedi parhau i BA23, sydd wedi arwain at ychydig o symud i elfen amrywiol y tâl yn y flwyddyn gyfredol. Gweler sylwadau pellach ar gefndir hyn isod.
Cyfanswm y costau	(84.5)	(73.9)	
Elw / (colled)	(27.6)	(22.6)	
Trethiant	0.0	(2.2)	Yn BA22, cododd rhwymedigaeth dreth o ganlyniad i symudiadau hanesyddol ar fenthyciadau LIC yn dilyn ailldatgan balansau yn natganiadau ariannol BA21. Nid oes unrhyw rwymedigaethau treth wedi codi yn BA23.
Elw / (colled) ar ôl treth	(27.6)	(24.8)	

Tabl C: Cronfeydd BA23 a BA22 dadansoddiad datganiad incwm

Sylwebaeth ychwanegol:

Cymorth i Brynu – Cymru Cronfa fenthyciadau ecwiti ar gyfer prynwyr cartrefi newydd

O Dabl C, byddwch yn nodi bod symudiad arwyddocaol yng ngwerth teg asedau ecwiti ar y cyd heb eu gwireddu yn ein llyfr HTB-W. Mae'r model a ddefnyddiwyd i gyrraedd gwerth teg y llyfr hwn heb ei wireddu yn sensitif iawn i newidiadau yn y mynegai prisiau tai a'r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir yn y cyfrifiad. Mae trosglwyddo'r golled net £37 miliwn heb ei gwireddu i Weinidogion Cymru yn BA23 (BA22 £15.3 miliwn o ennill heb ei wireddu) yn bennaf yn ganlyniad cynnydd yng ngraddfa'r disgownt a ddefnyddir yng nghyfrifiad BA23. Mae'r gyfradd ddisgownt yn cael ei dylanwadu gan newidiadau diweddar mewn cyfraddau llog ac mae wedi cynyddu o 3.05% yn BA22 i 6.22% yn BA23, gan arwain at y golled heb ei gwireddu. Gallwn barhau i weld anwadalwch yn y dyfodol mewn enillion a cholledion wrth symud ymlaen gan y gall newid bach yn naill ai'r mynegai pris tai neu gyfradd ddisgownt achosi newid arwyddocaol yn yr ennill neu golli gwerth teg. Mae'r dyfarniadau cyfrifeg hanfodol a gymhwysir wrth gyrraedd yr ennill/ (colled) gwerth teg heb ei wireddu wedi'u hamlinellu yn nodyn 3, amlinellir dadansoddiad ychwanegol yn nodyn 19.

Eiddo i barti arall nad yw'n rheoli

O'r buddsoddiad £10 miliwn i mewn i Gronfa Olyniaeth Rheoli Cymru gan Gronfa Bensiwn Clwyd, y mae £7.5 miliwn ohono wedi cael ei dynnu i lawr a'i fuddsoddi a £2.8 miliwn wedi cael ei ad-dalu gan y gronfa ar 31 Mawrth 2023 (BA22 £5.5 miliwn wedi'i fuddsoddi a £2.8 miliwn wedi'i ad-dalu) yn y fuddsoddiad ecwiti allanol cyntaf a wnaed i un o Gronfeydd y Grŵp. Mae'n cyfateb i £10 miliwn o gyllid gan Weinidogion Cymru a £5 miliwn o gyllid gan y Grŵp ei hun. O dan rolau cyfrifeg, bernir bod y gronfa hon yn cael ei rheoli gan y Grŵp ac felly mae'n rhaid ei chynnwys yn natganiadau ariannol y Grŵp. Gan nad yw'r gronfa yn cael ei hariannu'n llawn gan y Grŵp, mae rheolau cyfrifeg yn gofyn i ni ddatgelu cyfran y gronfa sy'n briodoladwy i'r buddsoddrwr allanol yn y fantolen balans cyfunol o dan y pennawd "eiddo i barti arall nad yw'n rheoli" o fewn

yr adran Ecwiti. Yn yr un modd, rydym hefyd yn datgelu'r elw sy'n briodoladwy i'r buddsoddrwr allanol yn y datganiad incwm gyfunol a'r datganiad cyfunol o incwm cynhwysfawr.

Triniaeth benthyciadau'r Cynllun Benthyciad Busnes Cofid-19 Cymru (CWBLS)

Yn ystod BA21, buddsoddodd y Banc Datblygu £92 miliwn o benthyciadau CWBLS i dros 1,300 o fusnesau yng Nghymru. Cafodd y benthyciadau hyn eu dosbarthu ar raddfa log islaw'r farchnad o 2% y flwyddyn lle mae'r cymorthdal cyfradd llog hwn yn cynrychioli cymorth gwladwriaeth a roddir ar ran Llywodraeth Cymru. Mae asedau benthyciadau CWBLS yn cael eu cydnabod yn y lle cyntaf ar werth teg a geir trwy roi disgownt i lifau arian contractau gan ddefnyddio cyfradd log briodol i'r farchnad. Arweiniodd hyn at asedau benthyciadau cychwynnol o £72 miliwn a thaliad datganiad incwm cyfunol o £20 miliwn ar gyfer y grant sydd wedi cael ei roi allan i bob pwrpas i fusnesau.

Ailadroddir y safle hwn yn nhriniaeth cyfrifeg y benthyciad Llywodraeth Cymru cyfatebol, hynny yw, mae'r £92 miliwn yn cael ei rannu i grant o £20 miliwn sy'n cael ei gredydu i'r datganiad incwm cyfunol yn unol ag amseriad y buddsoddiad a £72 miliwn sy'n cael ei gyfrifo yn unol â benthyciadau Llywodraeth Cymru (gweler isod). Mae cydnabyddiaeth cost grant ac incwm grant yn digwydd ar yr un pryd, a chawsant eu datgelu net yn y datganiad incwm cyfunol.

Yn unol ag IFRS 9, cydnabyddir incwm llog gan ddefnyddio'r gyfradd log effeithiol sy'n gydradd â chyfradd log y farchnad ar y llyfr CWBLS. Mae'r llog hwn yn cael ei gredydu i'r datganiad incwm cyfunol (wedi'i gynnwys mewn difidendau ac incwm llog) ac wedi'i ddebydu i'r dyledwr fydd yn adfer balans y dyledwr yn ôl i £92 miliwn erbyn diwedd y gronfa yn BA27. Mae'r gwahaniaeth rhwng y gyfradd farchnad a'r gyfradd log gytundebol o 2% yn arwain at incwm tybiannol ychwanegol o £4 miliwn (BA22 £4 miliwn).

Triniaeth ar gyfer benthyciadau Llywodraeth Cymru

Yn y blynnyddoedd diweddar, mae Llywodraeth Cymru wedi darparu cyllid yn gynyddol i'r Grŵp trwy fenthyciadau llog 0%. Hyd at BA21 roedd y benthyciadau hyn wedi cael eu cydnabod yn unol â'u llifau arian – hynny yw, gan gydnabod dyled yn gydradd a'r arian a dderbyniwyd a dim taliad llog trwy'r datganiad incwm. Mae'r dull hwn yn fwy greddfol ac yn haws i'w ddeall i ddarllenwyr datganiadau ariannol.

Fel y nodwyd yn y grynodeb lefel uchel uchod, mae'r rheolau cyfrifeg rydym wedi gorfol eu cymhwyso yn mynnu heb ystyried y gyfradd log 0%, y dylem barhau i gydnabod taliad yn ein cyfrifon i adlewyrchu'r hyn fyddai'r gyfradd log wedi bod pe byddai cyfradd log briodol wedi cael ei chodi o gychwyn y benthyciad. Dyma'r hyn rydym yn ei ddisgrifio fel 'llog tybiannol'. Er mwyn eglurder, nid yw hyn yn cynrychioli llog sy'n daladwy mewn gwirionedd gan y Grŵp i Lywodraeth Cymru, mae'n addasiad cyfrifeg yn hytrach na symudiad arian.

Mae effaith y newid hwn yn faterol ar y datganiad incwm cyfunol yn ogystal â'r fantolen, gan gynyddu'r taliad llog tybiannol, a chynyddu ein harian wrth gefn Ecwiti Cyhoeddus. Nid oes newid mewn llifau arian disgwyliedig, hynny yw, y llog gwirioneddol i'w dalu (dim) a'r cyfalaф gwirioneddol i'w ad-dalu (y benthyciad gwreiddiol llai diffygdaid disgwyliedig).

Mae gwerth teg benthyciadau Llywodraeth Cymru yn cael ei bennu gan ddisgowntio'r llifau arian disgwyliedig dros dymor y benthyciad i roi gwerth presennol y ddyled ar yr adeg y cafodd y benthyciad ei ddosbarthu. Gan fod y benthyciadau hyn yn fawr o ran gwerth a thros gyfnodau amser hir, mae gwerth teg y benthyciad yn gallu bod yn faterol is na'r arian a dderbynir.

Pob blwyddyn codir cost llog yn y datganiad incwm cyfunol wedi'i gyfrifo gan ddefnyddio'r raddfa ddisgownt gychwynnol ac mae'r ddyled yn dadweindio i gydweddu â'r llifau arian ar y benthyciad.

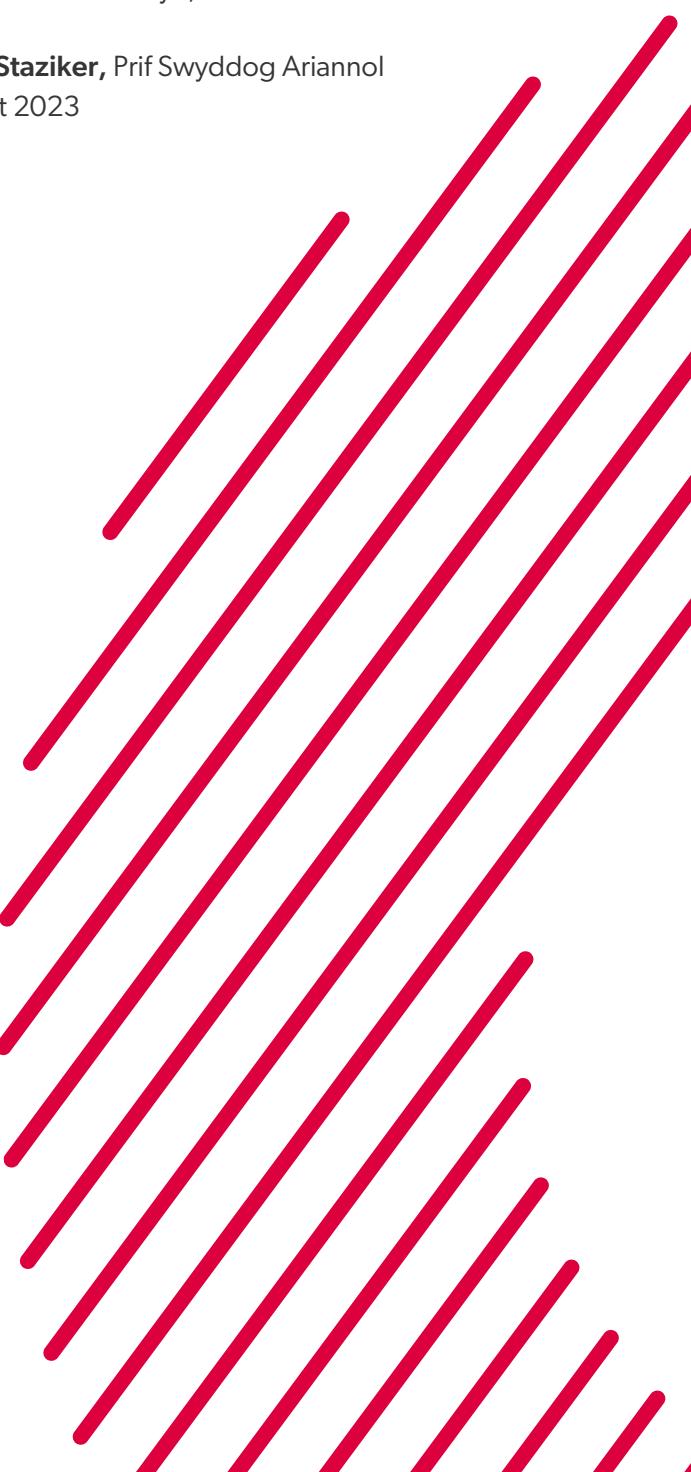
Pe byddai'r driniaeth gyfrifeg flaenorol yn cael ei dilyn o hyd, mae Tabl A yn dangos y byddai'r Banc Datblygu yn

dangos colled o £14.8 miliwn yn BA23, £9.3 miliwn yn is na'r golled a adroddwyd cyn treth (BA22 elw o £7.5 miliwn, £25.3 miliwn yn uwch na'r swm a adroddwyd).

Yn yr un modd, byddai'r fantolen yn dangos Asedau Net/ Cyfanswm Ecwiti o £134.2 miliwn ar 31 Mawrth 2023, £178.4 miliwn yn is na'r swm a adroddwyd (£145.3 miliwn ar 31 Mawrth 2022, £187.1 miliwn yn is na'r swm a adroddwyd).

David Staziker, Prif Swyddog Ariannol

31 Awst 2023

Rheol risg

Rydym yn cydnabod bod rheolaeth effeithiol o brif risgiau yn hanfodol i ateb ein hamcanion ac i gyflawni twf cynaliadwy. Mae angen i'r risgiau hyn gael eu hadnabod, eu deall, a'u trafod yn briodol, i amddiffyn ein cwsmeriaid, rhanddeiliaid, a'r amgylchedd.

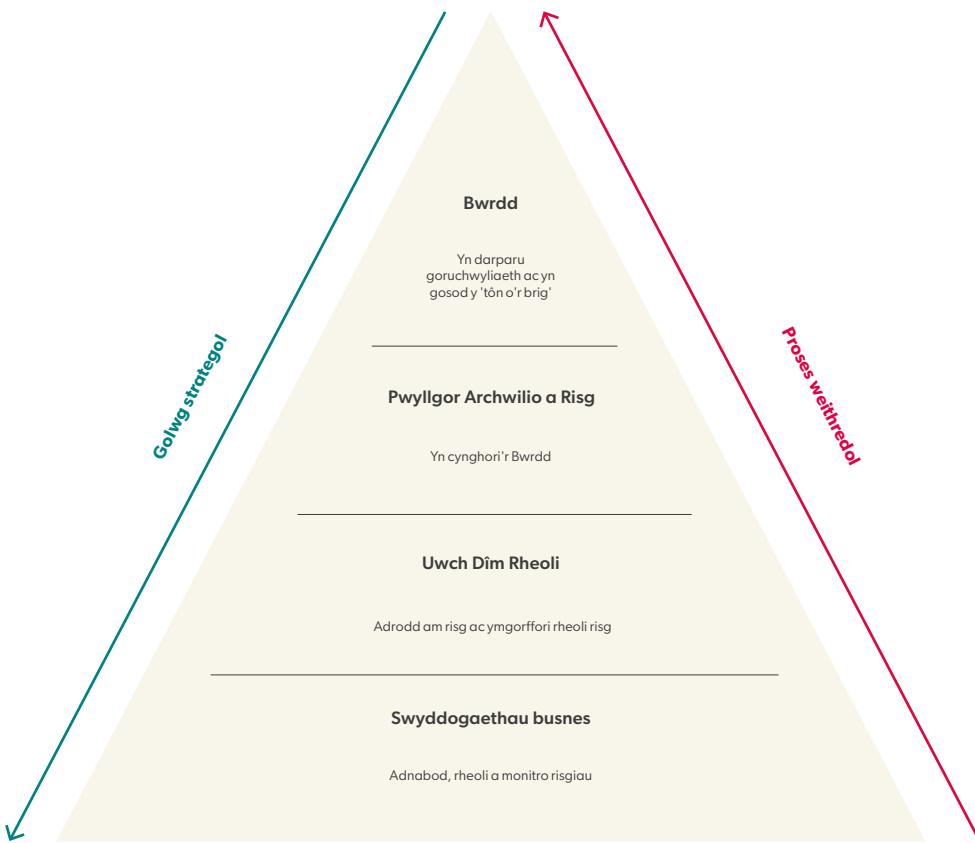
Mae ein Fframwaith Rheoli Risg wedi cael ei gynllunio i gydgyfeirio â maint, graddfa a chymhlethdod y Grŵp ac mae'n diffinio ymagwedd gyffredin at reoli risg. Mae'r Polisi Rheoli Risg a Sicrwydd yn amlinellu ein hymagwedd at lywodraethiant, rheoli risg a gweithgaredd sicrwydd gan ddefnyddio'r model "tair llinell o amddiffyn".

Mae gennym bolisiau a gweithdrefnau ledled y Grŵp mewn grym wedi'u cynllunio i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau cymwys, gan gynnwys Trefn Uwch Reolwyr ac Ardystio yr FCA, twyll a throseddu ariannol, llwgrwobrwyd a llygredd, chwythu'r chwiban, Rheoleiddio Diogelu Data Cyffredinol a'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth.

Prif egwyddorion y model hwn, fel y dangosir gan y diagram uchod, yw:

1. Mae gan y Bwrdd atebolrwydd a chyfrifoldeb cyffredinol dros reoli risg o fewn y Banc.
2. Mae'r Bwrdd yn dirprwyo rolau a chyfrifoldebau rheoli risg penodol i Bwyllgor Archwilio a Risg y Bwrdd, y Prif Swyddog Gweithredol a'r Prif Swyddog Risg.
3. Cynorthwyir y Prif Swyddog Gweithredol a'r Prif Swyddog Risg mewn darparu'r cyfrifoldebau hyn gan y tîm uwch, a hwnnw hefyd yn cael ei gynorthwyo gan y swyddogaeth Risg a Chydymffurfiaeth yng nghyflawniad ei gyfrifoldebau.

Mae ein fframwaith rheoli risg (RMF) yn cynorthwyo adnabod, asesu, monitro a lliniaru risgiau mae'r Grŵp yn debygol o'u hwynebu.

Mae'r RMF:

Yn dangos cysylltiad clir i'r strategaeth gyffredinol a chynllun busnes y Banc Datblygu.

O dan berchnogaeth y Prif Swyddog Risg ac wedi'i gymeradwyo gan Fwrdd y Banc Datblygu. Argymhellir bod unrhyw newidiadau i'r RMF yn cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio a Risg i'w cymeradwylol.

Yn amlinellu'r weledigaeth ac amcanion rheoli risg, a'r ymagwedd ar gyfer datblygu gallu rheoli risg y Grŵp.

Yn cael ei adolygu'n flynyddol ac, os oes gofyn, yn amlach i adlewyrchu unrhyw newidiadau materol i'r rhagolwg busnes, economaidd neu reoliadol.

Rolau a chyfrifoldebau

Rôl y Bwrdd

Mae gan y Bwrdd atebolrwydd a chyfrifoldeb cyffredinol ar gyfer rheoli risg o fewn y Grŵp ac mae'n cynorthwyo gweithredu fframwaith rheolaethau effeithiol sy'n galluogi i risg gael ei asesu a'i rheoli. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cefnogi'r Bwrdd.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am sicrhau bod cymysgedd priodol, ar y Bwrdd yn ogystal ag o fewn y Grŵp ehangach, o arbenigedd, adnabyddiaeth o'r busnes, profiad ariannol, gwybodaeth dechnegol, a phersbectifau allanol.

Mae gosod y "dôn o'r brig" yn rhan hanfodol o'rôle y Bwrdd mewn annog diwylliant risg cadarnhaol. Mae'r Bwrdd ac uwch reolwyr yn gweithredu ac yn disgwyl y cydweithwyr i weithredu yn agored ac â chywirdeb ac i adrodd am ddiffyg cydymffurfiaeth â pholisi a gweithdrefn.

Yn olaf, mae'r Bwrdd yn cymeradwyo goddefiadau risg y Grŵp i adnabod a diffinio'r mathau a'r lefelau o risgiau mae'n fodlon derbyn wrth ddilyn ein hamcanion strategol ac i sicrhau bod fframwaith priodol ar gyfer gwneud penderfyniadau.

Rôl rheolwyr a chydweithwyr

Mae'r Uwch Dîm Rheoli (SMT) yn gyfrifol am weithredu Polisi Rheoli Risg a Sicrwydd y Banc Datblygu ac am dynnu sylw'r Bwrdd at unrhyw newid materol yn codi yn nhebygorwydd neu effaith prif risgiau.

Mae'r Uwch Dîm Rheoli yn cymryd cyfrifoldeb am sefydlu ymarfer rheoli risg effeithiol ledled y Grŵp ac mae'n gyfrifol hefyd am sicrhau bod goblygiadau ariannol ac anariannol risg ar ein perfformiad yn cael eu cydnabod mewn dull doeth nac amserol.

Yn ogystal â chyfrifoldebau penodol yr Uwch Dîm Rheoli, mae'r holl gydweithwyr yn gyfrifol am adnabod, rheoli, a lliniaru risgiau o fewn eu maes/meysydd busnes.

Diwylliant risg

Mae diwylliant risg cadarnhaol yn cynorthwyo'r Grŵp mewn cyflawni ei bwras ac amcanion datganedig ar risg dderbyniol. Mae'r diwylliant yn cael ei adlewyrchu mewn ymddygiadau a ddangosir gan y Bwrdd a chydweithwyr ynghylch ymwybyddiaeth o risgiau, cymryd risgiau a rheoli risgiau.

Mae'r model "tair llinell o amddiffyn" (gweler fframwaith sicrwydd ar dudalen 102-103 am esboniad o'r model) yn allweddol i sicrhau bod rheoli risg yn cael ei sefydlu ar draws y Grŵp, fel y mae'r "dôn o'r brig" mewn perthynas â chyfarwyddyd a chymorth gan y Bwrdd a'r Uwch Dîm Rheoli.

Mae atebolrwydd personol hefyd yn rhan bwysig o'n diwylliant risg. Anogir cydweithwyr i gymryd perchnogaeth o adnabod a rheoli risgiau o fewn eu meysydd busnes priodol. Mae cyfarwyddyd a chymorth ar gael i alluogi cydweithwyr i adrodd am ddigwyddiadau risg a damweiniau "trwch blewyn."

Yn olaf, mae timau amddiffyn llinell gyntaf ac ail linell yn gweithio gyda'i gilydd, mewn cyd-weithrediad, i reoli proffil risg y Banc Datblygu. Wrth wneud hynny, mae'r ail linell amddiffyn yn bwriadu cynnal annibyniaeth weithredol o'r llinell gyntaf trwy gyhoeddi cyfarwyddyd clir am reoli risg, gan ddirprwyo'r cyfrifoldeb cyffredinol am gynllun rheoli a gweithrediad i linell gyntaf yr amddiffyn, a chynorthwyo a herio eu penderfyniadau.

Prif risgiau

Mae'r prif risgiau i gyflawni amcanion strategol y Banc Datblygu yn cael eu diffinio gan y Bwrdd ac yn cael eu hamlinellu isod.

Mae'r Grŵp yn rheoli'r prif risgiau ynglŷn â'i weithgareddau trwy amrywiaeth o ddulliau, gan gynnwys:

Asesiad Bwrdd blynnyddol o'n prif risgiau.

Gweithredu fframwaith rheoli risg wedi'i gynllunio i adnabod a rheoli risg o fewn goddefiadau risg, fel y diffinnir gan y Bwrdd.

Y defnydd o reolaethau lliniaru i leihau tebygolrwydd ac effaith risgiau.

Rhaglen gynefino gynhwysfawr i weithwyr newydd a hyfforddiant gorfol i gydweithwyr mewn prif ardaloedd risg.

Cyfarwyddyd ar gael i gydweithwyr trwy gyfres gynhwysfawr o bolisiâu ar gael ar fewnrwyd y Banc Datblygu.

Sganio gorwelion i adnabod newidiadau rheoliadol, deddfwriaethol a chyfrifeg sydd i ddod a risgiau sy'n codi.

Mae pedwar mesur risg:

- Dibwys
- Isel
- Canolig
- Uchel

Methiant I gyflawni Cynllun Corfforaethol y Banc Datblygu ac ymrwymiadau i'r rhanddeiliaid.

Prif categori risg	Strategol
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae'r Banc wedi mynd trwy gyfnod o dwf cyflym, ac effaith dymor hir Covid-19 ar arferion gwaith, ochr yn ochr ag amgylchedd cymdeithasol wleidyddol ac economaidd cythryblus, yn cyflwyno heriau i gyflawni targedau ymestynnol yn barhaol.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Mae cyflawni achos busnes y Grŵp yn dibynnu ar fodel llywodraethiant cadarn ag amcanion wedi'u diffinio'n eglur, wedi'i gefnogi gan gyfres gynhwysfawr o wybodaeth reoli. Mae aelodau bwrdd a'n rhanddeiliaid yn derbyn diweddarriadau perfformiad rheolaidd mewn perthynas â busnes craidd yn ogystal â gwaith prosiect ac mae adolygiad rheolaidd o'n Prif Risgiau. Rydym yn gweithio'n agos â Thîm Partneriaeth Llywodraeth Cymru, adrannau eraill o Lywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill ar gyflawni'r cynllun presennol a chynlluniau cronfeydd newydd.	Isel

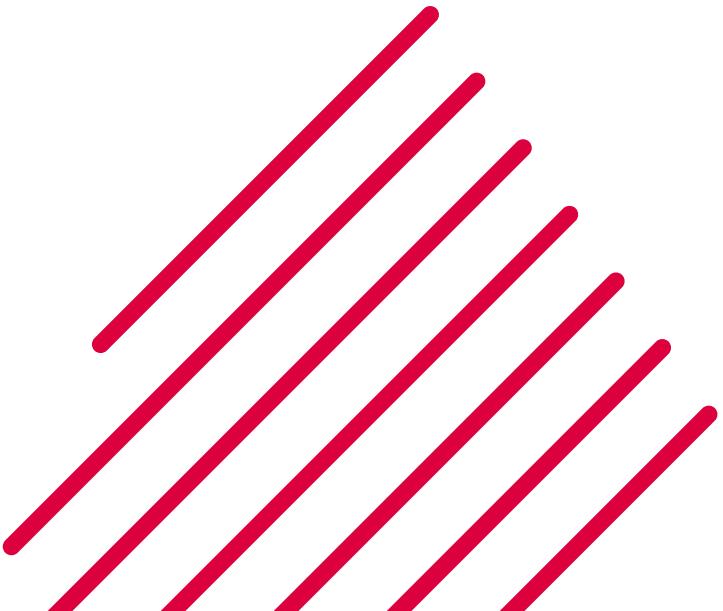

Methiant i sicrhau cyllid neu gwmpas cyllideb ar gael yn barhaol o ran math neu ddigonolrwydd	
Prif categori risg	Cyllid
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae parhad tymor hir y Banc Datblygu i raddau helaeth yn dibynnu ar barodrwydd parhaol Llywodraeth Cymru i ddarparu cyllid i'w fuddsoddi. Mae newidiadau i ddosbarthiad ONS y Banc Datblygu yn gofyn am newid cyffredinol i'r ffordd mae cyllidebau'n cael eu hadeiladu, eu cytuno, a'u rheoli, gan ofyn am ymgysylltu agosach â chydweithwyr Llywodraeth Cymru yn y Timau Partneriaeth a Chyllid.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Rydym yn tynnu ar ein profiad ein hunain a phrofiad ein cwsmeriaid i adnabod bylchau mewn darpariaeth cyllid sector preifat ac yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru i ddatblygu cynigion cyllid arloesol i fynd i'r adael â methiant marchnad, megis â'r Cynllun Benthyciadau Busnes Gwyrdd a lansiwyd yn ddiweddar.	Cymedrol
Mae cynnig dystiolaeth barhaol o gyflawni allbynnau cronfeydd yn allweddol i'n hygrededd fel sianel gyflawni Iwyddiannus ar gyfer cynlluniau cymorth busnes Llywodraeth Cymru a busnes rheoli cronfeydd proffesiynol. Yn unol â hynny, rydym yn olrhain perfformiad cronfeydd yn agos a chyflawniad y prif ddangosyddion perfformiad sy'n gysylltiedig â nhw.	
Rydym yn parhau i ddatblygu cyfleoedd cyllido newydd lle rydym yn adnabod bod methiant marchnad fel rhan o'n strategaeth i gyflawni rhaglen dreiglol o gronfeydd.	

Methiant i gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a rheoleiddiolints

Prif categori risg	Cydymffuriaeth	
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli	
Mae'r Banc Datblygu yn parhau i weithredu mewn amgylchedd cyfreithiol a rheoleiddiol cymhleth sy'n newid yn barhaus, sy'n rhychwantu'r sectorau cyhoeddus a phreifat. Mae'r baich rheoleiddiol cynyddol hwn yn agor y Banc i risg gynyddol o ddiffyg cydymffurfio.	Uchel	
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli	
Mae gennym gyfres gynhwysfawr o bolisiau a gweithdrefnau manwl i gyfeirio llywodraethiant wedi'u cefnogi gan amrediad amrywiol o hyfforddiant gorfodol i bob cydweithiwr. Rydym yn ymgymryd â diwydrwydd dyledus cynefino cwsmeriaid newydd yn gadarn, yn ogystal â diwydrwydd dyledus cwsmeriaid presennol, a gweithdrefn adrodd am weithgaredd amheus. Mae'r Tîm Cydymffuriaeth yn ymgymryd â gweithgaredd sampl ffeiliau, ac adroddir eu canlyniadau i uwch reolwyr. Mae ein harchwilwyr mewnol annibynnol yn darparu sicrwydd ar gynllun ac effeithiolrwydd rheolaethau mewnol ar draws y Grŵp, gan adrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Maen nhw wedi cyflawni'r cynllun archwilio mewnol ac wedi adolygu fframwaith rheoli risg Grŵp. Cafodd barn "Sicrwydd Rhesymol" ei ddarparu.	Isel	

Methiant i ddeall neu addasu i anghenion ein cwsmeriaid, a'r risg o ganlyniadau gwael a niwed i'r cwsmer	
Prif categori risg	Ymddygiad
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae cwsmeriaid wrth galon ein model busnes, ac yn sylfaenol i'n strategaeth fel cyllidwr bwlch. Byddai methu â deall ac addasu i'w hanghenion yn achosi niwed arwyddocaol, sy'n debygol o ddenu sylw rheoleiddwyr a bygwth gweithrediad tymor hir y Banc.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Mae'r Banc Datblygu yn gweithredu'n eglur ac yn effeithiol i gynnal safonau manwl ymddygiad proffesiynol mae'n disgwyl o'i gydweithwyr. Galluogir hyn trwy: <ul style="list-style-type: none"> - Ymgysylltu rhagweithiol â'n marchnadoedd a rhanddeiliaid targed trwy amrywiaeth o sianeli. - Monitro bodlonrwydd cwsmeriaid trwy arolygon ac adborth. - Monitro cwynion. - Dilyniant cynhwysfawr o hyfforddiant staff. 	Cymedrol

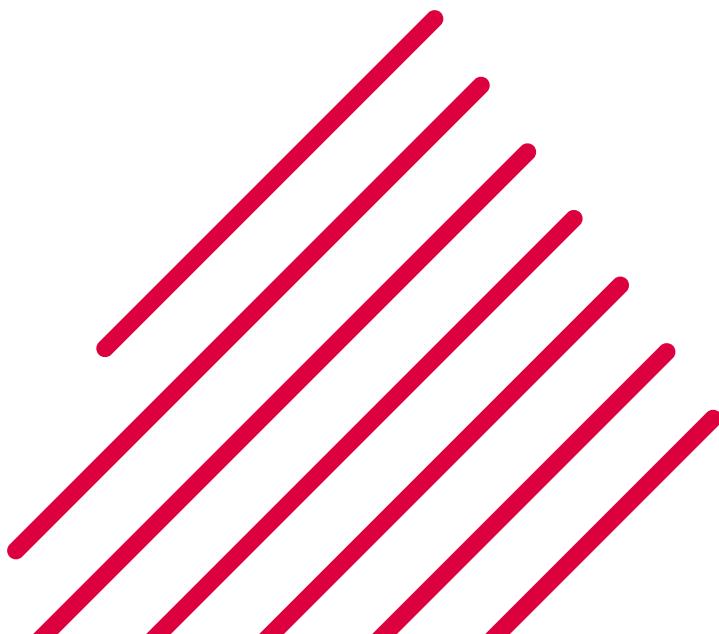
Methiant i ateb amcanion perfformiad cronfa	
Prif categori risg	Mandad Buddsoddi
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae effaith dymor hir Covid-19 a'r amgylchedd gymdeithasol wleidyddol ac economaidd yn debygol o effeithio ar ein cwsmeriaid, gan ei gwneud yn anos i ad-dalu benthyciadau. Canlyniad hyn fydd effaith andwyol ar berfformiad cronfa.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Rydym yn parhau i asesu effaith yr amgylchedd cymdeithasol-wleidyddol ac economaidd ar ein portffolios benthyg ac ecwiti, ac yn adolygu datblygiadau fesul achos fel rhan o'n gweithgaredd monitro portffolio. Bydd hyn yn ffurio perfformiad cyffredinol yn erbyn targedau cronfa, sy'n cael eu cadw o dan adolygiad ac yn cael eu hailfodelu fel y bo'n briodol. Rydym yn deall yn yr amserau ansicr hyn bod cyllid ar gael gan y Banc Datblygu yn bwysicach nac erioed. Felly, rydym yn parhau i godi ymwybyddiaeth o'r cyllid sydd ar gael i fusnesau Cymru. Rydym wedi cryfhau ein Tîm Risg Portffolio gan rag-weld rhagor o fusnesau yn profi straen neu drallod oherwydd yr hinsawdd economaidd heriol. Mae'r Tîm Risg Portffolio yn gweithio'n agos gyda busnesau i ddarparu pecynnau cymorth wedi'u teilwra, megis gwirthodiad, lle bynnag y bo'n bosibl.	Isel

Methiant i wneud y mwyaf o wytnwch gweithrediadol, llywodraethiant data ac effeithiolrwydd mewn rheoli newidiadau

Prif categori risg	Gweithrediadol
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae gwytnwch gweithrediadol yn parhau'n brif risg i gwmnïau ar draws y diwydiant gwasanaethau ariannol. Mae'n parhau i fod yng nghanol ffocws yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, hefyd. Wrth i'r Banc Datblygu barhau i dyfu a newid, a phrosesau, pobl a thechnoleg newydd, mae pwysigrwydd llywodraethiant data cryf yn cynyddu.	Uchel
Mae diogelwch a gwytnwch wedi'u sefydlu trwy'r defnydd cynyddol o wasanaethau Cwmwl ar gyfer ein hystâd a chymwysiadau TG. Yn ogystal, mae cynlluniau Parhad Busnes mewn grym, ac rydym yn rhedeg ymarferion senarios digwyddiadau. Mae Swyddfa Reoli Proiect (PMO) yn ei lle i ddarparu arolygiaeth a llywodraethiant i newid strategol. Mae Swyddfa Reoli Newid (CMO) wedi cael ei sefydlu i ddarparu arolygiaeth a her o'r agenda newid. Mae polisiau a gweithdrefnau cynhwysfawr ar gael i'r holl gydweithwyr ar ein mewnrwyd. Mae ein tîm Cydymffuriaeth yn ymgymryd ag adolygiadau ffeil rheolaidd i sicrhau ymagwedd gyson. Mae canlyniadau'n cael eu rhannu ag uwch reolwyr ac mae gan staff dargedau o ansawdd wedi'u sefydlu yn eu hamcanion perfformiad blynnyddol.	Cymedrol

Rheoli newid diwylliannol a methiant i reciwtio a chadw cydweithwyr â'r sgiliau a'r profiad priodol	
Prif categori risg	Gweithrediadol
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae ein pobl yn allweddol i'n llwyddiant. Mae newidiadau ôl-bandemig i arferion cyflogaeth wedi rhoi dewis helaethach i ymgeiswyr, ac mae'n tanlinellu pam ei bod yn hanfodol i'r Banc Datblygu gynnig cynnig deniadol i'n cydweithwyr ac i ddenu a chadw gweithwyr o ansawdd uchel.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Mae'r Grŵp yn gweithredu proses arfarnu perfformiad i sicrhau bod perfformiad cryf yn cael ei gydnabod a bod cydweithwyr wedi'u hysgogi ac yn gymwys yn eu rolau. Mae cyflogau wedi'u meincnodi yn erbyn normau marchnad ac mae lefelau trosiant staff yn cael eu monitro gan uwch reolwyr a'u hadrodd i'r Bwrdd ddwywaith y flwyddyn. Mae'r Grŵp yn annog datblygiad staff, ac mae amrediad o opsiynau hyfforddiant ar gael. Mae cynllun olyniaeth ar waith ar gyfer swyddi allweddol.	Low

Bod yn agored i seibrdroseddu, toriadau diogelwch data a'r risg o wytnwch TG gwael

Prif categori risg	Gweithrediadol
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae tirwedd y bygythiad seibr yn parhau i esblygu trwy aflonyddwch gwleidyddol parhaol, arwyneb ymosodiad seibr cynyddol (oherwydd dibyniaeth gynyddol ar dechnoleg) a phroffidioldeb cynyddol o seibrdroseddu a galluoedd gweithredwyr bygythiadau. Mae'r risg hon yn estyn ymhellach nac atal ymosodiad seibr yn unig, i wytnwch systemau TG yn fwy cyffredinol.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Mae ein hystâd TG yn cael ei hamddiffyn gan amrediad o fesurau gan gynnwys platfform diogelwch seibr wedi'i reoli sy'n arwain y diwydiant sy'n darparu rheolaeth bregusrwydd awtomataidd, cwmwl a waliau Tân lleol, amgryptio data, haenau lluosog o amddiffyniad gwrthfeirws, hidlo cynnwys rhyngrwyd a threfniadau cefnogi. Mae cymorth TG yn cael ei allanoli i amrediad o gyflenwyr trydydd parti arbenigol, pob un ohonynt yn ddarostyngedig i Gytundebau lefel Gwasanaeth sy'n orfodol trwy contract. Cyflawnir Profion Treiddio yn flynyddol neu ar unrhyw adeg o newid arwyddocaol. Ceisir cyngor trydydd parti arbenigol lle'n briodol. Manylir ar weithdrefnau TG yn ein Polisi Dioglewch Gwybodaeth. Cyflawnir hyfforddiant diogelwch ac ymwybyddiaeth o seibr yn barhaus ac mae'n orfodol ar draws y Grŵp. Mae gennym hefyd yr achrediad llywodraethiant Cyber Essentials Plus ac ardystiad IASME.	Cymedrol

Methiant i reoli cyfraniad darparwyr trydydd parti i gyflawni'r Cynllun Datblygu Banc Corfforaethol yn llwyddiannus	
Prif categori risg	Rhyngwyneb
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Mae hyn yn parhau'n risg oherwydd y ddibyniaeth ar ddarparwyr gwasanaeth wedi'u rheoli, a chyflenwyr trydydd parti, ac yn enwedig oherwydd presenoldeb cyflenwyr risg allanol "Dwys" yn y gofod TG.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
<p>Mae gan y Grŵp staff caffael a Gwasanaethau TG mewnol arbenigol, â mynediad at gyngor cyfreithiol allanol ac ymgynghoriaeth yn ôl y gofyn.</p> <p>Mae polisiau a gweithdrefnau mewnol yn cael eu hadolygu a'u diweddaru'n rheolaidd i sicrhau bod gofynion rheoleiddiol yn cael eu bodloni.</p> <p>Rydym yn ymgymryd â diwydrwydd dyledus ar drydydd partïon newydd a phresennol allanol, a'u perfformiad yn erbyn gofynion cytundebol a Chytundebau Lefel Gwasanaeth.</p> <p>Mae timau prosiect yn cael eu creu wrth ymgymryd â chaffaeliadau mawr ac yn cael eu cynorthwyo gan gyngor cyfreithiol arbenigol yn ôl yr angen. Mae'r ymagwedd hon yn sicrhau bod mewnbwn yr holl gydweithwyr perthnasol yn cael ei sicrhau, a bod ystyriaeth fanwl yn cael ei rhoi i natur y nwyddau a'r gwasanaethau sy'n cael eu prynu, y telerau cytundebol sy'n gymwys ac unrhyw risgiau sy'n berthynol i'r cyflenwyr.</p>	Isel

Methu â chael digon o ffocws ar agweddau Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethiant (ESG) ein hagweddau

Prif categori risg	O ran enw da
Sail resymegol	Mesur risg cyn rheoli
Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethiant, ac yn dangos ei fod wedi sefydlu â gweithrediadau busnes, yn parhau i fod yn flaenoriaeth i fusnesau ledled y DU. Mae ein rôl yn economi Cymru, a gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, yn golygu na allwn fod yn hunanfodlon yn y maes hwn.	Uchel
Lliniariadau	Mesur risg ôl-reoli
Mae'r Banc Datblygu wedi ymrwymo i reoli ei weithgareddau a gweithrediadau busnes mewn dull cynaliadwy. Mae'r Grŵp yn fusnes cyfrifol yn ogystal ag yn fuddsoddwr ag effaith ar gyfer creu neu ddiogelu miloedd o swyddi. Rydym yn cydnabod bod ystyriaethau ESG yn mynd y tu hwnt i'n mesurau effaith sefydledig ac mae ystyriaethau ESG wedi'u hadeiladu i mewn i bolisiâu, gweithdrefnau a Phrif Ddangosyddion Risg. Mae trefniadau ac agweddau perfformiad amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethiant cynigwyr yn cael eu hystyried wrth gaffael nwyddau a gwasanaethau ac wrth arfarnu cyfleoedd cyllido newydd. Mae adolygiad blynnyddol cydymffurfiaeth Grŵp â Chod Llywodraethiant Corfforaethol y DU yn cael ei adolygu gan y Bwrdd ac mae'n adnabod ardaloedd i'w gwella.	Isel

Risgiau sy'n codi

Yn ogystal â'n prif risgiau, rydym hefyd yn monitro risgiau sy'n codi ac yn esblygu sydd â'r potensial o gael effaith arwyddocaol ar weithgareddau a pherfformiad y Grŵp.

Risg sy'n codi	Prif Risgiau Perthynol
Amgylchedd macroeconomaidd	<ul style="list-style-type: none">Methiant i gyflawni Cynllun Corfforaethol Grŵp ac ymrwymiadau i'n rhanddeiliaid.Methiant i sicrhau cyllid ar gael yn barhaol neu gwmpas cyllideb o ran math neu ddigonolrwydd.Methiant i ateb amcanion perfformiad cronfeydd
Effaith newid hinsawdd	<ul style="list-style-type: none">Methiant i ddeall neu addasu i anghenion ein cwsmeriaid, a'r risg o ganlyniadau gwael a niwed i gwsmeriaid.Methiant i gael ffocws digonal ar agweddau Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethiant ein gweithgareddau.
Amgylchedd rheoleiddiol sy'n newid	<ul style="list-style-type: none">Methiant i gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol.Methiant i ddeall neu addasu i anghenion ein cwsmeriaid, a'r risg o ganlyniadau gwael a niwed i gwsmeriaid.
Twyll a throseddu ariannol	<ul style="list-style-type: none">Methiant i gydymffurfio â gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol.Bod yn agored i seibrdroseddu, toriadau diogelwch data a'r risg o wytnwch TG gwael
Defnydd cynyddol o ddeallusrwydd artiffisial (AI)	<ul style="list-style-type: none">Methiant i wneud y mwyaf o wytnwch gweithrediadol, llywodraethiant data ac effeithiolrwydd mewn rheoli newid.Bod yn agored i seibrdroseddu, toriadau diogelwch data a'r risg o wytnwch TG gwael.

Sail resymegol a lliniariadau

Mae busnesau a defnyddwyr yn parhau i wynebu amgylchedd economaidd o chwyddiant uchel, costau cynyddol a chyfraddau llog cynyddol. Bydd hyn yn parhau i gael effaith gynyddol ar fenthyciad a phortffolio buddsoddi'r Banc ar ffurf darparu ar gyfer dyledion drwg a gwerth teg buddsoddiadau ecwiti.

Mae'r risg hon yn cael ei lliniaru gan ein hymagwedd ragweithiol at reoli portffolio a'n parodrwydd i fabwysiadu safiad pragmataidd ac amyneddgar â'n cwsmeriaid, er enghraift trwy ymrthod mewn perthynas ag ad-daliadau benthyciadau lle'n briodol.

Mae'r risgiau corfforol sy'n gysylltiedig â newid hinsawdd ar ffurf, er enghraift, digwyddiadau perthynol i dywydd yn parhau i beri bygythiad i fusnesau, fel mae datblygiad technoleg sy'n tarfu wrth i'r DU drawsnewid i economi garbon isel.

Mae Gwaith y Banc i sefydlu risg newid hinsawdd yn ei fframwaith rheoli risg yn parhau, naill ai fel prif ystyriaeth pan gaiff ei gyflwyno â cheisiadau cyllid newydd neu fel rhan o'n hymagwedd ragweithiol at reoli portffolio.

Mae'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol yn parhau i esblygu'r dirwedd reolaethol. Mae hyn yn cynnwys paratoadau ar gyfer cyflwyno Egwyddor ar gyfer Busnes 12; Mae'r Ddyletswydd Defnyddwyr parthed cwsmeriaid manwerthu wedi'u datblygu'n dda. Mae'r FCA hefyd wedi cyhoeddi canllawiau newydd mewn perthynas â newid hinsawdd⁴ ac amrywiaeth a chynhwysiad⁵.

Rydym yn parhau i fonitro newidiadau rheoleiddiol eraill trwy ein gweithgaredd sganio gorwelion.

Mae twyll a throseddu ariannol yn parhau i beri risg i fusnesau a defnyddwyr ledled y DU, â thwyll yn cynrychioli 41 y cant o'r holl droseddu yn erbyn unigolion yng Nghymru a Lloegr. Mae Llywodraeth y DU yn parhau i gyflwyno mesurau a gynllunnir i leihau effaith twyll ar economi'r DU.

Rydym yn parhau i fonitro'r dirwedd ddeddfwriaethol a rheoleiddiol yn y maes hwn (yn nodedig cynnydd y Bil Troseddu Economaidd a Thryloywder Corfforaethol), yn ogystal ag asesu ein risgiau a rheolaethau adrannol ein hunain yn erbyn allbwn twyll a throseddu ariannol gan reoleiddwyr a chyrrf diwydiant.

Mae deallusrwydd artiffisial yn parhau i dyfu mewn poblogrwydd, yn enwedig â lansiad cyhoeddus platform Chat GPT yn 2022. Er gwaethaf buddion ymddangosiadol y dechnoleg hon, mae pryderon yn parhau i gael eu codi am ei heffeithiolrwydd, a sut y gellir ei defnyddio i weithredu ymosodiadau seibr a pheirianneg cymdeithasol soffistigedig yn erbyn cydweithwyr, busnesau, a chwsmeriaid.

Er nad oes bwriadau ar hyn o bryd i ddefnyddio Deallusrwydd Artiffisial yn ein gweithrediadau o ddydd i ddydd, rydym yn parhau i fonitro ei ddefnydd a'i effaith mewn manau eraill yn y diwydiant, yn ogystal â chan ein cyflenwyr trydydd parti.

⁴ Gweler: <https://www.fca.org.uk/news/press-releases/fca-proposes-new-rules-tackle-greenwashing> a <https://www.fca.org.uk/firms/climate-change-sustainable-finance/reporting-requirements>.

⁵ Gweler: <https://www.fca.org.uk/publications/multi-firm-reviews/understanding-approaches-diversity-inclusion-financial-services>.

Ceir sicrwydd yn y Banc Datblygu trwy ddefnyddio'r model "tair llinell o amddiffyn", a Chynllun Sicrwydd Ar y Cyd ag ef.

Fframwaith sicrwydd

Model llinellau amddiffyn

Llinell gyntaf amddiffyniad (1LOD)

Mae llinell gyntaf yr amddiffyniad yn cynnwys timau ledled y Grŵp, a cheir sicrwydd â chymorth polisiau a gweithdrefnau a ddiffinnir gan unedau busnes unigol. Mae'r rhain yn cael eu hategu gan ardystiadau rheolaidd gan berchnogion risgau, gan sicrhau bod cynnwys polisiau a gweithdrefnau sy'n parhau'n gyfredol ac yn mynd i'r afael â risgau dan sylw.

Mae cofrestrau risg yn cael eu cynnal trwy'r Grŵp, ac yn cipio risgau a rheolaethau presennol ac sy'n codi, a pherchnogion wedi'u dynodi i bob un. Mae hyn yn ysgogi perchnogaeth ac atebolrwydd, ac yn darparu sicrwydd bod risgau yn cael eu rheoli'n briodol.

Mae cynhyrchu gwybodaeth ac adrodd rheoli rheolaidd, gweithgaredd sicrwydd ansawdd, a chwblhau hyfforddiant rheolaidd gan yr holl staff yn ategu gwaith yr 1LOD, ac mae'n sicrhau bod rheolaethau yn cael eu gweithredu, a risgau'n cael eu hymateb iddynt, fel y disgwylir.

Ail linell amddiffyniad (2LOD)

Mae'r ail linell amddiffyniad yn darparu sicrwydd trwy ei arolygiaeth o weithgareddau 1LOD, hynny yw trwy gynnal a hwyluso cwblhau cofrestrau risg adrannol; cyflawni gweithgaredd sicrwydd ansawdd ychwanegol, annibynnol; cwblhau asesiadau risg; a darparu arbenigedd cynnwys mewn meysydd megis troseddu ariannol, diogelu data a chaffael.

Mae gweithgaredd sicrwydd ansawdd yn y 2LOD yn cael ei gymhwysu ar ymagwedd seiliedig ar risg ac mae'n monitro cydymffuriaeth o weithgaredd perthynol i fuddsoddi i bolisiau a gweithdrefnau sefydledig. Mae canfyddiadau manwl yn cael eu hadrodd i'r 1LOD yn fisol, ac mae canfyddiadau ailadroddol yn destun dadansoddiad achos gwreiddiol a gyflawnir mewn cysylltiad â'r 1LOD.

Mae asesiadau risg 2LOD yn cael eu diweddu yn seiliedig ar ganlyniadau sicrwydd ansawdd ac mewn ymateb i risgau sy'n codi ac allbwn rheoleiddiol a deddfwriaethol. Fel y cyfryw, mae'r 2LOD yn gyfrifol am adolygiadau plymio dwfn wedi'u ffocysu a phrofi rheolaethau, sy'n sicrhau bod risgau newydd a rhai sy'n codi yn cael eu cipio ac yn cael ymateb digonol.

Mae is-fyrddau'r Banc Datblygu a FW Capital hefyd yn darparu her ac arolygiaeth ar faterion busnes yn eu meysydd priodol.

Trydedd Ilinell amddiffyn (3LOD)

Mae sicrhau ein fframwaith rheoli risg yn annibynnol yn cael ei gyflawni yn nhrydedd llinell yr amddiffyn gan archwiliwyr mewnol annibynnol.

Ar ddechrau pob blwyddyn ariannol cytunir ar gwmpas gwaith â'r archwiliwyr mewnol, gan fanylu ar y meysydd busnes i'w hadolygu ac amseru a hyd pob adolygiad. Mae argymhellion unigol yn cael eu mesur fel cynghorol, isel, canolig, neu uchel, gan ddibynnu ar y risg ganfyddedig, ei thebygolrwydd ac effaith. Gan ddibynnu ar nifer a mesur argymhellion unigol, dynodir mesur cyffredinol i bob aseiniad archwiliad mewnol o, sicrwydd lleiaf, sicrwydd rhannol, sicrwydd rhesymol neu sicrwydd sylweddol. Mae rheolwyr yn darparu ymatebion i argymhellion a therfyn amser ar gyfer cwblhau'r gwaith angenrheidiol.

Mae sicrwydd yn y 3LOD yn deillio trwy adolygiad o'r argymhellion sy'n codi o adroddiadau archwiliad mewnol blaenorol, i adnabod cynnydd tuag at weithredu'r argymhellion. Mae'r rhain yn cael eu hadrodd yn rheolaidd i'r ARC.

Mae ein harchwiliwyr allanol yn darparu her gadarn i'r prif ddyfarniadau a wneir ym mharatoad a systemau rheoli risg y datganiadau ariannol ac yn adolygu'r rheolaeth fewnol a wneir ym mharatoi'r datganiadau ariannol ac mae'n adolygu'r systemau rheoli mewnol rheoli risg at ddibenion y datganiadau ariannol. Mae argymhellion i fynd i'r afael â meysydd pryder yn cael eu gwneud i'r Pwyllgor Archwilio a Risg ac yn cael eu dilyn mewn archwiliadau dilynol.

Mae gweithgareddau'r Banc Datblygu hefyd yn cael eu harchwilio neu eu profi gan gyrff allanol annibynnol eraill. Mae hyn yn cynnwys archwiliadau gan y Tîm Archwilio Cronfeydd Ewopreaidd (EFAT) a Swyddfa Cyllid Ewopreaidd Cymru (WEFO). Mae ein hachrediad Cyber Essentials Plus hefyd yn destun asesiad allanol.

Llinell amddiffyn gyntaf

Rheolaeth o ddydd i ddydd a pherchnogaeth risg

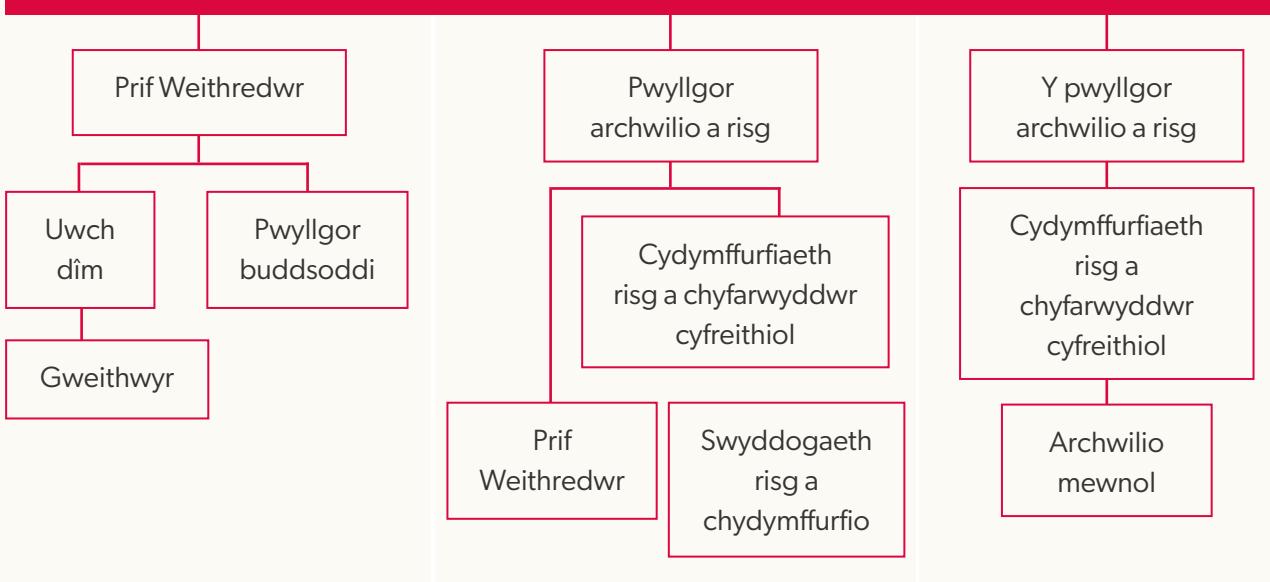
Ail llinell amddiffyn

Polisiau risg, methodolegau a throsolwg a her annibynnol

Trydydd llinell amddiffyn

Sicrwydd annibynnol

Y Bwrdd

Adran dau

Llywodraethu

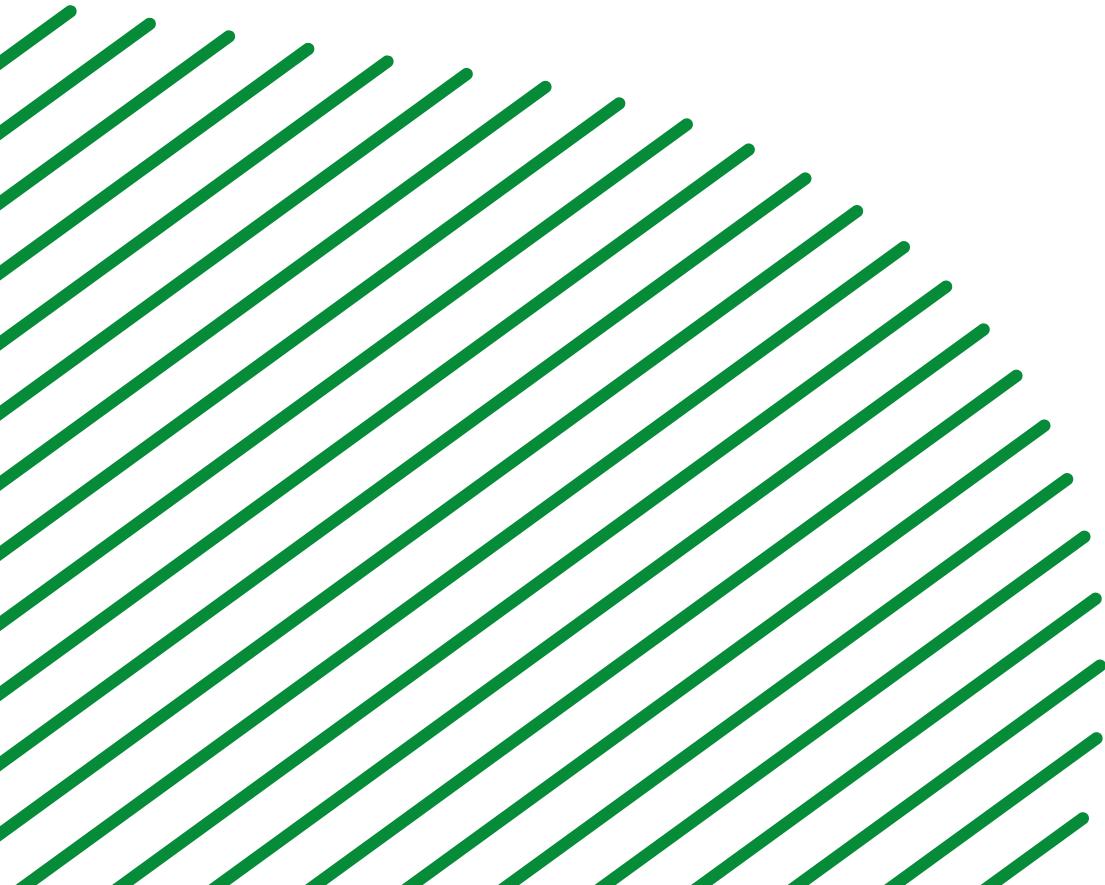
Llywodraethu

Rydym wedi ymrwymo i lywodraethu corfforaethol da, sy'n hyrwyddo buddiannau ein rhanddeiliaid, yn cryfhau atebolrwydd, ac yn hwyluso perfformiad sefydliadol.

Yn yr adran hon o'r adroddiad blynnyddol, rydym yn esbonio sut mae'r fframwaith Llywodraethu a Rheoli Risg yn cefnogi cyflawniad amcanion y Grŵp.

Rydym yn datgelu sut y caiff y Banc Datblygu ei reoli er budd ei gyfranddaliwr a rhanddeiliaid eraill, rôl a chyfansoddiad y Bwrdd a'i amrywiol Bwyllgorau a'r risgiau y mae'r Grŵp yn agored iddynt a sut y cantic eu rheoli.

Mae'r prosesau llywodraethu hyn hefyd yn sicrhau bod adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol y Banc Datblygu, o'u cymryd yn eu cyfanrwydd, yn deg, yn gytbwys, yn ddealladwy, ac yn darparu'r wybodaeth angenrheidiol i randdeiliaid asesu model busnes, strategaeth a pherfformiad y Grŵp. Mae'r adran hon yn cynnwys neu'n cyfeirio at yr adroddiadau a'r datganiadau canlynol:

Adroddiad/Datganiad	Diben
Adroddiad y cyfarwyddwyr	Proffiliau aelodau'r Bwrdd a'u profiad ac mae'n cynnwys datgeliadau perfformiad statudol amrywiol sy'n ofynnol dan Adran 417 Deddf Cwmnïau 2006. Mae hefyd yn rhestru cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr wrth baratoi'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol.
Datganiad llywodraethu corfforaethol	Yn datgelu fframwaith llywodraethu'r Grŵp, rôl a chyfrifoldeb Bwrdd y Cyfarwyddwyr ac yn cynnwys adroddiadau blynnyddol tri Phwyllgor y Bwrdd: Enwebiadau, Archwilio a Risg a Chydubyddiaeth. Mae hefyd yn cofnodi presenoldeb y Bwrdd/Pwyllgor a gwybodaeth weithredol arall.
Rheoli risg a rheolaeth fewnol (Datganiad wedi ei gynnwys yn yr adroddiad strategol)	Mae'r adran hon yn manylu ar y risgiau y mae'r Banc Datblygu yn agored iddynt a sut y cānt eu lliniaru. Mae'n disgrifio rolau'r Bwrdd, rheolwyr a staff, y fframwaith rheoli risg, diwylliant risg a goddefgarwch, prif risgiau, a'r fframwaith sicrwydd risg.

Adroddiad y cyfarwyddwyr

Mae'r Cyfarwyddwyr yn cyflwyno eu Hadroddiad Blynnyddol ynghyd â'r datganiadau ariannol archwiliedig ac adroddiad yr Archwilydd annibynnol ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023.

Mae'r wybodaeth ganlynol sy'n ofynnol gan Ddeddf Cwmniâu 2006 i'w chael yn adrannau canlynol yr adroddiad blynnyddol:

1. Mae manylion amcanion y Grŵp, datblygiadau i'r dyfodol a digwyddiadau arwyddocaol ers dyddiad y fantolen wedi'u cynnwys yn yr adroddiad strategol;
2. Mae datgeliadau rheoli risg y Grŵp wedi'u nodi yn yr adroddiad strategol ar dudalennau – 86–103;
3. Rhoddir gwybodaeth am y defnydd o offerynnau ariannol gan y Grŵp yn Nodyn 19 i'r datganiadau ariannol;
4. Traffodir strwythur cyfalaf y Grŵp yn Nodyn 20 i'r datganiadau ariannol.

Cyflawnir prif weithgaredd y Grŵp yng Nghymru a Gogledd-ddwyrain a Gogledd Orllewin Lloegr.

Difidendau

Nid yw'r Cyfarwyddwyr yn argymhell talu difidend (2022: £dim).

Ein Bwrdd

Mae gan ein Bwrdd rôl hanfodol i'w chwarae i sicrhau ein bod yn cyflawni ein strategaeth a'r amcanion strategol a nodir yn llythyr cylch gwaith Llywodraeth Cymru.

Yn ystod y flwyddyn, gwasanaethodd yr unigolion canlynol fel cyfarwyddwyr. Ni phenodwyd unrhyw gyfarwyddwyr newydd yn ystod y flwyddyn, ac ymddiswyddodd Huw Morgan fel cyfarwyddwr anweithredol o'r Bwrdd ar 17 Tachwedd 2022. Mae'r rheolau ar gyfer penodi a diswyddo cyfarwyddwyr wedi'u nodi yn y datganiad llywodraethu corfforaethol a geir ar dudalennau 124-125.

Enw	Swydd	Dyddiad apwyntiad cychwynnol	Apwyntiad cychwynnol yn dod i ben	Dyddiad dod i rym yr ailbenodiad	Ailbenodiad yn dod i ben
Gareth Bullock	Cadeirydd Anweithredol Annibynnol	Medi 2015	Medi 2018	Medi 2021	Medi 2024
Giles Thorley	Prif Weithredwr	Ebrill 2016	n/a	n/a	n/a
Iraj Amiri	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Medi 2016	Awst 2019	Medi 2019	Awst 2025
Carol Bell	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Hydref 2014	Medi 2017	Medi 2020	Medi 2023
Rhys Jones	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Mawrth 2020	Chwefror 2023	Mawrth 2023	Chwefror 2026
Roger Jeynes	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol, wedi'i benodi'n Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol 18 Tachwedd 2022	Mawrth 2016	Hydref 2019	Tachwedd 2019	Hydref 2025
David Staziker	Prif Swyddog Ariannol	Ebrill 2018	n/a	n/a	n/a
Robert Lamb	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Ebrill 2021	Ebrill 2024	n/a	n/a
Kate Methuen-Ley	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Ebrill 2021	Ebrill 2024	n/a	n/a
Dianne Walker	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Mawrth 2022	Mawrth 2025	n/a	n/a
Iestyn Evans	Cyfarwyddwr Anweithredol Annibynnol	Mawrth 2022	Mawrth 2025	n/a	n/a

* Ymddiswyddodd Huw Morgan fel cyfarwyddwr ar 17 Tachwedd 2022 ar ôl gwasanaethu ei dymor o 9 mlynedd

Ein cyfarwyddwyr

Gareth Bullock

Cadeirydd

Gareth yw Cadeirydd Bwrdd Banc Datblygu Cymru ac mae ganddo dros 45 mlynedd o brofiad yn y diwydiant gwasanaethau ariannol.

Ymddeolodd yn 2010 o Fwrdd Standard Chartered ccc lle bu'n gyfrifol am Affrica, y Dwyrain Canol, Ewrop a'r Americas yn ogystal â chadeirio Rheoli Risg ac Asedau Arbennig. Mae ganddo hefyd brofiad sylwedol o fyrrdau diwydiannol a manwerthu yn y DU ac yn China.

Mae hefyd wedi dal nifer o swyddi bwrdd, ymhliith pethau eraill, Informa PLC, Tesco PLC, Tesco Personal Financial Group Ltd, Spirax-Sarco Engineering PLC, Fleming Family & Partners Ltd, Cymdeithas Bancwyr Prydain a Global Market Group Ltd (China). Roedd hefyd yn Ymddiriedolwr y Cyngor Prydeinig o 2012 i 2018.

Mae ganddo brofiad swyddogaethol a rhyngwladol eang, ar ôl bod yn Bennaeth Bancio Corfforaethol yn Hong Kong, Prif Swyddog Gweithredol Affrica, Prif Swyddog Gwybodaeth y Grŵp a Phennaeth Strategaeth.

Iraj Amiri

Cyfarwyddwr Anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg

Mae Iraj yn arloeswr yn y maes llywodraethu a sicrwydd, gan gyfuno gwybodaeth fanwl ac awdurdodol o'r pwnc â'i gymhwysiad ymarferol. Mae'n arbenigwr byd-eang cydnabyddedig ac yn awdurdod ar archwilio mewnol a sicrwydd. Am flynyddoedd lawer, bu'n siaradwr rheolaidd mewn cynadleddau archwilio mewnol ledled y byd.

Drwy gydol ei yrfa mae wedi gweithio'n agos gyda sefydliadau bancio a chwmnïau buddsoddi mawr ym Mhrydain ac Ewrop. Treuliodd dros ddegawd yn arwain adran archwilio mewnol FTSE 100 Company Schroders ccc. Roedd Iraj hefyd yn bennaeth tîm archwilio mewnol Ymddiriedolaeth Wellcome – gan oruchwyllo rheolaeth dros £18bn mewn buddsoddiadau. Yn gymrawd o'r ICAEW, datblygodd y llinell gwasaeth risg menter ar gyfer Deloitte, lle'r oedd yn uwch bartner, gan fynd â'r uned o'i dechreuadau cynnar i dîm o dros 600 o weithlu. Mae gan Iraj brofiad helaeth o weithio ar lefel bwrdd ac ymddiriedolwyr.

Mae'n gyn-ymddiriedolwr yr Ymddiriedolaeth Cynillion Cyflogaeth Cenedlaethol (NEST), ac yn gyfarwyddwr anweithredol i Aon UK Limited a Coventry Building Society. Ar gyfer y ddua fusnes mae'n cadeirio eu Pwyllgor Archwilio ac mae'n aelod o'u Pwyllgor Risg. Mae hefyd yn gyfarwyddwr anweithredol yn Eurocell ccc.

Gyda dros 20 mlynedd o brofiad ym maes archwilio a sicrwydd, mae Iraj yn bennaeth ar Bwyllgor Archwilio a Risg Banc Datblygu Cymru.

Giles Thorley

Prif Weithredwr

Cyn ymuno â Banc Datblygu Cymru, roedd Giles yn bartner yn y cwmni ecwiti preifat TDR Capital LLP yn canolbwytio ar gychwyn bargeinion. Cyn hyn treuliodd naw mlynedd gyda Punch Taverns ccc - y flwyddyn gyntaf fel cadeirydd, ac yna fel prif weithredwr yn dilyn IPO y busnes.

Mae wedi dal rolau cyfarwyddwr anweithredol gydag Esporta, Ducati SpA, Tragus Holdings, TUI Travel ccc, Incopro Ltd, D&D London a Matthew Clark Wholesale Ltd. Giles yw Cadeirydd ZipWorld ccc ar hyn o bryd. Mae hefyd yn gweithredu fel ymgynghorydd/buddsoddwr angel ar nifer o fusnesau newydd; ac mae wedi bod yn ymddiriedolwr hir-wasanaeth gyda Phrosiect Hwylia Rona.

Mae gan Giles radd yn y gyfraith o Brifysgol Llundain a chymhwysodd fel bargyfreithiwr yn 1990.

Roger Jeynes

Uwch Gyfarwyddwr Anweithredol

Mae Roger yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol ar gyfer Banc Datblygu Cymru ac mae'n aelod o'i Bwyllgor Buddsoddi.

**Ar hyn o bryd mae hefyd yn
gwasanaethu ar fyrrdau Downing
Three VCT ccc a Charborough
Capital Limited ac mae'n
ymddiriedolwr elusen Sefydliad
Lloyd Reason.**

Roedd gyrra gynnar Roger yn cynnwys nifer o uwch rolau technegol, marchnata a rheoli cyffredinol yn IBM, EMC a Pyramid Technology yn y DU, yr Eidal ac UDA. Rhwng 1997 a 2006 roedd yn brif swyddog gweithredu Interregnum ccc, banc masnachwyr technoleg. Yn y rôl hon bu'n rheoli'r broses o leoli cyfalaf buddsoddi sylweddol i amrywiaeth eang o gwmniau cyfnod cynnar a rhai ar restr AIM, a gwasanaethodd ar fyrrdau mwy na dwsin o gwmniau y buddsoddwyd yn dynt a sawl ymddiriedolaeth cyfalaf menter.

Yn raddedig mewn mathemateg o Brifysgol Sheffield ac yn Gymrawd yr RSA, mae Roger yn dal dystysgrif mewn rheoli buddsodiadau gan IIMR, ac roedd yn Athro Ymarfer Rheolaeth ym Mhrifysgol Anglia Ruskin rhwng 2008 a 2017.

David Staziker

Prif Swyddog Ariannol

**Mae David hefyd yn eistedd ar ein
Pwyllgor Buddsoddi ac yn allanol
mae'n Gyfarwyddwr Anweithredol
Grŵp Pobl ac yn Gadeirydd eu
Pwyllgor Buddsoddi.**

Mae David yn arwain tîm cyllid mewnol Banc Datblygu Cymru. Ymunodd â'r cwmni yn 2002 a daliodd nifer o rolau rheoli yn ochr buddsodiadau'r busnes cyn cael ei benodi'n Brif Swyddog Ariannol yn 2018.

Cyn y Banc Datblygu, bu David yn gweithio yn PricewaterhouseCoopers a Gambit Corporate Finance. Mae gan David radd a PhD mewn mathemateg gymhwysol, mae'n gymrawd Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr ac mae ganddo hefyd ei gymhwyster cyllid corfforaethol.

Rhys Jones

Cyfarwyddwr Anweithredol

Cyn cychwyn ar SportPursuit yn 2011, bu Rhys yn gweithio yn OC&C Strategy Consultants a'r buddsoddwr ecwiti twf yn yr Unol Daleithiau, Summit Partners.

Mae Rhys yn gyfarwyddwr anweithredol annibynnol ar gyfer Banc Datblygu Cymru, ac ymunodd â'r bwrdd ym mis Mawrth 2020.

Ef yw Swyddog Masnachol SportPursuit, adwerthwr ar-lein sy'n canolbwyntio ar chwaraeon i aelodau yn unig, gyda 9 miliwn o aelodau ledled y DU ac Ewrop.

Yn Gymro Cymraeg, mae gan Rhys radd Meistr mewn Peirianneg dosbarth 1af o Brifysgol Rhydychen.

Carol Bell

Cyfarwyddwr Anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Buddsoddi

Ers cwblhau ei doethuriaeth yn 2005, mae Carol wedi datblygu ystod o fuddiannau busnes ac elusennol.

Yn ddiwydiannwr ac ariannwr profiadol, dechreuodd Carol ei gyrra yn y diwydiant olew a nwy cyn symud i fyf banco lle daliodd swyddi uwch yn Credit Suisse First Boston, JP Morgan a Chase Manhattan Bank.

Carol yw Llywydd Dros Dro Amgueddfa Genedlaethol Cymru a hi yw'r fenyw gyntaf i wasanaethu ar fwrdd Cymdeithas Bêl-droed Cymru. Mae'n rhannu ei hamser rhwng gwasanaethu ar fyddau corfforaethol ac elusennol yng Nghymru ac yn rhyngwladol ac ymchwil academaidd.

Yn ystod 2019, daeth yn gyfarwyddwr sefydlu Chapter Zero, rhwydwaith i alluogi cyfarwyddwyr anweithredol i ymgysylltu â risg hinsawdd a chyflawni targedau ar gyfer allyriadau carbon Sero Net.

Kate Methuen-Ley

Cyfarwyddwr Anweithredol

Magwyd Kate yn Rhisga ac enillodd BA (Anrh) o Brifysgol Abertawe mewn Ffrangeg a Sbaeneg. Mae ganddi hefyd MSc mewn Marchnata Strategol o Brifysgol Caerdydd.

Mae Kate yn entrepreneur profiadol, yn gynghorydd ac yn ymgynghorydd rheoli busnes. Mae hi'n defnyddio ei sgiliau i gefnogi, mentora ac ychwanegu gwerth at fusnesau trwy gydol eu teithiau sefydlu a chynyddu.

Mae Kate yn gweithio gydag arweinwyr i ganolbwyntio timau ar strategaeth, strwythur, proses, diwylliant a mwy - gan ganiatáu iddynt adeiladu'r sylfeini sydd eu hangen arnynt i dyfu.

Ar ôl gyrfa farchnata lwyddiannus am 15 mlynedd, mewn corfforaethau adnabyddus a busnesau rhanbarthol ar draws amrywiaeth o sectorau, atgyfnerthodd Kate ei phrofiad a'i chariad at her trwy sefydlu'r bartneriaeth menter ar y cyd ar gyfer y manwerthwr stryd fawr o Ddenmarc, Flying Tiger Copenhagen – gan gyflwyno'r brand poblogaidd i'r DU gyda siopau yng Nghymru a Bryste. Ar ôl pum mlynedd, gan lansio wyth cangen wahanol a gyda throsiant o +£5 miliwn, a thros 120 o aelodau tîm - llwyddodd hi a'i phartner busnes i adael y cwmni yn 2018.

Mae gan Kate hefyd brofiad fel aelod o fyrrdau cynghori, a phrofiad NED yn y sector menter gymdeithasol a'r sector masnachol. Mae'n darparu mentora ar gyfer busnesau technoleg newydd yn Sefydliad Alacrity ac yn rheoli Rhaglen Clwstwr Allforio Llywodraeth Cymru ar gyfer Busnesau Technoleg.

Rob Lamb

Cyfarwyddwr Anweithredol

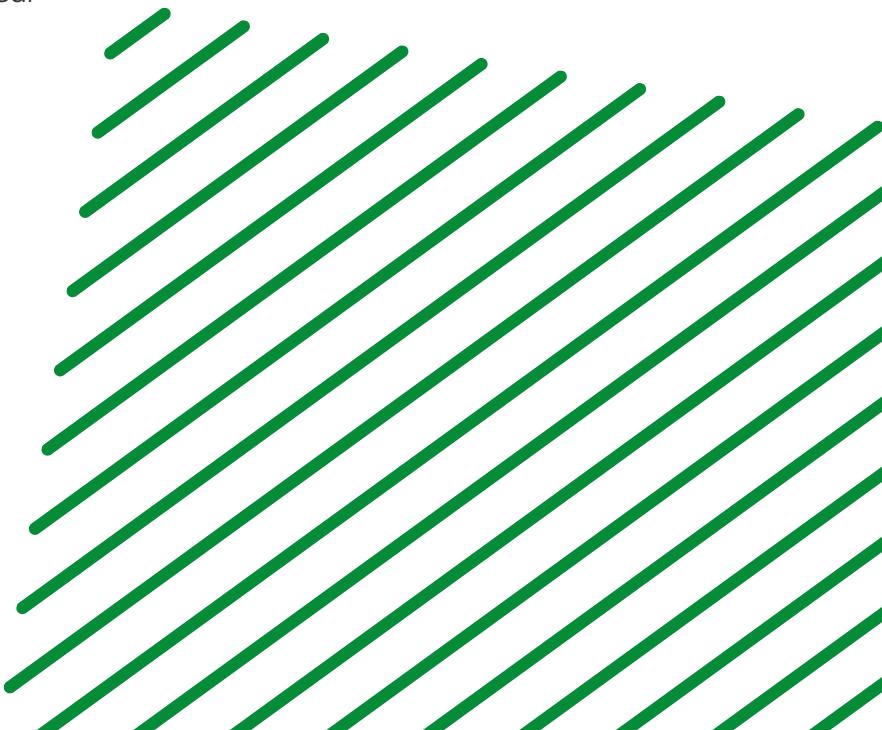
Mae Rob yn entrepreneur digidol ac yn uwch arweinydd profiadol yn y diwydiant buddsoddi bydeang, gydag arbenigedd profedig mewn datblygu busnes a gwneud penderfyniadau buddsoddi hirdymor.

Mae Rob yn gyd-sylfaenydd Hedgehog, yr ap sy'n ei gwneud hi'n hawdd i unigolion fuddsoddi mewn asedau byd go iawn, fel eiddo tiriog masnachol ac ynni adnewyddadwy.

Cyn ei fywyd fel entrepreneur, treuliodd Rob 10 mlynedd yn Partners Group, un o reolwyr asedau mwyaf y byd a oedd yn canolbwyntio ar fuddsoddiadau mewn marchnadoedd preifat. Yn ystod ei gyfnod yn y cwmni, bu Rob yn gweithio yn Llundain, Zurich, San Francisco a Dubai.

**Cyn hynny roedd Rob yn cyfarwyddwr anweithredol yr ymgynghoriaeth buddsoddi effaith gymdeithasol
Expectation State a FairPlay Trading,
cangen fasnachol elusen cydraddoldeb
rhywiol Cymru, Chwarae Teg.**

Yn siaradwr Cymraeg brodorol, mae Rob hefyd wedi graddio o Brifysgol Caerdydd.

Dianne Walker, FCA

Cyfarwyddwr Anweithredol

Wedi'i geni a'i magu yng Ngogledd Cymru, mae gan Dianne fwy na 30 mlynedd o brofiad ym maes cyllid a rolau cynghori bwrdd; mae hi wedi cael gyrfa hir fel cynghorydd dibynadwy i amrywiaeth eang o fusnesau a strwythurau perchnogaeth, o CDPau rhyngwladol, cyrff preifat a chyhoeddus, yn ogystal â busnesau sy'n eiddo i'r gweithwyr a busnesau a reolir gan berchnogion, gan gynnwys busnesau a gefnogir gan ecwiti preifat.

Yn Gymrawd o Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr, ac yn gyfarwyddwr anweithredol arobryn, roedd Dianne yn flaenorol yn rhan o uwch dîm rheoli PricewaterhouseCoopers ym Manceinion, gan roi arweiniad i bortffolio eang o gleientiaid, gyda chyfrifoldeb am Archwilio, Rheoli Risg yn ogystal â Gwasanaethau Trafodion M&A .

Ar hyn o bryd mae Dianne yn cyfuno portffolio o rolau anweithredol y prif fwrdd, ac mae Dianne hefyd yn Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn Inspired ccc, yn Gadeirydd Pwyllgor Tâl Victorian Plumbing PLC ac yn Uwch Gyfarwyddwr anweithredol Annibynnol Grŵp Scott Bader.

Dianne yw Cadeirydd Bwrdd J&L Elevator Components Ltd, busnes sy'n eiddo i'r gweithwyr yn Llanelwy, Gogledd Cymru. Tan yn ddiweddar, bu hefyd yn aelod anweithredol o Gydbwyllgor Archwilio Heddlu Gogledd Cymru.

Mae gan Dianne radd anrhyydedd deuol dosbarth cyntaf mewn Economeg, Cyfrifeg a Rheolaeth Ariannol o Brifysgol Sheffield. Yn ddiweddar dyfarnwyd Gwobr Cyfarwyddwr Anweithredol y Flwyddyn y Sunday Times iddi ac mae hefyd yn cyfrannu'n rheolaidd at drafodaethau panel ar faterion llywodraethu'r Bwrdd.

Yn ogystal â'i chyfrifoldebau proffesiynol, mae Dianne yn chwarae rhan flaenllaw mewn sawl prosiect gwirfoddol a chymunedol yn Swydd Gaer, lle mae'n byw gyda'i theulu.

Iestyn Evans

Cyfarwyddwr Anweithredol

Arweiniodd ar newidiadau mawr a gwelliannau perfformiad yn ystod ei gyfnod fel Pennaeth Newid Cyllid a Phennaeth Cyllid yn LBG yn ystod y 2010au cynnar.

Mae gan Iestyn hanes cryf o weithio mewn grwpiau ariannol byd-eang ochr yn ochr â Phrif Weithredwyr ac eraill i adeiladu perfformiad o fewn busnesau, gyda'i synnwyr craff o farn a ffocws ar welliant.

Mae gan Iestyn fwy na dau ddegawd o brofiad ym myd cyllid a bancio.

Wedi'i eni yn Nhalgarth, Powys, a'i fagu yng nghymoedd y De, astudiodd Hanes ym Mhrifysgol Aberystwyth cyn cychwyn ar ei yrfa gyda Deloitte ar ddiwedd y 90au.

Mae wedi dal uwch rolau gyda chyflwynwyr gan gynnwys Lloyds Banking Group (LBG), Virgin Money, Omni Partners, Amicus PLC a Monument yn ogystal ag amrywiaeth o rolau ar lefel prif fwrdd, gan gynnwys swyddi prif swyddog cyllid, prif swyddog gweithredu a chyfarwyddwr gweithredol.

Y tu allan i'w rolau bwrdd, mae Iestyn wedi gwirfoddoli ei amser a'i arbenigedd i helpu i godi arian ar gyfer elusennau sy'n cefnogi pobl ag awtistiaeth.

Cyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr

Dylid darllen y canlynol ar y cyd â chyfrifoldebau'r archwilydd a nodir yn ei adroddiad ar dudalennau 140-149. Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am baratoi'r adroddiad blynnyddol a'r datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith a rheoliadau perthnasol.

Mae cyfraith cwmnïau yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyfarwyddwyr baratoi datganiadau ariannol y Grŵp a'r Rhiant Gwmni ar gyfer pob blwyddyn ariannol. O dan y gyfraith honno mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr baratoi datganiadau ariannol y Grŵp yn unol â Safonau Cyfrifo Rhyngwladol (IASs) yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 a Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRSs) fel y'u cyhoeddwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo Rhyngwladol.

Mae'r Cyfarwyddwyr hefyd wedi dewis paratoi datganiad ariannol y Rhiant Gwmni yn unol â Safon Adrodd Ariannol 101 Fframwaith Datgelu Is. O dan gyfraith cwmnïau rhaid i'r Cyfarwyddwyr beidio â chymeradwyo'r datganiadau ariannol oni bai eu bod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Grŵp a'r Cwmni ac o elw neu golled y Grŵp am y flwyddyn honno.

Wrth baratoi datganiadau ariannol y Grŵp, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr:

- Dewis a chymhwys o polisiau cyfrifydd yn gywir ac yna eu cymhwys o'n gyson;
- Cyflwyno gwybodaeth, gan gynnwys polisiau cyfrifydd, mewn modd sy'n darparu gwybodaeth berthnasol, dibynadwy, cymaradwy a dealladwy;
- Darparu datgeliadau ychwanegol pan fo cydymffurfiaeth â'r gofynion penodol mewn IFRSs yn annigonol i alluogi defnyddwyr i ddeall effaith trafodion penodol, digwyddiadau ac amodau eraill ar sefyllfa ariannol a pherfformiad ariannol y Grŵp; a
- Gwneud asesiad o allu'r Grŵp i barhau fel busnes gweithredol.

Wrth baratoi datganiadau ariannol y Rhiant Cwmni, mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr:

- Dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwys o'n gyson;
- Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon cyfrifyddu sy'n rhesymol a doeth;
- Datgan a ddilynwyd Safon Adrodd Ariannol 101 Fframwaith Datgelu Llai, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelir ac a eglurwyd yn y datganiadau ariannol; a
- Pharatoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y Cwmni'n parhau mewn busnes.

Cyfrifoldebau cyfarwyddwyr o ran cofnodion cyfrifyddu a rheolaeth fewnol

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu digonol sy'n ddigonol i ddangos ac egluro trafodion y Grŵp a datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol y Grŵp a'r Cwmni a'u galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Cwmniâu. 2006. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r Grŵp a'r Cwmni ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gynnwl a chadw'r wybodaeth gorfforaethol ac ariannol sydd wedi'i chynnwys ar wefannau'r Grŵp a'i chywirdeb. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n llywodraethu paratoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Mae pob un o'r Cyfarwyddwyr, y mae eu henwau wedi'u rhestru ar dudalen 109 o'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol, yn cadarnhau hyd eithaf eu gwybodaeth:

- Mae'r datganiadau ariannol, a baratowyd yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol, yn rhoi darlun cywir a theg o asedau, rhwymedigaethau, sefyllfa ariannol ac elw'r Grŵp a'r Cwmni;
- Mae'r Adroddiad Strategol a gynhwysir yn yr adroddiad blynnyddol yn cynnwys adolygiad teg o ddatblygiad a pherfformiad y busnes a sefyllfa'r Grŵp, ynghyd â disgrifiad o'r prif risgiau ac ansicrwydd sy'n ei wynebu; a
- Mae'r adroddiad blynnyddol a'r datganiadau ariannol, gyda'i gilydd, yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy ac yn darparu'r wybodaeth angenrheidiol i gyfranddalwyr y Cwmni asesu sefyllfa, perfformiad, model busnes a strategaeth y Grŵp a'r Cwmni

Busnes byw

Mae gan y Cyfarwyddwyr ddisgwyliad rhesymol bod gan y Cwmni a'r Grŵp adnoddau digonol i barhau mewn bodolaeth weithredol hyd y gellir rhagweld. Mae'r Cyfarwyddwyr wedi gwneud asesiad o fusnes gweithredol, gan ystyried perfformiad presennol a rhagolygon y Grŵp. Roedd hwn yn ystyried senario anfantais yn effeithio ar incwm a chostau sy'n deillio o ymadawriad y DU â'r Undeb Ewropeaidd a'r amodau macro-economaidd heriol, parhaus (chwyddiant, cyfraddau llog a phrisiau ynni yn bennaf yn codi) a achosir gan luoedd Rwsia yn dod i mewn i Wcráin, gan ddefnyddio'r wybodaeth sydd ar gael hyd at ddyddiad cyhoeddi'r datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o'r asesiad hwn, ystyriodd y Bwrdd:

- Hylifedd y cronfeydd amrywiol y mae'r Grŵp yn llwyddo i gefnogi cwsmeriaid presennol a newydd drwy gyfnod o straen hirfaith;
- Arian arall ar gael i fusnesau yng Nghymru, Gogledd-ddwyrain a Gogledd-orllewin Lloegr drwy'r sectorau cyhoeddus a phreifat;
- Trafodaethau ariannu parhaus gyda Llywodraeth Cymru ar gyfer cyllid yn y dyfodol;
- Rhagweld modelau ariannol ar gyfer yr amrywiol gronfeydd y mae'r Grŵp yn eu rheoli a gofynion ad-dalu cyllidwyr y Grŵp;
- Y gwarged a'r cronfeydd wrth gefn cronedig a ragwelir ar gyfer ei fusnes gwasanaethau;
- Cydnerthedd gweithredol swyddogaethau hanfodol y Grŵp gan gynnwys ei systemau TG a'r gallu i'r busnes weithredu fel arfer ar sail gwaith hybrid;
- Asesiad o sylfaen cyflenwyr y Grŵp, gan ystyried unrhyw bwyntiau unigol o fethiant a chanolbwytio ar gyflenwyr sy'n profi straen ariannol. Roedd hyn yn cynnwys ystyried cynlluniau wrth gefn pe bai cyflenwyr yn cael eu hystyried mewn perygl;
- Effaith digwyddiadau marchnad bancio byd-eang ym mis Mawrth 2023 ar ddaliadau arian parod y Grŵp;
- Yr amgylchedd rheoleiddiol a chyfreithiol ac unrhyw risgiau ymddygiad posibl a allai godi.

O ganlyniad i'r asesiad hwn, mae'r Cyfarwyddwyr o'r farn ei bod yn briodol mabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifo wrth baratoi'r Cwmni a datganiadau ariannol Cyfun.

Datganiad hyfywedd hirdymor

Gweinidogion Cymru sy'n berchen ar Fanc Datblygu Cymru ccc ac yn y pen draw, Llywodraeth Cymru sydd mewn grym yn y pen draw, mae ei pharhad fel endid yn fater i ddoethineb Llywodraeth Cymru ac y bydd yn parhau i gael cymorth gan Lywodraeth Cymru ac y bydd ei drefniadau ariannu, sy'n cynrychioli 100% o gyllid ad-daladwy'r Grŵp, yn parhau yn eu lle.

Mae'r Cyfarwyddwyr wedi seilio eu hasesiad o hyfywedd ar gynllun Corfforaethol hirdymor y Grŵp, sy'n cael ei ddiweddar a'i gymeradwyo'n flynyddol gan y Bwrdd. I fod yn fusnes hyfyw, dylai fod lefel uchel o hyder y gellir rheoli risgiau diddyledrwydd a hylifedd yn effeithiol, sy'n golygu bod yn rhaid i'r Grŵp ariannu ei fantolen yn llwyddiannus a dal cyfalaf a hylifedd digonol dros y cyfnod cyfan a gwmpesir gan ei ddatganiad hyfywedd.

Ystyrir mai cyfnod o dair blynedd yw'r cyfnod hyfywedd mwyaf priodol gan mai dyma'r cyfnod hiraf y mae'r Bwrdd o'r farn y gall lunio barn resymol drosto o'r amgylchedd gwleidyddol a macro-economaidd tebygol a ysgogwyr allweddol cysylltiedig perfformiad busnes ac mae'n unol ag arfer marchnad.

Disgrifir sefyllfaoedd hylifedd a chyfalaf y Grŵp yn Nodiadau 19 a 20 yn y drefn honno. Mae'r Grŵp yn cynhyrchu cynllun Corfforaethol pum mlynedd sy'n cynnwys rhagolwg ariannol pum mlynedd ar gyfer busnes y gwasanaethau. Nid yw'r rhagolwg hwn yn cynnwys unrhyw ragdybiaethau cronfa newydd ac felly mae'r blynnyddoedd allanol yn llai sicr ac felly mae'r Grŵp yn defnyddio tair blynedd yn ei ddatganiad hyfywedd hirdymor. Caiff y rhagolwg hwn ei ddiweddar a flynyddol ac mae'n seiliedig ar incwm a threuliau ar gyfer cronfeydd presennol yn unig.

Cynhaliwyd yr un broses asesu ag a nodir uchod ar gyfer busnes gweithredol, ond am y cyfnod hyfywedd

hirdymor o dair blynedd hirach. Roedd hwn yn ystyried senario o anfantais sy'n effeithio ar incwm a chostau sy'n deillio o ymadawriad y DU â'r Undeb Ewropeaidd a'r amodau macro-economaidd heriol, parhaus (chwyddiant, cyfraddau llog a phrisiau ynni sy'n codi'n bennaf) a achosir gan luoedd Rwsia yn dod i mewn i Wcráin. Roedd yr ystyriaethau allweddol a wnaed ar gyfer hyfywedd hirdymor y Grŵp yn ymwneud â'r tebygolrwydd y byddai Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu cyllid buddsoddi, y risg o golli cronfeydd buddsoddi presennol a chronfeydd a ddelir yn y trysorlys yn ogystal â heriau gweithredol gweithio hyblyg. O ganlyniad i'r asesiad hwn, mae'r Cyfarwyddwyr yn fodlon bod gan y Grŵp ddigon o hylifedd i barhau i fuddsoddi am o leiaf tair blynedd a bod ei fusnes gwasanaethau yn parhau mewn gwarged cronnol drwy gydol y cyfnod hwn.

Yn seiliedig ar y senarios hyn, mae gan y Cyfarwyddwyr ddisgwyliad rhesymol y bydd y Grŵp yn parhau i weithredu ac yn bodloni ei rwymedigaethau wrth iddynt ddod yn ddyledus dros y cyfnod tair blynedd dan sylw.

Adroddiadau Ynni a Charbon Syml (SECR)

Fel busnes sy'n tyfu, dyma'r flwyddyn gyntaf i ni lunio Adroddiad Ynni a Charbon Syml (SECR) ar allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr ein gweithrediadau busnes. Mae'r canlynol yn amlinellu asesiad o'n hallyriadau ynni a thrafnidiaeth, gan ddarparu'r flwyddyn waelodlin ar gyfer adrodd yn y dyfodol.

Blwyddyn sylfaen	2022/23	Metrig	BA 2022/23
Crynodeb o'r ffin	Pob cyfleuster dan reolaeth weithredol yn y DU	Cludiant KW/h	358,436 KW/h
Ffynhonnell data ffactor allyriadau	DESNZ (2022) ¹	Trydan KW/h	340,982 KW/h
Methodoleg asesu	Protocol Nwyon Tŷ Gwydr ⁶	Cyfanswm y Defnydd o Ynni KW/h	700,418 KW/h
Cymhareb dwyster	Allyriadau fesul gweithiwr llawn amser (FTE)	Trafnidiaeth a Thrydan	
		Cyfanswm CO2e (tunelli)	53.62 (tunelli)
		Trydan CO2e (tunelli)	89.18 (tunelli)
		Cyfanswm CO2e(tunelli)	142.8 tCO ₂ e (tunelli)
		Trafnidiaeth a Thrydan	
		Cymhareb Dwysedd (tCO2e/FTE)	0.52 tCO ₂ e (tunelli)

Methodoleg:

Yn unol â dyletswyddau SECR, mae'r adroddiad hwn yn amlinellu cyfanswm allyriadau blynnyddol Green House Gas gan ddilyn methodoleg Protocol Nwyon Tŷ Gwydr a chymhwysyo ffactorau allyriadau DESNZ. Mae cyfanswm ein hallyriadau yn cynnwys trafnidiaeth fusnes ac allyriadau trydan ar draws ein holl gyfleusterau a gweithrediadau.

Mae ein hallyriadau trafnidiaeth yn ymwneud â defnyddio tanwydd ar gyfer teithio busnes mewn car ac nid cymudo neu deithio busnes ar gludwyr ar wahân.

O ran ein defnydd o ynni a'n hallyriadau, sylwch fod Banc Datblygu Cymru yn prynu trydan gan ein landlordiaid ar draws ein 13 swyddfa ac felly, nid ydym yn defnyddio unrhyw nwyr yn uniongyrchol, gan fod y boeleri ar gyfer yr adeiladau y mae gennym ni swyddfeydd ynddynt yn eiddo i landlordiaid ac yn cael eu rheoli ganddynt. Felly nid ydym yn cynnwys nwyr yn ein hallyriadau ynni a dim ond allyriadau trydan yr ydym yn eu hadrodd.

Camau effeithlonrwydd ynni

Yn unol â'n hymrwymiadau fel Buddsoddwr Cyfrifol a'n cefnogaeth i'r newid i economi Sero Net, rydym yn parhau i roi mesurau effeithlonrwydd ynni ar waith ar draws ein gweithrediadau yn ogystal â'n gwastraff, a dŵr.

Yn ystod Blwyddyn Ariannol 2022/23 rydym wedi canolbwytio ar adolygu cwmpas ac ansawdd casglu data ar draws ein gweithrediadau. Mae hyn wedi cynnwys ymgysylltu â'n landlordiaid ar draws ein 13 swyddfa i gynnal a gwella ein rhaglen fonitro ac effeithlonrwydd. Bydd yr adolygiad a'r ymgysylltu hwn yn llywio ein strategaeth gynaliadwyedd ni, sydd i'w chyhoeddi yn 2024 ac yn cefnogi camau gweithredu ac adroddiadau effeithlonrwydd ynni a charbon yn y dyfodol.

1 <https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2021>

2 <https://ghgprotocol.org/>

Cyfrifoldeb corfforaethol a chymdeithasol

Ceir manylion am bolisiau, gweithgareddau a nodau'r Grŵp yn y maes hwn yn ein datganiad A172 ar dudalen 66.

Rhoddion gwleidyddol

Ni wnaeth y Grŵp unrhyw roddion gwleidyddol yn ystod 2023 (2022: £dim).

Rhoddion a lletygarwch

Ni wnaed unrhyw roddion gan y Grŵp. Roedd gwerth cronnol rhoddion a lletygarwch a dderbyniwyd gan staff yn llai na £20,000 yn ystod 2023 (2022 yn llai na £20,000).

Taliadau diswyddo

Roedd y taliadau diswyddo cronnol a wnaed gan y Grŵp yn ystod y flwyddyn yn llai na £300,000 (2022 yn llai na £300,000).

Colledion benthyciad/collecion gwaredu datgeliad ecwiti

Dilewyd benthyciadau o £39,682,380 gan y Grŵp yn ystod y flwyddyn (2022 £2,892,903) a oedd yn cynnwys dileu dros dro o £27,074,726 ar fuddsoddiad y Grŵp o £50 miliwn yng Nghronfa Gwyddorau Bywyd Cymru.

Tâl y cyfarwyddwyr

Datgelir manylion tâl y Cyfarwyddwyr yn Nodyn 7 y datganiadau ariannol.

Indemniadau cyfarwyddwyr

Mae'r Cwmni wedi gwneud darpariaethau indemniad trydydd parti cymwys er budd holl gyfarwyddwyr y Cwmni a'i is-gwmniâu. Roedd y rhain mewn grym yn ystod y flwyddyn ariannol ac yn parhau mewn grym ar ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol.

Datganiad datgelu gwybodaeth i'r archwilydd

Cyn belled ag y mae pob Cyfarwyddwr yn ymwybodol ar ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad hwn, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol, sef y wybodaeth sydd ei hangen ar yr archwiliwr mewn cysylltiad â pharatoi'r adroddiad hwn, nad yw'r archwilydd yn ymwybodol ohoni. Mae'r holl Gyfarwyddwyr wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi'u cymryd fel Cyfarwyddwyr er mwyn gwneud eu hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod yr archwiliwr yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Archwiliwr

Yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol ar 27 Medi 2022 pasiwyd penderfyniad i benodi Mazars yn archwilydd am y flwyddyn i ddod. Yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol ar 26 Medi 2023 bydd penderfyniad yn cael ei gynnig i ailbenodi Mazars yn archwilydd. Cymeradwywyd gan Fwrdd y Cyfarwyddwyr a llofnodwyd ar ran y Bwrdd.

Elizabeth Hitchings

Ysgrifennydd Cwmni

31 Awst 2023

Datganiad llywodraethu corfforaethol

Mae cyfansoddiad Banc Datblygu Cymru ccc yn cynnwys ei Erthyglau Cymdeithasu a Dogfen Fframwaith rhwng Banc Datblygu Cymru ccc a Gweinidogion Cymru.

Er nad ydym wedi mabwysiadu'n ffurfiol ofynion Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU 2018 ('y Cod'), mae'r Cyfarwyddwyr yn cydnabod pwysigrwydd llywodraethu corfforaethol cadarn. Yn ystod BA23, gofynnodd y Bwrdd yn benodol am, a derbyniodd, adroddiad manwl gan y Prif Swyddog Risg yn ymwneud ag i ba raddau y mae Banc Datblygu Cymru ccc yn cydymffurfio â'r Cod.

Canfuwyd bod y Grŵp yn cydymffurfio â'r rhan fwyaf o ofynion y Cod sy'n berthnasol i endidau mawr a/neu restredig, ac eithrio:

- Ymgysylltu'r Bwrdd â'r gweithlu – Darpariaeth 5 y Cod.
- Nid yw adroddiad blynnyddol y Pwyllgor Enwebiadau yn darparu'r lefel o fanylder a ragnodir gan Ddarpariaeth 23 o'r Cod, er enghraifft mewn perthynas â chydbwysedd rhyw yr Uwch Dîm Rheoli a'u hadroddiadau uniongyrchol.
- Nid yw adroddiad blynnyddol y Pwyllgor Tâl yn rhoi'r lefel o fanylion a ragnodir gan Ddarpariaeth 41 o'r Cod, er enghraifft yngylch tryloywder yngylch polisi tâl a bylchau cyflog.

Mae'r Grŵp wedi mynd i'r afael â rhai o'r diffygion hyn yn ystod 2022/23. Mae hyn yn cynnwys ymgysylltiad Cyfarwyddwyr Anweithredol â'r gweithlu wedi ehangu wrth i'r NEDs fynychu ystod ehangach o weithgareddau Grŵp. Mae'r Bwrdd yn cytuno ar gyfrifoldebau'r Cadeirydd, y Prif Weithredwr a SID ac maent ar gael i'r cyhoedd. Mae'r adroddiad blynnyddol yn nodi y gall buddiannau allanol fod o fudd i Gyfarwyddwyr Gweithredol. Mae adroddiad presennol y Grŵp ar y bwlcw cyflog rhwng y rhywiau, a drafodir yn adroddiad y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol, ar gael ar ei wefan. Mae'r Grŵp yn disgwyl gwneud cynydd pellach yn erbyn y gofynion hyn yn ystod 2023/24.

Ar gyfer Banc Datblygu Cymru, mae llywodraethu corfforaethol da yn ymwneud â sicrhau bod y Grŵp yn cyd-fynd ag amcanion ei gyfranddalwyr ac y bydd gweithredu'r strategaeth a fabwysiadwyd yn sicrhau bod y Grŵp yn gynaliadwy ac yn gallu ailfuddsoddi'r enillion o'i gronfeydd, a fydd, ochr yn ochr â chronfeydd a buddsoddwyr newydd eraill, yn galluogi'r Grŵp i barhau i fuddsoddi yn y tymor hir.

Mae'r Cadeirydd yn gyfrifol am arwain y Bwrdd a'i drafodaethau ac am annog trafodaeth agored a her. Mae'r Prif Weithredwr yn arwain yr Uwch Dîm Rheoli wrth redeg y busnes o ddydd i ddydd a gweithredu'r strategaeth.

Fel sefydliad a ariennir gan gyllid cyhoeddus mae'n ofynnol i'r Banc gydymffurfio â'r egwyddorion a nodir yn Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru: Ilyw.cymru/rheoli-arian-cyhoeddus-cymru.

Y Prif Weithredwr yw'r Swyddog Cyfrifyddu. Mae cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra cyllid cyhoeddus.

Yr Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol ("SID") yw Roger Jeynes, a benodwyd i'r ôl SID o 18 Tachwedd 2022, yn

dilyn ymddeoliad y SID blaenorol a'r Cyfarwyddwr Anweithredol Huw Morgan.

Cyfrifoldebau'r SID yw gweithio'n agos gyda'r Cadeirydd, gweithredu fel cyfryngwr ar gyfer Cyfarwyddwyr eraill yn ôl yr angen a chwrdd â chyfarwyddwyr anweithredol eraill i adolygu perfformiad y Cadeirydd.

Cynhaliwyd yr ymarfer i werthuso perfformiad y Cadeirydd trwy holiadur a chyweliadau unigol gyda holl aelodau'r bwrdd. Trafodwyd y canlyniadau ymhliith y cyfarwyddwyr anweithredol a arweiniwyd gan y SID a'u cyfleo i'r Cadeirydd.

Penodi a diswyddo Cyfarwyddwyr y Cwmni

Mae'r Ddogfen Fframwaith yn darparu bod yn rhaid hysbysu Cyfarwyddwr Cyffredinol adran noddi'r Grŵp, sef yr Economi, y Trysorlys a'r Cyfansoddiad ar hyn o bryd, ynghylch penodiad y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr ac aelodau eraill y Bwrdd.

Mae pob penodiad i'r Bwrdd, Pwyllgorau'r Bwrdd a'r Pwyllgorau Gweithredol yn seiliedig ar amrywiaeth y cyfraniad, y profiad a'r sgiliau gofynnol, waeth beth fo'u rhyw, hil neu unrhyw feini prawf eraill.

Ail-ethol cyfarwyddwr

Cymeradwyodd y Pwyllgor Enwebiadau ailbenodi Rhys Jones am ail dymor o dair blynedd yn weithredol o 1 Mawrth 2023 yn unol â gofynion yr Erthyglau Cymdeithasu.

Gwybodaeth Bwrdd

Rhoddir diweddariadau i bob Cyfarwyddwr ar ddatblygiadau llywodraethu corfforaethol, newidiadau deddfwriaethol a rheoliadol, a gwybodaeth berthnasol am y diwydiant a thechnegol. Rhoddir y wybodaeth briodol i'r Bwrdd mewn modd amserol i'w alluogi i gyflawni ei ddyletswyddau ac mae unrhyw wybodaeth bellach ar gael yn rhwydd i bob Cyfarwyddwr. Mae'r Bwrdd yn derbyn papurau bwrdd a gwybodaeth yn electronig er mwyn cynyddu effeithlonrwydd, cyfrinachedd a chynaliadwyedd.

Pwyllgorau'r Bwrdd

Mae'r Bwrdd wedi sefydlu tri Phwyllgor Bwrdd i sicrhau bod penderfyniadau cadarn ac effeithiol yn cael eu gwneud o fewn strwythur y Grŵp, yn arbennig y Pwyllgorau Archwilio a Risg, Tâl ac Enwebu. Mae'r Bwrdd wedi cymeradwyo cylch gorchwyl ar gyfer pob Pwyllgor.

Adroddiad y Pwyllgor Archwilio a Risg

Diben a chyfrifoldebau'r pwyllgor

Y Pwyllgor Archwilio a Risg sy'n bennaf gyfrifol am sicrhau cywirdeb datganiadau ariannol y Grŵp ac effeithiolrwydd ei fframwaith rheoli risg a rheolaethau mewnol.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn gyfrifol am reoli'r prosesau archwilio mewnol ac allanol a pholisiau gonestrwydd a chwythu'r chwiban y Grŵp. Mae Cadeirydd y Pwyllgor yn gweithredu fel y pwyt cyswllt os yw'r pryder ynghylch chwythu'r chwiban yn ymneud â'r Uwch Dîm Rheoli.

Mae'r Pwyllgor yn darparu adroddiad blynnyddol i Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol Llywodraeth Cymru ar ei waith ac yn cadarnhau digonolrwydd y trefniadau archwilio a'r sicrwydd a roddir gan y Prif Weithredwr mewn perthynas â llywodraethu, rheoli risg a rheolaethau.

Cyfansoddiad aelodaeth, sgiliau a chyfarfodydd

Mae ein Pwyllgor Archwilio a Risg yn cynnwys pedwar cyfarwyddwr anweithredol:

- Iraj Amiri (Cadeirydd)
- Huw Morgan (ymddiswyddodd 17 Tachwedd 2022)
- Roger Jeynes (penodwyd 18 Tachwedd 2022)
- Dianne Walker
- Iestyn Evans

Newidiwyd cyfansoddiad y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn gyda Huw Morgan yn ymddiswyddo o'r Pwyllgor ar 17 Tachwedd 2022. Penodwyd Roger Jeynes yn olynydd ar 18 Tachwedd 2022. Mae gan Roger gefndir buddsoddi cryf ac mae'n darparu cryfder ac arbenigedd ychwanegol sylweddol i'r Pwyllgor.

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio a Risg chwe gwaith yn ystod 22/23. Fe'i mynchir gan Brif Weithredwr, Prif Swyddog Ariannol a Phrif Swyddog Risg Banc Datblygu Cymru ccc, ynghyd â'r archwiliwyr mewnol ac allanol, a sylwedydd o Lywodraeth Cymru. Mae gan yr archwiliwyr mewnol ac allanol fynediad uniongyrchol at Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg ac maent yn cyfarfod â'r Pwyllgor heb i reolwyr fod yn bresennol o leiaf unwaith y flwyddyn.

Mae dyletswyddau a chyfrifoldebau allweddol y Pwyllgor Archwilio a Risg wedi'u nodi isod:

Adroddiad/ Datganiad	Diben
Adroddiadau ariannol	<ol style="list-style-type: none">Monitro cywirdeb y datganiadau ariannol ac adolygu polisiau cyfrifyddu hanfodolAsesu a herio lle bo angen yr amcangyfrifon cyfrifyddu a'r dyfarniadau gan reolwyr wrth baratoi'r datganiadau ariannolYstyried a herio'r busnes gweithredol a'r asesiad hyfywedd hirdymor a baratowyd gan reolwyrAdolygu a monitro unrhyw addasiadau sylweddol sy'n codi o'r archwiliad allanolAdolygu'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol ac adroddiadau ariannol eraillCynghori'r Bwrdd ynghylch a yw'r adroddiad blynnyddol a'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.
Archwiliad allanol	<ol style="list-style-type: none">Goruchwyliau'r berthynas â'r archwilydd allanol, gan gynnwys tâl, telerau ymgysylltu ac ystyried eu heffeithiolrwydd, annibyniaeth a gwrrhrycheddCytuno ar y polisi ar gyfer darparu gwasanaethau nad ydynt yn wasanaethau archwilio. Herio a chytuno i'r cynllun archwilio allanolGwneud argymhellion i'r Bwrdd ynghylch ailbenodi a diswyddo'r archwilydd allanolAdolygu canfyddiadau'r archwiliad ac ystyried ymatebion y rheolwyr i unrhyw ganfyddiad neu argymhellion
Rheolaethau mewnol a risg	<ol style="list-style-type: none">Goruchwyliau trefniadau rheolwyr ar gyfer sicrhau digonolrwydd ac effeithiolrwydd rheolaethau mewnol, adroddiadau rheolaeth ariannol a rheoli risg a dull rheolwyr o fynd i'r afael â gwendidau rheolaethAdolygu a chymeradwyo'r datganiadau rheolaeth fewnol, rheoli risg a sicrwydd eraill yn yr adroddiad blynnyddol
Cywirdeb gan gynnwys chwythu'r chwiban	<ol style="list-style-type: none">Adolygu'r trefniadau chwythu'r chwiban a derbyn adroddiadau ar achosion o chwythu'r chwibanAdolygu'r gofrestr a threfniadau rhoddion a lletygarwch
Archwilio mewnol	<ol style="list-style-type: none">Cymeradwyo dewis a phenodi archwiliwyr mewnolCymeradwyo'r cynllun gwaith blynnyddol a derbyn adroddiadau ar feysydd gwaith unigolMonitro ymatebion rheolwyr i ganfyddiadau ac argymhellionMonitro effeithiolrwydd y swyddogaeth archwilio mewnol
Llywodraeth Cymru	<ol style="list-style-type: none">Mae arsylwr o Lywodraeth Cymru yn mynchu pob cyfarfod ac yn cael ei hysbysu'n llawn am bob agwedd ar waith y PwyllgorCyflwynir adroddiad blynnyddol i Bwyllgor Llywodraethu Corfforaethol Llywodraeth Cymru yn nodi manylion gwaith y Pwyllgor ac yn rhoi sicrwydd ynghylch digonolrwydd y trefniadau archwilio a hefyd y sicrwydd a ddarperir gan y Prif Swyddog Gweithredol a'r uwch dîm rheoli o ran Llywodraethu a threfniadau rheoli

Materion adrodd datganiadau ariannol sylweddol

Un o gyfrifoldebau allweddol y Pwyllgor yw sicrhau bod datganiadau ariannol y Grŵp a chynnwys yr adroddiad blynnyddol yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy. Mae'r Pwyllgor yn herio'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon a wnaed gan y rheolwyr wrth baratoi'r datganiadau ariannol. Isod ceir crynodeb o'r materion o bwys a ystyriwyd gan y Pwyllgor ar gyfer flwyddyn ariannol hon.

Mae'r rhan fwyaf o'r materion hyn yn codi dro ar ôl tro ac felly'n cael eu hystyried gan y Pwyllgor Archwilio a Risg yn barhaus, gydag effaith bosibl datblygiadau economaidd a gwleidyddol mawr yn ffactor arall i'w ystyried ar gyfer pob mater ar y canlyniadau a adroddir.

Prisio portffolio benthyciadau Cymorth i Brynu – Cymru

Ystyriodd a heriodd y Pwyllgor y tybiaethau allweddol a ddefnyddiwyd gan reolwyr wrth gyfrifo gwerth teg portffolio benthyciadau Cymorth i Brynu – Cymru. Roedd hyn yn cynnwys rhagdybiaethau tueddiadau mynegai prisiau tai yn y dyfodol ("HPI"), yn dilyn effaith chwyddiant byd-eang cynyddol a chyfraddau llog yn deillio o'r rhyfel yn Wcráin ar ragolygon Mynegai Prisiau Tai, y cyfnod dal a'r ffactor disgownt a ddefnyddiwyd. Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod y gwerth teg yn briodol.

Darpariaethau ar gyfer lleihad mewn gwerth yn y llyfr benthyciad (Darpariaeth colled credyd disgwyliedig) o dan IFRS 9

Ystyriodd a heriodd y Pwyllgor y fethodoleg ddarpariaeth a ddefnyddiwyd gan reolwyr gan gynnwys canlyniadau colledion benthyciadau ystadegol i gefnogi'r ddarpariaeth amhariad ac roedd yn fodlon bod y dulliau amcangyfrif yn briodol.

Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio'r ddarpariaeth amhariad a gydnabuwyd yn y datganiadau ariannol a'r sail ar gyfer cyfrifo colledion credyd disgwyliedig o dan IFRS 9. Roedd hyn yn cynnwys y tybiaethau llwyfannu, y dull ar gyfer pennu cynnydd sylweddol mewn risg credyd a chymhwysyo barn reoli yn ymwneud â darpariaethau penodol. Adolygodd y Pwyllgor hefyd briodoldeb y data marchnad sy'n edrych i'r dyfodol a ddefnyddir i gyfrifo'r tebygolrwydd o ddiffygddalu yn ogystal â thueddiadau hanesyddol a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r datguddiad a'r diffygddalu a'r golled o ystyried diffygddalu. Ystyriwyd sensitfrwydd y cyfrifiad darpariaeth i wahanol dybiaethau, gan gynnwys effaith senarios economaidd eraill sy'n edrych i'r dyfodol.

Roedd y Pwyllgor yn fodlon ar ddigonolrwydd y darpariaethau a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol a bod y rhagdybiaethau a'r dyfarniadau a ddefnyddiwyd gan y Rheolwyr yn briodol. Mae'r datgeliadau sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth amhariad wedi'u nodi yn Nodiadau 2, 4 a 14 y datganiadau ariannol.

Benthyciadau llog sero y cant gan Lywodraeth Cymru

Mae £847m (2022 £873m) o gyllid a dderbyniwyd gan y Grŵp gan Lywodraeth Cymru i fuddsoddi mewn busnesau Cymreig wedi bod ar ffurf benthyciadau llog sero y cant gyda tharged ad-dalu rhwng 32% a 100% o'r benthyciad gwreiddiol a dderbyniwyd.

Yn hanesyddol, mae'r benthyciadau hyn wedi'u cydnabod ar werth y trafodiad cychwynnol heb unrhyw dâl llog wedi'i gofnodi drwy'r datganiad incwm. Fodd bynnag, yn ystod BA21, wrth ystyried y driniaeth gyfrifyddu sydd ei hangen ar gyfer benthyciadau CBGC (gweler isod), nodwyd bod angen newid y fethodeleg gyfrifo a gymhwyswyd i fenthyciadau Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â rheolau cyfrifyddu.

Mae'r Polisi Cyfrifo cysylltiedig i'w weld yn Nodyn 2.

Ystyriodd a heriodd y Pwyllgor y dyfarniadau allweddol a ddefnyddiwyd gan reolwyr wrth benderfynu ar y driniaeth gyfrifyddu gywir a'r tybiaethau wrth gyfrifo'r gwerth teg cychwynnol a'r taliadau llog tybiannol, a oedd yn cynnwys adolygu cyfraddau marchnad hanesyddol a chyfredol ar gyfer benthyciadau o'r fath a roddwyd gan Lywodraeth y DU. Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod y driniaeth gyfrifo wedi'i diweddu a fabwysiadwyd am y tro cyntaf yn BA21 yn unol â'r driniaeth gyfrifyddu ofynnol. Nododd y Pwyllgor ei bod yn bwysig i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon ddeall effaith y newid o'r driniaeth flaenorol i'r driniaeth bresennol yn y Datganiad Incwm Cyfunol a'r Fantolen ac adroddir ar y dadansoddiad hwn yn adroddiad y CFO ar dudalen 72.

Busnes byw

Bu'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn ystyried ymagwedd y Rheolwyr at, a chasgliadau, asesiad o allu'r Grŵp i barhau fel busnes gweithredol.

Mae'r cyfnod asesu busnes gweithredol yn cwmpasu'r cyfnod hyd at 30 Medi 2024, 12 mis ar ôl llofnodi'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023. Roedd yr asesiad yn ystyried sefyllfa gyfalaf gyfredol y Grŵp a gofynion hylifedd yn ymwneud â'r asesiad busnes gweithredol cyfnod, gan gynnwys ystyried effaith Brexit a'r sefyllfa barhaus yn yr Wcrain ar chwyddiant bydeang, cyfraddau llog a phrisiau ynni. Mae'r ystyriaethau manwl a gymerwyd gan y Bwrdd wrth lunio ei asesiad busnes gweithredol wedi'u nodi ar dudalen 81 yn adroddiad y Cyfarwyddwyr. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod digon o gronfeydd buddsoddi ar gael i fodloni'r galw am fuddsoddiadau a ragwelwyd hyd at 30 Medi 2024 ac nad oes unrhyw faterion perfformiad gydag unrhyw un o gontactau rheoli crona'r Grŵp.

Roedd y Pwyllgor hefyd yn fodlon y byddai digon o warged cronus yn cael ei gynhyrchu gan fusnes y gwasanaethau a chyfalaf gweithio cysylltiedig i dalu'r holl gostau gweithredu hyd at 30 Medi 2024.

Argymhellodd y Pwyllgor Archwilio a Risg fod y Bwrdd yn cefnogi'r casgliad ei bod yn dal yn briodol i baratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes byw.

Rheoleidd-dra

Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod rheolaethau priodol ar waith i sicrhau bod gwariant y Grŵp yn cydymffurfio â gofynion y Cytundeb Fframwaith fel y nodir gan Weinidogion Cymru.

Cydnabyddiaeth refeniw

Mae'r Pwyllgor yn fodlon bod cydnabod refeniw mewn perthynas â gwireddu ecwiti yn briodol ac wedi'i ategu gan y dogfennau angenrheidiol.

Rheolau cyllid Ewropeaidd

Mae'r ail gronfa fwyaf nad yw'n ymwneud ag ailgylchu a weithredir gan y Grŵp yn cael ei hariannu'n rhannol gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop ac mae ganddi feini prawf penodol ar gyfer cymhwysedd buddsoddiadau. Gofynnodd y Pwyllgor am sicrwydd gan y rheolwyr bod yr holl buddsoddiadau a wneir yn bodloni'r mein prawf. Roedd y Pwyllgor yn fodlon bod rheolaethau priodol ar waith i sicrhau bod cyllid yn cael ei buddsoddi mewn busnesau cymwys.

Prisio buddsoddiadau ecwiti

Mae IFRS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i bob buddsoddiad ecwiti gael ei ddal ar werth teg yn unol ag IFRS 13. Bu'r Pwyllgor yn ystyried ac yn herio sut roedd y rheolwyr wedi cymhwys o'r Canllawiau Ecwiti Preifat Rhngwladol a Chyfalaf Menter (IPEV) diweddaraf (2022) ac roedd yn fodlon eu bod wedi'u cymhwys o'n briodol. Mae'r datgeliadau sy'n ymwneud â'r addasiad gwerth teg wedi'u nodi yn Nodiadau 13 a 19 i'r datganiadau ariannol.

Derbyniodd y Pwyllgor y sicrwydd priodol gan y Pwyllgor Prisio a Chadeirydd y Pwyllgor Buddsoddi bod dosbarthiad a phrisiad buddsoddiadau yn briodol.

Performiad y Pwyllgor Archwilio a Risg

Asesir perfformiad y Pwyllgor Archwilio a Risg yn flynyddol trwy holiadur a anfonir at yr holl Gyfarwyddwyr ac uwch reolwyr. Adolygir y canlyniadau a lle bo angen cytunir ar gynllun gweithredu i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a godwyd. Daeth yr asesiad i'r casgliad bod y Pwyllgor wedi bod yn effeithiol yn ystod y flwyddyn.

Adolygiad o'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio a Risg ar 21 Mehefin 2023 i gynnal adolygiad manwl o ddrafft o'r adroddiad blynnyddol a'r datganiadau ariannol, cyn i'r drafft terfynol gael ei gyflwyno i'r Bwrdd ar 22 Mehefin 2023. Yn dilyn y trafodaethau hyn, dywedodd y Pwyllgor wrth y Bwrdd fod yr adroddiad blynnyddol a'r datganiadau ariannol, gyda'i gilydd, yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy, ond nododd fod rhywfaint o waith archwilio i'w wneud o hyd. Cytunodd y Bwrdd i ddirprwyo cymeradwyaeth derfynol i'r adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol i is-bwyllgor sy'n cynnwys Cadeirydd y Bwrdd, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg, y Prif Swyddog Gweithredol a'r Prif Swyddog Tân a datganiadau ariannol ar yr amod nad oedd unrhyw newidiadau sylweddol i'r drafft a ddosbarthwyd i'r Bwrdd. Cyfarfu'r is-bwyllgor hwn wedi hynny ar 16 Awst 2023 a chymeradwyodd fersiwn terfynol yr adroddiad blynnyddol a datganiadau ariannol ar ran y Bwrdd.

Archwilio Allanol

Mae gan yr archwilydd allanol a'r Grŵp fesurau diogelu i sicrhau annibyniaeth a gwrthrychedd yr archwiliad allanol. Mae gan y Grŵp bolisi i sicrhau bod y gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud ag archwilio a ddarperir gan yr archwilwyr allanol yn briodol. Mae'r polisi'n nodi natur y gwaith y gall yr archwilydd allanol ei wneud gydag unrhyw aseiniadau gyda ffioedd uwchlaw terfyn diffiniedig sy'n gofyn am gymeradwyaeth ymlaen llaw gan y Pwyllgor Archwilio a Risg.

Mae'r cyfanswm a dalwyd i'r archwilydd allanol yn 2023 wedi'i osod yn Nodyn 6 i'r datganiadau ariannol.

Mae aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn heb i reolwyr fod yn bresennol, gyda'r archwilydd allanol. Mae'r Pwyllgor hefyd yn cynnal asesiad ffurfiol o berfformiad yr archwilwyr allanol bob blwyddyn. Yn 2023 ni chodwyd unrhyw faterion arwyddocaol ac ystyriwyd bod eu perfformiad yn foddfaol.

Mae gan y Grŵp bolisi o dendro'r archwiliad allanol bob pum mlynedd a chynhaliwyd yr ymarfer diweddaraf yn 2022. Penodwyd Mazars yn archwilydd allanol y Grŵp ar gyfer y flwyddyn ganlynol yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol ym mis Medi 2022.

Archwilio mewnol

Yn dilyn ymarfer caffaol llwyddiannus yn 2022, penodwyd RSM fel archwilwyr mewnol newydd y Grŵp.

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn adolygu'r cynllun archwilio mewnol ac yn sicrhau bod gan yr archwilwyr fynediad priodol at wybodaeth i'w galluogi i gyflawni eu gweithgareddau archwilio yn effeithiol, ac yn unol â'r safonau proffesiynol perthnasol. Caiff yr holl ganfyddiadau eu hadolygu'n brydlon a chaiff ymateb y rheolwyr i'r canfyddiadau a'r argymhellion eu monitro'n rheolaidd. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cyfarfod yn breifat o leiaf unwaith y flwyddyn gyda'r archwilwyr mewnol heb reolwyr yn bresennol i drafod eu cylch gorchwyl ac unrhyw faterion sy'n codi o'r adolygiadau

archwilio mewnol a gynhaliwyd.

Yn eu hadroddiad blynnyddol i'r Pwyllgor Archwilio a Risg dyddiedig 20 Gorffennaf 2023, dywedodd barn ein Harchwiliwr Mewnol ar ein trefniadau llywodraethu, rheoli risg a rheoli:

"Mae gan y sefydliad fframwaith digonal ac effeithiol ar gyfer rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol.

Fodd bynnag, mae ein gwaith wedi nodi gwelliannau pellach i'r fframwaith rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddigonol ac yn effeithiol."

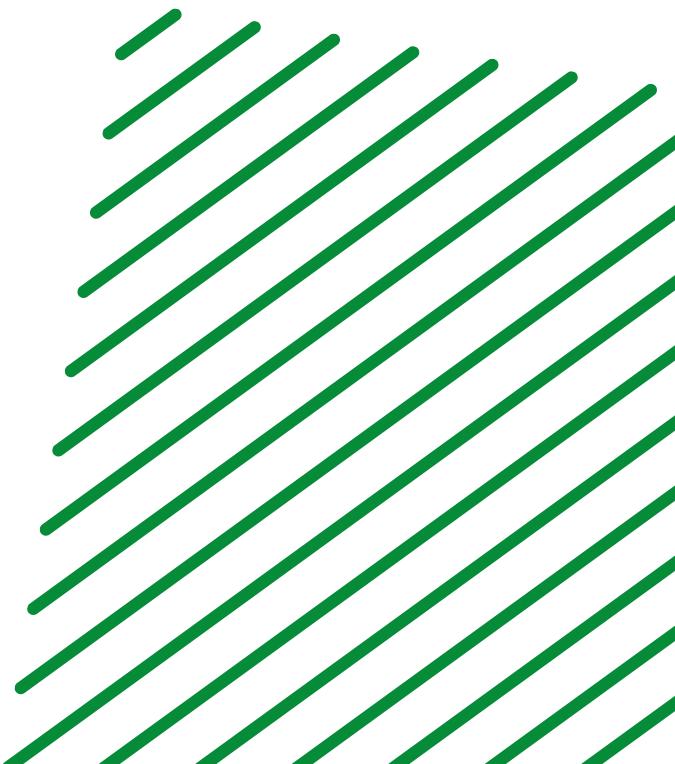
Cymeradwywyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg.

Iraj Amiri

Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg

31 Awst 2023

Adroddiad y Pwyllgor Tâl

Mae ein Pwyllgor Tâl yn mabwysiadu dull teg a chyfrifol o wobrwy ein cydweithwyr, gan sicrhau bod y cysylltiad rhwng tâl a pherfformiad yn annog yr ymddygiadau cywir, tra'n ein galluogi i ddenu a chadw'r bobl iawn.

Rydym yn ymdrechu i fod yn agored, yn gynhwysol ac yn croesawu amrywiaeth, gan greu diwylliant lle mae cydweithwyr yn teimlo eu bod yn cael eu parchu ac yn ddiogel. Ein huchelgais yw cael gweithlu sy'n wirioneddol gynrychioliadol o'r bobl yn ein rhanbarthau.

Rydym yn cydnabod bod llawer mwy i weithio na'r cyflog yn unig, a dyna pam rydym yn cynnig amgylchedd gweithle ac ystod gynhwysfawr o fuddion gyda'r nod o ddarparu lle gwerth chweil a phleserus i weithio, datblygu a thyfu.

Aelodaeth pwyllgor a phresenoldeb

Mae Pwyllgor Tâl y Grŵp yn cynnwys tri chyfarwyddwr anweithredol:

Cadeirydd y Pwyllgor: Rhys Jones

Aelodaeth: Kate Methuen-Ley, Huw Morgan (gadawodd y pwyllgor ar 17 Tachwedd 2022) Roger Jeynes (ymunodd â'r pwyllgor ar 18 Tachwedd 2022) a Rhys Jones

Penodir y Pwyllgor gan Gadeirydd y Bwrdd a rhaid iddo gynnwys o leiaf ddua gyfarwyddwr anweithredol. Mae ein Cadeirydd, Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Strategaeth, Pobl a Datblygu yn bresennol fel arfer ac eithrio pan fydd eu tâl eu hunain yn cael ei drafod.

Rhoddir adborth i'r Bwrdd yn dilyn pob cyfarfod o'r Pwyllgor Tâl.

Recriwtio ac iawndal

I gwrdd â'r llwyth gwaith cynyddol, rydym wedi recriwtio 60 o weithwyr newydd ac wedi symud 50 o symudiadau mewnol a dyrchafiadau.

Rydym wedi addasu ein prosesau sefydlu i gynnwys cydweithwyr sy'n recriwtio sy'n gallu gweithio mewn amgylchedd gwaith hybrid. Yr amser cyfartalog ar gyfer recriwtio llwyddiannus yw 2.8 mis.

Mae ein cyflog a'n buddion yn cael eu meincnodi'n barhaus gyda chymheiriad yn y sector preifat. Mae hyn yn sicrhau bod y tâl ar draws y Grŵp yn dryloyw ac yn deg ac yn adlewyrchu'r diwydiant yr ydym yn gweithredu ynddo.

Yn ein nod i gyflawni cydraddoldeb rhywiol a chefnogi ein gwerthoedd, rydym yn cynnal dadansoddiad manwl o'n Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau ac yn cymryd y camau angenrheidiol i helpu i'w gau. Cyhoeddir fersiwn gyfredol yr adroddiad ar ein gwefan.

Fel rhan o'n hymrwymiad i gyflog teg, rydym yn adolygu ein band ar y cyflogau isaf bob blwyddyn, yr isafswm cyflog cyfwerth ag amser llawn ar hyn o bryd yw £22,259 a bydd yn cael ei adolygu bob mis Gorffennaf fel rhan o'n proses adolygu cyflog a bydd yn symud yn unol â'n cynnydd mewn costau byw. Cymhareb ganolrifol ein Prif Weithredwr ym mis Gorffennaf 2022 oedd 4.79 a chaiff ei monitro'n flynyddol.

Er mwyn cefnogi ein cydweithwyr gyda baich ariannol yr argyfwng costau byw, gwnaethom daliad untr o £1,000 i'r rhai oedd yn ennill hyd at £50,270 FTE ym mis Hydref 2022.

Cynhaliwyd adolygiad o'r Cynllun Cymhelliant Gohiriedig yn ystod y flwyddyn i sicrhau ei fod yn bodloni nodau'r cynllun i gynnig pecyn tâl teg i ddenu a chadw pobl sy'n ychwanegu gwerth at DBW FM Ltd, i gymhell yr ymddygiadau cywir ac i ychwanegu gwerth hirdymor i'r busnes a'i gyfranddaliwr. Yn dilyn yr adolygiad, mae nifer o newidiadau wedi'u cynnig a'u cytuno er mwyn symleiddio a symleiddio'r broses tra'n cadw pwrpas allweddol y cynllun o yrru ymddygiadau cywir er budd y busnes a'i gyfranddaliwr. Yn ystod y flwyddyn adolygwyd cyflogau'r Cyfarwyddwyr Anweithredol (ac eithrio'r Cadeirydd) i adlewyrchu'r cymhlethdod cynyddol, y llwyth gwaith a'r cyfrifoldeb ar gyfer cyfarwyddwyr ers sefydlu'r Banc yn 2017. Gwnaed y cynnig yn dilyn dau ymarfer meincnodi annibynnol ac arweiniodd at gynydd bach i ffioedd craidd a fydd yn parhau i gynyddu yn unol ag adolygiad cyflog blynnyddol y Banc. Cyflwynwyd ffioedd ar gyfer cynrychiolaeth ychwanegol ar is-bwylgorau bwrdd hefyd. Cymeradwywyd hyn gan Lywodraeth Cymru.

Lansiwyd cynllun cyfeirio gweithwyr yn ystod y flwyddyn i wobrwoy cydweithwyr sy'n cyfeirio ymgeisydd ar gyfer swydd wag allanol fyw, sy'n arwain at eu penodi. Cyflwynwyd cynllun cydnabod sy'n rhoi cyfle i reolwyr roi adborth amser real gyda thaleb £20 pan fydd rhywun wedi mynd y tu hwnt i'r hyn a ddisgwylir yn eu rôl. Lansiwyd cynllun cerbydau trydan (EV) hefyd i gefnogi nod y Banc i gefnogi ein menter werdd.

Pwrpas a chyfrifoldebau'r pwylgor

Mae cyfrifoldebau allweddol yn cynnwys:

- Ffurio a chymeradwyo'r strategaeth a'r polisi ar gyfer cydnabyddiaeth ariannol i Gyfarwyddwyr, Tîm Rheoli Gweithredol a staff y Grŵp yn unol â'r Ddogfen Fframwaith.

- Sicrhau bod aelodau'r tîm Rheoli Gweithredol yn cael cymhellion priodol i annog gwell perfformiad a'u gwobrwyd am gyfraniadau unigol i lwyddiant y sefydliad.
- Cymeradwyo strwythur y cynllun cymhelliant blynnyddol ac unrhyw daliadau o dan y cynllun hwn.
- Goruchwylio'r cynlluniau pensiwn a gynigir gan y sefydliad.
- Goruchwylio newidiadau mawr yn strwythurau buddion gweithwyr.

Rydym yn eiddo i weinidogion Cymru fel is-gwmni sy'n eiddo llwyr, yn gweithredu yn y sector gwasanaethau ariannol, rydym yn cydnabod bod ein gweithwyr yn hanfodol i'n gweithrediadau a heb eu gwybodaeth a'u harbenigedd ni allem gyflawni ein hamcanion yn llwyddiannus.

Hyfforddiant

Rydym am i'n cydweithwyr gyflawni eu gwir botensial a rhan fawr o'n harlwy yw ymrwymiad i ddatblygu sgiliau a gyrfaoedd pawb sy'n gweithio gyda ni. Mae gennym ni amgylchedd dysgu parhaus. Rydym yn darparu hyfforddiant mewn nifer o ffyrdd gan gynnwys; hyfforddiant mewn swydd; wyneb yn wyneb; ar-lein; hyfforddi a mentora; cyrsiau addysg bellach ac uwch a thrwy ddiweddarriadau dyddiol. Ar gyfartaledd roedd ein cydweithwyr yn derbyn 6 diwrnod o hyfforddiant y flwyddyn, cynnydd ar y flwyddyn flaenorol (5 diwrnod). Cyfanswm cost yr hyfforddiant am y flwyddyn oedd £393,000 (hyfforddiant allanol yn unig oedd £168,941).

Mae ein llwybr gyrfa wedi parhau i gefnogi datblygiad ein cydweithwyr gyda deg cydweithiwr yn cael dyrchafiad yn ystod y flwyddyn.

Llesiant

Mae cefnogi llesiant corfforol a meddyliol ein gweithwyr yn ganolog iddynt deimlo'n ymgysylltu ac yn cyrraedd eu llawn botensial. Fel cyflogwr, rydym yn creu ac yn hyrwyddo amgylchedd gweithle sy'n cefnogi ac yn hyrwyddo iechyd corfforol, meddyliol a chymdeithasol cadarnhaol, ymddygiad a gweithgareddau lles ar gyfer pob cydweithiwr sydd â rhaglen lles gwell. Mae gennym hefyd swyddogion cymorth cyntaf iechyd meddwl penodol yn y Grŵp sy'n trefnu digwyddiadau drwy gydol y flwyddyn.

Yn ystod y flwyddyn hon, roedd absenoldeb salwch y flwyddyn fesul cydweithiwr yn 3 diwrnod, gostyngiad sylweddol o'r flwyddyn flaenorol o 5.3 diwrnod. Byddwn yn parhau i fonitro absenoldeb salwch yn agos i sicrhau ein bod yn cefnogi ein cydweithwyr ym mhob agwedd ar eu llesiant.

Datblygu'r busnes

Cyhoeddwyd y strategaeth Pobl a brand y cyflogwr i helpu gyda reciwtio a chadw talent ac i nodi ein gwerthoedd a'n cynigion i'n cydweithwyr. Byddwn yn adolygu hyn dros y flwyddyn i ddod i sicrhau ei fod yn cyd-fynd â'n gwerthoedd.

Mae 22/23 yn parhau â thema digideiddio, gan helpu i wella profiad cydweithwyr a lleihau'r baich gweinyddol.

Rydym wedi parhau i weithio'n agos gyda Chwarae Teg i gefnogi cydraddoldeb rhywiol. Enillwyd y wobr Arian eleni, gyda lefel aur mewn pedwar o'r naw categori.

Covid-19

Mae'r pandemig wedi newid y ffordd yr ydym yn gweithio yn sylfaenol. Gweithredwyd ffordd hybrid o weithio gyda chydweithwyr sy'n mynchu'r swyddfa o leiaf un diwrnod yr wythnos ar gyfartaledd a ddatblygyd trwy sefydlu gweithgor. Yn ystod y flwyddyn i ddod byddwn yn adolygu sut mae hyn yn gweithio i'r busnes ac yn cynnal ein hymrwymiad i ddarparu gwasanaeth 'gorau yn y dosbarth'.

Cymeradwywyd gan:

Rhys Jones

Cadeirydd y Pwyllgor Tâl

31 Awst 2023

Adroddiad y pwylgor enwebu

Cadeirydd y Pwyllgor Enwebu yw Gareth Bullock. Mae presenoldeb i'w weld ar y dudalen ganlynol.

Diben a chyfrifoldebau'r pwylgor

Diben y Pwyllgor Enwebu yw ystyried cynllunio olyniaeth, adolygu anghenion arweinyddiaeth y sefydliad a nodi ac enwebu aelodau'r Bwrdd. Yn ystod blwyddyn ariannol 22/23, bu'r Pwyllgor yn trafod ac yn ystyried cynllunio olyniaeth ar gyfer aelodau'r uwch dîm arwain, penodi uwch gyfarwyddwr annibynnol newydd, ailbenodi cyfarwyddwr anweithredol presennol, a'r angen posibl am gyfarwyddwyr anweithredol newydd, aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd, ac adolygiad o Gylch Gorchwyl y Pwyllgor.

Mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i sicrhau amrywiaeth ei aelodaeth. Mae dyletswyddau'r Pwyllgor Enwebu yn cynnwys adolygu strwythur, maint a chyfansoddiad

(gan gynnwys amrywiaeth) y Bwrdd yn rheolaidd a gwneud argymhellion i'r Bwrdd ynghylch unrhyw newidiadau.

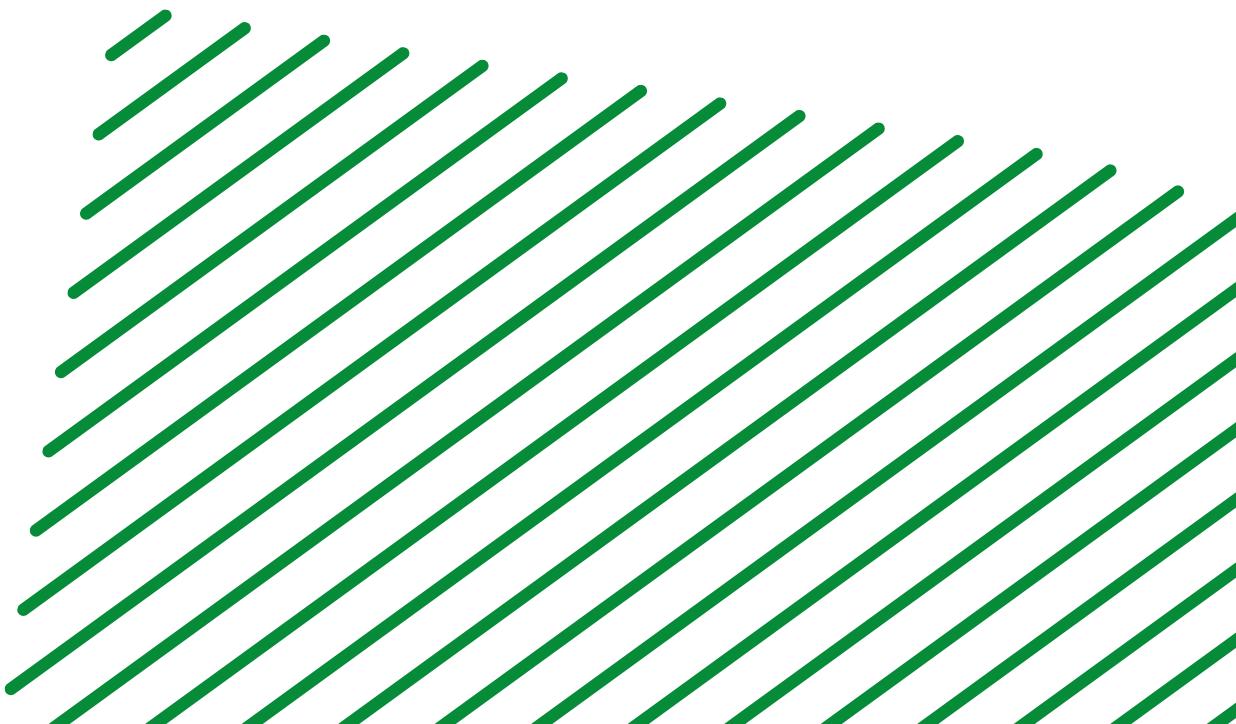
Cyn i unrhyw benodiad gael ei wneud gan y Bwrdd, mae'r Pwyllgor Enwebu yn gwerthuso cydbwysedd sgiliau, gwybodaeth, profiad ac amrywiaeth y Bwrdd.

Cymeradwywyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Enwebu.

Gareth Bullock

Cadeirydd y Pwyllgor Enwebu

31 Awst 2023

Pwyllgorau eraill

Mae gan y Banc nifer o Bwyllgorau Gweithredol gan gynnwys Pwyllgor Buddsoddi, Pwyllgor Risg a Phwyllgor Prisio.

Mae'r Bwrdd, Pwyllgorau'r Bwrdd, a'r Pwyllgorau Gweithredol wedi'u strwythuro i ddarparu llywodraethu cadarn. Mae gan Bwyllgorau'r Bwrdd a Phwyllgorau Gweithredol Gylch Gorchwyl sy'n nodi dyletswyddau a chyfrifoldebau priodol.

Presenoldeb y Bwrdd a Phwyllgorau

Mae'r tabl isod yn nodi presenoldeb y Cyfarwyddwyr ers 1 Ebrill 2022 a fynychodd bob Bwrdd a Phwyllgor.

Enw	Cyfarfodydd bwrdd	Pwyllgor Archwilio a Risg	Pwyllgor Tâl	Pwyllgor Enwebu
Gareth Bullock	6/6	n/a	n/a	2/2
Giles Thorley	6/6	n/a	n/a	n/a
Huw Morgan*	3/3	3/3	1/2	2/2
Iraj Amiri	6/6	6/6	n/a	2/2
Carol Bell	6**/6	n/a	n/a	2/2
Roger Jeynes	6/6	3***/3	2***/2	2/2
Rhys Jones	6/6	n/a	4/4	2/2
David Staziker	5/6	n/a	n/a	n/a
Robert Lamb	6/6	n/a	n/a	2/2
Kate Methuen-Ley	6/6	n/a	4/4	2/2
Dianne Walker	6/6	6/6	n/a	2/2
Iestyn Evans	6/6	5/6	n/a	2/2

* Ymddeolodd Huw Morgan fel Cyfarwyddwr ar 17 Tachwedd 2022.

** Presenoldeb 1 rhan o'r cyfarfod

*** Penodwyd Roger Jeynes i'r Pwyllgorau Archwilio a Risg a Chydnabyddiaeth ar 18 Tachwedd 2022

Gwrthdaro buddiannau

Mae gan bob Cyfarwyddwr ddyletswydd o dan Ddeddf Cwmniau 2006 i osgoi sefyllfa lle mae ganddynt, neu y gall fod ganddynt, fuddiant uniongyrchol neu anuniongyrchol sy'n gwrthdaro, neu a allai wrthdaro â buddiannau'r Cwmni. Mae'r Bwrdd yn credu y gall buddiannau allanol fod o fudd i'r Pwyllgor Gwaith ac mae wedi awdurdodi buddiannau allanol y Prif Swyddog Gweithredol a'r Prif Swyddog Ariannol fel y'u rhestrir yn eu bywgraffiadau yn adroddiad y Cyfarwyddwyr.

Gwerthusiad y Bwrdd

Yn unol â gofynion Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU, mae'r Bwrdd yn cynnal adolygiad o effeithiolrwydd ei berfformiad a pherfformiad ei Bwyllgorau a'i Gyfarwyddwyr bob blwyddyn a hwylusir y gwerthusiad yn allanol bob trydedd flwyddyn, a berfformiwyd ddiwethaf gan PwC yn 2022.

Cynhaliwyd adolygiad eleni yn fewnol gan Roger Jeynes, SID y Grŵp. Daeth i'r casgliad bod perfformiad y Bwrdd, ei Bwyllgorau a phob un o'r Cyfarwyddwyr yn parhau i fod yn effeithiol. Amlygodd y gwerthusiad nifer o gryfderau yn ogystal â meysydd i'w datblygu'n barhaus gan gynnwys rheoli cysylltiadau â rhanddeiliaid, cydbwysedd trafodaethau strategol a gweithredol, ehangder adroddiadau perfformiad rheolwyr a rhannu cyfrifoldebau. Bydd y meysydd hyn yn cael eu blaenoriaethu fel rhan o broses werthuso barhaus y Bwrdd yn ystod y flwyddyn i ddod.

Adran tri

Adroddiad yr archwilydd annibynnol

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i aelodau Banc Datblygu Cymru ccc

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Banc Datblygu Cymru ccc (y 'Rhiant-gwmni') a'i is-gwmnïau (y 'Grŵp') ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023 sy'n cynnwys y Datganiad Incwm Cyfunol, y Datganiad Cyfunol o Incwm Cynhwysfawr, y Datganiad Cyfunol o Newidiadau mewn Ecwiti, y Fantolen Gyfunol, y Datganiad Llif Arian Cyfunol, Mantolen y Rhiant-gwmni, Datganiad y Rhiant-gwmni o Newidiadau mewn Ecwiti, a nodiadau i'r datganiadau ariannol, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu sylweddol.

Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol ac o ran datganiadau ariannol y Grŵp, safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU, ac o ran datganiadau ariannol y Rhiant-gwmni, Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, gan gynnwys y 'Fframwaith Datgelu Gostyngol', Safon Adrodd Ariannol 101 (FRS) (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig) fel y'u defnyddiwyd yn unol â darpariaethau Deddf Cwmnïau 2006.

Yn ein barn ni:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni ar 31 Mawrth 2023 ac o golled y Grŵp am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;

- mae datganiadau ariannol y Grŵp wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd yn y DU, ac mae datganiadau ariannol y Rhiant-gwmni wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â'r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig fel y'u defnyddiwyd yn unol â darpariaethau Deddf Cwmnïau 2006; ac
- mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006.

Sail y farn

Rydym wedi cynnal ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU) ('ISAs (y DU)') a'r gyfraith berthnasol. Caiff ein cyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran "Cyfrifoldebau'r Archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol" yn ein hadroddiad. Rydym yn annibynnol ar y Grŵp a'r Rhiant-gwmni yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rydym yn credu bod y dystiolaeth archwilio rydym wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i'n barn.

Casgliadau ynglŷn â busnes hyfyw

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rydym wedi dod i'r casgliad bod defnydd y cyfarwyddwyr o sail cyfrifyddu busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Mae ein gweithdrefnau archwilio i werthuso asesiad y cyfarwyddwyr o allu'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni i barhau i fabwysiadu'r sail cyfrifyddu busnes hyfyw wedi'i chynnwys ond heb ei gyfyngu i'r canlynol:

- Cynnal asesiad cychwynnol yng ngham cynllunio'r archwiliad i nodi digwyddiadau neu amodau a allai fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni i barhau fel busnes hyfyw;
- Cael dealltwriaeth o'r rheolaethau perthnasol sy'n ymwneud ag asesiad busnes hyfyw y cyfarwyddwyr;
- Gwneud ymholiadau i gyfarwyddwyr er mwyn deall y cyfnod asesu a ystyriwyd ganddynt, y tybiaethau a ystyriwyd ganddynt, a goblygiadau'r rheini wrth asesu perfformiad ariannol y Grŵp a'r Rhiant-gwmni yn y dyfodol;
- Gwerthuso asesiad busnes hyfyw y cyfarwyddwyr o'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni a herio priodoldeb y tybiaethau allweddol a ddefnyddir gan y cyfarwyddwyr yn eu rhagolygon llif arian, drwy adolygu tystiolaeth ategol ac anghyson mewn perthynas â'r tybiaethau allweddol hyn a'r camau lliniaru a roddwyd ar waith mewn ymateb i'r sefyllfa economaidd bresennol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i, lefelau chwyddiant a chyfraddau llog, ac asesu'r ystyriaeth o sefyllfa oedd difrifol ond credadwy;
- Profi cywirdeb ac ymarferoldeb y model a ddefnyddir i baratoi rhagolygon y cyfarwyddwyr;
- Asesu cywirdeb hanesyddol rhagolygon a baratowyd gan y cyfarwyddwyr;
- Darllen gohebiaeth reoleiddiol, adolygu cofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio a Risg a Bwrdd y Cyfarwyddwyr, holi'r rheolwyr ac ystyried digwyddiadau ar ôl y fantolen i nodi digwyddiadau o amodau a allai effeithio ar allu'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni i barhau fel busnes hyfyw;

- Ystyried cysondeb y rhagolygon llif arian gyda meysydd eraill o'r datganiadau ariannol a'n harchwiliad; a
- Gwerthuso pa mor briodol yw'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ymwneud â busnes hyfyw.

Ar sail y gwaith rydym wedi'i wneud, nid ydym wedi gweld dim ansicrywydd o bwys yn ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, ar eu pen eu hunain neu gyda'i gilydd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni i barhau i fod yn fusnes hyfyw am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Mae ein cyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr mewn perthynas â busnes hyfyw yn cael eu disgrifio yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Materion allweddol yr archwiliad

Materion archwilio allweddol yw'r materion hynny a oedd, yn ein barn broffesiynol ni, yn fwyaf arwyddocaol yn ein harchwiliad o ddatganiadau ariannol y cyfnod presennol ac yn cynnwys y risgliau mwyaf a aseswyd o gamddatganiadau perthnasol (boed hynny oherwydd twyll ai peidio), gan gynnwys y rhai a gafodd yr effaith fwyaf ar y strategaeth archwilio gyffredinol; dyrannu adnoddau yn yr archwiliad; a chyfarwyddo ymdrechion y tîm ymgysylltu. Rhoddwyd sylw i'r materion hyn yng nghyd-destun ein harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd, ac wrth lunio ein barn arnynt, ac nid ydym yn rhoi barn ar wahân ar y materion hyn.

Isod, rydym yn crynhoi'r materion archwilio allweddol wrth lunio ein barn uchod, ynghyd â throsolwg o'r prif weithdrefnau archwilio a gyflawnwyd i fynd i'r afael â phob mater a'n harsylwadau allweddol sy'n deillio o'r gweithdrefnau hynny.

Cafodd y materion hyn, ynghyd â'n canfyddiadau, eu cyfleu i'r rheini sy'n gyfrifol am lywodraethu drwy ein Hadroddiad Cwblhau Archwilio.

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i aelodau Banc Datblygu Cymru ccc (parhau)

Materion archwilio allweddol	Sut mae ein cwmpas wedi mynd i'r afael â'r materion hyn
<p>Prisio'r lwfans ar gyfer amhariad (gan gynnwys colledion credyd disgwyliedig ('ECL')) ar fenthyciadau cam 3 a ddelir ar gost wedi'i hamorteiddio o dan IFRS</p> <p>Grŵp: Lwfans ar gyfer amhariad (Benthyciadau cam 3): £34.4m (2022: £27.9m)</p> <p>Benthyciadau a blaensymiau i gwsmeriaid am gost wedi'i hamorteiddio (Cam 3): £66.8m (2022: £55.1m)</p> <p>Cyfeiriwch at Nodyn 2: Polisiau Cyfrifyddu, Nodyn 4: Risg Credyd a Nodyn 14: Asedau Ariannol Eraill yn y datganiadau ariannol.</p> <p>Mae risg credyd yn faes sydd, yn ei hanfod, yn feirniadol oherwydd y defnydd o dybiaethau goddrychol a lefel uchel o amcangyfrif. Mae'r ddarpariaeth amhariad sy'n ymwneud â phortffolio benthyciadau'r Grŵp yn ei gwneud yn ofynnol i'r cyfarwyddwyr wneud penderfyniadau yngylch gallu cwsmeriaid y Grŵp i ad-dalu benthyciadau yn y dyfodol.</p> <p>Mae pennu benthyciadau cam 3 ac asesu'r ddarpariaeth ar gyfer amlygiadau o'r fath wedi cael eu nodi fel Mater Archwilio Allweddol.</p> <p>Mae'r rheolwyr yn nodi benthyciadau cam 3 drwy feini prawf sy'n ymwneud â dyddiau hwyr a bod un annhebygol o dalu. Defnyddir dyfarniad wrth asesu meinu prawf sy'n annhebygol o dalu.</p> <p>Gwneir asesiadau o amhariadau unigol ar gyfer benthyciadau a ddosbarthwyd fel Cam 3. Defnyddir dyfarniad i asesu gwerth ac amseriad llifoedd arian adferadwy. Mae'r rheolwyr yn gwneud darpariaeth o 100% neu 50% ar bob benthyciad cam 3 yn dilyn yr asesiad hwn.</p> <p>Mae lefel y risg wedi parhau i fod yn gyson â'r flwyddyn flaenorol.</p>	<p>Cyflawnder benthyciadau cam 3</p> <p>Mae ein gweithdrefnau archwilio yn cynnwys y canlynol, ond nid ydynt wedi'u cyfyngu iddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cawsom ddealltwriaeth o'r prosesau allweddol sy'n gysylltiedig â'r lwfans ar gyfer amhariad gan gynnwys rheolaethau allweddol ar gyfer prosesau, unrhyw reolaethau sy'n ymwneud â TG a chyflawni adolygiad o'r dechrau i'r diwedd o'r broses busnes allweddol; Bu i ni werthuso dyluniad a gweithrediad rheolaethau allweddol dros y meini prawf llwyfannu a dyraniadau ar dreithi mewnol, adolygiadau blynnyddol, a dyddiau monitro hwyr. Fe wnaethom fabwysiadu dull archwilio cwbl sylweddol; Fe wnaethom asesu gallu'r rheolwyr i adnabod sbardunau amhariad yn amserol a phenderfynu a fydd yr amlygiad yn cael ei ad-dalu fel y bwriadwyd yn wreiddiol; Aethom ati'n feirniadol i asesu'r fethodoleg ar gyfer pennu'r meini prawf diffygddalu yn unol â gofynion IFRS 9; ac Er mwyn asesu cyflawnder portffolio benthyciad cam 3, fe wnaethom adolygu sampl o amlygiadau cam 1 a cham 2 yn erbyn meinu prawf diffygddalu er mwyn penderfynu ar ddull gweithredu priodol ac asesu pa mor briodol yw dychwelyd i statws nad yw'n un diffygddalu drwy adolygu benthyciadau cam 3 sy'n dangos gwelliant mewn risg credyd. <p>Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i bennu'r ddarpariaeth amhariad cam 3</p> <p>Mae ein gweithdrefnau archwilio yn cynnwys y canlynol, ond nid ydynt wedi'u cyfyngu iddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bu i ni werthuso dyluniad a gweithrediad rheolaethau allweddol dros ddarpariaeth amhariad cam 3;

Materion archwilio allweddol	Sut mae ein cwmpas wedi mynd i'r afael â'r materion hyn
	<ul style="list-style-type: none"> - Fe wnaethom herio rhesymoldeb y tybiaethau a ddefnyddiwyd gan y rheolwyr i gefnogi'r defnydd o ddarpariaeth 50% neu 100% ar amlygiadau cam 3. Roedd hyn hefyd yn cynnwys asesu canlyniadau adennill y benthyciadau cysylltiedig; - Fe wnaethom gynnal asesiad annibynnol ar sampl o fenthyciadau cam 3 i asesu pa mor hawdd yw adennill y ddarpariaeth a pha mor rhesymol yw'r ddarpariaeth; - Fe wnaethom asesu prisiad a bodolaeth y deunydd cyfochrog ar sampl o amlygiadau; - Fe wnaethom gynnal gweithdrefnau wrth gefn ar y ddarpariaeth amhariad a meincnodi perthnasol o'r mewnbynnau allweddol a ddefnyddiwyd yn y model amhariad i asesu priodoldeb y lwfans ar gyfer amhariad ar fenthyciadau cam 3; ac - Fe wnaethom wirio cyflawnder a chywirdeb y datgeliadau cysylltiedig yn y datganiadau ariannol. <p>Ein harsylwadau</p> <p>Daethom i'r casgliad bod nodi benthyciadau cam 3 ac asesiad ECL o amlygiadau cam 3 yn gyson â gofynion IFRS 9, a gwnaethom benderfynu bod y lwfans ar gyfer amhariad ar fenthyciadau cam 3 ar 31 Mawrth 2023 yn rhesymol.</p>

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i aelodau Banc Datblygu Cymru ccc (parhau)

Materion archwilio allweddol	Sut mae ein cwmpas wedi mynd i'r afael â'r materion hyn
<p>Prisio Portffolio Cymorth i Brynu Cymru Grŵp: £325.1m (2022: £405.7m)</p> <p>Cyfeiriwch at Nodyn 2: Polisiau Cyfrifyddu, Nodyn 3: Dyfarniadau Cyfrifyddu Critigol a Ffynonellau Allweddol o Ansicrwydd Amcangyfrif a Nodyn 13: Asedau Ariannol am Werth Teg yn y datganiadau ariannol.</p> <p>Mae benthyciadau rhannu ecwiti Portffolio Cymorth i Brynu Cymru yn cael eu dal ar werth teg o dan ddarpariaethau dosbarthu a mesur IFRS 13 ac IFRS 9. Mae'r cyfarwyddwyr yn defnyddio barn sylweddol wrth bennu gwerth teg y portffolio, gan adeiladu model i ymgorffori'r mewnbynnau amrywiol sylfaenol sy'n bresennol yn y prisiadau, sy'n destun cryn ansicrwydd o ran amcangyfrif.</p> <p>Rydym yn cydnabod bod prisiad portffolio Cymorth i Brynu Cymru yn sensitif i newidiadau yn y twf a ragwelir yn y Mynegai Prisiau Tai ('HPI'), y gyfradd ddisgownt a ddefnyddiwyd a phroffil ad-dalu'r benthyciadau a ragwelir, gan nodi nad oes modd arsylwi rhai o'r rhain yn y farchnad. Mae mewnbynnau allweddol eraill hefyd yn cynnwys disgownt gwerthu gorfodol a mynegai pris manwerthu.</p> <p>Mae'r mewnbwn hwn yn destun cryn ansicrwydd o ran amcangyfrif ac mae'n rhaid i gyfarwyddwyr wneud penderfyniadau.</p> <p>Mae lefel y risg wedi parhau i fod yn gyson â'r flwyddyn flaenorol.</p>	<p>Mae ein gweithdrefnau archwilio yn cynnwys y canlynol, ond nid ydynt wedi'u cyfyngu iddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cawsom ddealltwriaeth o'r prosesau allweddol sy'n gysylltiedig â phortffolio Cymorth i Brynu Cymru gan gynnwys rheolaethau allweddol ar gyfer prosesau, unrhyw reolaethau sy'n ymwneud â TG a chyflawni adolygiad o'r dechrau i'r diwedd o'r broses busnes allweddol; - Fe wnaethom asesu dyluniad a gweithrediad y rheolaethau allweddol a nodwyd. Fe wnaethom fabwysiadu dull archwilio cwbl sylweddol; - Fe wnaethom adolygu'r fethodoleg prisio i asesu cydymffurfiaid â gofynion IFRS 13 ac IFRS 9; - Fe wnaethom ymgysylltu ag arbenigwyr prisio i adolygu a herio'r tybiaethau a'r mewnbynnau sy'n allweddol i'r model. Roedd y rhain yn cynnwys y proffil ad-dalu a ragwelwyd, y gyfradd ddisgownt, disgownt gwerthu gorfodol, y mynegai prisiau manwerthu a'r Mynegai Prisiau Tai; - Aethom ati i feincnodi'n annibynnol y rhagdybiaethau a ragwelwyd a'r tybiaethau o ran cyfraddau disgownt a ddefnyddiwyd yn erbyn tybiaethau cymharol perthnasol a ddefnyddiwyd yn y diwydiant a ffynonellau trydydd parti eraill sydd ar gael; - Fe wnaethom gyflawni gweithdrefnau sylweddol annibynnol ar brisio buddsoddiadau ar sail sampl, a chytuno ar ddata ategol perthnasol lle bo hynny'n bosibl; - Fe wnaethom gynnal ôl brofion ar y gyfradd diffygdu i asesu cywirdeb y cyfraddau diffygdu sydd wedi'u cynnwys yn y model; ac - Fe wnaethom wirio cyflawnder a chywirdeb y datgeliadau cysylltiedig yn y datganiadau ariannol. <p>Ein harsylwadau</p> <p>Daethom i'r casgliad bod methodoleg y rheolwyr a'r tybiaethau allweddol a ddefnyddiwyd i benderfynu ar werth teg Portffolio Cymorth i Brynu Cymru yn rhesymol ac yn unol â gofynion IFRS 13 ac IFRS 9. Ystyri'r bod y gwerthoedd a benwyd ar 31 Mawrth 2023 yn briodol.</p>

Ein defnydd o berthnasedd, a throsolwg o gwmpas ein harchwiliad

Yn y flwyddyn flaenorol, roedd ein hadroddiad archwilio yn cynnwys mater archwilio allweddol mewn perthynas â Dosbarthiad Atebolrwydd y Gronfa Wrth Gefn ar gyfer Trafodiadau Ariannol a Chyllid Llywodraeth Cymru. Gwnaethom benderfynu nad yw natur a chymhlethdod y maes hwn bellach yn cyfrannu'n sylweddol at ein hymdrechion archwilio ac felly nid yw bellach yn cael ei ystyried yn fater archwilio allweddol.

Roedd ein harchwiliad wedi'i ddylanwadu gan ein defnydd o berthnasedd. Rydym yn gosod trothwyon meintiol penodol ar gyfer perthnasedd. Roedd y rhain, ynghyd ag ystyriaethau ansoddol, yn ein helpu i benderfynu ar gwmpas a natur ein harchwiliad, amseriad a graddau ein gweithdrefnau archwilio ar eitemau llinell datganiadau ariannol unigol a datgeliadau, ac i werthuso effaith camddatganiadau, yn unigol ac ar y datganiadau ariannol yn gyffredinol. Ar sail ein barn broffesiynol, roeddem wedi pennu perthnasedd y datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd fel a ganlyn:

Perthnasedd grŵp

Perthnasedd cyffredinol	£17.4m (2022: £18.3m)
Sut wnaethon ni benderfynu	1% o'r asedau llawn (2022: 1% o'r asedau llawn)
Rhesymeg dros ddefnyddio'r meinchnod	Gwaith craidd y Grŵp yw buddsoddi mewn busnesau bach a chanolig amrywiol a benthyciadau personol ledled Cymru, drwy Gyfryngau at Ddibenion Arbennig. Mae'r Grŵp yn endid a ymddiriedir ynddo, a thrwyddo mae Llywodraeth Cymru yn rhoi cronfeydd ar gyfer buddsoddi ac elw yn unol ag amcanion polisi'r Llywodraeth sy'n gwneud cyfanswm asedau yn faes ffocws ar gyfer defnyddwyr allweddol y datganiadau ariannol, sef Llywodraeth Cymru a'r busnesau buddsoddi.
Perthnasedd perfformiad	Mae perthnasedd perfformiad yn debygol o leihau i lefel briodol isel y tebygolrwydd gan fod cyfanswm y camddatganiadau heb eu cywiro a heb eu canfod yn y datganiadau ariannol yn fwy na'r hyn sy'n berthnasol ar gyfer y datganiadau ariannol yn gyffredinol. Rydym wedi gosod perthnasedd perfformiad fel £12.2m (2022: £11.0m) sy'n cynrychioli 70% (2022: 60%) o berthnasedd cyffredinol. Wrth bennu perthnasedd perfformiad, fe wnaethom ystyried nifer o ffactorau, gan gynnwys effeithiolrwydd y rheolaethau mewnol a hanes camddatganiadau, ac fe ddaethom i'r casgliad bod swm tuag at ben uchaf ein hystod arferol yn briodol.
Trothwy adrodd	Roeddem wedi cytuno â'r cyfarwyddwyr y byddem yn adrodd iddynt am gamddatganiadau a nodwyd yn ystod ein harchwiliad dros £0.5m (2022: £0.5m) yn ogystal â chamddatganiadau o dan y swm hwnnw a oedd, yn ein barn ni, yn cyflawnhau adrodd am resymau ansoddol.

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i aelodau Banc Datblygu Cymru ccc (parhau)

Deunydd ar gyfer y Rhiant-gwmni

Perthnasedd cyffredinol	£4.4m (2022: £5.6m)
Sut wnaethon ni benderfynu	2% o'r asedau net (2022: 2% o'r asedau net)
Rhesymeg dros ddefnyddio'r meinchnod	Prif bwrrpas y Rhiant-gwmni yw hybu datblygu economaidd drwy fenthyca a buddsoddi sy'n cael ei yrru gan ei falansau asedau ariannol. Asedau net yw prif ffocws defnyddwyr allweddol y datganiadau ariannol, sef Llywodraeth Cymru yn bennaf.
Perthnasedd perfformiad	Mae perthnasedd perfformiad yn debygol o leihau i lefel briodol isel y tebygolrwydd gan fod cyfanswm y camddatganiadau heb eu cywiro a heb eu canfod yn y datganiadau ariannol yn fwy na'r hyn sy'n berthnasol ar gyfer y datganiadau ariannol yn gyffredinol. Rydym wedi gosod perthnasedd perfformiad fel £3.1m (2022: £3.4m), sy'n cynrychioli 70% (2022: 60%) o berthnasedd cyffredinol. Wrth bennu perthnasedd perfformiad, fe wnaethom ystyried nifer o ffactorau, gan gynnwys effeithiolrwydd y rheolaethau mewnol a hanes camddatganiadau, ac fe ddaethom i'r casgliad bod swm tuag at ben uchaf ein hystod arferol yn briodol.
Trothwy adrodd	Roeddem wedi cytuno â'r cyfarwyddwyr y byddem yn adrodd iddynt am gamddatganiadau a nodwyd yn ystod ein harchwiliad dros £0.13m (2022: £0.17m) yn ogystal â chamddatganiadau o dan y swm hwnnw a oedd, yn ein barn ni, yn cyflawnhau adrodd am resymau ansoddol.

Fel rhan o'r gwaith o ddylunio ein harchwiliad, fe wnaethom asesu'r risg o gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, ac yna fe wnaethom ddylunio a chynnal gweithdrefnau archwilio a oedd yn ymateb i'r risgau hynny. Yn benodol, roeddym wedi edrych ar ble roedd y cyfarwyddwyr wedi gwneud penderfyniadau goddrychol, fel tybiaethau ar amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol.

Roeddym wedi teilwra cwmpas ein harchwiliad i sicrhau ein bod yn gwneud digon o waith er mwyn gallu rhoi barn ar y datganiadau ariannol yn eu cyfarwydd. Fe wnaethom ddefnyddio allbynnau ein hasesiad risg, ein dealltwriaeth o'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni, eu hamgylchedd, eu rheolaethau a phrosesau busnes critigol, i ystyried ffactorau ansoddol i sicrhau ein bod yn cael digon o sylw ar draws holl eitemau llinell datganiadau ariannol.

Roedd cwmpas ein harchwiliad grŵp yn cynnwys yr archwiliad o'r Grŵp a datganiadau ariannol y Rhiant-gwmni. Ar sail ein hasesiad risg, roedd holl elfennau cyfunol y Grŵp, gan gynnwys y Rhiant-gwmni, yn destun archwiliad cwmpas llawn a gynhaliwyd gan dîm archwilio'r grŵp.

Ar lefel y Rhiant-gwmni, roedd tîm archwilio'r grŵp hefyd wedi profi'r broses gyfuno ac wedi cynnal gweithdrefnau dadansoddi i gadarnhau ein casgliad nad oedd risgau sylweddol o gamddatganiad sylweddol o'r wybodaeth ariannol gyfunol.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr adroddiad blynnyddol, ac eithrio'r datganiadau ariannol a'n hadroddiad ni fel archwilydd arnynt. Y cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac nid ydym yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny, ac eithrio i'r graddau y datganwyd hynny'n benodol fel arall yn ein hadroddiad.

Ein cyfrifoldeb yw darllen yr wybodaeth arall a, drwy wneud hynny, ystyried a oes anghysondeb o bwys rhwng yr wybodaeth arall a'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth rydym ni wedi'i chael yn ystod yr archwiliad, neu sy'n ymddangos yn gamddatganiad o bwys fel arall. Os byddwn yn canfod anghysonderau o bwys neu gamddatganiadau o bwys tybiedig, mae'n ofynnol i ni bennu a yw hyn yn golygu bod camddatganiad o bwys yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddwn yn dod i'r casgliad, ar sail y gwaith rydym wedi'i wneud, bod yr wybodaeth arall yma wedi cael ei chamddatgan mewn ffordd sydd o bwys, rhaid i ni roi gwybod am y ffaith honno.

Nid oes gennym ddim i'w adrodd i'r perwyl hwn.

Barn ar faterion eraill a bennir gan Ddeddf Cwmnïau 2006

Yn ein barn ni, ar sail y gwaith a wnaed wrth gynnal yr archwiliad:

- mae'r wybodaeth yn yr adroddiad strategol ac yn adroddiad y cyfarwyddwyr ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi ar ei chyfer, yn gydnaws â'r datganiadau ariannol; ac
- mae'r adroddiad strategol ac adroddiad y cyfarwyddwyr wedi cael eu paratoi yn unol â'r gofynion cyfreithiol perthnasol.

Materion y mae'n ofynnol i ni roi gwybod amdanynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni a'u hamgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid ydym wedi dod o hyd i gamddatganiadau o bwys yn yr adroddiad strategol nac yn adroddiad y cyfarwyddwyr.

Nid oes gennym ddim i'w adrodd yng nghyswllt y materion canlynol lle mae'n ofynnol inni o dan Ddeddf Cwmnïau 2006 roi adroddiad ichi os, yn ein barn ni:

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i aelodau Banc Datblygu Cymru ccc (parhau)

- nid oes cofnodion cyfrifyddu priodol wedi cael eu cadw gan y Rhiant-gwmni, neu os na ddaeth ffurflenni perthnasol i'n harchwiliad i law gan ganghennau nad ydym wedi ymweld â nhw; neu
- nid yw datganiadau ariannol y Rhiant-gwmni yn cyd-fynd â'r ffurflenni a'r cofnodion cyfrifyddu; neu
- nid yw rhai o daliadau'r cyfarwyddwyr, a nodir yn y gyfraith, wedi cael eu datgelu; neu
- nad ydym wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y datganiad o gyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr ar dudalen 98, mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg, ac am y cyfryw reolaeth fewnol y barna'r cyfarwyddwyr ei bod yn angenrheidiol i'w galluogi i baratoi datganiadau ariannol heb gamddatganiad sylweddol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am asesu gallu'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni i barhau fel busnes hyfyw, gan ddatgelu, fel bo'n berthnasol, faterion sy'n gysylltiedig â busnes hyfyw a defnyddio sail cyfrifyddu busnes hyfyw oni bai fod y cyfarwyddwyr un ai'n bwriadu diddymu'r Grŵp neu'r Rhiant-gwmni neu roi'r gorau i weithredu, neu nad oes ganddynt unrhyw opsiwn realistig arall heblaw am hynny.

Cyfrifoldebau'r Archwiliwr dros archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion ni yw cael sicrwydd rhesymol yngylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanwydd yn rhydd o gamddatganiadau o bwys, boed y rheini wedi'u gwneud drwy dwyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi adroddiad yr archwilydd sy'n cynnwys ein barn ni. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhaliwyd yn unol

â Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU) bob amser yn dod o hyd i gamddatganiad o bwys pan fo hynny'n bodoli. Mae camddatganiadau'n gallu codi o dwyll neu gamgymeriadau ac maen nhw'n cael eu hystyried yn rhai o bwys os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y byddai'n rhesymol disgwyl iddyn nhw ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Nodir isod i ba raddau y mae ein gweithdrefnau'n gallu dod o hyd i afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn engriffiatau o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau. Rydym yn llunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ddod o hyd i gamddatganiadau o bwys mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Ar sail ein dealltwriaeth o'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni a'u diwydiant, roeddem o'r farn y gallai peidio â chydymffurfio â'r cyfreithiau a'r rheoliadau canlynol gael effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol: rheoliadau atal gwyngalchu arian, gofynion rheoleiddio a goruchwyliau'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol, Deddf Credyd Defnyddwyr a rheoliadau Llywodraeth Cymru.

Er mwyn ein helpu i ganfod achosion o ddiffyg cydymffurfio â'r cyfreithiau a'r rheoliadau hyn, ac i ganfod ac asesu risgau camddatganiadau o bwys mewn perthynas â diffyg cydymffurfio, roedd ein gweithdrefnau'n cynnwys y canlynol, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt:

- Cael dealltwriaeth o'r fframwaith cyfreithiol a rheoleiddiol sy'n berthnasol i'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni, a'r diwydiant y maent yn gweithredu ynddo, a strwythur y Grŵp, gan ystyried risgau gweithredoedd gan y Grŵp a'r Rhiant-gwmni a oedd yn groes i gyfreithiau a rheoliadau perthnasol, gan gynnwys twyll;
- Holi'r cyfarwyddwyr, rheolwyr a, lle bo'n briodol, y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, a yw'r Grŵp a'r Rhiant-gwmni yn cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, a thrafod eu polisiau a'u gweithdrefnau o ran cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau;

- Archwilio gohebiaeth gydag awdurdodau trwyddedu neu reoleiddio perthnasol;
- Adolygu cofnodion cyfarfodydd Bwrdd y Cyfarwyddwyr a'r Pwyllgor Archwilio a Risg a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn, ac yn dilyn y fantolen; a
- Trafod y cyfreithiau a'r rheoliadau a restrir uchod gyda'r tîm ymgysylltu a bod yn effro i unrhyw arwyddion o ddiffyg cydymffurfio.

Gwnaethom hefyd ystyried y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny sy'n cael effaith uniongyrchol ar baratoi'r datganiadau ariannol, fel: deddfwriaeth treth, deddfwriaeth pensiwn a Deddf Cwmnïau 2006.

Yn ychwanegol, fe wnaethom werthuso cymhellion a chyfleoedd y cyfarwyddwyr a'r rheolwyr ar gyfer camddefnyddio'r datganiadau ariannol yn dwyllodrus, gan gynnwys y risg y byddai rheolwyr yn diystyr rheolaethau, a phenderfynu bod y prif risgau'n ymwneud â rheolwyr yn diystyr rheolaethau.

Roedd ein gweithdrefnau yng nghyswilt twyll yn cynnwys y canlynol, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt:

- Holi'r cyfarwyddwyr a'r rheolwyr yngylch a oedd ganddynt wybodaeth am unrhyw wir dwyll, amheuaeth o dwyll neu dwyll honedig;
- Cael dealltwriaeth o'r rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgau sy'n gysylltiedig â thwyll;
- Trafod risgau twyll ymysg y tîm ymgysylltu;
- Mynd i'r afael â risgau twyll drwy i reolwyr ddiystyr rheolaethau drwy gynnal profion ar lyfrau cofnodion; a
- Bod yn amheus o botensial rhagfarn rheolwyr drwy ddyfarniadau a thybiaethau mewn amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol.

Mae cyfngiadau cynhenid yn y gweithdrefnau archwilio a ddisgrifir uchod a'r rheolwyr sy'n bennaf gyfrifol dros atal a chanfod afreoleidd-dra gan gynnwys twyll. Yn yr un modd ag unrhyw archwiliad, roedd risg o hyd o beidio â chanfod afreoleidd-dra, gan y gallai'r rhain gynnwys cydgynllwynio, ffugio, hepgor bwriadol, camliwio neu ddiystyr rheolaethau mewnol.

Mae'r risgau o gamddatganiadau perthnasol a gafodd yr effaith fwyaf ar ein harchwiliad yn cael eu trafod yn adran "Materion archwilio allweddol" yr adroddiad hwn.

Mae disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau dros archwilio'r datganiadau ariannol i'w weld ar wefan y Cyngor Adroddiad Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad archwilio.

Defnyddio'r adroddiad archwilio

Caiff yr adroddiad hwn ei wneud ar gyfer aelodau'r Cwmni yn unig, fel corff, yn unol â Phennod 3, Rhan 16 o Ddeddf Cwmnïau 2006. Cyflawnwyd ein gwaith archwilio er mwyn i ni allu datgan wrth aelodau'r Cwmni y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu datgan wrthynt mewn adroddiad archwilydd, ac i ddim pwrrpas arall. I'r graddau mwyaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo cyfrifoldeb, ac eithrio i'r Cwmni ac aelodau'r Cwmni fel corff, am ein gwaith archwilio ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y farn a luniwyd gennym.

Pauline Pélissier (Uwch Archwilydd Statudol)

ar gyfer ac ar ran Mazars LLP

Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilydd Statudol

30 Old Bailey, Llundain

31 Awst 2023

Section four

Financial statements

30032030303000	0000 AAP001	10160 Benefits	10 : 37	NSA
30032030303000	0000 AAP001	35240 Payroll taxes	10 : 39	NSA
30032030303000	0000 AAP001	70740 Salaries	10 : 41	NSA
30032030303000	0000 AAP001	70020 Commissions and bonuses	10 : 44	NSA
30032030303000	0000 AAP001	20070 Personnel Total	10 : 46	NSA
30032030303000	0000 AAP001	10400 Benefits	10 : 47	NSA
30032030303000	0000 AAP001	35240 Payroll taxes	10 : 49	NSA
30032030303000	0000 AAP001	70740 Salaries	10 : 51	NSA
30032030303000	0000 AAP001	70020 Commissions and bonuses	10 : 54	NSA
30032030303000	0000 AAP001	20070 Personnel Total	10 : 56	NSA
Stock exchange : bye 446 food				
Company (As) : centre				
Worminnud against Motise team				
0.83745/ft >463.6598				
274 ----- m AP Marketing				
0000.00 -02,78883 Times				

Consolidated income statement

For the year ended 31 March 2023

	Note	2023	2022
		£	£
Interest revenue calculated using the effective interest method	5	14,257,413	16,582,876
Other interest revenue	5	4,486,445	1,658,574
Other revenue	5	10,060,978	8,644,217
Revenue	5	28,804 ,836	26,885,667
Operating expenses:			
Impairment of loans	6	(16,816,150)	4,852,955
Other administrative expenses	6	(29,816,570)	(27,595,834)
Total operating expenses		(46,632,720)	(22,742,879)
Other operating income:			
Release of ERDF grant income	5	20,340,328	27,560,486
Release of other grant income	5	246,086	-
Fair value (loss)/gain on shared equity assets	5	(50,638,492)	4,223,434
Fair value (loss) on non-consolidated funds	5	(29,562)	(8,932,615)
Fair value (loss) on other financial assets	5	(30,318,229)	(16,460,411)
Realised gain from the disposal of shared equity assets	5	13,602,529	11,134,453
Total other operating (expense)/income		(46,797,340)	17,525,347
Operating (Loss)/Profit	6	(64,625,224)	21,668,135
Other interest income	8	12,891,524	1,228,007
Finance costs	9	(9,352,178)	(25,341,338)
Gain/(loss) on amounts owed to principal shareholder held at fair value	16	37,035,963	(15,357,887)
(Loss) before taxation		(24,049,915)	(17,803,083)
Tax	10	-	(2,185,428)
(Loss) for the financial year		(24,049,915)	(19,988,511)
(Loss) attributable to equity shareholders		(22,808,721)	(20,173,678)
(Loss)/profit attributable to non-controlling interest	20	(1,241,194)	185,167
(Loss) for the financial year		(24,049,915)	(19,988,511)

Consolidated statement of comprehensive income

For the year ended 31 March 2023

	Note	2023	2022
		£	£
(Loss) for the financial year		(24,049,915)	(19,988,511)
Items that will not subsequently be reclassified to profit or loss:			
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	17	3,030,000	1,150,000
Other comprehensive income for the year net of tax		3,030,000	1,150,000
Total comprehensive (expenditure) for the year		(21,019,915)	(18,838,511)
Total comprehensive (expenditure) attributable to equity shareholder		(19,778,721)	(19,023,678)
Total comprehensive (expense)/income attributable to non-controlling interest	20	(1,241,194)	185,167
Total comprehensive (expenditure) for the year		(21,019,915)	(18,838,511)

All of the other comprehensive income for the current and prior year is attributable to the owners of the parent.

Consolidated statement of changes in equity

For the year ended 31 March 2023

	Note	Public equity	Share capital	Capital reserve	Retained profit	Non-controlling interest	Total
		£	£	£	£	£	£
Balance at 1 April 2021		316,487,652	12,500	10,100	26,824,024	3,252,510	346,586,786
(Loss)/profit for the financial year		-	-	-	(20,173,678)	185,167	(19,988,511)
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	17	-	-	-	1,150,000	-	1,150,000
Non-controlling interest capital contribution	20	-	-	-	-	2,061,600	2,061,600
Non-controlling interest distribution	20	-	-	-	-	(320,000)	(320,000)
Increase in public equity	1, 25	2,957,197	-	-	-	-	2,957,197
Transfer		10,100	-	(10,100)	-	-	-
Sub Total		2,967,297	-	(10,100)	(19,023,678)	1,926,767	(14,139,714)
Balance at 31 March 2022		319,454,949	12,500	-	7,800,346	5,179,277	332,447,072
(Loss)/profit for the financial year		-	-	-	(22,808,721)	(1,241,194)	(24,049,915)
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	17	-	-	-	3,030,000	-	3,030,000
Non-controlling interest capital contribution	20	-	-	-	-	1,920,000	1,920,000
Non-controlling interest distribution	20	-	-	-	-	(800,000)	(800,000)
Sub Total		-	-	-	(19,778,721)	(121,194)	(19,899,915)
Balance at 31 March 2023		319,454,949	12,500	-	(11,978,375)	5,058,083	312,547,157

Consolidated balance sheet

As at 31 March 2023

	Note	2023	2022
		£	£
Non-current assets			
Intangibles	11	1,016,634	1,105,770
Property, plant and equipment	12	2,967,720	4,448,561
Financial assets at fair value	13	389,759,280	488,951,980
Trade and other receivables	14	153,259,505	156,962,619
Retirement benefit	17	3,850,000	800,000
		550,853,139	652,268,930
Current assets			
Trade and other receivables	14	97,003,913	93,997,896
Cash and cash equivalents	15	1,098,237,472	1,073,495,399
		1,195,241,385	1,167,493,295
Total assets		1,746,094,524	1,819,762,225
Current liabilities			
Trade and other payables	16	(47,206,878)	(45,636,457)
Deferred income	18	(20,936,218)	(25,074,614)
Lease liabilities	21	(278,826)	(415,209)
		(68,421,922)	(71,126,280)
Net current assets		1,126,819,463	1,096,367,015
Non-current liabilities			
Trade and other payables	16	(1,363,499,763)	(1,413,575,516)
Lease liabilities	21	(1,625,682)	(2,613,357)
		(1,365,125,445)	(1,416,188,873)
Total liabilities		(1,433,547,367)	(1,487,315,153)
Net assets		312,547,157	332,447,072
Equity			
Public equity		319,454,949	319,454,949
Share capital	20	12,500	12,500
Retained profit		(11,978,375)	7,800,346
Non-controlling interest	20	5,058,083	5,179,277
Total equity		312,547,157	332,447,072

The financial statements of Development Bank of Wales plc, registered number 04055414, were approved by the Board of Directors on 31 August 2023.

Signed on its behalf by

G Thorley

Director

Consolidated cash flow statement

For the year ended 31 March 2023

	Note	2023	2022
		£	£
Net cash inflow from operating activities	22	17,085,093	12,915,917
Investing activities			
Other interest received		12,891,524	1,228,007
Purchase of fixed assets		(139,724)	(1,437,773)
Net cash received from investing activities		12,751,800	(209,766)
Financing activities			
Finance costs		(49,652)	(74,979)
Principal elements of lease payments		(334,072)	(381,151)
Non-controlling interest capital contribution		1,920,000	2,061,600
Non-controlling interest distribution		(800,000)	(320,000)
ERDF grant income received		16,448,018	43,735,721
WG Funding (repaid)		(26,790,000)	(100,755,347)
WG Funding received		4,510,886	100,469,473
Net cash (used in)/received from financing activities		(5,094,820)	44,735,317
Net increase in cash and cash equivalents		24,742,073	57,441,468
Cash and cash equivalents at beginning of year		1,073,495,399	1,016,053,931
Cash and cash equivalents at end of year		1,098,237,472	1,073,495,399

Certain numbers shown as prior year comparatives within the cash flow statement have been updated to reflect changes made in the year to appropriately state the cash flow arising from operating, investing and financing activities.

The overall impacts on the cash flow statement as shown in the 2022 financial statements are as follows:

Net cash flow from operating activities has reduced from £38.1m to £12.9m, net cash flow from investing activities has reduced from £0.4m to £0.2m and net cash flow from financing activities has increased from £19.7m to £44.7m.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

1. General information

Development Bank of Wales plc is a company incorporated in the United Kingdom under the Companies Act 2006. The nature of the Group's operations and its principal activities are set out in the Strategic Report.

Basis of preparation

The financial statements for the year ended 31 March 2023 have been prepared and approved by the Directors in accordance with United Kingdom adopted international accounting standards in conformity with the requirements of the Companies Act 2006.

The financial statements have been prepared on the historical cost basis, except for the revaluation of certain financial instruments at fair value. These financial statements are presented in pounds sterling because that is the currency of the primary economic environment in which the Group operates.

The principal accounting policies adopted have been applied consistently to all of the years presented, unless otherwise stated.

Going concern

The Directors have, at the time of approving the financial statements, a reasonable expectation that the Group has adequate resources to continue in operational existence for the foreseeable future, which reflects a period of at least 12 months from the date of approval of the financial statements and have concluded that there are no material uncertainties relating to going concern.

The Directors have made an assessment of going concern, taking into account both current performance and the Group's outlook. This considered a downside scenario impacting income and costs arising from the UK's exit from the European Union and the challenging, ongoing macro-economic conditions (principally rising inflation, interest rates and energy prices) caused by Russian forces entering Ukraine, using the information available up to the date of issue of these financial statements.

As part of this assessment the Board considered:

- The liquidity of the various funds the Group manages to support existing and new customers through a period of prolonged stress;
- Other funding being made available to businesses in Wales, the North East and North West of England through the public and private sectors;
- Ongoing funding discussions with the Welsh Government for future funds;
- Forecast financial models for the various funds the Group manages and the repayment requirements of the Group's funders;
- The forecast surplus and accumulated reserves for its services business;
- The operational resilience of the Group's critical functions including its IT systems and the ability for the business to operate as usual on a hybrid working basis;
- An assessment of the Group's supplier base, considering any single points of failure and focusing on suppliers experiencing financial stress. This included consideration of contingency plans should suppliers be deemed at risk;
- The impact of the global banking market events in March 2023 on the Group's cash holdings;
- The regulatory and legal environment and any potential conduct risks which could arise.

As a result of this assessment, the Directors continue to adopt the going concern basis of accounting in preparing the financial statements.

New and revised IFRS standards in issue but not yet effective

The Group has considered all new and revised IFRS standards that have been issued but are not yet effective at the date of authorisation of these financial statements. During the year the Group did not early adopt any new accounting standards or amendments to standards. Standards, amendments and interpretations issued and effective on or after 1 January 2023 that are expected to have an impact on the Group are as follows:

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

1. General information (continued)

New and revised IFRS standards in issue but not yet effective (continued)

Minor amendments to accounting standards

The IASB has issued a number of minor amendments to IFRSs (including IAS 1 Presentation of Financial Statements and IAS 8 Accounting Policies Changes in Accounting Estimates and Errors). These amendments are not expected to have a significant impact on the Group.

2. Accounting policies

Basis of consolidation

The consolidated financial statements comprise Development Bank of Wales plc (the Company) and its subsidiary undertakings, as listed in Note 28 of the company financial statements.

The purchase method of accounting is used to account for the acquisition of subsidiaries. The cost of an acquisition is measured at the fair value of the consideration plus costs directly attributable to the acquisition. The excess of the cost of the acquisition over the Group's share of the fair value of the net identifiable assets of the subsidiary acquired is recorded as goodwill. Intragroup transactions, balances and unrealised gains on transactions between Group companies are eliminated; unrealised losses are also eliminated unless costs cannot be recovered. Where necessary, accounting policies of subsidiaries have been changed to ensure consistency with the policies adopted by the Group.

Intangibles

Intangible assets are shown in the balance sheet at their historical cost less amortisation and accumulated impairment. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of computer software. The asset is determined to have a finite useful life and will be amortised on a straight-line

basis over its estimated useful life of up to 7 years. Amortisation commences when the software is fully implemented.

Property, plant and equipment

Property, plant and equipment are shown in the balance sheet at their historical cost less accumulated depreciation and impairment. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of the items. Subsequent costs are included in the assets' carrying amounts or recognised as a separate asset as appropriate only when it is probable that future economic benefits associated with them will flow to the Group and the cost of the item can be measured reliably. All other repairs and maintenance are charged to the consolidated income statement as incurred.

Depreciation is provided so as to write off the initial cost of each asset to its residual value on a straight-line basis over its estimated useful life as follows:

Fixtures, fittings and equipment	3 to 5 years
----------------------------------	--------------

Property relates to right of use assets and is discussed in more detail in the leasing accounting policy note on page 165.

The assets' residual values and useful lives are reviewed and adjusted, if appropriate, at each balance sheet date. Where the carrying amount of an asset is greater than its estimated recoverable amount, it is written down immediately to its recoverable amount. Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amounts. These are included in the consolidated income statement.

Investments in associates

An associate is an entity over which the Group is in a position to exercise significant influence, but not control or jointly control, through participation in the financial and operating policy decisions of the investee. Significant influence is the power to participate in the financial and operating policy decisions of the investee but is not control or joint control over those policies.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Management regularly reviews a range of factors to determine whether significant influence over an investee exists. Amongst others, key factors include reliance on funding from the Group by the investee; exchange of key management personnel or provision of technical expertise; and the ability to significantly influence investee Board decisions through presence of executive or non-executive Group management at the investee Board.

The Group has taken a scope exemption available in IAS 28 Associates for accounting for associates held by venture capital organisations, mutual funds, unit trusts and similar entities for the associate to be measured at fair value through profit and loss (FVTPL). The Group's risks arising from investments in associates are similar to investments in other equity investments that have not been classified as associates where significant deterioration in the value of the investment could reduce Group net assets. No financial guarantees are given or borrowing restrictions established with investee companies.

The Group looks for capital growth rather than income return from its investments. The 'venture capital' investments are held as part of an investment portfolio where their value is through their marketable value rather than as a medium through which Development Bank of Wales carries out its business. Development Bank of Wales aims to generate a growth in the value of its investments in the medium term and usually identifies an exit strategy or strategies when the investment is made. The investments are in businesses unrelated to Development Bank of Wales' business. The investments are managed on a fair value basis.

Investments in associates are designated as at FVTPL. Measurement of associates at FVTPL is consistent with the Group's documented risk management and investment strategy.

Revenue recognition

Revenue represents interest receivable on loans, and fund management fees which are each recognised in the period in which they arise.

Interest income is recognised when it is probable that the economic benefits will flow to the Group and the amount of revenue can be measured reliably. Interest income and loan arrangement fees are accrued on a time basis, by reference to the principal outstanding and at the effective interest rate applicable, which is the rate that exactly discounts estimated future cash receipts through the expected life of the financial asset to that asset's net carrying amount on initial recognition.

Fund management fees are recognised over the lifetime of the fund in the period in which they arise.

Dividends

Dividend income is recognised when the right to receive payment is established. This is the ex-dividend date for listed equity securities, and usually the date when shareholders approve the dividend for unlisted equity securities.

Other interest income

Interest income, excluding interest receivable on loans, is recognised in the period to which it relates using the effective interest rate method.

European Regional Development Fund (ERDF) grant income

Grant income receivable in support of revenue expenditure is recognised in the consolidated income statement as utilised in accordance with the conditions applicable in the offer documentation.

Grants for the partial funding of investments which are received in advance of defrayment are treated as deferred income. Such deferred income is amortised to the consolidated income statement when investments are made, and the conditions set out in the offer documentation have been met. Income taken is equal to the level of grant utilised supporting investments.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

2. Accounting policies (continued)

Other grant income

Notional grant income is recorded in relation to schemes financed by the Welsh Government where state aid is conferred to customers via loans issued at below market rates. As the Group is committed to issue loans at below market rates, grant income is recognised in line with the grant expense incurred as described below. Grant income is capped at the difference between the transaction value of funding received and the initial fair value of the liability recorded. Where this amount is lower than the total grant expense for a scheme, grant income is recorded proportionally to the principal of loans as they are issued.

Grant expense

Where loans are issued at below market rates the loan asset is initially recognised at fair value calculated using an appropriate market rate, the difference between the transaction value of the loans and their fair value are recognised immediately through the consolidated income statement as a grant expense.

Financial instruments

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Group's balance sheet when the Group becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Recognised financial assets and financial liabilities are initially measured at fair value. Transaction costs that are directly attributable to the acquisition or issue of financial assets and financial liabilities (other than financial assets and financial liabilities at FVTPL) are added or deducted from the fair value of the financial assets or financial liabilities, as appropriate, on initial recognition. Transaction costs directly attributable to the acquisition of financial assets or financial liabilities at FVTPL are recognised immediately in profit or loss.

Financial assets

All recognised financial assets that are within the scope of IFRS 9 are required to be subsequently measured at

amortised cost or fair value on the basis of the entity's business model for managing the financial assets and the contractual cash flow characteristics of the financial assets.

Specifically:

- debt instruments that are held within a business model whose objective is to collect the contractual cash flows, and that have contractual cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding (SPPI), are subsequently measured at amortised cost;
- all equity investments are subsequently measured at FVTPL.

Loans and advances to customers

For the purpose of the SPPI test, principal is the fair value of the financial asset at initial recognition. That principal amount may change over the life of the financial asset (e.g. if there are repayments of principal). Interest consists of consideration for the time value of money, for the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time and for other basic lending risks and costs, as well as a profit margin.

A basic lending arrangement results in contractual cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding. Where the contractual cash flows introduce exposure to risks or volatility unrelated to a basic lending arrangement such as changes in equity prices or commodity prices, the payments do not comprise solely principal and interest.

An assessment of business models for managing financial assets is fundamental to the classification of a financial asset. The Group assesses its business models at a portfolio level based on its objectives for the relevant portfolio and how the performance of the portfolio is managed and reported.

Loan commitments

The Group has no loan commitments as at the balance sheet date. Initial loans and follow-on loans are granted

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

based on conditions at the point of drawdown. The Group will always reserve the right not to invest if agreed conditions are not met.

Effective interest method

Income is recognised on an effective interest basis for debt instruments other than those financial assets classified as at FVTPL. The effective interest method is a method of calculating the amortised cost of a financial asset and of allocating interest income over the relevant period. The effective interest rate (EIR) is the rate that exactly discounts estimated future cash receipts (including all fees on points paid or received that form an integral part of the effective interest rate, transaction costs and other premiums or discounts) through the expected life of the financial asset, or, where appropriate, a shorter period, to the net carrying amount of the financial asset.

Interest income is calculated by applying the EIR to the gross carrying amount of non-credit impaired financial assets (i.e. at the amortised cost of the financial asset before adjusting for any expected credit loss allowance). For credit-impaired financial assets the interest income is calculated by applying the EIR to the amortised cost of the credit-impaired financial assets (i.e. the gross carrying amount less the allowance for expected credit losses (ECLs)).

For purchased or originated credit impaired assets (POCI), the EIR reflects the ECLs in determining future cash flows expected to be received from the financial asset.

Financial assets at FVTPL

Financial assets at FVTPL are:

- assets with contractual cash flows that are not solely payments of principal and interest;
- assets that are held in a business model other than held to collect contractual cash flows or held to collect and sell; or
- assets designated as FVTPL using the fair value option.

These assets are measured at fair value, with any gains/losses arising on re-measurement recognised in the consolidated income statement. Fair value is determined in the manner described in Note 19.

Shared equity loans

The contractual cash flows of shared equity loans are linked to the value of the underlying property and are therefore not solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

Shared equity loans are held at FVTPL and measured at fair value as at the balance sheet date. More detail on the measurement of shared equity loans can be found in Note 3.

Impairment

The Group assesses on a forward-looking basis, the expected credit losses (ECL) associated with its debt instrument assets carried at amortised cost.

IFRS 9 outlines a three-stage model for impairment based on changes in credit quality since initial recognition. At initial recognition, financial assets are categorised as 'stage 1' and an impairment provision is made for ECLs resulting from default events projected within the next 12 months (12-month ECL).

Subsequently, financial assets are considered to be in 'stage 2' when their credit risk has increased significantly since initial recognition, at which point it is considered appropriate to recognise lifetime ECL.

Financial assets are included in 'stage 3' when there is objective evidence that the asset is credit-impaired, with expected credit losses still calculated on a lifetime basis.

ECL's are a probability-weighted estimate of the present value of credit losses. These are measured as the present value of the difference between the cash flows due to the Group under the contract and the cash flows that the Group expects to receive, arising from discounting the cash flows at the asset's EIR.

More information is provided in Note 4, including details on how instruments are grouped to assess the correct inputs for the ECL calculation.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

2. Accounting policies (continued)

Financial instruments (continued)

Significant increase in credit risk (SICR)

The Group monitors all financial assets that are subject to impairment requirements to assess whether there has been SICR since initial recognition. If there has been SICR the Group will measure the loss allowance based on lifetime rather than 12-month ECL.

In assessing whether the credit risk on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Group considers both quantitative and qualitative information that is reasonable and supportable, including historical experience and forward-looking information that is available without undue cost or effort, based on the Group's historical experience and expert credit assessment including forward-looking information, and regional or sectoral information. See Note 4 for more details about forward-looking information.

Credit-impaired financial assets

A financial asset is 'credit-impaired' when one or more events that have a detrimental impact on the estimated future cash flows of the financial asset have occurred. Evidence of credit-impairment includes observable data about the performance of the borrower. The Group uses its portfolio risk grading system (grades A to E) to identify credit-impaired financial assets. Indicators of credit-impairment used by the Group are presented in the portfolio grade descriptors on page 172. Assets classified within grade D and E are considered to be credit-impaired.

It may not be possible to identify a single discrete event – instead, the combined effect of several events may have caused financial assets to become credit-impaired. The Group assesses whether debt instruments that are financial assets measured at amortised cost are credit-impaired at each reporting date.

Definition of default

Critical to the determination of ECL is the definition of default. The definition of default is used in measuring the amount of ECL and in the determination of whether the loss allowance is based on 12-month or lifetime ECL, as default is a component of the probability of default (PD) which affects both the measurement of ECLs and the identification of a significant increase in credit risk.

Default is considered to have occurred when there is evidence that a customer is in significant financial difficulty and that the customer meets certain quantitative and qualitative criteria regarding their ability to make contractual payments when due. This includes instances where:

- the customer has incurred significant unauthorised arrears as a result of overdue contractual repayments (see Note 4 for further information on arrears);
- the customer makes a declaration of significant financial difficulty;
- it appears probable that the customer will enter administration, bankruptcy, or another form of financial restructure;
- the customer is unlikely to pay its credit obligations to the Group in full for any other reason.

Purchased or originated credit-impaired (POCI) financial assets

POCI financial assets are treated differently because the asset is credit-impaired at initial recognition. For these assets, the Group recognises all changes in lifetime ECL since initial recognition as a loss allowance with any changes recognised in the consolidated income statement. A favourable change for such assets creates an impairment gain.

Modification and de-recognition of a financial asset

Modification of a financial asset is considered to have occurred under IFRS 9 if the contractual cash flows of a

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

financial asset are renegotiated or otherwise modified between initial recognition and maturity of a financial asset. A modification affects the amount and/or timing of the contractual cash flows either immediately or at a future date. The change to the original contractual terms must be legally binding and enforceable by law.

The Group renegotiates and reschedules loans to customers for a number of reasons. The most common reason is to assist customers in financial difficulty in order to maximise our collections and minimise the risk of default. The revised terms in most cases include an extension of the maturity of the loan or changes to the timing of the cash flows of the loan (principal and interest repayment). On modification the gross carrying amount of the loan is recalculated as the present value of the renegotiated or modified contractual cash flows, which are discounted at the original effective interest rate.

An assessment needs to be made at the time of modification as to whether the modification warrants the financial asset being de-recognised and a new financial asset originated. A change is deemed to be substantial if the movement in net present value (NPV) due to modification is >10%. In these cases, the original financial asset will be de-recognised and, where appropriate, a new financial asset originated at the date of modification. Where a loan is de-recognised and a new loan originated, a gain or loss being the difference between the fair value of the new loan recognised and the carrying amount of the original loan de-recognised (including the cumulative loss allowance) will be recognised in the consolidated income statement. The assessment of the credit risk of the new financial asset will start again and the ECL will initially be calculated on a 12-month basis.

The Group would also de-recognise a financial asset where the modification of that financial asset would lead to any of the following scenarios:

- the extinguishing of the contractual rights to the cash flows from the assets, or

- the transfer of the financial asset and substantially all the risks and rewards of ownership of the asset to another entity.

Write-off

Financial assets are written off when the Group has no reasonable expectations of recovering the asset (either in its entirety or a portion of it). This is the case when the Group determines that the borrower does not have assets or sources of payment that could generate sufficient cash flows to repay the amounts subject to the write-off. A write-off constitutes a derecognition event. The Group may apply enforcement activities to financial assets written off. Recoveries resulting from the Group's enforcement activities will result in impairment gains being recognised in the consolidated income statement.

Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents comprise cash on hand and demand deposits; and are subject to an insignificant risk of changes in value.

Financial liabilities and equity

Debt and equity instruments are classified as either financial liabilities or equity instruments according to the substance of the contractual arrangements.

Financial liabilities

Financial liabilities are recognised as either financial liabilities at FVTPL or other financial liabilities. Other financial liabilities, including borrowings, are initially measured at fair value, net of transaction costs. Other financial liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method.

Equity instruments

An equity instrument is any contract that evidences a residual interest in the assets of the Group after deducting all of its liabilities. Equity instruments issued by the Group are recorded at the proceeds received, net of direct issue costs.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

2. Accounting policies (continued)

Financial instruments (continued)

Public equity

The Welsh Ministers, acting through the Welsh Government, have from time to time provided funds for investment purposes. Some of this Welsh Government funding was originally made as public dividend capital (PDC) whilst the remainder is classified as grant in aid or core funding for investment purposes.

This non-repayable funding is to invest in the long-term sustainability of Development Bank of Wales and within the Welsh Minister's own accounting arrangements the funds are regarded as being an investment. Additional public equity arises where the Group receives loans from the Welsh Government at below market rates as described below.

Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost: Welsh Government loans (WG loans)

The Welsh Government has provided financial transaction reserve (FTR) and core capital funding to the Group via interest free loans, these loans are specific to each fund created with repayment levels linked to the performance of the fund.

Initial recognition

On initial recognition the financial liability is recognised at fair value, calculated in accordance with IFRS 13. Where the Group is obligated to issue below market rate loans and grant income is to be recorded (as noted above) this balance is included within deferred income. The difference between the sum of the fair value of the liability plus the deferred income recorded and the transaction value (funds received) is treated as a capital contribution. In line with previous capital contributions, we will include this in public equity within equity on the consolidated balance sheet.

As it is not possible to identify market transactions involving similar financial instruments and apply a

market approach, the Group uses the income approach and a present value technique which uses the future cash flows associated with the loan discounted to give the present value of these cash flows and the fair value of the liability. The key inputs to this technique are the expected cash flows associated with the loan and the discount rate applied to those cash flows. See Note 3 for further information.

Subsequent treatment

Loans are held at amortised cost with a notional interest charge being recorded in each period to reflect the unwinding of the initial discount using the EIR of each loan.

In the event of a revision to expected repayments, the Group shall adjust the amortised cost of a financial liability to reflect the revised estimated contractual cash flows. The amortised cost of the financial liability will be recalculated as the present value of these cash flows using the original EIR of the loan, any adjustment will be recognised in the consolidated income statement as income or expense.

Embedded derivatives

Embedded derivatives that are not closely related will be separated from host contracts in accordance with IFRS 9, where a separate derivative is recorded it will be held at FVTPL.

Amounts owed to principal shareholder held at fair value

The Welsh Government has also provided FTR funding to the Group to provide Help to Buy - Wales shared equity loans with gains and losses on the portfolio transferred back to Welsh Government.

Initial recognition

On initial recognition the financial liability is recognised at fair value, calculated in accordance with IFRS 13. Any differences between the fair value at initial recognition and the transaction price are deferred.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Subsequent treatment

As the shared equity loan portfolio is held at FVTPL, the Group has designated these liabilities as measured at FVTPL to eliminate the inconsistency that would otherwise arise from recognising the gains and losses on different bases. Gains or losses deferred on initial recognition are released as the loan portfolio is realised.

Leasing

The Group assesses whether a contract is or contains a lease at inception of the contract. A contract is or contains a lease if the contract conveys the right to control the use of an identified asset for a period of time in exchange for consideration. All leases relate to property.

The Group recognises a right of use (ROU) asset and a corresponding lease liability with respect to all lease arrangements in which it is the lessee, except for short term leases (defined as leases with a lease term of 12 months or less) and leases of low value assets (such as tablets and personal computers, small items of office furniture and telephones). For those leases, the Group recognises the lease payments as an operating expense on a straight-line basis over the term of the lease.

The lease liability is initially measured at the present value of the lease payments discounted using the rate implicit in the lease. If this rate cannot be readily determined, the Group uses the HM Treasury discount rate at the inception of the lease. The lease liability is presented as a separate line in the consolidated balance sheet.

The ROU asset is measured at the same value as the lease liability at the date of initial application adjusted for any prepayments and are depreciated over the period of the lease term.

Related party transactions

The Group has taken advantage of the exemption conferred by paragraph 25 of IAS 24 Related Party Disclosures and has not disclosed transactions with its wholly-owned subsidiaries.

Taxation

Tax on the profit or loss for the year comprises current and deferred tax.

Current tax is the expected tax payable on the taxable income for the year, using tax rates substantially enacted at the balance sheet date, and any adjustments to tax payable in respect of previous years.

Deferred tax is provided in full on temporary differences between the carrying amount of assets and liabilities in the financial statements, and the tax base. Deferred tax assets are recognised only to the extent that it is probable that future taxable profits will be available against which the temporary differences can be utilised. Deferred tax assets and liabilities are not discounted.

Deferred tax is determined using the tax rates that have been enacted or substantively enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the deferred tax liability is settled, or the deferred tax asset is realised.

Deferred tax is provided on temporary differences arising on investments in subsidiaries and associates, except where the timing of the reversal of the temporary difference is controlled by the Group and it is probable that the temporary difference will not reverse in the foreseeable future.

Tax is recognised in the consolidated income statement, except where it relates to items recognised through the consolidated statement of comprehensive income (SOCI), in which case it is recognised through SOCI.

Retirement benefits

The Group operates a defined benefit pension scheme, now closed to new members, which is administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. The Group accounts for its share of the surplus or deficit and administration costs of this scheme.

The level of contributions made to the scheme and the cost of contributions included in the financial statements are based on the recommendations of independent actuaries.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

2. Accounting policies (continued)

Retirement benefits (continued)

The scheme assets are an estimate of the Group's notional share of the total fund assets measured at market value at each balance sheet date and liabilities are measured using the projected unit method, discounted using a corporate bond rate. The Group's notional share of assets is assumed to be invested in the same proportion as the fund as a whole in the different asset classes.

The resulting pension scheme surplus or deficit is recognised immediately in the consolidated balance sheet, net of deferred tax where applicable, and any resulting actuarial gains and losses are recognised immediately in the consolidated statement of comprehensive income.

The Group offers a defined contribution scheme administered by Legal and General which is open to those staff who are not members of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council administered scheme. Employer contributions in relation to this scheme are accounted for within other administrative expenses in the period in which they are due.

3. Critical accounting judgements and key sources of estimation uncertainty

In the application of the Group's accounting policies, which are described in Note 2, the Directors are required to make judgements, estimates and assumptions about the carrying amounts of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and other factors that are considered to be relevant. Actual results may differ from these estimates.

The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognised in the period in which the estimate is revised if the revision affects only that period, or in the period of the revision

and future periods if the revision affects both current and future periods.

Critical judgements in applying the Group's accounting policies

The following are the critical judgements, apart from those involving estimations (which are dealt with separately below), that the Directors have made in the process of applying the Group's accounting policies and that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements.

Basis of consolidation

The Directors use their judgement to make an assessment of whether the Group controls an enterprise by considering the Group's power to govern the financial and operating policies of an enterprise taking into account any potential voting rights. They also consider the Group's ability to use its power to direct the relevant activities of an enterprise and the Group's exposure to the variability of returns. The judgement has a significant impact on the Group's consolidated balance sheet, income statement and cash flow: any enterprise that is controlled requires the financial statements of the enterprise to be included in the Group consolidated financial statements and, where an entity is not controlled, consolidation is not required.

In preparing these financial statements, the Directors have considered the relationship the Group has with the Wales Life Science Investment Fund (WLSIF) and the eight funds managed by FW Capital Limited and specifically as to whether the Group controls those funds. On 28 February 2023, WLSIF reached the end of its life, and a liquidation process has commenced. As the Group was a limited partner investor in the WLSIF and did not take part in the management of the WLSIF, this did not meet the definition of control and the WLSIF has therefore not been consolidated into these financial statements.

With regard to seven of the FW Capital Limited managed funds, the Directors note that while FW

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Capital in its role as fund manager and TVUPB Limited, FW Development Capital (North West) GP Limited, NW Loans Limited, TVC Loans NPIF GP Limited, North West Loans NPIF GP Limited, North East Property GP Limited and NE Commercial Property (GP) Limited in their roles as general partner to their respective funds all exercise power over the activities of the respective funds they do not have sufficient exposure to the variability of returns from the funds to meet the definition of control and therefore act as agents rather than principals of the funds. Accordingly, the funds have not been consolidated into these financial statements.

The Wales Management Succession Fund Limited Partnership (WMSF LP) is also managed by FW Capital Limited. Following a detailed review of the relationship the Directors decided that the control tests under IFRS 10 were met and therefore the results for the WMSF LP have been consolidated into the Group financial statements.

Deferred tax

The Group has tax losses of £123.5m (2022: £120.8m) available for offset against future taxable profits. A deferred tax asset has not been recognised on the basis that there is insufficient certainty over the evidence of the recovery of these tax losses in future.

If deferred tax assets were recognised in full this would amount to an asset of £30.9m at 25% of the gross loss (2022: £30.2m at 25% of the gross loss) being recognised before any potential liabilities are taken into account.

Welsh Government loans

Under IFRS 9, financial instruments are initially to be recorded at fair value with adjustments for transaction costs in certain circumstances. As described in Note 2, the Group has received interest free loans from the Welsh Government where in some instances full repayment of the loan principal is not contractually required, as such the initial fair value of the liability recognised is not equal to the transaction value i.e. the loan principal.

IFRS 9 states that ordinarily the difference between the transaction value and the fair value should be recognised as an expense or reduction of income unless it qualifies for recognition as another type of asset however, treatment of the below-market rate element of an intercompany loan is not directly addressed by IFRS 9. IAS 20 deals with government loans at a below-market rate of interest with the difference treated as a government grant however it does not address the situation where the government entity is a related party.

Whilst the loans provided by the Welsh Government are intended to support their policy objectives, Management's view with reference to the IASB's Conceptual Framework for Financial Reporting is that the substance of these transactions is that a subsidy has been given by a parent company to its subsidiary. This interest subsidy should be recognised as a component of equity in the subsidiary i.e. a capital contribution in the financial statements of the Group. If the interest subsidy had instead been treated as a grant, this would have been recognised in profit or loss on a basis that reflected the substance of that grant.

Key sources of estimation uncertainty

The key assumptions concerning the future, and other key sources of estimation uncertainty at the balance sheet date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

Help to Buy - Wales shared equity loans

The fair value of the shared equity loan book has been calculated by setting out anticipated future cash flows and discounting these at an appropriate rate. A number of observable inputs have been used in the calculation which results in a £50.6m loss (2022: £4.2m gain) on the fair value of the shared equity loan book. This calculation uses a number of judgemental assumptions, notably a forecast for future house price movement and a discount rate based on a risk free rate and comparable housing bonds.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

3. Critical accounting judgements and key sources of estimation uncertainty (continued)

Key sources of estimation uncertainty (continued)

Help to Buy - Wales shared equity loans (continued)

House price forecasts

The model uses observable transaction data to estimate movements in house prices between the origination of a loan and the measurement date. To forecast future house price movements over the maximum 25 year duration of the loan term, the model uses independent house price index (HPI) forecast data for Wales. This data has been adjusted for expected divergences between the forecast and the expected movement of the shared equity loan book due to the particular characteristics of the HTBW portfolio.

The central scenario for future HPI growth is used in the fair value calculation for the 2023 financial statements. The forecast assumes that the fall in property prices and mortgage approvals since autumn 2022 is the start of a sustained correction in the housing market. Mortgage rates have increased significantly, household real incomes are falling, affordability remains stretched, and demand is probably suffering from some potential buyers delaying purchases in expectation of further price falls. This results in a compounded 8.6% reduction in house prices projected over the next 3 years and no return to current valuations until 2030.

Sensitivity analysis on this input indicates a range of alternative scenarios for house price movements. The sensitivity of the modelled fair value to changes to changes in HPI, with all other assumptions held constant, is illustrated below.

HPI Sensitivity Scenarios

Scenario	Annual HPI growth forecast (5 years)					Fair value movement	Variance to Central scenario	5 year average (i)	Mar-23 to trough (ii)
	FY24	FY25	FY26	FY27	FY28				
Upside	-0.9%	-0.6%	3.4%	4.7%	3.7%	-25.8	24.89	2.0%	-1.5%
Central	-4.4%	-4.2%	-0.3%	2.9%	3.3%	-50.6	-	-0.6%	-8.6%
Downside	-8.1%	-8.7%	-4.4%	1.7%	3.9%	-75.1	-24.47	-3.2%	-19.7%
Severe downside	-9.9%	-11.1%	-7.0%	0.6%	4.1%	-88.4	-37.78	-4.9%	-25.5%

- i. The average rate for HPI is based on the cumulative annual growth rate over the forecast period
- ii. Shown as the largest cumulative fall from 31 March 2023 over the forecast period

Discount Rate

The discount rate of 6.22% (2022: 3.05%), is based on a risk-free rate, which is calculated using the UK gilts yield curve, and the credit risk spread from comparable housing bonds. Alongside HPI it is a significant input

to the valuation model. A key driver in deriving the appropriate discount rate is the forecast cash flows, principally from repayment of shared equity loans. This determines the weighted average life of the portfolio, which is used to identify the correct point on the yield curve spread for UK gilts and the comparable

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

housing bonds. The primary reason for the significant increase in the discount rate from the prior year is a rise in official interest rates, which have pushed up gilt yields. This constitutes a 2 percentage points increase on the prior year rate used. There has also been an increase in the risk premium which has risen by 1.2 percentage points.

Management considers a reasonable range for considering the sensitivity of this input to be 100 basis points above or below the FY23 rate. Sensitivity analysis on this input suggests that changes to the discount rate are not material to the fair value when viewed in isolation. However, due to the interrelationship of this input with assumptions for house price forecasts, as outlined below, an explanation of how the discount rate is derived has been disclosed.

Interrelationship between unobservable inputs

Due to the interaction between different economic variables within the fair value model, the impacts of single variable sensitivities may not be representative of realistic alternative scenarios. Movements in either HPI or discount rate are unlikely to occur in isolation. Were the HPI scenario to become more pessimistic, for example, reflecting the downside or severe downside scenarios identified above, then there is a realistic expectation that this would also see a rise in the discount rate as we would expect both the risk free rate and risk premium to increase. We have illustrated this by combining our downside scenario with a 100 basis points increase in the discount rate. The combined effect is a fair value movement of £84.3m, an increase in the reported loss of £33.7m. Were the HPI outlook to improve then we would expect both the risk free rate and risk premium to fall. We have illustrated this using our upside scenario in combination with a 100 basis points decrease in the discount rate. The combined effect is a fair value movement of £13.2m, a reduction in the reported loss of £37.4m.

All other inputs have been tested for sensitivity and do not have a material impact on the valuation of the shared equity book. Actual gains and losses on the portfolio are transferred back to Welsh Government so the overall impact to the Group is limited.

Fair value measurement and valuation process

In estimating the fair value of a financial asset or liability, the Group uses market-observable data to the extent that it is available. Where such level 1 inputs are not available the Group uses valuation models including discounted cash flow analysis and valuation models to determine the fair value of its financial instruments. The valuation techniques for level 3 financial instruments involve management assessment and estimates the extent of which depends on the complexity of the instrument.

Where relevant, multiple valuation approaches may be used in arriving at an estimate of fair value for an individual asset. Such inputs are typically portfolio-company specific and therefore cannot be aggregated for the purposes of portfolio-level sensitivity analysis. Further details of the Group's level 3 financial instruments and the valuation techniques used are set out in Note 19.

4. Credit risk

Credit risk is the risk that a customer will default on their contractual obligations resulting in financial loss to the Group. The Group's main income generating activity is lending to customers and therefore credit risk is a principal risk. Credit risk arises from loans and advances to customers.

Credit risk management

The Group's Risk and Compliance team is responsible for managing the Group's credit risk by:

- Ensuring the Group has appropriate credit risk practices, including an effective system of control, to consistently determine adequate allowances in accordance with the Group's stated policies and procedures, and IFRS.
- Identifying, assessing and measuring credit risk across the Group, from an individual instrument to a portfolio level.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

4. Credit risk (continued)

Credit risk management (continued)

- Creating credit policies to protect the Group against identified risks including the requirements to obtain collateral from borrowers, to perform robust ongoing credit assessment of borrowers and to continually monitor exposures against internal risk limits.
- Establishing a robust control framework regarding the authorisation structure for the approval and renewal of credit facilities.
- Developing and maintaining the Group's risk grading to categorise exposures according to the degree of risk of default. Risk grades are subject to regular reviews.
- Developing and maintaining the Group's processes for measuring ECL including monitoring of credit risk, incorporation of forward-looking information and the method to measure ECL.
- Ensure that the Group has policies and procedures in place to appropriately maintain and validate models used to assess and measure ECL.
- Establishing a sound credit risk accounting assessment and measurement process that provides it with a strong basis for common systems, tools and data to assess credit risk and to account for ECL.
- Providing advice, guidance and specialist skills to business units to promote best practice throughout the Group in the management of credit risk.

As part of the three-year internal audit work plan, audits are performed to ensure that the established controls and procedures are adequately designed and implemented.

Significant increase in credit risk (SICR)

As explained in Note 2, the Group monitors all financial assets that are subject to impairment requirements to assess whether there has been a significant increase in credit risk since initial recognition. If there has been a

significant increase in credit risk the Group will measure the loss allowance based on lifetime rather than 12-month ECL.

Internal credit risk ratings

In order to minimise credit risk, the Group operates a portfolio grading system that categorises asset exposure according to the degree of risk of default. The Group's grading framework comprises 5 categories and allocates an appropriate grade to each asset which realistically reflects the change in credit risk over the life of the investment.

This approach was implemented as part of the portfolio controls in order to ensure appropriate strategies are deployed on assets given their particular circumstances, and in order to ensure those assets requiring a specific provision are identified. The portfolio grading approach is well embedded in the various portfolio teams, with several controls in place to ensure grading is appropriate.

Assets are classified as grade A to E, with grades A to C representing 'healthy' assets (albeit with grade C showing signs of underperformance and a significant increase in credit risk). Grade D being 'sick' with objective evidence of impairment, and grade E carrying a specific provision.

Assets in the Micro loan team (up to £50,000) are not allocated a specific portfolio grade as the Group does not obtain sufficient regular information to accurately grade these investments. These cases are therefore graded 'MICRO'. These loans are however monitored through payment history and Equifax alerts and are graded D or E if risk factors are identified. Similarly, assets in the Covid-19 Wales Business Loan Scheme fund are initially graded 'CWBLS' until sufficient information has been obtained to accurately grade these investments.

We would normally expect mainstream investments to start life as a grade B and typically those investments which are exceeding expectations at the point of drawdown would be graded A. We consider that grade A, B, MICRO and CWBLS assets are low risk and healthy

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

and remain with the portfolio team. Together, they are regarded as Stage 1.

Grade C assets, whilst still considered healthy, do show a significant increase in credit risk and are normally managed with input from the risk team. They are regarded as Stage 2 assets.

Assets in grades D and E show a further increase in credit risk with objective evidence of impairment and are, therefore, regarded as Stage 3 assets.

The table below shows a summary of the descriptors for each portfolio grade. The list is not exhaustive, but indicative of the characteristics that “typical” assets in a particular grade might be expected to display.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

4. Credit risk (continued)

Internal credit risk ratings (continued)

Asset Class	Typical Descriptors			
		Calculation of ECL	12 month	Lifetime
A – Healthy	<ul style="list-style-type: none"> - Good quality financial information submitted on time. - Performance exceeding or more or less in line with business plan. - Risk position not increased since investment made. - Payments made in timely manner. - No negative credit alerts. 	Arrears<30 days: Stage 1	Arrears>30 days: Stage 2	
B – Healthy	<ul style="list-style-type: none"> - Irregular financial information. - Performance is broadly in line with business plan. - Performance is within covenants. - Payments made in a timely manner. - No negative credit alerts. 	Arrears<30 days: Stage 1	Arrears>30 days: Stage 2	
Micro	Assets in the Micro loan team (up to £50,000) are not allocated a specific portfolio grade as we do not obtain sufficient regular information to accurately grade these investments. These cases are therefore graded 'MICRO'. These loans are however monitored through payment history and Equifax alerts and are graded D or E if risk factors are identified.	Arrears<30 days: Stage 1	Arrears>30 days: Stage 2	
CWBLS	Assets in the CWBLS classification are not initially allocated a specific portfolio grade as we did not have sufficient regular information to accurately grade these investments. These cases are therefore graded 'CWBLS'. These loans are graded A-E once sufficient information has been obtained through management information and payment history.	Arrears<30 days: Stage 1	Arrears>30 days: Stage 2	
C – Early Warning	<ul style="list-style-type: none"> - Financial information difficult to obtain or not available. - Business still appears to be viable but difficult to assess the risk. - Unauthorised arrears capitalised. - Request for authorised repayment holiday. - Satisfactory explanation to negative credit alert. - Evidence of creditor payments being stretched. - Breach of covenant for two consecutive months. 	Stage 1*	Stage 2	
D – Sick	<ul style="list-style-type: none"> - Material underperformance. - Business changed direction or strategy. - Unauthorised arrears. - Breach of covenant for more than two consecutive months. - No formal Time to Pay agreement in place with HMRC. - Payment plans with creditors breached. 			Stage 3
E – Terminal	<ul style="list-style-type: none"> - No recovery from D. - Objective evidence of risk of loss identified warranting a specific provision. 			Stage 3

*Some Covid-19 business loans classified as Grade C do not show indicators of SICR and remain in Stage 1.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Overdue accounts

The Group measures investments in arrears in two ways:

- Net arrears – amounts which are past due and unauthorised.
- Gross arrears – amounts which are past due compared to the original loan schedule whether authorised or not.

For the purposes of the IFRS 9 approach the gross arrears calculation will be used to identify those assets which are 30 days past due. Assets in Stage 1 which are over 30 days past due are flagged as having a significant increase in credit risk and moved to Stage 2.

Within IFRS 9 there is a rebuttable trigger for assets which are over 90 days past due to be moved to Stage 3. Assets in Stages 1 and 2 which are over 90 days past due will already have been reviewed and assessed within our grading procedures. The asset may have been modified and rescheduled and payments may now be in line with the revised schedule, but the grading will also have been reviewed and if it is appropriate and there is objective evidence of impairment will have been moved to either a grade D or E and therefore be in Stage 3.

Where the review process indicates there is no objective evidence of impairment, despite the gross arrears in excess of 90 days, assets will remain in Stage 2 and the 90-day trigger is considered to have been rebutted.

Capital repayment holidays, initially lasting 3 months, were offered across the portfolio in response to the impact of the Covid-19 pandemic. Whilst these holidays are considered alongside other key observable data in grading assets and the SICR assessment, the granting of a Covid-19 repayment holiday is not taken as a sole indicator of SICR. Eligibility criteria was broad, and borrowers may have requested a repayment holiday in order to manage liquidity due to short-term cash flow disruption. Further holidays after the initial 3-month period were given in line with our existing policies and are taken as a SICR trigger.

Incorporation of forward-looking information

The Group uses forward-looking information that is available without undue cost or effort in its assessment of significant increase of credit risk as well as its measurement of ECL.

An initial assessment was made to discover if there is a correlation between any of the principal macroeconomic indicators and the Group's default rate. The principal macroeconomic indicators considered were the Bank of England base rate, the unemployment rate, the Consumer Prices Index measure including owner occupiers housing costs (CPIH) annual rate, Gross Domestic Product (GDP) quarter on quarter growth, and the annual house price rates of change for all UK dwellings. It was considered that whilst all these indicators might have an influence, there is no direct correlation between them and the Group's default rate which could be established.

There are additional factors which can influence the credit risk of the Group's investment portfolio, for example, the failure of a major employer could have a significant impact on business in the local area and beyond. Such events are considered as part of the Risk Committee's assessment of forward-looking information.

Measurement of expected credit loss (ECL)

The portfolio of loans and advances to customers held at amortised cost has been disaggregated into categories of loans with shared credit risks. Six categories of loan with different risk profiles have been identified: mainstream loans, micro loans, property loans, rescue and restructure loans, mutual investment model loans, and Covid-19 Wales business loans.

The disaggregation is reconsidered from time to time and amended to fit the risk profiles apparent at that time.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

4. Credit risk (continued)

Measurement of expected credit loss (ECL) (continued)

Expected loss rates are calculated for each loan in the Group's portfolio with the following main inputs:

- Probability of default (PD) – data is obtained from an external credit specialist which analyses expected default frequencies based on the characteristics of each portfolio company. Where data is not available for an individual customer the average PD based on the loan category and internal risk grading is used.
- Exposure at default – exposure at the point of default is estimated using historic data from the Group's portfolio and movements in capital balances across each default horizon considered.
- Loss Given default – expected losses on Grade E assets are used to estimate the loss given default for similar assets held at higher grades.

At the point of ECL measurement, loans are summarised by portfolio grade and the loss rates for each portfolio grade (either 12-month or lifetime, as appropriate) within each of the six categories is applied and the ECL calculated. The calculation is on a discounted cash flow basis where the cash flows are discounted by the original EIR of the loan.

The carrying amount of the financial asset is reduced by the impairment loss through the use of an allowance account. Subsequent recoveries of amounts previously written off are credited against the allowance account. Changes in the carrying amount of the allowance account are recognised in the consolidated income statement.

If, in a subsequent period, the amount of the impairment loss decreases and the decrease can be related objectively to an event occurring after the impairment was recognised, the previously recognised impairment loss is reversed through the consolidated income statement to the extent that the carrying amount of the investment at the date the impairment is reversed does not exceed what the amortised cost would have been had the impairment not been recognised.

In the prior year PDs were estimated using aggregate expected default data which was then mapped to our internal risk gradings using historic loss data to provide a forward-looking expectation for the probability of default. The use of company specific data, where available, increases the precision of the calculation and more accurately reflects the PDs across the loan portfolio. There have been no other significant changes in the methodology applied in the prior year.

Groupings based on shared characteristics

When ECL are measured on a collective basis, the financial instruments are grouped on the basis of shared risk characteristics, specifically:

- Portfolio grade; and
- Investment type.

The groupings are reviewed on a regular basis to ensure that each group is comprised of homogenous exposures.

Credit quality

Class of financial instrument

The Group monitors credit risk per class of financial instrument. An analysis of the Group's credit risk concentrations per class of financial asset is provided in the following tables:

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Loans and advances to customers at amortised cost.	2023	2022
	£	£
Concentration by category:		
Rescue and restructure loans	2,698,323	2,750,106
Property development loans	49,363,254	44,916,886
Micro loans	15,709,653	14,945,538
Covid-19 Wales business loans	44,956,442	61,713,740
Mutual investment model loans	11,757,074	8,579,501
Mainstream loans	117,311,294	111,819,124
	241,796,040	244,724,895
By Maturity:		
Loans to customers receivable in < 1 year	88,536,535	87,762,276
Loans to customers receivable in > 1 year	153,259,505	156,962,619
	241,796,040	244,724,895

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

4. Credit risk (continued)

Exposure by class, internal rating and stage

An analysis of the Group's credit risk exposure per class of financial asset, internal rating and 'stage' is provided below:

Loans and advances to customers at amortised cost				2023
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	£
Grade A-B: Low to fair risk	130,382,802	-	-	130,382,802
Grade Micro: Low to fair risk	23,976,440	-	-	23,976,440
Grade CWBLS: Low to fair risk	14,037,106	-	-	14,037,106
Grade C: Early warning*	1,991,917	26,138,645	-	28,130,562
Grade A-B: Low to fair risk - in arrears	-	7,381,994	-	7,381,994
Grade Micro: Low to fair risk – in arrears	-	5,312,978	-	5,312,978
Grade CWBLS: Low to fair risk – in arrears	-	1,760,088	-	1,760,088
Grade C: Early warning – in arrears	-	9,718,610	-	9,718,610
Grade D: Significant increase in credit risk and objective evidence of impairment	-	-	12,836,989	12,836,989
Grade D: Significant increase in credit risk, objective evidence of impairment and in arrears	-	-	12,695,788	12,695,788
Grade E: Objective evidence of impairment	-	-	41,272,338	41,272,338
Total Gross carrying amount	170,388,265	50,312,315	66,805,115	287,505,695
Loss allowance	(4,241,926)	(7,040,785)	(34,426,944)	(45,709,655)
Net Carrying amount	166,146,339	43,271,530	32,378,171	241,796,040
Provision coverage ratio	2.5%	14.0%	51.5%	15.9%

*Some Covid-19 business loans classified as Grade C do not show indicators of SICR and remain in Stage 1.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Loans and advances to customers at amortised cost				2022
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	£
Grade A-B: Low to fair risk	117,222,011	-	-	117,222,011
Grade Micro: Low to fair risk	21,864,709	-	-	21,864,709
Grade CWBLS: Low to fair risk	19,202,161	-	-	19,202,161
Grade C: Early warning*	1,139,730	23,109,181	-	24,248,911
Grade A-B: Low to fair risk - in arrears	-	16,167,933	-	16,167,933
Grade Micro: Low to fair risk – in arrears	-	7,606,778	-	7,606,778
Grade CWBLS: Low to fair risk – in arrears	-	2,264,767	-	2,264,767
Grade C: Early warning – in arrears	-	13,465,516	-	13,465,516
Grade D: Significant increase in credit risk and objective evidence of impairment	-	-	16,371,746	16,371,746
Grade D: Significant increase in credit risk, objective evidence of impairment and in arrears	-	-	10,768,070	10,768,070
Grade E: Objective evidence of impairment	-	-	28,004,916	28,004,916
Total Gross carrying amount	159,428,611	62,614,175	55,144,732	277,187,518
Loss allowance	(1,333,379)	(3,269,375)	(27,859,869)	(32,462,623)
Net Carrying amount	158,095,232	59,344,800	27,284,863	244,724,895
Provision coverage ratio	0.8%	5.2%	50.5%	11.7%

*Some Covid-19 business loans classified as Grade C do not show indicators of SICR and remain in Stage 1.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

4. Credit risk (continued)

Movement of loss allowance during year

The table below analyses the movement of the loss allowance during the year per class of asset:

Loans and advances to customers at amortised cost				
	£			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loss allowance as at 1 April 2022	1,333,379	3,269,375	27,859,869	32,462,623
Changes in the loss allowance:				
New financial assets originated	1,842,893	-	-	1,842,893
Transfers to Stage 1	273,674	(239,304)	(34,370)	-
Transfers to Stage 2	(258,552)	905,780	(647,228)	-
Transfers to Stage 3	(208,077)	(1,071,252)	1,279,329	-
(Decrease)/increase due to other changes in credit risk	1,258,609	4,176,186	12,320,534	17,755,329
Write offs	-	-	(6,351,190)	(6,351,190)
Loss allowance as at 31 March 2023	4,241,926	7,040,785	34,426,944	45,709,655

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Movement of the gross carrying amount during year

More information about the significant changes in the gross carrying amount of financial assets during the period that contributed to changes in the loss allowance is provided in the table below:

Loans and advances to customers at amortised cost				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying amount as at 1 April 2022	159,428,611	62,614,175	55,144,732	277,187,518
Changes in the gross carrying amount:				
New financial assets originated	110,698,751	-	-	110,698,751
Transfers to Stage 1	4,101,394	(3,795,257)	(306,137)	-
Transfers to Stage 2	(20,665,340)	21,833,901	(1,168,561)	-
Transfers to Stage 3	(12,806,319)	(13,148,503)	25,954,822	-
Write offs	-	-	(6,351,190)	(6,351,190)
Other changes	(70,368,832)	(17,192,001)	(6,468,551)	(94,029,384)
Gross carrying amount as at 31 March 2023	170,388,265	50,312,315	66,805,115	287,505,695

Other changes in the table above predominantly relates to repayments received during the year that have reduced outstanding balances on assets that remain held at the year end.

The contractual amount outstanding on financial assets that were written off during the reporting period and are still subject to enforcement activity is £nil (2022: £nil).

Modified financial assets

As a result of the Group's forbearance activities financial assets might be modified. There are no net modification gains or losses from financial assets where modification does not result in derecognition.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

5. Revenue and other operating income

An analysis of the Group's revenue, all of which arises in the UK, is as follows:

	2023	2022
	£	£
Revenue		
Interest revenue calculated using the effective interest method	14,257,413	16,582,876
Other interest revenue	4,486,445	1,658,574
Fees	10,050,917	8,599,669
Dividends	10,061	44,548
	28,804,836	26,885,667
Other operating income		
European Regional Development Fund (ERDF) grant income	20,340,328	27,560,486
Other grant income	246,086	-
Fair value (loss)/gain on shared equity assets	(50,638,492)	4,223,434
Fair value (loss) on non-consolidated funds	(29,562)	(8,932,615)
Fair value (loss) on other financial assets	(30,318,229)	(16,460,411)
Realised gain from the disposal of shared equity assets	13,602,529	11,134,453
Total revenue and other operating (expense)/income	(17,992,504)	44,411,014

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

6. Operating profit

	2023	2022
	£	£
Operating profit has been arrived at after charging/(crediting):		
Amortisation of intangibles	89,136	103,151
Depreciation of fixtures and fittings	441,823	266,397
Depreciation of right of use assets	388,756	470,959
Directors' emoluments and staff costs (see Note 7)	18,738,650	17,096,266
Provision for deferred incentive scheme	469,175	450,378
Grant expense in respect of below market rate loans	179,954	-
Impairment of loans	16,816,150	(4,852,955)
Auditor's remuneration		
Fees payable to the Company's auditor for the audit of the Company's financial statements	131,185	114,505
Fees payable to the Company's auditor for other services to the Group:		
Audit of the Company's subsidiaries	361,402	344,965
Total audit fees	492,587	459,470
Fees payable to the Company's auditor for the provision of assurance services in the form of audit of client assets (CASS)	22,040	20,000
Total non-audit fees	22,040	20,000

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

7. Information regarding directors and employees

	2023	2022
	£	£
Directors' emoluments		
Wages and salaries	606,915	542,096
Pension costs	52,928	49,817
	659,843	591,913
Remuneration of highest paid director	217,415	210,929

One director (2022: one) of the Company and three directors (2022: three) of subsidiary companies were members of the defined benefit pension scheme.

	2023	2022
	£	£
Aggregate payroll costs (excluding directors)		
Wages and salaries	14,620,855	13,305,939
Social security costs	1,660,083	1,494,266
Pension costs	1,797,869	1,704,148
	18,078,807	16,504,353
Directors emoluments & staff costs	18,738,650	17,096,266

	No.	No.
The monthly average number of persons employed (excluding directors and agency temps)		
Administration	62	61
Funds Management	203	193
	265	254

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

8. Other interest income

	2023	2022
	£	£
Bank interest	12,851,524	1,228,007
Net return on pension scheme assets	40,000	-
	12,891,524	1,228,007

9. Finance costs

	2023	2022
	£	£
Notional interest on WG loans	9,302,526	25,266,359
Interest on lease liabilities	49,652	64,979
Net finance cost of pension scheme	-	10,000
	9,352,178	25,341,338

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

10. Tax

	2023	2022
	£	£
Current taxation		
UK corporation tax charge for the year	-	2,185,428

The difference between the current taxation shown above and the amount calculated by applying the standard rate of UK corporation tax to the loss before tax is as follows:

	2023	2022
	£	£
(Loss) on ordinary activities before tax		
(Loss) on ordinary activities before tax	(24,049,915)	(17,803,083)
Tax at 19% (2022: 19%) thereon	(4,569,484)	(3,382,585)
Factors affecting charge for the year		
Adjustments in respect of prior year	-	2,185,428
Expenses not deductible	1,663,087	5,923,906
Deferred tax not recognised	5,824,760	5,815,378
Partnership share	753,840	1,192,793
Non-taxable income	(3,714,644)	(9,644,432)
Chargeable gains	42,441	94,940
Total taxation charge	-	2,185,428

A net deferred tax asset has not been recognised in respect of timing differences relating to non-trade financial losses, excess management expenses, accrued pension costs and fair value gains in respect of investments in associates and capital losses. The asset would be recovered if there were sufficient suitable future profits to absorb all such assets. At 25% of gross tax assets the unrecognised deferred tax in this respect is £25,202,877 (2022: deferred tax assets not recognised at 25% is £19,360,627).

The main rate of corporation tax is 19%. From 1 April 2023 the main rate of corporation tax will be 25% and this rate has been used to calculate deferred tax in these financial statements.

The Group has made an overall loss of £24,049,915 during the period (2022: loss £17,803,083).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

11. Intangibles

	Company		Group	
	2023	2022	2023	2022
Software	£	£	£	£
Cost				
At 1 April	1,143,178	1,602,053	1,143,178	2,013,882
Additions	-	52,500	-	52,500
Transfer on reclassification	-	(511,375)	-	(923,204)
At 31 March	1,143,178	1,143,178	1,143,178	1,143,178
Accumulated amortisation				
At 1 April	37,408	16,625	37,408	147,041
Charge for the year	89,136	20,783	89,136	103,151
Transfer	-	-	-	(212,784)
At 31 March	126,544	37,408	126,544	37,408
Net book value				
At the end of the financial year	1,016,634	1,105,770	1,016,634	1,105,770
At the beginning of the financial year	1,105,770	1,585,428	1,105,770	1,866,841

During the prior year previously capitalised software implementation costs were reclassified as Software as a Service arrangements and therefore transferred out of Intangibles

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

12. Property, plant and equipment

Group and Company	Land & Buildings		Fixtures, Fittings & Equipment		Total	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£	£	£
Cost						
At 1 April	4,458,001	4,198,413	2,254,314	2,020,410	6,712,315	6,218,823
Additions	-	259,588	139,724	1,385,273	139,724	1,644,861
Disposals	(1,190,508)	-	(113,209)	(1,151,369)	(1,303,717)	(1,151,369)
At 31 March	3,267,493	4,458,001	2,280,829	2,254,314	5,548,322	6,712,315
Accumulated depreciation						
At 1 April	1,364,925	893,966	898,829	1,783,801	2,263,754	2,677,767
Charge for the year	388,756	470,959	441,823	266,397	830,579	737,356
Disposals	(400,522)	-	(113,209)	(1,151,369)	(513,731)	(1,151,369)
At 31 March	1,353,159	1,364,925	1,227,443	898,829	2,580,602	2,263,754
Net book value						
At the end of the financial year	1,914,334	3,093,076	1,053,386	1,355,485	2,967,720	4,448,561
At the beginning of the financial year	3,093,076	3,304,447	1,355,485	236,609	4,448,561	3,541,056

All of the land and buildings are classified as right of use assets with a corresponding lease liability and are depreciated over the life of the lease. Disposals represent a lease surrendered during the year.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

13. Financial assets at fair value

	2023	2022
	£	£
Shared equity assets	325,111,504	405,675,444
Equity investments	55,401,530	76,755,792
Investments in non-consolidated funds	400,293	2,936,513
Convertible loan notes	8,845,953	3,584,231
	389,759,280	488,951,980

All financial assets at fair value are mandatorily measured at fair value through profit or loss in accordance with IFRS 9.

Shared equity loans relate to those agreements entered into under the Help to Buy - Wales (HTB-W) scheme and further information in respect of the carrying value can be found in Notes 3 and 19. The maximum exposure to credit risk of shared equity loans for the current and prior period is the carrying amount. Actual gains and losses on the portfolio are transferred back to Welsh Government so the overall impact to the Group is limited.

Investments in non-consolidated funds in the prior year includes the Group's investment in the Wales Life Science Investment Fund held at fair value of £2,561,222. On 28 February 2023, the fund reached the end of its life, and a liquidation process has commenced. This has caused the previously unrealised loss of £27.1 million to become realised.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

14. Other financial assets

Trade and other receivables	2023	2022
	£	£
Current assets		
Trade debtors	193,571	300,500
	193,571	300,500
Loans receivable carried at amortised cost	111,827,287	109,266,935
Impairment	(23,290,752)	(21,504,659)
	88,536,535	87,762,276
Other debtors	7,266,285	4,788,347
Prepayments	1,007,522	1,146,773
	97,003,913	93,997,896
Non-current assets		
Loans receivable carried at amortised cost	175,678,408	167,920,583
Impairment	(22,418,903)	(10,957,964)
	153,259,505	156,962,619

The Group enters into agreements to advance loans to businesses in Wales. The average term of loans entered into is 4.2 years (2022: 4.2 years). The interest rate inherent in the loans is fixed at the contract date for all of the loan term. The average effective interest rate contracted is approximately 7% per annum (2022: 7%).

The loans advanced are a mixture of unsecured and secured loans. Security is over counterparty assets. The maximum exposure to credit risk of loans receivable for the current and prior period is the carrying amount. The carrying amount of these assets is approximately equal to their fair value.

Before accepting any new customer, the Group follows its investment operating guidelines to assess the potential customer's credit quality and define customer acceptance. Recoverability of loans advanced is reviewed monthly.

Loans receivable disclosed above include amounts which are past due at the reporting date but against which the Group has not recognised an allowance for doubtful receivables because there has not been a significant change in credit quality and the amounts (which include interest accrued after the receivable is overdue) continue to be considered recoverable.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

15. Cash and cash equivalents

These comprise cash in hand and deposits held at call with banks. The carrying amount of these assets approximates their fair value.

	2023	2022
	£	£
Cash and cash equivalents	1,098,237,472	1,073,495,399

Cash and cash equivalents comprise cash, short-term bank deposits with an original maturity of 3 months or less and fixed-term deposits redeemable within the next 3 months. The carrying amount of these assets is approximately equal to their fair value.

Cash at bank and in hand is restricted to making investments in accordance with the Company's principal investing activities.

The credit risk on liquid funds is limited because, not only are the majority of liquid funds held with the Group's principal bankers - Barclays Bank plc, Lloyds Bank plc, NatWest plc, Handelsbanken, HSBC plc, Santander UK plc and Nationwide Building Society (all banks with high credit ratings assigned by international credit rating agencies) - care is taken to ensure that there is no significant concentration of credit risk with one particular entity.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

16. Other financial liabilities

Trade and other payables	2023	2022
	£	£
Current liabilities		
Trade payables and accruals	8,231,743	5,409,632
Taxation and social security	2,565,433	2,537,989
Other creditors	1,627,245	2,650,158
Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost	32,342,457	32,948,678
Amounts owed to principal shareholder held at fair value	2,440,000	2,090,000
	47,206,878	45,636,457
Non-current liabilities		
Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost	703,446,660	714,333,249
Amounts owed to principal shareholder held at fair value	659,766,305	699,242,267
Other creditors	286,798	-
	1,363,499,763	1,413,575,516

The directors consider that the carrying amount of trade payables approximates their fair value.

There are no trade payables past due and the trade payables and other creditors will be settled within the credit period offered by the counterparty.

Amounts owed to the principal shareholder relate to FTR and core capital funding. The current balances in respect of FTR and core capital funding are repayable by 31 March 2048. These borrowings are non-secured and are non-interest bearing.

The amounts owed to principal shareholder held at amortised cost within current liabilities are repayable on demand. This balance is excluded from the reconciliation of changes in amounts owed to principal shareholder and the maturity analysis below which relate to financing liabilities.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Reconciliation of changes in amounts owed to principal shareholder which are financing liabilities:

	Amounts held at amortised cost	Amounts held at fair value	2023	Amounts held at amortised cost	Amounts held at fair value	2022
	£	£	£	£	£	£
Balance at April 1	714,333,249	701,332,267	1,415,665,516	695,554,614	682,729,727	1,378,284,341
WG funding repaid	(24,700,000)	(2,090,000)	(26,790,000)	(20,000,000)	(80,755,347)	(100,755,347)
WG funding received	4,510,886	-	4,510,886	16,469,473	84,000,000	100,469,473
Interest charged	9,302,526	-	9,302,526	25,266,359	-	25,266,359
FV changes	-	(37,035,963)	(37,035,963)	-	15,357,887	15,357,887
Public equity	-	-	-	(2,957,197)	-	(2,957,197)
Subtotal	(10,886,588)	(39,125,963)	(50,012,551)	18,778,635	18,602,540	37,381,175
Balance at March 31	703,446,661	662,206,304	1,365,652,965	714,333,249	701,332,267	1,415,665,516

Maturity analysis:

	Amounts held at amortised cost	Amounts held at fair value	2023	Amounts held at amortised cost	Amounts held at fair value	2022
	£	£	£	£	£	£
Due less than 1 year	-	2,440,000	2,440,000	-	2,090,000	2,090,000
Due between 1 and 5 years	222,543,238	16,570,000	239,113,238	149,473,794	12,850,000	162,323,794
Due after 5 years	480,903,423	643,196,304	1,124,099,727	564,859,455	686,392,267	1,251,251,722
	703,446,661	662,206,304	1,365,652,965	714,333,249	701,332,267	1,415,665,516

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

17. Retirement benefit schemes

Group and Company

Development Bank of Wales Group operates both a defined contribution and a defined benefit pension plan.

Defined contribution plan

A defined contribution plan is a pension arrangement under which the benefits are linked to the contributions made and the performance of each individual's chosen investments.

Contributions are paid into an independently administered fund. We employ the services of an independent third party to report to us on an annual basis as to the performance of the fund and also as to whether the default investment fund continues to be fit for purpose.

The total cost charged to income of £938,489 (2022: £866,336) represents contributions payable to this scheme by the Group at rates specified in the rules of the schemes. As at 31 March 2023, nil contributions (2022: £nil) were due in respect of the current reporting period that had not been paid over to the schemes.

Defined benefit plan

A defined benefit plan is a pension arrangement under which participating members receive a pension benefit at retirement determined by the plan rules dependent on factors such as age, length of service and pensionable pay. It is not just dependent upon actual contributions made by the Group or members.

The Group's defined benefit plan is part of the Local Government Pension Scheme, which is a multi-employer funded scheme providing pensions and related benefits on a career average basis. This plan was closed to new entrants on 28 February 2010. The assets of the scheme are held separately from the assets of the Group and are administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. Additional retirement benefits are granted in accordance with the Local Government (Compensation for Premature Retirement) Regulations 1982 and these benefits are provided on a pay-as-you-go basis.

The Group is not aware of any specific risks to which the scheme is exposed, details of asset allocation are set out below.

In the event of the withdrawal of the Group from the scheme the resulting surplus or deficit would be allocated to the Group.

The Company and subsidiary undertaking DBW FM Limited both participate in the Local Government Pension Scheme and disclosures regarding the Company's and DBW FM Limited's defined benefit pension schemes are required under the provisions of IAS 19 Retirement Benefits, and these are set out below.

Development Bank of Wales Group consolidated pension scheme surplus net of deferred tax.:.

	2023	2022
	£	£
Development Bank of Wales plc	1,800,000	110,000
DBW FM Limited	2,050,000	690,000
Net surplus	3,850,000	800,000

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

The last tri annual actuarial valuation was carried out at 31 March 2022 by a qualified actuary using revised assumptions that are consistent with the requirements of IAS 19. The major assumptions used for the actuarial valuation of both the Development Bank of Wales plc and DBW FM Limited pension schemes were:

Key assumptions	2023		2022	
	Development Bank of Wales plc	DBW FM Ltd	Development Bank of Wales plc	DBW FM Ltd
Rate of increases in salaries	3.95%	3.85%	4.15%	4.15%
Rate of increases in pensions in payment	2.7%	2.6%	2.9%	2.9%
Rate of increase to deferred pensions	2.7%	2.6%	2.9%	2.9%
Discount rate	4.7%	4.6%	2.7%	2.7%
Inflation assumption CPI	2.7%	2.6%	2.9%	2.9%

The mortality assumptions are based on the recent actual mortality experience of members within the fund and allow for expected future mortality improvements. Sample life expectancies at 65 resulting from these mortality assumptions are shown below:

Mortality assumptions	Males		Females	
	31 March 2023	31 March 2022	31 March 2023	31 March 2022
Member aged 65 at accounting date	21.6	21.6	24.2	23.9
Member aged 45 at accounting date	22.9	22.6	25.7	25.4

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

17. Retirement benefit schemes (continued)

The market value of the assets in the schemes at the balance sheet date for the whole of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council Pension Fund were as follows:

Asset allocation	Asset split 2023	Asset split 2022
	%	%
Equities	68.1	67.5
Property	7.8	-
Government bonds	10.5	11.6
Corporate bonds	12.4	12.7
Cash	0.7	0.6
Multi asset credit	-	7.3
Other	0.5	0.3
Total market value	100.0	100.0

Reconciliation of funded status to balance sheet	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Fair value of assets	11,700,000	12,340,000	21,360,000	22,050,000
Present value of funded defined benefit obligation	(7,740,000)	(10,910,000)	(14,760,000)	(21,340,000)
Unrecognised asset	(2,160,000)	(1,320,000)	(4,550,000)	(20,000)
Net surplus	1,800,000	110,000	2,050,000	690,000

Amounts recognised in income statement	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Operating costs				
Current service cost	230,000	270,000	810,000	900,000
Past service cost	-	-	-	-
Total operating charge	230,000	270,000	810,000	900,000
Financing cost				
Interest on net defined benefit (asset)/liability	(10,000)	(20,000)	(30,000)	10,000
Pension expense recognised in profit and loss	220,000	250,000	780,000	910,000

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Amounts recognised in other comprehensive income	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Asset (loss) arising during the period	(1,030,000)	(250,000)	(2,020,000)	(420,000)
Liability gain arising during the period	3,510,000	1,160,000	7,910,000	2,000,000
Adjustment in respect of unrecognised asset	(810,000)	(1,320,000)	(4,530,000)	(20,000)
Total actuarial gain/(loss)	1,670,000	(410,000)	1,360,000	1,560,000

Changes to the present value of the defined benefit obligation	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Opening defined benefit obligation	10,910,000	11,660,000	21,340,000	21,940,000
Current service cost	230,000	270,000	810,000	900,000
Interest expense on defined benefit obligation	290,000	240,000	580,000	460,000
Contribution by participants	50,000	50,000	220,000	200,000
Actuarial (gain) on liabilities	(3,510,000)	(1,160,000)	(7,910,000)	(2,000,000)
Net benefits paid out	(230,000)	(150,000)	(280,000)	(160,000)
Closing defined benefit obligation	7,740,000	10,910,000	14,760,000	21,340,000

Changes to the fair value of assets	Development Bank of Wales plc		DBW FM Limited	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Opening fair value of assets	12,340,000	12,190,000	22,050,000	21,230,000
Interest income on assets	330,000	260,000	610,000	450,000
Re-measurement (loss) on assets	(1,030,000)	(250,000)	(2,020,000)	(420,000)
Contributions by employers	240,000	240,000	780,000	750,000
Contributions by participants	50,000	50,000	220,000	200,000
Net benefits paid out	(230,000)	(150,000)	(280,000)	(160,000)
Closing fair value of assets	11,700,000	12,340,000	21,360,000	22,050,000

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

18. Deferred income

Group	ERDF	Other	2023	2022
	£	£	£	£
Balance at 1 April	25,074,614	-	25,074,614	8,899,379
Grant received in the year	15,280,858	1,167,160	16,448,018	43,735,721
Grant released to income statement in the year	(20,340,328)	(246,086)	(20,586,414)	(27,560,486)
Balance at 31 March	20,015,144	921,074	20,936,218	25,074,614

Company	ERDF	Other	2023	2022
	£	£	£	£
Balance at 1 April	25,074,614	-	25,074,614	8,899,379
Grant received in the year	15,280,858	638,045	15,918,903	43,735,721
Grant released to income statement in the year	(20,340,328)	-	(20,340,328)	(27,560,486)
Balance at 31 March	20,015,144	638,045	20,653,189	25,074,614

The ERDF deferred revenue above relates to grants received by Development Bank of Wales plc from the ERDF and the Welsh Ministers which Development Bank of Wales plc has passed onto its subsidiary - DBW Investments (14) Limited - to invest within the criteria of the grants. The creditors recognise Development Bank of Wales plc's liability to repay to the ERDF and the Welsh Ministers any grant received not properly invested within the prescribed time limit. The creditors

are matched by corresponding debtors due from DBW Investments (14) Limited for the uninvested grant income. Both the creditors and debtors are reduced when DBW Investments (14) Limited makes a qualifying investment.

Other deferred revenue relates to grant income in respect of the Leaseholder Support Scheme that commenced during the current financial year.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

19. Financial instruments

Significant accounting policies

Details of the significant accounting policies and methods adopted, including the criteria for recognition, the basis of measurement and the basis on which income and expenses are recognised, in respect of each class of financial asset, financial liability and equity instrument are disclosed in Note 2 to the financial statements.

Categories of financial instruments

The Group's financial instruments comprise investments in businesses in the form of either loans or equity, derivative financial instruments, trade receivables and payables arising from its operations. The purpose of the instruments is to raise finance for the Group, and to invest in businesses in Wales.

The Group does not enter into or trade financial instruments, including derivative financial instruments, for speculative purposes.

The accounting policy note describes how the classes of financial instrument are measured, and how income and expenses, including fair value gains and losses, are recognised. The following table analyses the financial assets and liabilities in the balance sheet by class of financial instrument to which they are assigned and by the measurement basis.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

19. Financial instruments (continued)

Carrying value as at 31 March 2023	Note	Financial assets and liabilities at amortised cost	Financial assets and liabilities designated at FVTPL	Total
		£	£	£
Assets				
Cash and cash equivalents		1,098,237,472	-	1,098,237,472
Financial Assets				
Measured at market price	i	-	7,627,700	7,627,700
Measured at fair value using other methods	ii	-	57,020,076	57,020,076
Loans to customers	iii	241,796,040	-	241,796,040
Shared-equity loans	v	-	325,111,504	325,111,504
Other receivables	iii	8,467,378	-	8,467,378
Total financial assets		1,348,500,890	389,759,280	1,738,260,170
Non-financial assets				7,834,354
Total assets				1,746,094,524
Liabilities				
Amounts due to principal shareholder at amortised cost	iv	735,789,117	-	735,789,117
Amounts owed to principal shareholder at fair value	v	-	662,206,305	662,206,305
Trade and other payables	iv	14,615,727	-	14,615,727
Total financial liabilities		750,404,844	662,206,305	1,412,611,149
Non-financial liabilities				20,936,218
Reserves				312,547,157
Total reserves and liabilities				1,746,094,524

During the current year, no assets were within Level 2 of the fair value hierarchy (2022 - £nil).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

19. Financial instruments (continued)

Carrying value as at 31 March 2022	Note	Financial assets and liabilities at amortised cost	Financial assets and liabilities designated at FVTPL	Total
		£	£	£
Assets				
Cash and cash equivalents		1,073,495,399	-	1,073,495,399
Financial Assets				
Measured at market price	i	-	19,374,466	19,374,466
Measured at fair value using other methods	ii	-	63,902,070	63,902,070
Loans to customers	iii	244,724,895	-	244,724,895
Shared-equity loans	v	-	405,675,444	405,675,444
Other receivables	iii	6,235,620	-	6,235,620
Total financial assets		1,324,455,914	488,951,980	1,813,407,894
Non-financial assets				6,354,331
Total assets				1,819,762,225
Liabilities				
Amounts due to principal shareholder at amortised cost	iv	747,281,927	-	747,281,927
Amounts owed to principal shareholder at fair value	v	-	701,332,267	701,332,267
Trade and other payables	iv	13,626,345	-	13,626,345
Total financial liabilities		760,908,272	701,332,267	1,462,240,539
Non-financial liabilities				25,074,614
Reserves				332,447,072
Total reserves and liabilities				1,819,762,225

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

19. Financial instruments (continued)

The following methods and assumptions have been applied in determining fair values.

Note:

- i. The fair value of investments in quoted securities in an active market is the market price on the balance sheet date (level 1 hierarchy as defined below).
- ii. **Non-consolidated funds - £400,293 (2022: £2,936,513)**

Included within the 2022 balance of investments in non-consolidated funds held at fair value is the Group's investment in the WLSIF. This fair value was derived from the amounts entitled to the Group from the WLSIF as at 31 March 2022 based on its net asset value (level 3 hierarchy as defined below).

The fund reached the end of its life on 28 February 2023 and a liquidation process has commenced, as such the Group have recognised the assets distributed from the fund within their respective asset classes.

Convertible Loan notes - £8,845,953 (2022: £3,584,231)

Convertible loan notes are categorised as hybrid instruments as the equity conversion feature represents an embedded derivative. Hybrid instruments including derivative elements require complex pricing models to determine the value of the instrument.

The fair value at inception is generally determined to be equal to the transaction price, subsequent valuation models consider the outstanding debt, the conversion option (which has yet to be exercised) and the potential future equity value. (level 3 hierarchy as defined below).

Unlisted equity investments - £47,773,830 (2022: £57,376,804)

Unlisted equity investments are valued using different techniques in accordance with the Group's

valuation policy and International Private Equity and Venture Capital Guidelines. Depending on the circumstances of the investment, unlisted equity valuations are based on multiples, discounted cash flows, net asset values or price of recent investment, which can be either the price of recent funding round or cost in the case of a new direct investment.

- A number of multiples are used in valuing the portfolio including revenue, earnings before interest and tax and earnings before interest, tax, depreciation and amortisation. The particular multiple selected being appropriate for the type of business being valued and is derived by reference to current market-based multiple, (level 3 hierarchy as defined below).

Significant unobservable inputs: Earnings multiple, revenue multiple and adjustments made for factors such as the size of the company and the quality of its earnings.

- Discounted cash flow valuations use estimated future cash flows, usually based on management forecasts, discounted using rates appropriate to the specific investment, (level 3 hierarchy as defined below).

Significant unobservable inputs: Risk-adjusted discount rate, cash flow forecasts.

- Net asset values are adjusted to take into account differences in the fair value of underlying net assets to their carrying values, (level 3 hierarchy as defined below).

Significant unobservable inputs: Underlying net asset values.

- The price of recent funding round or cost of investment provide observable inputs into the valuation of an individual investment. However, subsequent to the funding round or initial investment, the Directors are required to reassess the carrying value of investments at each year end, which result in unobservable inputs into the valuation methodology, (level 3 hierarchy as defined below).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Significant unobservable inputs: Investment specific information including the implied valuation and capital structure of the transaction.

The table below summarises the fair value measurements:

	2023	2022
	£	£
Multiples	10,516,845	16,104,437
Discounted cash flows	1,055,800	1,692,890
Net asset value	1,762,810	1,820,339
Price of recent investment	34,438,375	37,759,138
Balance at 31 March	47,773,830	57,376,804

- iii. Loans to customers and other receivables are measured using an amortised cost basis and calculated using the effective interest rate method.
- iv. The fair value of amounts owed to our principal shareholder, other third parties, share capital and public equity are assumed to approximate to their carrying amount at the balance sheet date.
- v. The fair value of the HTB-W loan book has been calculated by setting out anticipated future cash flows and discounting these at an appropriate funding rate (level 3 hierarchy as defined below). See Note 3 for further information.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

19. Financial instruments (continued)

The Group hierarchy for measuring at fair value disclosures is as follows:

Level	Hierarchy for fair value disclosures
1	Quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities.
2	Inputs other than quoted prices included within level 1 that are observable for the asset or liability either directly or indirectly.
3	Inputs for the asset or liability that are not based on observable market data. Investments in non-quoted securities are valued using various valuation techniques that require significant management judgement in determining appropriate assumptions, including earnings multiples and estimated future cash flows, using a recent valuation of the business for a funding round, or using a recent offer from a prospective purchaser.

Reconciliation of level 3 measurements of financial assets	FVTPL Shared-equity loan book		FVTPL Other financial assets	
	2023	2022	2023	2022
	£	£	£	£
Balance 1 April	405,675,444	407,947,929	63,902,070	65,790,744
Additions	20,127,849	53,891,760	15,921,222	10,125,756
Disposals	(50,053,297)	(60,387,679)	(2,680,647)	(5,495,712)
Revaluations	(50,638,492)	4,223,434	(20,122,568)	(6,518,718)
Balance 31 March	325,111,504	405,675,444	57,020,077	63,902,070

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

Market risk

The Group's activities expose it primarily to the financial risks of changes in credit risks. See Note 4 for further information.

Interest rate risk

The Group's loan portfolio consists of fixed rate loans financed primarily via equity and interest free loans from the principal shareholder, there is no significant exposure to interest rate risk on these loans.

Changes in interest rates would impact the valuation of the shared equity loan book however there is a compensating impact on the value of amounts owed to principal shareholder at fair value and there is no net risk to the Group. Changes in the valuation of other financial assets held at fair value would not vary materially due to changes in interest rates.

Other price risks

The Group is exposed to equity price risks arising from equity investments. The shares included above represent investments in quoted equity securities that present the Group with opportunity for return through dividend income and trading gains. Equity price risk is not currently significant in relation to the Group's overall results and financial position.

Liquidity risk management

Ultimate responsibility for liquidity risk management rests with the Board of Directors, which has built an appropriate liquidity risk management framework for the management of the Group's short, medium and long-term funding and liquidity management requirements. The Group manages liquidity risk by maintaining adequate reserves and banking facilities by continuously monitoring forecast and actual cash flows and matching the maturity profiles of financial assets and liabilities.

The majority of financial liabilities are amounts owed to the principal shareholder and relate to FTR and core capital funding. The current balances in respect of FTR and core capital funding are repayable by 31 March 2048. These borrowings are non-secured and non-interest bearing.

Foreign exchange risk

The Group is not exposed to foreign exchange risk as the Group primarily invests in its functional currency, pounds sterling.

Capital risk management

The Group's objective when managing capital is to safeguard its ability to continue as a going concern so that it can continue to meet its financial obligations as they fall due. The capital structure of the Group consists of debt, cash and cash equivalents and equity directly attributable to equity holders of the parent, comprising issued capital, public equity, reserves, non-controlling interest and retained earnings as disclosed in the statement of changes in equity.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

20. Capital and reserves

Group and Company

Called up share capital	2023	2022
	£	£
Authorised and allotted		
50,000 ordinary shares of £1 each	50,000	50,000
Called up, allotted and part paid		
50,000 ordinary shares, 25p part paid	12,500	12,500

The Company has one class of £1 ordinary shares which carry no right to fixed income. All shares have equal rights in terms of voting and dividends.

Non-controlling interest	2023	2022
	£	£
Movements during the year were:		
Balance at the beginning of the year	5,179,277	3,252,510
Non-controlling interest capital contribution	1,920,000	2,061,600
Distribution	(800,000)	(320,000)
Share of (loss)/profit for the year	(1,241,194)	185,167
Balance at the end of the year	5,058,083	5,179,277

The non-controlling interest represents the investment made by Clwyd Pension Fund in the Management Succession (Wales) Limited Partnership and the profit attributable to them on that investment.

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

21. Leases

Group and Company

Right of use assets	2023	2022
Net carrying amount	1,914,334	3,093,075
Depreciation expense of the year	388,756	470,959
Amounts recognised in profit & Loss	2023	2022
Expenses relating to low value leases	88,157	106,696
Depreciation expense on ROU assets	388,756	470,959
Interest expense on lease liabilities	49,652	64,978
Expense relating to short term leases	78,798	78,798
Lease liabilities	2023	2022
Amounts due for settlement within 12 months (current liabilities)	278,826	415,209
Amounts due for settlement after 12 months	1,625,682	2,613,357
	1,904,508	3,028,566
Lease liabilities reconciliation	2023	2022
At 1 April	3,028,566	3,150,129
Additions	-	259,588
Interest	49,652	64,979
Payments	(383,724)	(446,130)
Disposals	(789,986)	-
At 31 March	1,904,508	3,028,566
Maturity analysis	2023	2022
Not later than 1 year	278,826	415,209
Later than 1 year and not later than 5 years	1,195,225	1,633,356
Later than 5 years	430,457	980,001
	1,904,508	3,028,566

The average lease term is 6.4 years (2022: 7.3 years).

The total cash flow in respect of lease payments during the current year was £548,122 (2022: £795,746).

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

22. Notes to the consolidated cashflow statement

	2023	2022
	£	£
(Loss) before tax for the year	(24,049,915)	(17,803,083)
Adjustments for:		
Defined benefit pension costs	(20,000)	170,000
Other interest income	(12,891,524)	(1,228,007)
Finance costs	9,352,178	25,341,228
Depreciation of property, plant and equipment	830,579	737,356
Amortisation of intangible assets	89,136	103,150
Reclassification of intangible assets	-	710,421
Deferred incentive scheme provision	469,176	450,378
Impairment	16,816,150	(4,852,955)
Fair value loss on assets	80,986,283	21,169,592
Fair value (gain)/loss on liabilities	(37,035,963)	15,357,887
Reversal of deferred income revenue	(20,586,414)	(27,560,486)
Operating cash flows before changes in net operating assets	13,959,686	12,595,591
(Increase)/decrease in receivables	(16,119,053)	2,107,759
(Decrease)/increase in payables	1,038,043	(3,273,724)
Decrease in financial assets at fair value	18,206,417	1,486,291
Cash generated during operations	17,085,093	12,915,917

Notes to the consolidated financial statements

For the year ended 31 March 2023

23. Related party transactions

Group and Company

Transactions between the Company and its Directors (including Non-Executive Directors), who are the key management personnel of the Group, are disclosed in Note 7.

Transactions between the Company and its principal shareholder are disclosed in Note 16.

Transactions with subsidiaries

The Company has taken advantage of the exemption conferred by paragraph 25 of IAS 24 Related Party Disclosures and has not disclosed transactions with its wholly owned subsidiaries. Transactions between the Company and its subsidiaries have been eliminated on consolidation.

Transactions between the Group and its subsidiaries, which are not 100% owned, during the year are as follows:

Fund management fees have been charged totalling £375,000 (2022: £375,000), these fees are charged at the Group's usual prices.

Transactions with associates

Management have not identified any associates as at 31 March 2023 (2022: nil).

24. Ultimate controlling party

The ultimate parent and controlling party and the smallest and largest group in which the results of Development Bank of Wales plc are included is Welsh Ministers. The consolidated financial statements of Welsh Ministers may be obtained from its registered address, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ. The consolidated financial statements of Development Bank of Wales plc may be obtained from its registered address, Unit J, Yale Business Village, Ellice Way, Wrexham, LL13 7YL.

Development Bank of Wales plc regards the Welsh Ministers, acting through the Welsh Government, as the ultimate parent company and ultimate controlling party.

Company balance sheet

As at 31 March 2023

	Note	2023	2022
		£	£
Non-current assets			
Intangibles	11	1,016,634	1,105,770
Property, plant and equipment	12	2,967,720	4,448,561
Investments	28	942,009,040	1,023,068,270
		945,993,394	1,028,622,601
Current assets			
Debtors: due within one year	29	1,101,473	1,196,458
Cash at bank and in hand		1,639,709	549,536
		2,741,182	1,745,994
Total Assets		948,734,576	1,030,368,595
Current liabilities			
Trade and other payables	30	(2,391,970)	(1,482,411)
Deferred income	18	(20,653,189)	(25,074,614)
Lease liabilities	21	(278,826)	(415,209)
		(23,323,985)	(26,972,234)
Net current liabilities		(20,582,803)	(25,226,240)
Non-current liabilities			
Trade and other payables	31	(706,335,660)	(721,222,249)
Lease liabilities	21	(1,625,682)	(2,613,357)
		(707,961,342)	(723,835,606)
Total liabilities		(731,285,327)	(750,807,840)
Net assets excluding pension obligations		217,449,249	279,560,755
Pension surplus	17	1,800,000	110,000
Net assets		219,249,249	279,670,755
Capital and reserves			
Public equity		319,454,949	319,454,949
Called up share capital	20	12,500	12,500
Profit and loss account		(100,218,200)	(39,796,694)
Shareholders' Funds		219,249,249	279,670,755

The Company reported a loss for the financial year ended 31 March 2023 of £62,091,506 (2022: loss of £28,854,096).

The financial statements of Development Bank of Wales plc, registered number 04055414, were approved by the Board of Directors on 31 August 2023.

Signed on its behalf by

G Thorley, Director

Company statement of changes in equity

For the year ended 31 March 2023

	Note	Public equity	Share capital	Capital reserve	Retained profit	Total
		£	£	£	£	£
Balance at 1 April 2021		316,487,652	12,500	10,100	(10,532,598)	305,977,654
(Loss) for the financial year		-	-	-	(28,854,096)	(28,854,096)
Actuarial (loss) on defined benefit pension schemes	17	-	-	-	(410,000)	(410,000)
Increase in public equity		2,957,197	-	-	-	2,957,197
Transfer		10,100	-	(10,100)	-	-
Sub Total		2,967,297	-	(10,100)	(29,264,096)	(26,306,899)
Balance at 31 March 2022		319,454,949	12,500	-	(39,796,694)	279,670,755
(Loss) for the financial year		-	-	-	(62,091,506)	(62,091,506)
Actuarial gain on defined benefit pension schemes	17	-	-	-	1,670,000	1,670,000
Sub Total		-	-	-	(60,421,506)	(60,421,506)
Balance at 31 March 2023		319,454,949	12,500	-	(100,218,200)	219,249,249

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

25. Accounting policies

Basis of accounting

The separate financial statements of the Company are presented as required by the Companies Act 2006 and have been prepared in accordance with applicable United Kingdom Accounting Standards and law. They have been prepared under the historical cost convention, except for the revaluation of certain financial instruments at fair value.

Development Bank of Wales plc is a company incorporated in the United Kingdom under the Companies Act 2006. The Company is a private company limited by shares and registered in England and Wales. The address of the registered office is given on page 2.

The Company meets the definition of a qualifying entity under FRS 100 (Financial Reporting Standard 100) issued by the Financial Reporting Council and prepares its financial statements in accordance with FRS 101 (Financial Reporting Standard 101) Reduced Disclosure Framework.

As permitted by FRS 101, the Company has taken advantage of the disclosure exemptions available under that standard in relation to financial instruments, capital management, presentation of a cash flow statement, standards not yet effective and certain related party transactions.

The principal accounting policies are summarised below. These have been applied consistently throughout the year and the preceding year.

Going concern

The Directors have, at the time of approving the financial statements, a reasonable expectation that the Company has adequate resources to continue in operational existence for the foreseeable future, which reflects a period of at least 12 months from the date of approval of the financial statements and have concluded that there are no material uncertainties relating to going concern. Accordingly, they continue to adopt the going concern basis of accounting in

preparing the financial statements. Further details of the Directors' considerations in relation to going concern are included in Note 1.

Intangibles

Intangible assets are shown in the balance sheet at their historical cost less amortisation and accumulated impairment. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of computer software. The asset is determined to have a finite useful life and will be amortised on a straight-line basis over its estimated useful life of up to 7 years. Amortisation commences when the software is fully implemented.

Property, plant and equipment

Property, plant and equipment are shown in the balance sheet at their historical cost less accumulated depreciation and impairment. Historical cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition and installation of the items. Subsequent costs are included in the assets' carrying amounts or recognised as a separate asset as appropriate only when it is probable that future economic benefits associated with them will flow to the Group and the cost of the item can be measured reliably. All other repairs and maintenance are charged to the consolidated income statement as incurred.

Depreciation is provided so as to write off the initial cost of each asset to its residual value on a straight-line basis over its estimated useful life as follows:

Fixtures, fittings and equipment	3 to 5 years
----------------------------------	--------------

Property relates to right of use assets (ROU) and is discussed in more detail in the leasing accounting policy note on page 165.

The assets' residual values and useful lives are reviewed and adjusted, if appropriate, at each balance sheet date. Where the carrying amount of an asset is greater than its estimated recoverable amount, it is written down immediately to its recoverable amount.

Notes to the Company financial statements

Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amounts. These are included in the consolidated income statement.

Revenue recognition

Turnover represents holding fund fees receivable from group companies. Such fees are recognised in the period in which they arise.

European Regional Development Fund (ERDF) grant income

Grant income receivable in support of revenue expenditure is recognised in the income statement as utilised in accordance with the conditions applicable in the offer documentation.

Grants for the partial funding of investments which are received in advance of defrayment are treated as deferred income. Such deferred income is amortised to the income statement when investments are made, and the conditions set out in the offer documentation have been met. Income taken is equal to the level of grant utilised supporting investments.

Taxation

Current tax is provided at amounts expected to be paid (or recovered) using the tax rates and laws that have been enacted or substantively enacted at the balance sheet date.

Deferred tax is provided in full on timing differences that result in an obligation at the balance sheet date to pay more tax, or a right to pay less tax, at a future date, at rates expected to apply when they crystallise based on current tax rates and law. Timing differences arise from the inclusion of items of income and expenditure in taxation computations in periods different from those in which they are included in the financial statements. Deferred tax is not provided on timing differences arising from the revaluation of fixed assets where there is no commitment to sell the asset, or on unremitting earnings of subsidiaries and associates where there is no commitment to remit these earnings.

Deferred tax assets are recognised to the extent that it is regarded as more likely than not that they will be recovered. Deferred tax assets and liabilities are not discounted.

Public equity

The Welsh Ministers, acting through the Welsh Government, have from time to time provided funds for investment purposes. Some of this Welsh Government funding was originally made as public dividend capital (PDC) whilst the remainder is classified as grant in aid or core funding for investment purposes.

This non-repayable funding is to invest in the long-term sustainability of Development Bank of Wales and within the Welsh Minister's own accounting arrangements the funds are regarded as being an investment. Additional public equity arises where the Group receives loans from the Welsh Government at below market rates as described below.

Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost : Welsh Government loans (WG Loans)

The Welsh Government has also provided financial transaction reserve (FTR) and core capital funding to the Company via interest free loans, these loans are specific to each created with repayment levels linked to the performance of the fund.

Initial recognition

On initial recognition the financial liability is recognised at fair value, calculated in accordance with IFRS 13. Where the Group is obligated to issue below market rate loans and grant income is to be recorded this balance is included within deferred income. The difference between the sum of the fair value of the liability plus the deferred income recorded and the transaction value (funds received) is treated as a capital contribution. In line with previous capital contributions, we will include

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

25. Accounting policies (continued)

Amounts owed to principal shareholder held at amortised cost : Welsh Government loans (WG Loans) (continued)

Initial recognition (continued)

this in public equity within equity on the consolidated balance sheet.

As it is not possible to identify market transactions involving similar financial instruments and apply a market approach, the Company uses the income approach and a present value technique which uses the future cash flows associated with the loan discounted to give the present value of these cash flows and the fair value of the liability. The key inputs to this technique are the expected cash flows associated with the loan and the discount rate applied to those cash flows. See Note 3 for further information.

Subsequent treatment

Loans are held at amortised cost with a notional interest charge being recorded in each period to reflect the unwinding of the initial discount using the EIR of each loan.

In the event of a revision to expected repayments, the Company shall adjust the amortised cost of a financial liability to reflect the revised estimated contractual cash flows. The amortised cost of the financial liability will be recalculated as the present value of these cash flows using the original EIR of the loan, any adjustment will be recognised as income or expense.

Investments in subsidiaries

Equity investments in subsidiaries are treated as fixed assets and stated in the balance sheet at cost less any provision for impairment. Capital contributions to subsidiaries in relation to below market rate loans are reflected in the cost of the investment of the related subsidiary.

Loans to subsidiaries

Loans received from WG, as described above, are subsequently passed on to subsidiary companies for investment by the relevant funds.

Initial recognition

On initial recognition the financial asset is recognised at fair value, calculated in accordance with IFRS 13, with the difference between fair value and the transaction value (funds received) being treated as an investment in subsidiary.

Subsequent treatment

The Company assesses the classification and measurement of a financial asset based on the contractual cash flow characteristics of the asset and the Company's business model for managing the asset. For an asset to be classified and measured at amortised cost its contractual terms should give rise to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal outstanding (SPPI).

Given that the repayment on the loans is linked to the performance of the underlying funds they fail the SPPI test and as such are held at FVTPL. At each year-end, the expected cash flows associated with the loan and the discount rate applied to those cash flows, are re-assessed with any changes in fair value being taken to the income statement.

Retirement benefits

The Company operates a defined benefit pension scheme, now closed to new members, which is administered by Rhondda Cynon Taf County Borough Council. The Company accounts for its share of the surplus or deficit and administration costs of this scheme.

The level of contributions made to the scheme and the cost of contributions included in the financial statements are based on the recommendations of independent actuaries.

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

The scheme assets are an estimate of the Company's notional share of the total fund assets measured at market value at each balance sheet date and liabilities are measured using the projected unit method, discounted using a corporate bond rate. The Company's notional share of assets is assumed to be invested in the same proportion as the fund as a whole in the different asset classes. The resulting pension scheme surplus or deficit is recognised immediately on the balance sheet, net of deferred tax where applicable, and any resulting actuarial gains and losses are recognised immediately in the statement of comprehensive income.

The Company offers a defined contribution scheme administered by Legal and General which is open to those staff who are not members of the Rhondda Cynon Taf County Borough Council administered scheme. Employer contributions in relation to this scheme are accounted for within other administrative expenses.

Related party transactions

The Company has taken advantage of the exemption conferred by paragraph 25 of IAS 24 Related Party Disclosures and has not disclosed transactions with its wholly-owned subsidiaries.

Critical accounting judgements and key sources of estimation uncertainty

In the application of the Company's accounting policies, which are described above, the Directors are required to make judgements, estimates and assumptions about the carrying amounts of assets and liabilities that are not readily apparent from other sources. The estimates and associated assumptions are based on historical experience and other factors that are considered to be relevant. Actual results may differ from these estimates

The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognised in the period in which the estimate is revised if the revision affects only that period, or in the period of the revision and future periods if the revision affects both current and future periods.

Critical judgements in applying the Company's accounting policies

Welsh Government loans

Under IFRS 9, financial instruments should initially be recorded at fair value with adjustments for transaction costs in certain circumstances. As described above, the Company has received interest free loans from the Welsh Government where in some instances full repayment of the loan principal is not expected, as such the initial fair value of the liability recognised is not equal to the transaction value i.e. the loan principal.

IFRS 9 states that ordinarily the difference between the transaction value and the fair value should be recognised as an expense or reduction of income unless it qualifies for recognition as another type of asset however treatment of the below-market rate element of an intercompany loan is not directly addressed by IFRS 9. IAS 20 deals government loans at a below-market rates of interest with the difference is treated as a government grant however it does not address the situation where the government entity is a related party.

Whilst the loans provided by the Welsh Government are intended to support their policy objectives, Management's view with reference to the IASB's Conceptual Framework for Financial Reporting is that the substance of these transactions is that a subsidy has been given by a parent company to its subsidiary. This interest subsidy should be recognised as component of equity in the subsidiary i.e. a capital contribution in the financial statements of the Company.

Key sources of estimation uncertainty

There are no key assumptions concerning the future, and other key sources of estimation uncertainty at the balance sheet date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year.

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

26. Information regarding directors and employees

	2023	2022
	£	£
Directors' emoluments		
Emoluments	606,915	542,096
Pension costs	52,928	49,817
	659,843	591,913
Remuneration of highest paid director	217,415	210,929

One director of the Company and three directors of subsidiary companies were members of the defined benefit pension scheme (2022: one and three).

	2023	2022
	£	£
Aggregate payroll costs (excluding directors)		
Wages and salaries	2,972,107	2,716,776
Social security costs	322,963	343,031
Pension costs	396,439	371,534
	3,691,509	3,431,341
	No.	No.
The monthly average number of persons employed (excluding directors) – administration	62	61

27. Result for the year

As permitted by section 408 of the Companies Act 2006, the profit and loss account of the parent company is not presented as part of these financial statements. The parent company's loss for the financial year amounted to £62,091,506 (2022: loss of £28,854,096). Auditor's remuneration for audit services for the Company was £131,185 (2022: £114,505).

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

28. Investments

	Shares in subsidiary undertaking	Other investments in subsidiaries	Loans to subsidiary undertakings (Amortised cost)	Loans to subsidiary undertakings (Fair value)	Total
	£	£	£	£	£
Cost/Fair value					
At 1 April	155,027	305,122,789	341,611,560	376,178,894	1,023,068,270
Additions	-	-	16,445,318	3,984,431	20,429,749
Interest income	-	-	4,543,535	-	4,543,535
Fair value gains/(losses)	-	-	-	(60,992,227)	(60,992,227)
Disposals/repayment	-	-	(45,040,287)	-	(45,040,287)
At 31 March	155,027	305,122,789	317,560,126	319,171,098	942,009,040
Impairment					
At 1 April	-	-	-	-	-
At 31 March	-	-	-	-	-
Net book value					
At the end of the financial year	155,027	305,122,789	317,560,126	319,171,098	942,009,040
At the beginning of the financial year	155,027	305,122,789	341,611,560	376,178,894	1,023,068,270

Under the terms of loans to subsidiaries held at amortised cost, contractual repayments are linked to the performance of underlying fund investments. As such the contractual cash flows of the loans are equal to estimated receipts and no credit losses are forecast on these loans.

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

28. Investments (continued)

The Company's investments in group companies relate to:

Direct Subsidiaries	Principal place of business	Holding
DBW Holdings Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Services Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Managers Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Indirect Subsidiaries	Principal place of business	Holding
DBW FM Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (2) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (3) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (4) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (5) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (6) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (8) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (9) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (10) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (11) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (12) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
DBW Investments (14) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Management Succession Fund (GP) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Help To Buy (Wales) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Angels Invest Wales Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Economic Intelligence Wales Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FW Capital Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
TVUPB Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FW Development Capital (North West) GP Limited NW Loans Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
NW Loans Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FWC CIP Limited (formerly North West Loans Limited)	United Kingdom	£1 ordinary shares
TVC Loans NPIF GP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
North West Loans NPIF GP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FWC Loans (North West) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
FWC Loans (TVC) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
North East Property GP Limited	United Kingdom	£2 ordinary shares
DBW Investments (MIMS) Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares
Management Succession (Wales) Limited Partnership	United Kingdom	See adjacent
NE Commercial Property GP Limited	United Kingdom	£1 ordinary shares

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

The registered office of the subsidiaries noted above is Unit J, Yale Business Village, Ellice Way, Wrexham, LL13 7YL.

The activities of the subsidiaries consist of the provision of financial services to businesses, fund management activities and provision of shared equity loans to individuals.

All of the investments in subsidiary companies are 100% owned in the current and prior year with the exception of the holding in the Management Succession (Wales) Limited Partnership ("WMSF LP"). The non-controlling interest in WMSF LP contributed 40% of the capital invested in the fund with their effective interest being based on the performance of the fund and will vary between 32% and 40% with reference to the net assets of the fund.

North West Loans Limited changed its name to FWC CIP Limited on 11 May 2023.

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

28. Investments (continued)

Summarised financial information in relation to
WMSF LP:

	2023	2022
	£	£
Turnover	793,538	633,169
Operating (loss)/profit	(3,102,984)	462,916
(Loss)/profit attributable to non-controlling interest	(1,241,194)	185,167
Fixed assets	3,141,417	3,405,060
Current assets	1,292,964	1,046,061
Creditors: amounts falling due within one year	(133,444)	(85,639)
Net assets	12,647,239	12,312,547
Accumulated non-controlling interest	5,058,083	5,179,277

Significant holdings in undertakings other than subsidiaries

At 31 March 2023 the Group held shares amounting to 20% or more of the relevant class of share capital for the following undertakings, all of which are incorporated in the United Kingdom:

Company name	Class of share	% holding	Company name	Class of share	% holding
1st Choice Auto Body Group UK Ltd	Preferred Ordinary	100	Space Forge Ltd	Preferred Ordinary	100
Afferent Medical Solutions Ltd	Preferred Ordinary	100	Laser Wire Solutions Ltd	Preferred Ordinary	46
Agam International Ltd	Preferred Ordinary	100	Learnium Ltd	Preferred Ordinary	50
Agxio Ltd	A Ordinary	100	Glucose Republic Ltd	Preferred Ordinary	100
Alesi Surgical Ltd	Preferred A	57.6	Marketmate Ltd	Ordinary B	50
Antiverse Ltd	A Ordinary	51	Mazuma GB Ltd	Preferred Ordinary	62
Avantis Marine Ltd	A Ordinary	100	Near Me Now Ltd	Ordinary	20
Better Boards Ltd	Preferred Ordinary	100	Nemesis Bioscience Ltd	A Preferred	38
Bikmo Ltd	Preferred Ordinary	50	Nolan UPVC (Holdings) Ltd	Ordinary	25
Blurrt Ltd	Preferred Ordinary	66	Opengenius Ltd	A Preferred Ordinary	100
D N Interiors Ltd	Preferred Ordinary	100	Orange Banana Software Ltd	Preference	50
Bytemine Technologies Ltd	Preferred Ordinary	100	Ortharize Ltd	Preference	100
Cansense Ltd	A Ordinary	33.3	Outlook Hold Ltd	C Ordinary	100
Calon Cardio-Technology Ltd	B Preferred Ordinary	33	Pathfinder Systems Ltd	A Ordinary	25
Camtronics Vale (Holding) Co Ltd	Preferred Ordinary	100	Hut 6 Security Ltd	Preferred Ordinary	49.4
Combine AI Ltd	Preferred Ordinary	100	RCT 1 Holdings Ltd	B Ordinary	100

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

Company name	Class of share	% holding	Company name	Class of share	% holding
Carebeans Ltd	A Ordinary	100	I.Q.Endoscopes Ltd	A Preferred A1 Preferred	50 29.1
Ceryx Medical Ltd	A Ordinary	27	Diamond Cat Ltd	Preferred Ordinary	100
CloudIQ Ltd	Series A Preferred Series A2 Preferred Series A3 Preferred	36 41 27	Perpetual V2G Systems Ltd	Ordinary A Ordinary	32 21
Coltrun Ltd	Preferred Ordinary	100	Jellagen Pty Ltd	Preferred Ordinary B Preferred Ordinary	100 21.5
Driverly Company Ltd	Preferred Ordinary	50	Jottnar Ltd	C Ordinary	100
Halo Therapeutics Ltd	Preferred A Ordinary	76.2	Kit Log Ltd	A Ordinary Preferred Ordinary	100 100
Kingsward Group Ltd	Preferred Ordinary	100	Signum-Health Ltd	Preferred Ordinary	100
Cufflink.IO Ltd	Preferred Ordinary	100	Smart Storm Ltd	Preferred Ordinary	58
Curapel (Scotland) Ltd	Preferred Ordinary	100	Snowdrop Independent Living Ltd	B Ordinary	100
Deer Technology Ltd	A Ordinary	100	Loyalty Logistix Holdings Ltd	Preferred Ordinary	100
Delio Ltd	C Ordinary	100	Spotnails (Holdings) Ltd	Preferred Ordinary	100
Deploy Tech Ltd	Preferred Ordinary	87	Stockomendation Ltd	Preferred Ordinary	100
Digital Asset Services Ltd	Seed Preferred	55	Stone Bear Capital Ltd	Preferred Ordinary	100
Driveright Ltd	Preferred Ordinary	100	Sunscape Systems Ltd	Ordinary	24
Reel Label Solutions (Holdings) Ltd	Preferred Ordinary	100	Talent Intuition Ltd	Preferred Ordinary	100
Drone Evolution Ltd	Ordinary	21	Talkative Ltd	Preferred Ordinary	34
Excelerate Technology Ltd	Ordinary B	100	Tazio Online Media Ltd	B Ordinary	28
Finalrentals Ltd	A Ordinary	50	Trameto Ltd	Preferred Ordinary	49.7
Finboot Ltd	Preferred Ordinary	77	Trecento Diagnostics Ltd	Preferred Ordinary	100
Flintshire Schools Holdings Ltd	B Ordinary	100	Nutrivend Ltd	A Ordinary A Preferred Ordinary	33.8 100
Route Konnect Ltd	Preferred Ordinary	50.4	Thalia Design Automation Ltd	A Ordinary C Ordinary	67 67
Frontgrid Ltd	Preferred Ordinary	87.5	Viscose Holdings Ltd	Preferred Ordinary Redeemable Preferred Ordinary	100 100
Spacebands Ltd	Preference	64.2	Vizolution Ltd	Ordinary	26
Hatch Homes Accelerator Ltd	Preferred Ordinary	100	Voip Cloud Solutions Ltd	A Ordinary	70
Health and Her Ltd	Preference	100	Wagonex Ltd	Preferred Ordinary	32.3

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

28. Investments (continued)

Significant holdings in undertakings other than subsidiaries (continued)

Company name	Class of share	% holding	Company name	Class of share	% holding
Humankind Ventures Ltd	Preferred Ordinary	63	W2 Global Data Solutions Ltd	Preferred Ordinary B Ordinary C Ordinary	100 22.2 42.4
Universal Synergistic Holdings Ltd	Preferred Ordinary	100	We Predict Ltd	Preferred Ordinary	100
Cotton Mouton Diagnostics Ltd	Preferred Ordinary	23.2	WEPCO Ltd	A Ordinary	100
JIVA.AI Ltd	Preference	42	World Class Finance Ltd	A Ordinary	100
Journolink Ltd	C Ordinary	88	X4 Software Ltd	A Ordinary	100
Just Love Food Company Holdings Ltd	Preferred A Ordinary	100	Yard Associates Ltd	A Ordinary	100
FLS Holdco Ltd	Preference	100	Zeal Innovation Ltd	Preferred Ordinary	100

Structured entities

Structured entities include entities that are designed so that voting or similar rights are not the dominant factor in deciding who controls the entity, such as when the relevant activities are directed by means of a contractual relationship. As the Group directs the investing activities of the 7 non-consolidated funds managed by FW Capital Limited, through its investment management and other agreements with them, it considers them to be structured entities.

These funds, setup as Limited Partnerships, provide investment support to Small and Medium Enterprises ("SMEs") in certain areas of England. The Group receives fund management fee income in relation to the services provided to the funds. The Group does not sponsor these entities and has no contractual obligation or intention to reimburse any expenses of the funds in the future. The Group has contributed a nominal amount of capital into the funds, via FW Capital Limited, with the majority of capital invested in the funds being received from external investors.

The Group's interests in these funds at 31 March, are as follows:

	2023	2022
	£	£
Investments in non-consolidated funds	400,293	375,291
Other debtors	314,600	345,552
	714,893	720,843

The Group's maximum exposure to losses related to the funds is represented by the total of its investment in fund units and amounts due from funds, as shown above.

Notes to the Company financial statements

For the year ended 31 March 2023

29. Other current financial assets

	2023	2022
	£	£
Debtors due within one year:		
Trade debtors	27,555	9,473
Amount owed by group undertakings	220	4,019
Other debtors	151,582	69,339
Prepayments and accrued income	922,116	1,113,627
	1,101,473	1,196,458

30. Other current financial liabilities

	2023	2022
	£	£
Trade and other payables		
Trade creditors	822,755	118,413
Taxation and social security	395,819	362,679
Other creditors	31,427	32,896
Accruals	1,141,969	968,423
	2,391,970	1,482,411

31. Other non-current financial liabilities

	2023	2022
	£	£
Amounts owed to group undertakings	2,889,000	6,889,000
Amount owed to principal shareholder	703,446,660	714,333,249
	706,335,660	721,222,249

Amounts owed to the principal shareholder relate to FTR and core capital funding and is repayable by 31 March 2048. These borrowings are non-secured and are non-interest bearing.

There are no trade payables past due and the trade payables and other creditors will be settled within the credit period offered by the counterparty.

The following tables do not form part of the audited financial statements. For further explanation of the tables please refer to the CFO Report on page 72.

Table A: High-level analysis of 2023 and 2022 pre-tax consolidated income statement (CIS)

2023				
	Services	Funds	Consolidation adjustment	Group (per the financial statements)
	£m	£m	£m	£m
Revenue	41.4	56.9	(36.1)	62.2
Operating costs	(37.9)	(27.9)	36.1	(29.7)
Provisions made	-	(16.8)	-	(16.8)
Changes in fair value	-	(30.5)	-	(30.5)
Notional interest charge on WG loans	-	(9.3)	-	(9.3)
Surplus/(deficit)	3.5	(27.6)	-	(24.1)

2022				
	Services	Funds	Consolidation adjustment	Group (per the financial statements)
	£m	£m	£m	£m
Revenue	39.8	51.3	(35.5)	55.6
Operating costs	(35)	(28.1)	35.5	(27.6)
Provisions released	-	4.8	-	4.8
Changes in fair value	-	(25.3)	-	(25.3)
Notional interest charge on WG loans	-	(25.3)	-	(25.3)
Surplus/(deficit)	4.8	(22.6)	-	(17.8)

The third column in the above table shows the consolidation accounting adjustments made. When we present group financial statements, we need to adjust to eliminate any trading between group subsidiaries. Eliminating figures due to trading between subsidiaries is a standard accounting practice. This adjustment is invisible in our group financial statements presented earlier in this report, but we have included it here to

show how our services business interacts with our funds business. This adjustment removes £36.1 million (FY22: £35.5million) from our services business revenue accounts and from our funds and services business costs accounts.

The revenue total in Column 4 of Table A reconcile back to the CIS on page 152 as follows:

	2023	2022
	£m	£m
All revenue items below are on the face of the CIS		
Revenue	29.1	26.9
Release of ERDF grant income	20.3	27.6
Investment revenue excluding notional interest on WG loans	12.8	1.1
Total revenue per Table A	62.2	55.6

Table B: Services 2023 and 2022 pre-tax income statement analysis

	2023	2022	Financial statements reference
	£m	£m	
Fund management income	41.4	39.8	Note (i) after Table C
Total revenue	41.4	39.8	Table (A)
Staff costs	(18.7)	(17.1)	Pg 181 note 6
Other costs	(19.2)	(17.9)	Note (ii) after Table C
Total costs	(37.9)	(35)	Table (A)
Surplus	3.5	4.8	Table (A)

Table C: Funds 2023 and 2022 pre-tax income statement analysis

	2023	2022	Financial statements reference
	£m	£m	
Fees received	5.0	4.3	Note (i) below
Dividends and interest income	14.6	14.3	Pg 180 note 5
Notional interest on CWBLS loans	4.2	4.0	
Total dividends and interest income	18.8	18.3	
ERDF grant release	20.3	27.6	Pg 180 note 5
Net treasury excluding notional interest on WG loans	12.8	1.1	Pg 183 sum of amounts shown in note 8&9
HTB-W fair value changes:			
- Realised gain on disposal	13.6	11.1	CIS Pg 152
- Unrealised gain in year	(50.6)	4.2	
- (Increase) in amount owed to principal shareholder	37.0	(15.3)	
Net HTB-W fair value change shown in CIS	0	0	
Total revenue	56.9	51.3	Table (A)
Provisions released	(16.8)	4.8	Pg 181 note 6
Other fair value /(losses)	(30.4)	(16.4)	
Non-consolidated fund fair value (loss)	(0.1)	(8.9)	
Fund management fees paid	(26.0)	(26.2)	Note (ii) below
Other costs	(1.9)	(1.9)	Note (ii) below
Notional interest on WG loans	(9.3)	(25.3)	
Total costs	(84.5)	(73.9)	Table (A)
(Deficit)	(27.6)	(22.6)	Table (A)

Note (i) – Fees shown in Note 5 Pg 180 of the Group financial statements is the sum of the fund management income per Table B less the consolidation adjustment plus the funds' fees per Table C.

Note (ii) – Other administrative expenses shown in the CIS on Pg 152 of the Group financial statements is the sum of staff and other costs per Table B plus fund management fees and other costs per Table C less the consolidation adjustment.